

การศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความและความคิดริเริ่มในการเขียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง
กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

ปริญญานิพนธ์
ของ
อภิรักษ์ อนุะมาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2529

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
 ปรียุณานพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
 การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทิมา พรหมโชติกุล และอาจารย์พิศศรี แจ่มไพ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ตลอดทิพย์ อ่อนศรี อาจารย์ศิริพร คงเพชร อาจารย์ นันทนา รัตนอาภา อาจารย์สมัย เมฆวิไลพันธุ์ อาจารย์กาญจนา ศรีมณี อาจารย์ ประกอบ เปื้องลีปรัตน์ อาจารย์วิริยา ศิริวิทย์เจริญ อาจารย์โสภา ธรรมรุ่งฤทธิ์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ วุฒิสักดิ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนรับภาระในหน้าที่ประจำของผู้วิจัย ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร อาจารย์ และชอบใจนักเรียน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ที่ได้ให้ความสะดวก ความร่วมมือ และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณสมศรี ไตลังคะ บุพการีผู้มีพระคุณยิ่ง ที่ได้กรุณา อุทิศร่างกาย แรงใจ พุทธิพิสัยและเวลา เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ความ เรียบร้อย

ขอขอบคุณ คุณธีราพร อนุมาน เพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ที่มีส่วนช่วย ในงานวิจัยนี้สำเร็จลง

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณป้าผู้มีพระคุณ ครูอาจารย์ผู้วางรากฐานการศึกษา ที่ได้ให้ความเมตตา สนับสนุน และเป็นกำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดมา นับเป็นพระคุณที่สูงส่งยิ่ง

อภิรักษ์ อนุมาน

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	<u>บทนำ</u>	1
	ภูมิหลัง	2
	ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้	12
	ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้	12
	ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้	13
	นิยามศัพท์เฉพาะ	14
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้	17
	เอกสารและตำราเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ	17
	เอกสารและตำราเกี่ยวกับวิธีสอนเรียงความ	47
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ	57
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดริเริ่ม	67
	สมมติฐานการวิจัย	71
3	วิธีดำเนินการศึกษาครั้งนี้	72
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	72
	วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง	72
	เครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้	74
	การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	74
	เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ	81

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนความคิดริเริ่มในการเขียน	85
กรรมการผู้ตรวจให้คะแนน	85
การดำเนินการทดลอง	86
วิธีดำเนินการทดลอง	86
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	88
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	92
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	92
การวิเคราะห์ข้อมูล	92
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	98
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	98
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	98
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	98
การวิเคราะห์ข้อมูล	100
สรุปผลการทดลอง	101
การอภิปรายผล	101
ข้อสังเกตจากการศึกษาค้นคว้า	105
ข้อเสนอแนะทั่วไป	106
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	107

หน้า

บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	116
ภาคผนวก ก	117
ภาคผนวก ข	171

ภาคผนวก ข

1. แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
2. แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงค่าของคะแนนความถี่ของหัวข้อที่กำหนดให้นักเรียนเลือก ..	77
2	แสดงค่าความเชื่อมั่นของการตรวจสอบแบบอัตโนมัติเป็น รายคู่	78
3	แสดงค่าของคะแนนความถี่ของภาพที่กำหนดให้นักเรียนเลือก ...	80
4	เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1	93
5	เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2	95
6	เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนครั้งที่ 1	96
7	เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนครั้งที่ 2	97

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การใช้ภาษาคือการสื่อสารทำความเข้าใจกันโดยใช้ภาษาเป็นสื่อหรือเครื่องมือ ภาษาในที่นี้หมายถึงภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งผู้ที่ต้องการสื่อสารจะส่งออกไปด้วยการพูด หรือการเขียน ส่วนผู้รับก็จะรับด้วยการฟังหรือการอ่าน ดังนั้นการใช้ภาษาจึงหมายถึง การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน (ประทีป วาทิกทินกร 2514 : บทนำ)

ด้วยความสำคัญของการใช้ภาษาคงกล่าวนี การศึกษาในเรื่องภาษาของคนไทย ในปัจจุบันจึงมุ่งเพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร ดังจุดประสงค์หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาภาษาไทย ข้อ 1 เขียนไว้ว่า "ให้เล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทย ในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติ และเป็นปัจจัยที่ช่วยบำรุงความสามัคคีของประชาชาติ" โดยเน้นให้มีการพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 9-10)

ทักษะทางภาษาทั้งสี่จำแนกออกเป็น 2 ส่วนตามหน้าที่ คือ การอ่านและการฟัง ซึ่งเป็นกระบวนการสร้างความคิด ส่วนการพูดและการเขียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดความคิด ภาษาเขียนนั้นต่างกับภาษาพูดตรงที่มีการจัดวางคำให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ให้เป็นไปตามกำหนดที่วางไว้ในตำราอักขรวิธีและไวยากรณ์ (พระยาอนุมานราชธน 2499 : 24) การใช้ภาษาเขียนให้เป็นเครื่องมือสื่อสารติดต่อ จึงเป็นเรื่องยากกว่าการใช้ภาษาพูด บุคคลที่จะเขียนหรือเรียบเรียงคำให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้นั้น ย่อมต้องอาศัยความสามารถหรือสมรรถภาพทางสมองและการค้นคว้าอย่างมาก (กรมวิสามัญศึกษา 2519 : 1) ซึ่งเรื่องนี้ สมบูรณ์ ชิตพงษ์ (สมบูรณ์ ชิตพงษ์ 2511 : 58)

ได้ให้ความเห็นไว้ในงานวิจัยของท่านว่า เพื่อให้การเขียนเรียงความได้ผลดี ควรฝึกฝนด้านภาษาให้มากกว่าด้านอื่น เพราะสมรรถภาพสมองด้านนี้ส่งผลต่อการเขียนเรียงความมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาเขียนเป็นภาษาที่ต้องประณีตกลั่นกรอง ผู้เขียนควรรู้จักลักษณะของภาษา หยิบยกภาษามาใช้ให้ถูก (ผะอบ โปษะภุณณะ 2511 : 6)

การสื่อความหมายนั้นเป็นหัวใจของการใช้ภาษา เพราะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง หรือผู้อ่านกับผู้เขียน ดังนั้นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษา คือผู้ที่มีทักษะในการแสดงความคิดออกมาเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ซึ่งต้องเริ่มต้นที่ความคิดก่อน ถ้าไม่สามารถคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว จะให้พูดหรือเขียนในเรื่องนั้นย่อมไม่สามารถจะทำได้ (เพ็ญศิริ ภักดิ์อุทธธณ์ 2521 : 1) ในทางตรงข้าม คนอาจมีความนึกคิด แต่ไม่สามารถพูดหรือเขียนได้ เพราะขาดทักษะในการพูดหรือเขียน (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ 2516 : 9) จึงอาจกล่าวได้ว่า ทักษะการเขียนและทักษะการพูดต้องควบคู่กันไปกับทักษะการคิดเสมอ และเมื่อเล็งเห็นว่าความคิดมีความจำเป็นต่อการใช้ภาษา การสอนภาษาไทยจึงควรจะได้สอนการคิดควบคู่กันไปกับการสอนทักษะต่าง ๆ ด้วย

ทักษะการเขียนจัดได้ว่าเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญทักษะหนึ่งในบรรดาทักษะทั้งหลาย อันมีการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน ทั้งนี้การเขียนเป็นเสมือนเครื่องมือที่ใช้แทนภาษาพูด ถ่ายทอดคำพูดมาเป็นตัวหนังสือ การเขียนจึงเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของผู้เขียนเป็นประการสำคัญ และการเขียนนับเป็นการสื่อความหมายที่เป็นหลักฐานที่มองเห็นได้มากกว่าการพูด (เพ็ญศิริ ภักดิ์อุทธธณ์ 2521 : 1-2)

อย่างไรก็ตาม การใช้ภาษาให้ได้นั้น ผู้ใช้ภาษาจะต้องฝึกฝนตนเอง และพยายามแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการใช้ภาษาอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางด้านการเขียน ซึ่งเป็นทักษะที่ซับซ้อนที่สุด เพราะผู้ที่เขียนได้ต้องผ่านการฟัง การพูด การอ่านมาแล้ว จึงจะเขียนได้ ยิ่งการเขียนเพื่อถ่ายทอดความคิดของตนออกมานั้น ต้องอาศัยความสามารถ

ในการใช้ภาษาเป็นสื่อมากขึ้น และผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ดีหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับกลวิธีการสอนของครูเป็นสำคัญ (เสริม พงษ์ทอง 2522 : 1)

การเขียนเป็นทักษะจำเป็นที่จะต้องสอนในการเรียนวิชาภาษาไทยทุกระดับ แต่การเรียนการสอนภาษาไทยนั้น ทั้งครูและนักเรียนมักประสบปัญหาและอุปสรรคมากมายในการเขียน สิ่งเหล่านี้นี้ว่าเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารได้ (เพ็ญศิริ ภักดีอุทธรณ์ 2521 : 2)

ความสำคัญของทักษะการเขียนมีมากขึ้นทุกวันในสังคมที่กำลังเจริญเติบโตก้าวหน้าขึ้นทุกที การสื่อสารติดต่อระหว่างกันของคนหมู่มาก ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด โอกาสที่จะใช้การพูดและการฟังมีน้อยลง และไม่สามารถทำได้อย่างกว้างขวาง และเป็นหลักเป็นฐานแก่กับการเขียนและการอ่าน กระนั้นการอ่านก็จำเป็นว่าเป็นทักษะที่ไม่ยากเท่ากับ การเขียน และคนส่วนใหญ่ก็เห็นว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากที่สุด ดังที่ ศรีเฉลิม สุขประยูร (ศรีเฉลิม สุขประยูร 2513 : 1) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างจะฝึกฝนได้ยากกว่าทักษะอื่น ๆ สอดคล้องกับที่ บุญนำ บุญเสริม (บุญนำ บุญเสริม 2524 : 17) กล่าวว่า การเขียนอะไรก็ตามเป็นเรื่องยาก เพราะต้องใช้ทั้งความคิด ความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ และ จันทรศรี นิตยกุล (จันทรศรี นิตยกุล 2525 : 1) มีความเห็นพ้องกันว่า การเขียนเป็นงานยาก ในการเขียนนั้นนอกจากจะต้องเรียบเรียงข้อความให้สละสลวยเหมาะสม ใฝ่ใจความตามผู้เขียนต้องการสื่อความแล้ว ข้อเขียนนั้นยังเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นแนวคิด ภูมิปัญญา ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เขียนด้วย

นอกจากนี้ การเขียนยังเป็นทักษะที่เป็นสื่อกลางสำหรับการศึกษาทุกสาขาวิชา ยิ่งระดับการศึกษาสูงขึ้นเท่าไร การเขียนก็ยิ่งมีบทบาทมากขึ้นเท่านั้น เพราะจะต้องใช้ในการเสนอรายงานวิชาการ สื่อสารถึงกัน ทั้งลักษณะที่ไม่เป็นทางการ เช่น การเขียนจดหมายติดต่อกันในเรื่องส่วนตัว และการเขียนที่เป็นทางการ เช่น การเขียนจดหมายธุรกิจ และการบันทึกรายงานการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ต้องเป็นลายลักษณ์อักษร

ด้วยความสำคัญดังกล่าวมา เป็นให้เห็นว่า การสอนการใช้ภาษาเป็นภาระหน้าที่ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโดยตรง ซึ่งควรคำนึงด้วยว่า วิชาภาษาเป็นวิชาทักษะ ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ฉะนั้น จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาก็ต้องเป็นไปเพื่อสร้างทักษะทางภาษาให้แก่ผู้เรียนโดยเฉพาะทักษะการเขียนซึ่งเป็นทักษะที่ยากที่สุดและมีความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบันดังกล่าวมาแล้ว และเพื่อให้การใช้ภาษาในการสื่อความหมายมีประสิทธิภาพ จึงควรให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาอย่างมีหลักการ มีใช้เรียนกันตามสะดวก และให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีใช้สอนเพื่อใช้สอนแต่อย่างเดียว (วดี ชาติอุทิศ 2523 : 1-3) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ บุคณา บุคเสรร (บุคณา บุคเสรร 2524 : 18) ที่ว่า ในการสอนภาษาไทยครูจะแบ่งการสอนออกเป็นสองภาค ภาคหนึ่งสอนเพื่อการสอบ และอีกภาคหนึ่งสอนเพื่อประโยชน์ในการใช้

ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 รายวิชาภาษาไทย ท 101 และ ท 102 ได้ให้คำอธิบายรายวิชาเกี่ยวกับทักษะทางภาษาคำการเขียนไว้ว่า การเขียนการคัดลอกข้อความให้ถูกต้อง เรียบร้อย การเขียนตัวสะกด การันต์ และเขียนตามคำบอก การเขียนติดต่อสื่อสารในเรื่องส่วนตัวและกิจธุระที่เหมาะสมแก่วัย การเขียนข้อความในการเรียนวิชาต่าง ๆ การเรียงความจากข้อเท็จจริง และจินตนาการ การย่อความและขยายความได้ตามสมควรในการเขียนทุกชนิด การเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง การเขียนตัวอักษรให้อ่านง่าย ถูกต้องตามวิธีที่ควรเขียน การวางอักษรและเครื่องหมายตามอักขรวิธีให้มีระเบียบในการเขียน ทั้งเพื่อการศึกษาและเพื่อการดำเนินชีวิตต่อไป การแต่งบทประพันธ์โดยเข้าใจกฎเกณฑ์ตามควรแก่ศักยภาพของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 12)

แนวหลักสูตรจะได้นำแนวทางการสอนเขียนไว้อย่างชัดเจนแล้วก็ตาม กระนั้น การสอนการเขียนก็ยังไม่มีบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ จากการศึกษาตามโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา วดี ชาติอุทิศ (วดี ชาติอุทิศ 2523 : บทก๊วย)

ได้สรุปไว้ว่าคู่มือการสอนภาษาไทยที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งไม่บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ การสอนให้มีความสำคัญกับเนื้อหา และกระบวนการที่จะนำไปสู่เนื้อหามากกว่าสนใจการฝึกทักษะโดยตรง เช่น การฝึกเขียน โดยอาศัยเนื้อหาเป็นหลักมากกว่าจะวางแผนการสอนเขียนให้เป็นขั้นตอน อนงค์ บุญเลิศ (อนงค์ บุญเลิศ 2521 : 1) กล่าวว่า อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่เห็นว่าการสอนเขียน เป็นการสอนที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ยาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การเขียนเป็นทักษะที่อ่อนแอลงมาก ซึ่งความจริงแล้วการฝึกทักษะควรจะทำให้ความสัมพันธ์ ให้ได้สัดส่วนพอควรกัน คือ ไม่ควรฝึกทักษะหนึ่งทักษะใดมากเกินไปเพราะจะมีผลทำให้ทักษะอื่น ๆ ที่เหลืออ่อนแอลง ส่วนทักษะที่ฝึกอยู่เสมอจะเข้มแข็งอยู่เพียงด้านเดียว และการสร้างทักษะต่าง ๆ ควรเริ่มฝึกตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 ในขณะที่อิทธิพลภายนอกยังมีบทบาทเหนือเด็กอยู่น้อย (วดี ชาติอุทิศ 2523 : 92-94)

คุชกุ์พร ชำนิโรตตานต์ (คุชกุ์พร ชำนิโรตตานต์ 2518 : 57) สรุปไว้ว่า ปัญหาพื้นฐานในด้านการเขียนได้แก่ ปัญหาด้านการใช้คำ ปัญหาในเรื่องอักษรวิธี การสะกด การันต์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเว้นวรรคตอน เป็นต้น ปัญหาในด้านการใช้คำ เป็นปัญหาที่ใหญ่มาก จากการบอกเล่าของครูและการตรวจเรียงความพบว่า นักเรียนมีข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความ เช่น วางโครงเรื่องไม่เป็น เรื่องที่เขียนไม่ตรงกับหัวข้อที่ตั้งไว้ ขาดความรู้และความคิดในเรื่องที่เขียน จึงเขียนไม่ได้ดี การใช้ถ้อยคำ สำนวนและการเข้ารูปประโยคไม่ถูกต้อง การเขียนตัวสะกดยังผิดอยู่มาก และไม่รู้จักย่อหน้า ไม่รู้จักเขียนคำนำ บางครั้งเขียนคำนำยืดยาวไม่เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนหรือออกนอกประเด็น ตอนสุดท้ายไม่รู้จักสรุปความ (กรมวิชาการ 2518 : 56) ซึ่งสอดคล้องกับที่ นิตยา อุทธิโยธี (นิตยา อุทธิโยธี 2518 : 60) กล่าวว่า นักเรียนบางคนอาจลำบากใจเมื่อต้องเขียน เนื่องจากสะกดการันต์ไม่ถูก แต่งประโยคไม่เป็น ไม่รู้จักลำดับข้อความให้ถูกต้อง เลือกใช้คำไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่ทำให้ นักเรียนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่กล้าแสดงออกโดยทางการเขียน

ระบุนี้ นาคทรพ (ระบุนี้ นาคทรพ 2518 : 3) กล่าวว่า เด็ก
ขาดทักษะในการคิด เพราะไม่ได้รับการฝึกให้รู้จักคิดอย่างแจ่มแจ้งในสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านพบ
ในชีวิตและในบทเรียน เมื่อไม่สามารถคิดได้แจ่มแจ้ง การพูดหรือการเขียนเพื่อสื่อสารก็
พลอยไม่แจ่มแจ้งไปด้วย นักเรียนยังถนัดท่องจำมากกว่าจะคิดเอง

นอกจากนี้ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ 2518 : 8)
ได้ให้แง่คิดว่า นักเรียนเขียนเรียงความไม่ได้เพราะเขาไม่รู้ว่าจะเขียนอะไร คือเขา
ไม่มีความคิดที่จะเขียน แล้วจะให้เขียนอะไรออกมา

จากข้อคิดที่ได้ยกมาอ้างไว้ประมวลได้ว่า การเขียนนั้นมีความสัมพันธ์กับการคิด
อย่างแยกไม่ออก แต่จากการศึกษาตามโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้พบว่าในการเขียน
ตอบให้เหตุผล นักเรียนไม่สามารถหาเหตุผลมายืนยันความคิดของตนได้ นั่นแสดงว่า
นักเรียนยังขาดทักษะการคิดเชิงเหตุผล ซึ่งคณะผู้ศึกษาโครงการนี้ได้เสนอแนะวิธีการ
แก้ไขปัญหานี้ไว้ว่า การพัฒนาความคิดด้านเหตุผลควรจะทำอยู่เสมอเพื่อฝึกให้นักเรียนพูด
หรือเขียนมีน้ำหนัก (วดี ชาคือทิศ 2523 : 91)

อนงค์ บุญเลิศ (อนงค์ บุญเลิศ 2521 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนเกิด
ความเบื่อหน่ายในการเขียนเรียงความด้วยสาเหตุจากการที่ไม่มีความคิดที่จะเขียน
ขาดทักษะในการใช้ภาษา ขาดประสบการณ์ และความรู้ความคิดเห็นที่จะแสดงออกมา

จากผลการสำรวจปัญหาการเรียนการสอนเขียนจากกลุ่มตัวอย่างประชากร
ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 100 คน ของ สมจิต กัลยาศิริ และ พิศวาท ลักตากุล
(สมจิต กัลยาศิริ และ พิศวาท ลักตากุล 2523 : อักสำเนา) ปรากฏว่านักเรียน
ร้อยละ 88 มีความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อวิชาการเขียน และมีปัญหาสำคัญคือไม่มีความคิดและ
ความรู้ที่จะนำมาเขียน ความคิดจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการเขียน ถ้าครูสามารถกระตุ้น
ให้นักเรียนรู้จักคิดการเขียนก็จะง่ายขึ้น

ที่กล่าวมาล้วนเป็นปัญหาการเขียนที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อันเกิดจากความไม่รู้ ไม่เข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์ของภาษา การไม่มีความรู้ ขาดประสบการณ์ ไม่มีความคิด และขาดการฝึกฝน ซึ่งถ้าจะพิจารณากันให้ดีแล้วขอบบพร่องต่าง ๆ ของผู้เรียนเป็นสิ่งสะท้อนถึงความบกพร่องในการสอนของครูผู้สอนอันเป็นต้นเหตุมากกว่า ดังที่ มณฑา วัฒนถนอม (มณฑา วัฒนถนอม 2524 : 15) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมเท่าที่เป็นอยู่ก็ยังเป็นวิธีการเก่า ๆ ไม่ค่อยได้คำนึงถึงเรื่องที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก นักเรียนก็ยังคงเบื่อหน่ายวิชานี้อยู่ ครูไม่ค่อยคิดที่จะนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาจูงใจนักเรียนให้สนใจวิชาภาษาไทย ซึ่งนับได้ว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากครู เกี่ยวกับเรื่องนี้ รุ่งรัตน์ อิศระภักดี และ เทือก กุสุมา ณ อยุธยา (รุ่งรัตน์ อิศระภักดี และ เทือก กุสุมา ณ อยุธยา 2505 : 116) ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากครูว่า ครูส่วนมากไม่ชอบสอนเรียงความเพราะรู้สึกว่ามันไม่สนุกในการแต่งหรือตนเองแต่งได้แต่สอนให้เด็กแต่งตามที่ต้องการไม่ได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องต้องตรวจสอบแบบฝึกหัดเรียงความจำนวนมาก จึงไม่มีเวลาพอสำหรับตรวจแก้คำและประโยคที่เด็กเขียนผิด ส่วนปัญหาอื่น ๆ อีกได้แก่ ปัญหาด้านวิธีสอนซึ่งไม่ค่อยให้เกิดความสนใจในการฝึกทักษะด้านการเขียน เพราะครูมักกำหนดเรื่องให้เด็กแต่งโดยไม่คำนึงถึงความสนใจของเด็ก

ในด้านการวัดผลครูก็มักไม่มีเกณฑ์ที่แน่นอนในการให้คะแนน เนื่องจากครูไม่มีเวลาที่จะตรวจอย่างละเอียด ครูส่วนมากจะนำข้อผิดของนักเรียนมาแก้ไขพร้อมทั้งอ่านเรียงความฉบับที่ดีให้นักเรียนลอกตัวอย่างไว้ดูและท่องสำหรับสอบ (เปี่ยมศรี นาคพัฒน์ 2499 : 5)

- นิตยา ฤทธิโยธี (นิตยา ฤทธิโยธี 2518 : 60) กล่าวว่า การเรียนการสอนเขียนในปัจจุบันยังมีปัญหามาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูส่วนมากเห็นว่าการสอนให้นักเรียนรู้จักคิดรู้จักเขียนเป็นเรื่องยาก ไม่มีวิธีใดดีกว่าวิธีที่สอนอยู่ ซึ่งนับว่าเป็นอุปสรรค

ต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนของนักเรียนมากที่สุด ในเรื่องนี้ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ 2516 : 18) ได้ชี้ให้เห็นปัญหาว่าครูทุกคนก่อนที่จะให้นักเรียนใช้ความคิด เมื่อการสอนก็มีความสำคัญในการสอนภาษาของตนเป็นอันดับหนึ่ง แต่ครูเพิกเฉยเสียมิได้ส่งเสริมให้นักเรียนคิด นักเรียนจึงกลายเป็นคนคิดไม่เป็นเพราะขาดการฝึกฝนมาแต่เด็ก จึงไม่สามารถแสดงความคิดให้ประจักษ์แก่ผู้อื่นได้ ก็คือเขียนไม่เป็นด้วยนั่นเอง (นารี สาริกะภูติ 2521 : 2)

บุญนำ บุญเสริม (บุญนำ บุญเสริม 2518 : 47) ได้กล่าวว่า ครูส่วนมากมักปฏิบัติคล้ายกันทั้งเวลาสอนและเวลาสอบ กล่าวคือ ให้แต่หัวข้อเรื่อง นักเรียนต้องคิดแต่งเองภายในเวลาที่กำหนดให้ การกระทำเช่นนี้สะท้อนให้เห็นได้ว่าครูมิได้คำนึงถึงความสนใจหรือความต้องการของเด็ก รวมทั้งประสบการณ์เดิมที่เด็กแต่ละคนมีไม่เหมือนกัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า การสอนวิชาภาษาไทยในส่วนของทักษะการเขียนยังเป็นปัญหาอยู่ ซึ่งถ้าจะแยกสรุปที่มาของปัญหาก็คงจะเป็นสองทาง คือปัญหาจากเด็กเป็นปัญหาที่ 1 และปัญหาที่ 2 คือปัญหาจากครู การแก้ไขปัญหานี้สมควรที่จะแก้ปัญหามาจากครูผู้สอน เพราะจะเป็นผลครอบคลุมไปช่วยแก้ปัญหาในตัวเด็กได้ด้วย เนื่องจากถ้าครูมีวิธีการสอนที่ดีและเหมาะสม รวมทั้งมีการวัดผลที่ดี การเรียนรู้ของนักเรียนก็จะบังเกิดผลดีตามมาได้ เพราะความจริงแล้วนักเรียนเองก็ยอมรับว่าวิชาภาษาไทยไม่ใช่วิชาที่ยากเกินไป และมีความชอบเรียนอยู่พอควร นักเรียนส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่าภาษาไทยเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อทุกคน ปกติวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่น่าสนใจ และนักเรียนสนใจภาษาไทยมากเท่าที่จะเรียนได้ (วที ชาดิอุทิศ 2523 : 18-19) เมื่อนักเรียนมีทัศนคติที่ค่อนข้างดีต่อวิชาภาษาไทยอยู่แล้ว ก็นับว่าเป็นความง่ายและความสบายใจในอันที่จะหาวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไปได้

สำหรับแนวทางการแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ มีท่านผู้รู้ได้แสดงความคิดเห็นไว้อย่างต่าง ๆ ดังนี้

รูประนี นาคทรพ (รูประนี นาคทรพ 2515 : 20) กล่าวว่า การส่งเสริมความคิดทางภาษาในระยะแรก แบบฉบับเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องสอนก่อน แต่เมื่อแนะนำให้สังเกตและทำตามแนวไประยะหนึ่งแล้ว ก็ควรส่งเสริมให้เด็กคิดเอง ให้แปลกไปจากแบบบ้าง มิใช่ยึดแบบอยู่ตลอดไปจนกลายเป็นเครื่องสะกดกั้นความคิดอิสระ

บุญเหลือ เพชรสุวรรณ (บุญเหลือ เพชรสุวรรณ 2518 : 15) ชี้ให้เห็น บทบาทสำคัญของงานเขียนว่า เราพูดออกมาด้วยภาษาง่าย ๆ ส่วนนกันเองแล้วไม่มีผู้ใดนำไปวิเคราะห์วิจารณ์ แต่ในการเขียนตรงกันข้าม ข้อคิดเห็นที่เราเขียนจะมีผู้อ่านวิเคราะห์วิจารณ์และข้อความต้องเกี่ยวโยงเป็นเรื่องราวมีลำดับ มีตอนตั้งต้นและมีตอนสรุปที่เป็นไปตามเหตุผลที่สมจริง และได้ชี้แนวทางแก้ไขปัญหาไว้ว่า ครูภาษาไทยต้องหาประเด็นต่าง ๆ ให้นักเรียนคิดภายในหัวมวงภาษาไทยจากชีวิตที่เห็นอยู่ทั่วไป ถ้าครูไม่สามารถทำให้นักเรียนคิดได้ เรื่องการสอนภาษาไทยเป็นอันหมดหวัง เพราะคนเราจะใช้ภาษากันเมื่อมีความคิดที่จะสื่อสาร

สุจริต เพียรชอบ (สุจริต เพียรชอบ 2512 : 120) เสนอแนะไว้ว่า ควรให้นักเรียนมีโอกาสดวงแผนร่วมกับครูว่า จะเขียนเรียงความประเภทและเรื่องใด

ปรีชา ช่างขวัญยืน (ปรีชา ช่างขวัญยืน 2517 : 11) กล่าวไว้พอสรุปความได้ว่า การใช้ภาษาหรือความเข้าใจในหลักภาษาเป็นสิ่งสำคัญในการเขียนเรียงความ

วรณา บัวเกิด (วรณา บัวเกิด 2521 : 53) เสนอแนะไว้ในผลการวิจัยว่าการสอนเรียงความควรเน้นเรื่องความคิดควบคู่กันไปกับโครงสร้างของการเขียนเรียงความ

เสริม พงศ์ทอง (เสริม พงศ์ทอง 2522 : 3) กล่าวว่า การสำรวจความสามารถในการใช้ภาษาเขียน ทำได้ด้วยอาศัยกลวิธีการสอนและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อการฝึกฝนอย่างถูกต้อง

สุปราณี แสนจิตร (สุปราณี แสนจิตร 2525 : 50) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ในงานวิจัยเกี่ยวกับทักษะการเขียนว่า

1. เมื่อสอนการเขียนเรียงความก็ควรสอนหลักภาษา เช่น เรื่องวลี ประโยค และส่วนขยายประโยคไปด้วย ครู อาจารย์ผู้สอนควรฝึกหัดให้นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาของบุคคลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยพยายามใช้ความรู้ทางหลักภาษาเข้าช่วย อธิบายหาเหตุผลให้เขาหลักเกณฑ์ เป็นการศึกษาจากการสังเกต

2. ผู้สอนควรเน้นตัวอย่างโดยรวมตัวอย่างแล้วสรุปเป็นกฎเกณฑ์ หรือเริ่มจากการอธิบายกฎเกณฑ์ แล้วช่วยกันหาตัวอย่างมาเสริมให้เข้าใจ

จากปัญหาดัง ๆ รวมทั้งข้อคิดเห็นที่มีท่านผู้รู้เสนอแนะไว้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าหาวิธีการสอนทักษะการเขียนในรูปแบบที่แตกต่างออกไปจากที่ปฏิบัติกันอยู่ เพราะตระหนักว่ากลวิธีการสอนมีความสำคัญยิ่งในการที่จะให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดี ประกอบกับมีผู้กล่าวว่า การสอนที่ดีที่สุดไม่ได้มีอยู่เพียงวิธีเดียว ครูต้องเลือกให้เหมาะกับนักเรียน ปัจจุบันแม้ว่าจะมีผู้ศึกษาค้นคว้าเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนเรียงความโดยใช้สิ่งเร้าต่าง ๆ เช่น ภาพ เพลง บทความ สไลด์ เพื่อกระตุ้นหรือเร้าให้ผู้เรียนเกิดแนวความคิดในการเขียนเรียงความ ซึ่งได้มีการนำไปใช้สอนกันอยู่แล้วก็ตาม แต่อุปกรณ์เหล่านี้ดูเหมือนจะเป็นเพียงสิ่งเร้าที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดชั่วขณะหนึ่ง และส่วนมากเป็นความคิดอย่างง่าย ๆ เช่น จิตระลึกถึงประสบการณ์หรือความรู้ที่มีมาแต่เดิมแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียน แต่เป็นงานเขียนที่ขาดความสามารถทางการใช้ภาษา และไม่สามารถลำดับความคิดได้ การเขียนสะกด การันต์ วรรคตอนต่าง ๆ ก็ยังผิดอยู่มาก อาจเป็นเพราะผู้สอนมิได้เน้นหลักภาษาที่เกี่ยวข้องความสามารถทางการเขียนในเวลาสอน และไม่ได้มีการนำตัวอย่างมาให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์ห้วิจารณ์ให้นักเรียนเห็นแนวทางที่ถูกต้องด้วยตนเอง วิธีที่สอนอยู่จึงมิได้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยฝึกสมองนักเรียนให้รู้จักคิดแบบลุ่มลึกมีคืบคลาน ซึ่งคือขั้นของความคิดที่สูงกว่าที่เราเรียกว่าความคิดแบบมีวิจารณญาณ สามารถแยกแยะข้อดีข้อเสียได้

หรือการคิดแบบอื่น ๆ ที่สมควรปรากฏอยู่ในงานเขียนของผู้เรียน เช่น การคิดแบบมีเหตุผล
กิดจินตนาการ และคิดสร้างสรรค์

การที่ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาหลักภาษาซึ่งเกี่ยวกับโครงสร้างของการเขียนที่
สำคัญด้วยการสังเกตและวินิจัย อาจเป็นผลทำให้ผู้เรียนลิ้มความรู้ที่ได้มาง่าย และไม่
คำนึงถึงความสำคัญในการนำความรู้ทางด้านหลักภาษาซึ่งเกี่ยวกับโครงสร้างของการเขียน
ไปใช้ในเวลาที่ครูให้ฝึกเขียนถ่ายทอดความคิดของตน

ด้วยเหตุดังกล่าว ประกอบกับมีผู้ให้แนวคิดไว้ว่า การสอนเรียงความนั้นต้องใช้
กลวิธีการสอนหลาย ๆ วิธี เพื่อเร้าความสนใจของเด็กและป้องกันความเบื่อหน่าย
ของเด็ก ซึ่งเป็นวัยที่ไม่ชอบความซ้ำซากจำเจ (เพ็ญศิริ ภักดีอุทธรณ์ 2521 : 5)
ฉะนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงต้องการเสนอแนะแนวการสอนโดยวิธีฝึกให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์
ตัวอย่างเสริมขึ้นอีกอย่างหนึ่งจากวิธีการสอนที่ดีที่ใช้กันอยู่แล้ว เพราะเชื่อว่าจะเป็น
แนวทางที่สามารถก่อให้เกิดทักษะการคิดที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับการเขียนในตัวผู้เรียน
ได้วิธีหนึ่ง ทั้งนี้เพราะการวิเคราะห์เป็นการฝึกใช้สมองในการแยกแยะสิ่งต่าง ๆ
โดยอาศัยความรู้ทางหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสมรรถภาพทางสมองขั้นสูงกว่า
การรับรู้ การจำ หรือการนำไปใช้ และจะเป็นแนวทางไปสู่การคิดสังเคราะห์อันเป็น
สมรรถภาพทางสมองขั้นสูงขึ้นไปอีก แต่เป็นสมรรถภาพที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสามารถ
ทางการเขียนเรียงความ ซึ่งมีลักษณะเป็นการสังเคราะห์ความรู้ความคิดและประสบการณ์

วิธีการก็คือ ให้นักเรียนได้ฝึกหัดวิเคราะห์ตัวอย่างจากสื่อที่เป็นความเรียง
ร้อยแก้วหลายรูปแบบ ซึ่งมีทั้งตัวอย่างที่มีความสมบูรณ์และตัวอย่างที่ไม่สมบูรณ์ โดยคำเน้น
การสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาทางหลักภาษาที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ
และเชื่อว่าเมื่อนักเรียนมีความคิด ประกอบกับมีความรู้ความสามารถในหลักเกณฑ์ทางภาษา
รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนเรียงความแล้ว น่าจะเป็นผลทำให้นักเรียน
มีความสามารถทางการเขียนดีขึ้น เพราะทักษะการเขียนเรียงความมีความสัมพันธ์กับ

โครงสร้างการเขียนเรียงความ และการแสดงออกทางความคิดอย่างต่อเนื่อง (วรรณ บัวเกิด 2521 : 52) และที่เคยเป็นมานั้น นักเรียนเขียนไม่ได้เพราะเหตุที่ไม่มีความคิดแต่เมื่อนักเรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดีที่จะเป็นแนวทางการสร้างความคิดของตนเองได้ การถ่ายทอดความคิดของนักเรียนโดยการเขียนเรียงความคงจะเป็นปัญหาน้อยลงมาก และโดยเหตุผลที่ว่านักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีอายุราว 11-12 ปีนั้น เป็นวัยที่สมองกำลังพัฒนาทางด้านความคิด โดยเฉพาะความคิดเชิงตรรกะปรากฏขึ้นในตัว (คำนิง ภูมิปัญญา 2518 : 70) ฉะนั้น จึงกล่าวว่าการฝึกหัดการคิดที่เริ่มตั้งแต่วัยนี้ด้วยวิธีการให้เด็กฝึกวิเคราะห์ตัวอย่างที่เหมาะสมกับเนื้อหาตามหลักสูตรและเหมาะสมกับวัย จะเป็นการสร้างพื้นฐานและแนวทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับทักษะการเขียนเรียงความ และแนวทางการเรียนวิชาอื่น ๆ รวมทั้งมีพัฒนาการทางการคิดดียิ่งขึ้นตามความเจริญของวัยในเวลาต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเสนอแนะวิธีสอนการเขียนเรียงความอีกวิธีหนึ่ง คือการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง

2. เพื่อเป็นแนวทางในการสอนเขียนเรียงความ โดยใช้เนื้อหาวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีอยู่ในหลักสูตร รวมทั้งงานเขียนร้อยแก้วอื่น ๆ ที่มีสาระ และความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมาเป็นสื่อให้ผู้เรียนฝึกวิเคราะห์

ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้

1. ประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 12 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 600 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 2 ห้องเรียน เป็นนักเรียน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เป็นเนื้อหาวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จำแนกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ได้แก่เนื้อหาจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ของกรมวิชาการ รวม 2 เรื่อง ได้แก่

1.1 เรื่องแม่ศรีเรือน

1.2 เรื่องเศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

ส่วนที่ 2 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักภาษาไทย รวม 3 เรื่อง ได้แก่

2.1 เรื่องการจำแนกคำในภาษาไทย

2.2 เรื่องประโยคกับการสื่อสาร

2.3 เรื่องการใช้พจนานุกรม

ส่วนที่ 3 คือเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการเขียนเรียงความ

4. เวลาที่ใช้ในการทดลอง

ใช้เวลา 12 คาบ คาบละ 50 นาที โดยสอนสัปดาห์ละ 4 คาบ เป็นเวลา 3 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528

5. ตัวแปรที่จะศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่วิธีการสอน 2 วิธี คือ

5.1.1 การสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง

5.1.2 การสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ทักษะการเขียนเรียงความ

5.2.2 ความคิดริเริ่มในการเขียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง หมายถึงการสอนทักษะการเขียนเรียงความ โดยให้นักเรียนศึกษาจากงานเขียนร้อยแก้วต่าง ๆ ที่นำมาเป็นตัวอย่าง ด้วยการฝึกหัดพิจารณาแยกแยะส่วนประกอบสำคัญ ๆ ของข้อความ จากส่วนใหญ่ไปสู่ส่วนย่อย อันได้แก่ จากส่วนที่เป็นย่อหน้า ประโยค วลี จนถึงคำต่าง ๆ โดยพิจารณาในค่าน้ำหนักและลักษณะต่าง ๆ ของประโยค วลี และคำ รวมทั้งพิจารณาในด้านการเขียนสะกดการันต์ การเว้นวรรคตอน และการจัดลำดับความที่เหมาะสม จากข้อความตัวอย่างที่มีความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษ หรือ 25 บรรทัด ตามวิธีการดังต่อไปนี้

1) ให้นักเรียนพิจารณาข้อความตัวอย่างที่ไม่ได้จัดลำดับย่อหน้าและการเว้นวรรคตอนไว้ แล้วแยกแยะออกเป็นย่อหน้าและเว้นวรรคตอนใหญ่ถูกต้องเหมาะสม

- 2) ให้นักเรียนพิจารณาข้อความตัวอย่างที่จัดลำดับวรรคตอนและย่อหน้า แล้ว จำแนกออกเป็นส่วน ๆ ในรูปของประโยคหรือวลี
- 3) ให้นักเรียนพิจารณาข้อความตัวอย่างในแต่ละประโยคหรือวลี แล้ว แยกแยะส่วนประกอบที่เป็นคำต่าง ๆ ออกตามหน้าที่และชนิดของคำนั้น ๆ ให้เป็นหมวดหมู่ และรวมทั้งพิจารณาการเขียนสะกดการันต์ด้วย หากพบว่าผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง
- 4) ให้นักเรียนพิจารณาข้อความตัวอย่างที่ลำดับความไว้มิเหมาะสม แล้วจัดลำดับความใหม่ให้เหมาะสมถูกต้อง
- 5) ให้นักเรียนพิจารณาข้อความตัวอย่างที่กำหนดให้โดยตลอด เมื่อพบ ส่วนของข้อความไม่ว่าจะเป็นหน่วยคำ ประโยค หรือวลีที่มีปัญหาหรือบกพร่องไม่ถูกต้อง ให้ทำเครื่องหมายไว้แล้วนำมาอภิปรายหาข้อสรุปที่ถูกต้องร่วมกัน
- 6) กำหนดตัวอย่างข้อความที่มีช่องว่างเว้นไว้เป็นช่วง ๆ ให้นักเรียน พิจารณาเลือกคำ ประโยค หรือวลีสั้น ๆ ที่ชี้แนะไว้ทางด้านขวามือสุดของแผ่นข้อความ เติมลงในช่องว่างให้ข้อความสมบูรณ์ แล้วรวมพิจารณาสรุปถึงหน้าที่และความสำคัญของ คำ ประโยค หรือวลีเหล่านั้นที่มีต่อข้อความทั้งหมด โดยมีครูช่วยเหลือ
- 7) ให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่เป็นตัวอย่าง แล้วแยกแยะส่วนที่เป็น ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น จินตนาการของผู้เขียน และโวหารในการเขียนออกเป็นส่วน ๆ ร่วมกัน โดยมีครูคอยช่วยเหลือแนะนำ
- 8) นำตัวอย่างเรียงความที่ไม่มีความสมบูรณ์ถูกต้องมาให้นักเรียนพิจารณา แล้วให้นักเรียนแต่ละคนเขียนคัดแปลง เรียงความนั้นให้เป็นเรียงความที่ดีสมบูรณ์ทุกประการ โดยตรวจสอบจากต้นฉบับที่ถูกต้องสมบูรณ์

2. การสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ หมายถึงการสอนทักษะ การเขียนเรียงความ ที่ดำเนินการสอนโดยให้นักเรียนรู้หลักการต่าง ๆ ในการเขียน

เรียงความ รวมทั้งให้นักเรียนได้ศึกษาองค์ประกอบของเรียงความ โดยใช้หลักการจากส่วนย่อยไปสู่ส่วนใหญ่ เช่น ศึกษาเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำ เรื่องของประโยค วลี และเรื่องโวหารต่าง ๆ โดยใช้กิจกรรมและสื่อหลายรูปแบบ แต่ไม่เน้นกิจกรรมการฝึกให้นักเรียนวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวจากตัวอย่างที่ครูกำหนดขึ้น

3. ทักษะการเขียนเรียงความ หมายถึงความสามารถในการสื่อสารด้วยวิธีการเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้และความคิดประเภทต่าง ๆ เช่น ความคิดอย่างมีจินตนาการ ความคิดอย่างมีเหตุผล และความคิดสร้างสรรค์ออกมาเป็นเรื่องราวหรือข้อความใด โดยอาศัยความสามารถทางการใช้ภาษาและความเข้าใจในเรื่องของคำ วลี ประโยค การเว้นวรรคตอน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้สำนวนโวหาร การลำดับความคิดเป็นภาษาเขียนที่ถูกต้อง น่าอ่านและมีรูปแบบของการเขียนเรียงความที่ถูกต้อง เมื่อครูกำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความจากสื่อที่เป็นสิ่งเร้า 2 แบบ จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เขียนจากหัวเรื่องที่กำหนดให้
2. เขียนจากรูปภาพที่กำหนดให้

จากนั้นนำเรียงความของนักเรียนมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความของ ประสิทธิ์ ภาพลักษณ์ ที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

4. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ความคิดแปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำใครในกลุ่ม เมื่อครูกำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความจากสื่อที่เป็นสิ่งเร้า 2 แบบ จำนวน 2 เรื่องแล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนความคิดริเริ่มที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากวิธีการของ ครอฟเลย์

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ลำดับไว้ตามหัวข้อดังนี้

1. เอกสารและตำราเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ
2. เอกสารและตำราเกี่ยวกับวิธีสอนเรียงความ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดริเริ่ม (Originality)

1. เอกสารและตำราเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ

คำจำกัดความของเรียงความ

เรียงความใช้เป็นคำกริยาในบางโอกาส ตัวอย่าง "ให้นักเรียนเรียงความตาม
หัวข้อต่อไปนี้" และเป็นคำนาม เช่น "เรียงความของนักเรียน ก. ได้คะแนนสูงกว่า
นักเรียน ข." ความหมายของเรียงความ เมื่อเป็นกริยา คือเรียงลำดับถ้อยคำและ
ข้อความตามขั้นตอนที่ควรทำให้อ่าน หรือผู้ฟังเข้าใจสะดวก และเป็นที่ชวนอ่านหรือชวนฟัง
ถือเป็นคำนาม ย่อมมีความหมายว่า ข้อความและถ้อยคำที่ได้เรียบเรียงแล้วนั่นเอง
เรียงความที่เป็นนามเรามักใช้แก่ข้อความที่เขียนมากกว่าข้อความที่พูด แต่อาจเป็น
ข้อความที่เรียบเรียงมาสำหรับอ่านให้คนฟังก็ได้ สรุปแล้วจะเป็นคำกริยาหรือนาม
ความหมายก็อย่างเดียวกัน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 17)

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (ชัยนันท์ นันทพันธ์ 2526 : 3) ในความหมายของการเขียน
เรียงความว่า การเขียนเรียงความ คือการแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของเรา
ในผู้อ่าน

เจือ สตะเวทิน (เจือ สตะเวทิน 2517 : 10) ได้ให้คำนิยามของเรียงความว่า
เรียงความคือ การประกาศความมีปัญญาของบุคคลออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

ประสิทธิ์ ภาพยักลอน (ประสิทธิ์ ภาพยักลอน 2518 : 180) กล่าวว่า การเขียน
เรียงความเป็นศาสตร์และเป็นศิลป์อย่างหนึ่ง ที่ว่าเป็นศาสตร์เพราะมีรูปแบบและวิธีเขียน
ที่เป็นแบบแผน ส่วนที่ว่าเป็นศิลป์เพราะต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวเขียนออกมาให้น่าอ่าน
การเขียนเรียงความจึงต้องคำนึงถึงรูปแบบและต้องเขียนให้น่าอ่านด้วย

เปลื้อง ณ นคร (เปลื้อง ณ นคร 2516 : ขหน้า) กล่าวสรุปว่า การเรียงความ
คือการรวบรวมความคิด แล้วแสดงความคิดนั้นออกมา

หลวงสำเร็จวรรณกิจ (หลวงสำเร็จวรรณกิจ 2514 : 8) ให้ความหมายว่า
เป็นความชัดเจนแจ่มแจ้งที่ออกจากความเข้าใจ เรียงความจึงประกอบไปด้วยลักษณะ
3 ประการ คือ ความเข้าใจ ความชัดเจน และสติปัญญา

สิทธิ พินิจกุล และคนอื่น ๆ (สิทธิ พินิจกุล และคนอื่น ๆ 2514 : 8)
กล่าวว่า เรียงความเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งซึ่งใช้สำนวนแบบความเรียง การเขียน
เรียงความนั้นผู้เขียนจะแสดงออกซึ่งความรู้สึนึกคิด ความเห็น ความเข้าใจ ตลอดจน
ความรู้ที่ผู้อ่านได้รับทราบ เรียงความมีหลายประเภท บางประเภทผู้เขียนใช้ความคิดเห็น
หรือจินตนาการของตนเป็นส่วนใหญ่ ใช้ความรู้หรือหลักฐาน ข้อเท็จจริงแต่เพียงเล็กน้อย
เรียงความประเภทนี้คือเรียงความพรรณนาความรู้สึก ความงาม ฯลฯ แต่บางเรื่องจะใช้
ความรู้และหลักฐานข้อเท็จจริงเป็นส่วนสำคัญ ความคิดเห็นเป็นส่วนน้อย

จากคำกล่าวของท่านผู้รู้ อาจสรุปได้ว่าการเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่ต้อง
อาศัยความคิดเป็นสำคัญ และเป็นการถ่ายทอดความคิดเพื่อการสื่อสารอย่างมีแบบแผน ต้อง
อาศัยทั้งความรู้และความสามารถทางภาษาของผู้เขียนด้วย

ความสำคัญของการเขียนเรียงความ

ตีวากรร หอมสุวรรณ (ตีวากรร หอมสุวรรณ 2521 : 3) กล่าวว่า วิชาเรียงความเป็นวิชาหนึ่งในการฝึกทักษะการเขียน เป็นวิชาที่ต้องมีหลักมีวิธีการและเป็นศิลปะ คือต้องรู้จักประดิษฐ์คิดแต่งในทำนองต้องใช้เวลาเรียบและฝึกฝนนาน การสอนเรียงความจึงมีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา จัดว่าเป็บทักษะที่ต้องฝึกกันอยู่เสมอ โดยเริ่มจากการเขียนอย่างง่าย ๆ ในระดับประถมศึกษา เมื่อถึงระดับมัธยมศึกษาเด็กจำเป็นต้องมีทักษะในการเขียนเรียงความเพิ่มขึ้น เด็กจะต้องสามารถแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจจากสิ่งที่ตนได้พบเห็น ได้ยิน ได้อ่าน และจากจินตนาการของเด็กเอง ดังนั้นจึงนับว่าการเขียนของเด็กในวัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่การเรียนวิชาสาขาอื่น ๆ ด้วย เพราะการเขียนเรียงความจะช่วยให้เกิดทักษะในการเขียน รู้จักถ้อยคำที่เหมาะสม รู้จักลำดับความสำคัญของเนื้อเรื่อง ตลอดจนรู้จักสรุปความคิดเห็นต่าง ๆ ของตนเอง การเรียนการใช้ภาษาจึงควรเน้นทักษะการเขียนเรียงความเป็นพิเศษ

เปลื้อง ณ นคร (เปลื้อง ณ นคร 2516 : 138) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเรียงความว่า ในหมวดวิชาภาษาไทยของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเรียงความเป็นวิชาที่มีคะแนนสูง เพราะวิชาเรียงความเป็นเรื่องวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนในวิชาภาษาไทยได้จริงทีเดียว เหตุว่าผู้ที่จะเรียงความได้ดีต้องรู้หลักไวยากรณ์ และมีความรู้วิชาอื่น ๆ ดีด้วย

วิชาเรียงความไม่ใช่เป็นวิชาที่มีประโยชน์ในเวลาสอบไล่เท่านั้น แม้เมื่อนักเรียนออกจากโรงเรียนแล้วก็ยังต้องใช้วิชาเรียงความอยู่เสมอ เป็นต้นว่า จะเขียนจดหมาย เขียนเรื่อง หรือเขียนปาฐกถา ฉะนั้นวิชาเรียงความจึงเป็นวิชาที่พึงฝึกฝนโดยแท้

วิลาศ เมธีวัต (วิลาศ เมธีวัต 2525 : คำนำ) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียงความไว้ในหนังสือศิลปะการเขียนเรียงความ และรวมเรียงความรางวัล-พระราชทาน ของ ชัยนันท์ นันทพันธ์ ว่า

ภาษาไทยทั้งไวยากรณ์ และการเรียงความ เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนไทยไม่ว่าจะเป็นนักอักษรศาสตร์ นักภาษาศาสตร์ หรือแพทย์ เพราะความ สดุดาปนิท เพื่อเป็นคนไทยแล้ว ก็ย่อมมีความรับผิดชอบที่จะต้องพูดภาษาไทยให้ถูกต้อง อ่านให้ถูกต้อง และเขียนเรียงความภาษาไทยให้สามารถสื่อความหมายและวัตถุประสงค์ออกไปได้อย่างชัดเจนและไพเราะ

ชัยยัต นันทพันธ์ (ชัยยัต นันทพันธ์ 2526 : 1) กล่าวถึงความสำคัญของ ภาษาเขียนเรียงความว่า การเขียนเรียงความนับว่าเป็นวิธีการขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย หรือภาษาต่างประเทศก็ตาม ดังนั้นวิชาเรียงความ จึงเป็นวิชาหนึ่งในโรงเรียนระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ชั้นประถม มัธยม จนกระทั่งมหาวิทยาลัย นอกจากนี้แล้ว เมื่อมีการรับสมัครเข้าทำงานรับราชการ หรืองานเอกชน การสอบชุดวิชาครู ระดับต่าง ๆ วิชาการเขียนเรียงความมีความสำคัญมากถึงกับวางระเบียบกำหนดไว้ให้ วิชาเรียงความมีคะแนนมากที่สุดกว่าวิชาอื่น ๆ ทั้งนี้งานอาชีพบางอย่างโดยเฉพาะงาน ราชการจำเป็นต้องอาศัยการเขียนในลักษณะต่าง ๆ อยู่มากทีเดียว ข้าราชการระดับใด ก็ตามที่มีพื้นฐานทางภาษาดีแล้วก็จะสามารถนำหลักการ เขียนเรียงความไปประยุกต์ใน งานเขียนแบบต่าง ๆ ได้ เช่น การร่างหนังสือราชการ งานสารบรรณ การเขียนรายงาน เป็นต้น

หากว่ามาทั้งหมดคงให้เห็นว่า วิชาการเขียนเรียงความมีประโยชน์ต่อคนไทย ในสังคมปัจจุบันเป็นอย่างมาก และจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกฝนกันตั้งแต่ยัง เป็นเด็ก เพื่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ

ความมุ่งหมายของวิชาเรียงความ

เปลื้อง ๗ บุตร (เปลื้อง ๗ บุตร 2516 : คำนำ) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความว่า " ... คือการฝึกฝนให้รู้จักสังเกต จดจำ คิด แล้วแสดงเรื่องที่คิด ที่สังเกต ที่จดจำ ออกมาเป็นคำพูด หรือเขียนเป็นตัวอักษรให้ผู้อื่นอ่านหรือฟังแล้วเกิดความ สนใจ เรียงความจึงเป็นเรื่องของความคิดและการแสดงความคิด "

รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา ๓: อยุธยา (รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา ๔: อยุธยา 25๐5 : 106) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนเรียงความว่า

1. ช่วยให้เด็กได้มีโอกาสถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของตนเองที่เกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นทราบ
2. ช่วยให้เด็กได้มีโอกาสเกิดความคิดสร้างสรรค์ คือสามารถแต่งความจากความคิดของตนเอง โดยเขียนเป็นเรื่องราวขึ้น ไม่จำเป็นต้องแต่งจากเรื่องที่ครูกำหนดให้เสมอไป เด็กอาจจะมีจินตนาการจากภาพและเรื่องราวที่สมมติขึ้นเป็นเรื่องอีกกับครอบครัว จากความคิดของตนเอง
3. ช่วยให้เด็กรักการเรียน เพราะสามารถเขียนด้วยความสนใจ ตั้งใจ ไม่ได้ถูกบังคับให้เขียนแต่เรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ
4. การที่เด็กได้เขียนเรียงความเสมอ ๆ ย่อมช่วยให้เด็กได้ใช้วิธีนี้ให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนวิชาในสาขาอื่น ๆ ด้วย เพราะการเขียนเรียงความช่วยให้เกิดทักษะในการเขียน รู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม รู้จักลำดับความสำคัญของเนื้อเรื่อง ตลอดจนรู้จักสรุปความคิดเห็นต่าง ๆ ของตนเองประกอบในการเขียนเรียงความด้วย

ลักษณะทั่วไปของการเขียน

การเขียนนั้นจำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 คือ การเขียนร้อยแก้วและการเขียนร้อยกรอง

ร้อยแก้ว หมายถึงบทประพันธ์ที่เขียนเรียงตามภาษาที่ใช้เขียนหรือพูดกันทั่วไป เช่น

1. เรียงความ
2. บทความ
3. นวนิยาย
4. เรื่องสั้น

5. นิทาน เรื่องเล่า
6. จดหมาย บันทึก
7. บทละครพูด บทละครวิทยุโทรทัศน์
8. ย่อความ
9. ถอดความ
10. รายงาน ฯลฯ

ร้อยกรอง ตามความหมายที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ไว้ คือ สอดคล้องให้ติดต่อกัน ประดิษฐ์ทำ แต่งหนังสือดี มีความไพเราะ และเมื่อ พ.ศ. 2425 สำนักวัฒนธรรมทางวรรณกรรมได้ใช้คำว่า "ร้อยกรอง" สำหรับเรียกวรรณกรรมที่มีลักษณะบังคับในการแต่ง หรือมีการกำหนดอะไรซึ่งหมายถึงการเขียนประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ลิลิต กวีฉันทะ และบทเพลงต่าง ๆ (อุปกิตศิลปสาร พระยา 2490 : 350)

เรียงความ เป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วอย่างหนึ่ง ซึ่งหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาได้กำหนดให้นักเรียนได้ศึกษา และฝึกหัดทักษะการเขียนเรียงความให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

เปลื้อง ณ นคร (เปลื้อง ณ นคร 2514 : 6) ให้นิยามของการเขียนว่า การเขียนคือการแสดงความคิด ความรู้สึก และความรู้ซึ่งอยู่ในใจออกให้ผู้อื่นรู้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ ประภาศรี สีหอำไพ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ ประภาศรี สีหอำไพ 2519 : 92) กล่าวว่า การเขียนคือการแสดงความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อื่นอ่านและเข้าใจความคิดของผู้เขียน

ปรีชา ช่างขวัญ (ปรีชา ช่างขวัญ 2525 : คำนำ) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะหนึ่งในสี่อย่างของการใช้ภาษาอันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้ง 4 ทักษะมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน และต่างก็มีประโยชน์เกื้อกูลกับ ความชำนาญในเรื่องหนึ่งจะช่วยให้ฝึกฝนเรื่องอื่น ๆ ได้ดีตามไปด้วย

ฉะนั้น การเขียนนับว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ และสมควรที่จะได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนในรูปแบบใดก็ตาม ด้วยความสำคัญดังกล่าวนี้ ท่านผู้รู้หลายท่านจึงได้ให้หลักในการเขียนไว้ดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (เปลื้อง ณ นคร 2514 : 1-7) ได้ให้หลักสำคัญในการเขียนไว้ 2 ประการ คือ

1. ความพิถีพิถัน คือพิถีพิถันในเรื่องความคิด และพิถีพิถันในการเขียนในด้านความคิดนั้น ผู้เขียนควรมีแนวความคิดที่แปลกใหม่และกว้างไกล ส่วนในด้านการเขียน ผู้เขียนจะต้องเป็นคนที่มีร่ำคามาก รู้จักสังเกตวิธีการใช้คำที่ดี สละสลวย และนำมาใช้เป็นแนวในการเขียนของตน
2. ผู้เขียนต้องเป็นตัวของตัวเอง ทั้งในเชิงการประพันธ์และชีวิตจริง ไม่ควรลอกแบบท่วงท่าของการเขียนของผู้อื่น แต่ในเวลาเดียวกันก็ต้องรู้จักแลเห็นลักษณะดีของนักเขียนคนอื่นด้วย

สิทธา พินิจภูวนทล และคนอื่น ๆ (สิทธา พินิจภูวนทล และคนอื่น ๆ 2514 : 1-9) กล่าวว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกไปสู่ผู้อ่าน หลักการเขียนต้องประกอบไปด้วย 2 ชั้น คือ ชั้นการคิด และชั้นการเขียน ทั้งสองชั้นนี้จะแยกจากกันมิได้ ผู้เขียนควรเริ่มต้นด้วยการคิดถึงสิ่งใกล้ตัวตัวเองก่อน จากนั้นจึงค่อยคิดไปถึงสิ่งที่อยู่ห่างจากตัวออกไปเป็นลำดับ นอกจากนี้ สิทธา พินิจภูวนทล และคนอื่น ๆ ยังได้แสดงความคิดอีกว่า การเขียนทุกครั้งจะต้องมีจุดมุ่งหมายก่อนเสมอว่าต้องการเขียนเพื่ออะไร และเขียนในโอกาสใด เหมาะสมกับผู้อ่านและสภาพการณ์เพียงใด

ปรีชา ช่างขวัญยืน (ปรีชา ช่างขวัญยืน 2518 : 99-129) กล่าวถึงขบวนการแห่งการเขียนว่า แบ่งออกเป็น 4 ชั้น คือ

1. คิดให้เข้าจุด หมายความว่า ต้องคิดถึงสิ่งที่อยู่ในวงจำกัด และคิดถึงจุดประสงค์ที่สำคัญเพียงจุดเดียว เพราะการเขียนที่สั้นๆ ควรเขียนในสิ่งที่มีความหมาย ชัดเจน แต่อธิบายไว้อย่างละเอียด ไม่ควรเขียนในสิ่งที่กว้างเกินไป จะทำให้ผู้อ่านไม่ได้อะไรจากข้อเขียนในเรื่องนั้น การที่จะพิสูจน์ว่าสิ่งที่คิดอยู่นั้นเข้าจุดหรือไม่ ให้ลองตั้งคำถามตัวเองดังนี้

- 1.1 ในเรื่องนั้น ๆ ต้องมีข้อมูลหรืออาศัยแนวความคิดอะไรบ้าง
- 1.2 มีความรู้หรือสามารถหาข้อมูลหรือความคิดเหล่านี้มาได้หรือไม่
- 1.3 สามารถบอกจุดสำคัญของเรื่องนั้น ๆ เป็นข้อความสั้น ๆ ได้หรือไม่

ถ้ายังตอบคำถามเหล่านี้ไม่ได้ แสดงว่าความคิดไม่เข้าจุด การคิดให้เข้าจุดนั้น

มีหลักปฏิบัติ 3 ประการ คือ

1. คิดในสิ่งที่รู้ หมายความว่า คิดในสิ่งที่เรามีประสบการณ์ ซึ่งมีใช้ประสบการณ์ทางตรงเท่านั้น แต่อาจเป็นสิ่งที่เราได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่าน ได้คิด จากห้องสมุด จากตำรา หรือจากผู้อื่น ฯลฯ ก็ได้

2. คิดในหัวข้อจำกัด คือ จำกัดหัวข้อที่จะเขียนให้อยู่ในขอบเขตที่เราจะหาข้อมูลและรายละเอียดที่เป็นจริงได้

3. ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดหลักกระจ่างแจ้ง ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีต่าง ๆ กัน

เช่น

- 3.1 โดยใช้อธิบายชี้แจงให้เห็นความคิดหลัก
- 3.2 โดยการพูดถึงความคิดหลักบ่อย ๆ
- 3.3 โดยการหลีกเลี่ยงการพูดเรื่องนอกประเด็น
- 3.4 โดยการสรุปความให้ผู้อ่านคิดถึงความคิดหลักโดยตรงหรือทางอ้อม

2. จัดระเบียบความคิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

2.1 จัดลำดับเรื่องราว คือ จัดลำดับเรื่องราวให้ผู้อ่านเห็นได้ชัดเจนว่า เรื่องที่เขียนนั้นมีความเป็นมา เป็นขั้นตอนอย่างไร

2.2 จัดลำดับสถานที่ ในข้อเขียนนั้นต้องพรรณนาตามสภาพความเป็นจริง เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพที่เราเขียนได้แจ่มชัดที่สุด

2.3 จัดลำดับทางเหตุผล คือ จัดให้ความคิดหลัก และความคิดสนับสนุน เป็นเรื่องเดียวกัน เช่น ถ้าความคิดหลักเป็นเรื่องทางเหตุผล ความคิดสนับสนุนก็เป็น เรื่องเหตุผล แต่ถ้าความคิดหลักเป็นเรื่องการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งสองสิ่ง ความคิด สนับสนุนทั้งหลายก็ต้องเป็นการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งสองสิ่ง ในการคัดเลือกความคิด สนับสนุนนั้นจะต้องมีการจัดระบบจากสิ่งที่มีค่าน้อยที่สุดไปหาสิ่งที่มีค่ามากที่สุด จากสิ่ง ที่รู้จักคุ้นเคยไปหาสิ่งที่ยังไม่คุ้นเคย จากสิ่งที่จำกัดไปหาสิ่งทั่วไป หรือจากสิ่งทั่วไปไปหา สิ่งจำกัด

3. มีความกระชับในเรื่องที่คิด หมายความว่า ในการจินตนาการเกี่ยวกับ ข้อเท็จจริงที่จำกัดแน่นอน โดยประมวลความรู้ต่าง ๆ ที่เรามีอยู่นั้นให้อยู่ในขอบเขตจำกัด แน่นนอนไป คือ สรุปความคิดให้ได้ข้อความที่เฉพาะเจาะจงที่สุด

4. แสดงความคิดให้แจ่มแจ้ง สิ่งที่จะช่วยให้แสดงความคิดได้แจ่มแจ้ง คือ

4.1 เขียนคำนำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ และนำสู่ความคิดหลัก

4.2 ใช้ย่อหน้าเป็นเครื่องหมายแสดงส่วนสำคัญของเรื่อง ควรมีย่อหน้า
กรณีต่อไปนี้

4.2.1 เมื่อคำนำยาวเกินกว่าหนึ่งประโยคหรือสองประโยค

4.2.2 เมื่อมีข้อความเป็นส่วนสำคัญที่สนับสนุนความคิดหลัก

4.2.3 เมื่อเป็นส่วนย่อยที่อยู่ระหว่างส่วนสำคัญใหญ่ ๆ แต่เป็น
ส่วนย่อยที่สำคัญ

4.2.4 เมื่อเป็นบทสรุปที่ยาวเกินกว่าหนึ่งหรือสองประโยค

4.3 ต้องมีสัมพันธภาพระหว่างประโยคต่าง ๆ คือ ประโยคแต่ละประโยค ต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระเบียบ

ขบวนการแห่งการเขียนของ ปรีชา ช่างขวัญยืน แสดงให้เห็นว่า การคิดกับการเขียนเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก และแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่จัดไว้เป็นคน "คิดเป็น" ก็จะ "เขียนเป็น" ด้วยเช่นกัน ในเรื่องนี้ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (ประสิทธิ์ กาพย์กลอน 2518 : บทนำ) ได้ชี้แจงไว้ว่า

การเขียนเป็นงานหนัก ต้องใช้ความพยายามมาก บางคนอาจคิดว่าไม่เห็นจะเป็นเรื่องใหญ่โตอะไร นึกอะไรได้ก็เขียนไปตามที่เข้าใจ ไม่น่าจะต้องใช้ความเพียรอะไรนักหนา ใคร ๆ ก็เขียนกันได้ทั้งนั้น ความคิดเช่นนี้ไม่ผิด เพราะ "เขียนได้" กับ "เขียนเป็น" ไม่เหมือนกัน ทุกคนอาจเขียนได้ แต่มีบางคนเท่านั้นที่เขียนเป็น

ที่ว่า เขียนได้ ก็นึกอะไรออกมา ก็เขียนไปตามที่นึก ใช้ภาษาอย่างไรก็ได้ แต่ผู้อ่านจะเข้าใจในเรื่องที่เขียนหรือไม่ ไม่สำคัญ จะชวนอ่านหรือไม่ชวนอ่านไม่ต้องคำนึงถึง ส่วนเขียนเป็น คือ รู้จักลำดับความคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนคิด ใช้ภาษาได้ สละสลวยถูกต้องตามความนิยม และระเบียบแบบแผน ฟังดูไม่ขัดหู น่าอ่าน ยั่วความสนใจ และอยากติดตาม

ผู้เขียนเป็นนั้น บางคนอาจมีพรสวรรค์เขียนให้ผู้อ่านชื่นชอบผลงานของตนอย่างเต็มคำ โดยที่ไม่ได้ศึกษาทฤษฎีการเขียนมากนัก แต่น้อยคนนักที่จะกระทำได้เช่นนั้น เมื่อเป็นดังนี้ ผู้ที่ไม่มีพรสวรรค์ด้านการเขียนควรจะทำอย่างไรจึงจะเขียนได้ดีเหมือนอย่างคนบางคน ที่เขียนชำนาญ

คำตอบที่จะช่วยให้เขียนเป็นตามที่คนส่วนมากของเรานับถือก็คือ ต้องรู้หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางทฤษฎีการเขียน มิใช่เขียนไปตามบุญตามกรรม สักแต่ทำให้เสร็จไปคราวหนึ่ง ๆ และต้องรู้จักนำเอาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้จริง ๆ ไม่ใช่รู้เฉพาะทฤษฎี แต่นำไปปฏิบัติไม่ได้ นอกจากนี้ยังจะต้องฝึกฝนกันอย่างจริงจัง เพราะการฝึกฝนย่อมก่อให้เกิดความชำนาญ

จากคำกล่าวของ ประสิทธิ์ ภาพยนตร์กลอน ที่แสดงให้เห็นเจตนาอย่างชัดเจนว่า
เกี่ยวกับการเขียนนั้น คนเราควรที่จะ "เขียนเป็น" มากกว่าเพียงที่จะ "เขียนได้" เท่านั้น

นอกจากนี้ เกี่ยวกับการเขียนในงานเขียนประเภทร้อยแก้วหรือความเรียง
ระพีปะนี นาคทรพ (ระพีปะนี นาคทรพ 2520 : 5-6) ได้กล่าวไว้ว่ากลไกเบื้องต้น
ของการเขียนร้อยแก้วนั้น ผู้เขียนร้อยแก้วที่ดีต้องรู้จักวิธีการผูกถ้อยคำในการแสดงความคิด
ความรู้สึกในใจเราให้ผู้อ่านทราบ โดยนำคำมาผูกให้สั้นหรือยาวเท่าใดก็ได้ เช่น นำคำมาผูก
เป็นคำประสม คำซ้อน เป็นวลี เป็นประโยค แลวนำข้อความเหล่านั้นมาเรียบเรียงให้
สละสลวย ใจความกระชับ เลือกคำให้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล แต่สิ่งสำคัญ
ยิ่งในการเขียนไม่ว่าจะเป็นการเขียนประเภทใด นั่นก็คือ "ความคิดของผู้เขียน" ร้อยแก้ว
ที่มีคุณค่าย่อมจะต้องให้ความคิดที่เป็นสาระประโยชน์แกผู้อ่าน ให้ความหมายที่เด่นชัด ให้เสียง
ที่ไพเราะชวนให้นึกเห็นภาพ และบางทีก็ให้ทัศนะที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับชีวิตและสังคม

ฉะนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเขียน คือ ผู้เขียนต้องคิดให้แจ่มแจ้งเสียก่อน เมื่อ
คิดได้แจ่มแจ้งจึงเลือกถ้อยคำมาใช้ให้ได้ความหมายตามที่ต้องการ ความคิดจึงมีความสัมพันธ์
กับถ้อยคำอย่างแยกกันไม่ออก ถ้อยคำที่ผู้ประพันธ์นำมาเรียบเรียงเป็นข้อความติดต่อกัน
ไปนั้น ย่อมมีความคิดเป็นเครื่องนำทางอยู่ตลอดเวลา

เกี่ยวกับเรื่องนี้ โธมัส ไรอัน และ สไลเวอร์ (วรรณ บัวเกิด 2521 : 16
อ้างอิงมาจาก Loban Ryan Squire. 1961) ได้กล่าวถึงการเขียนและการคิดว่า
การเขียนเป็นการกระทำที่เชื่อมโยงกับความคิด ฉะนั้นการเขียนที่ใดก็ตามชัดเจนผู้เขียน
ก็ต้องมีความคิดที่ชัดเจน หรือถ้าจะเขียนออกมาในรูปของจินตนาการ ก็ต้องคิดอย่างมี
จินตนาการ หมายความว่า ลักษณะของการเขียนจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับความคิด
กระบวนการของการเขียนจึงประกอบไปด้วย คิด ... เขียน ... เขียน ... คิด

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น การเขียนต้องอาศัยความคิด เป็นความคิดที่แจ่มแจ้ง
ต่อเนื่อง โดยอาศัยความรู้และมีหลักในการเขียนจึงจะเรียกได้ว่า "เขียนเป็น" และ
สามารถถ่ายทอดความคิดของตนเพื่อสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่นได้บรรลุตามจุดประสงค์

การเขียนเรียงความก็เป็นการถ่ายทอดความคิดเช่นเดียวกับเขียนอื่น ๆ แต่จัดว่าเป็นการเขียนที่มีแบบแผน ฉะนั้นการที่จะเขียนเรียงความให้อีกต้องสมบูรณ์นั้น ควรจะมีความรู้เกี่ยวกับแบบแผนและโครงสร้างต่าง ๆ ของการเขียนเรียงความด้วย

รูปแบบของเรียงความ (ประสิทธิ์ ภาพยนตร์กลอน 2518 : 180)

รูปแบบของเรียงความประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

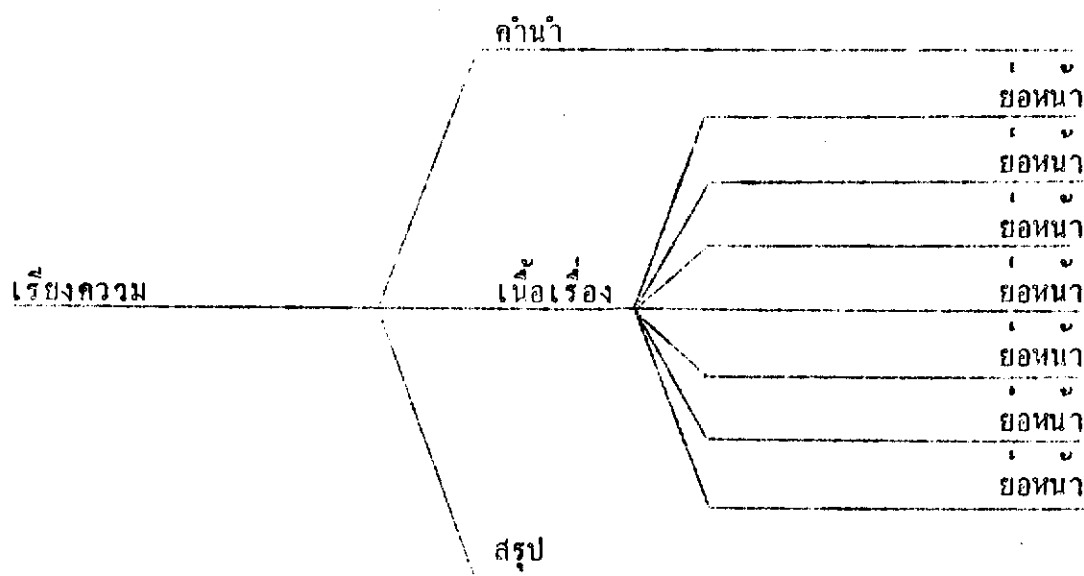
คำนำ เป็นส่วนที่นำเข้าสู่เรื่องที่จะเขียนหรือเป็นการเปิดเรื่องนั่นเอง
เนื้อเรื่อง เป็นตัวเรื่องหรือเนื้อเรื่องที่จะเขียนซึ่งเป็นส่วนที่ยาวที่สุดของเรียงความ
สรุป เป็นการเขียนทิ้งท้ายหรือปิดเรื่องให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกประทับใจ หรือให้แนวคิดดี ๆ ฝากให้ผู้อ่านก่อนจะจบเรื่อง

นอกจากนี้ สิทธา พินิจกุล และคนอื่น ๆ (สิทธา พินิจกุล และคนอื่น ๆ 2514 : 109) ได้ให้ความหมายของส่วนประกอบในรูปแบบของการเขียนเรียงความที่แตกต่างกันไปบางว่า

คำนำ เป็นตอนเปิดเรื่องหรือส่วนที่จะชักจูงผู้อ่านให้ติดตามอ่านต่อไป
เนื้อความหรือเนื้อเรื่อง เป็นใจความส่วนใหญ่ของเรื่อง เนื้อความจะมีลักษณะอย่างใดขึ้นอยู่กับประเภทของเรื่อง

สรุป หรือบทลงท้าย เป็นการสรุปความคิดเห็น หรือนำเอาข้อความสำคัญมากลាយมาให้เด่นชัด เพื่อให้ผู้เขียนรับประเด็นความคิดสำคัญให้แน่นอนยิ่งขึ้น .

องค์ประกอบ หรือส่วนประกอบทั้ง 3 ส่วนดังกล่าว เขียนแสดงด้วยแผนภูมิได้ดังนี้ (ประสิทธิ์ ภาพยนตร์กลอน 2518 : 180)

หลักการเขียน คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

การเขียนคำนำ

ศาสตราจารย์ เจื้อ สตะเวทิน (เจื้อ สตะเวทิน 2516 : 25-27) กล่าวไว้ในหนังสือ "ตำรับเรียงความ" ว่า ... เรียงความทุกเรื่องมีรูปเหมือนคนเรา ท่อนศีรษะเหมือนคำนำ ท่อนตัวเหมือนตัวเรื่อง ท่อนล่างเหมือนคำลงท้าย ถ้าขาดส่วนประกอบทั้ง 3 นี้ อย่างใดอย่างหนึ่ง เรียงความก็เหมือนคนพิการ กล่าวคือเรียงความที่ไม่มีคำนำ คือ เรียงความคอขาด เรียงความที่ไม่มีคำลงท้าย คือเรียงความขาขาด เป็นเรียงความที่ไม่สมบูรณ์ ไม่ไค้คะแนนดีแน่

การเขียนคำนำนี้ ประสิทธิ์ ภาพย์กลอน (ประสิทธิ์ ภาพย์กลอน 2518 : 184) เสนอไว้ว่า การเขียนคำนำต้องเขียนให้เร้าความสนใจของผู้อ่าน และทำให้ผู้อ่านสนใจตั้งต้นอยากอ่านเรื่องที่เขียน

การเขียนคำนำอาจตั้งเป็นคำถามหรือปรัชญาชวนคิดให้ผู้อ่านอยากรู้ อยากเห็น เรื่องที่เราเขียน อาจยกสุภาษิต หลักปรัชญา คำขวัญ หรือคำคมขึ้นมากล่าว หรืออาจจะให้คำจำกัดความ หรือยกเรื่องแปลก ๆ ที่คุ้นเคยขึ้นมากล่าวนำก็ได้ ข้อสำคัญคำนำต้องเขียนให้มีน้ำหนักน่าอ่าน อย่าเขียนให้ยาวจนเกินไป อย่าเขียนออกนอกเรื่อง หรือเอาเรื่องตาช ๆ ที่คนทราบที่อยู่แล้วมากล่าว จะทำให้คำนำจืดไม่ชวนอ่าน

นอกจากนี้ ชัยนันท์ นันทพันธ์ (ชัยนันท์ นันทพันธ์ 2526 : 5) ได้แนะแนวทางการเขียนคำนำไว้ดังนี้

ในการเขียนเรียงความ คำนำ นับว่ามีความสำคัญมาก การเขียนคำนำเป็น การเขียนที่ยากที่สุด เพราะเป็นการเริ่มต้นความคิดที่จะเขียน และต้องพยายามเขียนให้ดีที่สุด ซึ่งบางทีอาจต้องเสียเวลาคิดเป็นเวลานานกว่าที่จะเขียนลงไปได้ แต่ถ้ารู้จักวิธีการเขียนคำนำ ก็จะช่วยลดความยุ่งยากและประหยัดเวลาได้มากทีเดียว

หลักสำคัญของการเขียนคำนำให้ดีขึ้น ต้องมีอุบายหรือวิธีการชักชวนให้ผู้อ่านอ่านเรื่องของเราให้จบ คำนำที่ดีคนอ่านจะติดตามเรื่องของเราโดยตลอด ถ้าคำนำไม่ดี เขาจะหยุดอ่านแต่ตอนต้น เพราะฉะนั้นมีหลักใหญ่หลักเดียวว่า เขียนอย่างไรก็ได้ แต่ต้อง "ก่อให้เกิดความสนใจ" ให้แก่ผู้อ่านมากที่สุด เขียนอย่างไรให้ "ผู้อ่านสนใจมากที่สุด"

สิ่งสำคัญที่ควรเลี่ยงไม่ควรนำมาเขียนในคำนำ คือ

1. อย่าเอาประวัติศาสตร์ที่รู้จักกันดีแล้วมาเป็นคำนำ
2. อย่าอธิบายฟุ้งซ่านโดยไม่จุดหมายของเรื่อง
3. อย่าขึ้นคำนำด้วยคำบอกเล่าอันเกินควร

การเขียนคำนำที่ดีจึงควรมีลักษณะดังนี้

1. การเขียนคำนำโดยยกคำพังเพยหรือสุภาษิตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง
2. การเขียนคำนำโดยการอธิบายความหมายของเรื่อง

3. การเขียนคำนำโดยขึ้นต้นด้วยคำกล่าวของบุคคลสำคัญ แต่ให้มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่เขียน

4. การเขียนคำนำด้วยการเล่าเรื่อง
5. การเขียนคำนำด้วยคำถามหรือปัญหาที่น่าสนใจ
6. การเขียนคำนำด้วยการอธิบายชื่อเรื่อง
7. การเขียนคำนำด้วยกล่าวถึงจุดประสงค์ของเรื่องที่เขียน
8. การเขียนคำนำด้วยการกล่าวถึงความสำคัญของเรื่องที่เขียน

สรุปสั้น ๆ แล้ว คำนำที่ดีต้องเร้าความสนใจของผู้อ่าน คำนำจะต้องเป็นความคิดใหม่ ความคิดแปลก หรือความคิดสนุก ต้องมีลักษณะน่าหรือเชิญให้ผู้อ่าน อ่านเรื่องของเราให้จบให้ได้ คำนำจึงมีส่วนสำคัญในการเรียกรองความสนใจของผู้อ่าน ตั้งแต่เริ่มคนอ่านเรื่อง และดึงดูดใจให้ติดตามเรื่องไปโดยตลอด

สำหรับความยาวของคำนำนั้นอาจเป็นความยาวขนาดหนึ่งย่อหน้า หรือประโยคเพียงประโยคเดียวก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเรื่องความเรื่องที่เขียน

การเขียนเนื้อเรื่อง

หลักการเขียนเนื้อเรื่องที่ดีมีหลักการเขียนคือ

1. การเขียนเนื้อเรื่องเขียนตามลำดับเนื้อความของเรื่อง เช่น การเขียนลำดับตามกาลเวลา การเขียนเล่าเรื่องเหตุการณ์ การเขียนลำดับจากเรื่องที่สำคัญน้อยไปสู่เรื่องที่สำคัญมาก การเขียนลำดับจากเหตุและผล เป็นต้น

2. การเขียนย่อหน้า ในเรื่องความเรื่องหนึ่ง ๆ นั้นมีย่อหน้าหลาย ๆ ย่อหน้าประกอบอยู่ในเรื่องนั้น ๆ คนที่ไม่เคยเล่าเรียนวิชาเขียนหนังสือย่อมไม่ทราบว่าย่อหน้ามีความสำคัญอย่างไร ข้อผิดพลาดที่ปรากฏให้เห็น ก็คือ เขียนเรื่องความทั้งเรื่องโดยไม่มีย่อหน้าเลย และขณะเดียวกันบางคนเขียนมีย่อหน้า แต่ย่อหน้าโดยไม่รู้หลักเกณฑ์ เช่น เขียนไปเรื่อย ๆ พอเห็นขนาดพอสมควรก็ย่อหน้าเสียทีหนึ่ง

ความจริงแล้วการย่อหน้ามีความสำคัญมากในการเขียนเรียงความ กล่าวคือ ทำให้รูปทรงของเรียงความสวยงาม ทำให้ผู้อ่านมีเวลาพักสายตาและสมอง คือ อ่านได้โดยไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยเร็ว ทำให้ผู้อ่านมีโอกาสติดตามเรื่องราวที่ผู้เขียนแสดงเป็นข้อความไว้

กล่าวโดยสรุป ย่อหน้าก็คือเรียงความเรื่องน้อย ๆ เรื่องหนึ่ง ซึ่งประกอบขึ้นด้วยประโยคหลายประโยค ประโยคเหล่านั้นมีความสัมพันธ์ประติดประต่อกัน ประโยคเหล่านั้นพูดถึงเรื่องเดียว (One Subject) แล้วมุ่งแสดงให้ผู้อ่านทราบความกึกข้อเดียว (One Idea)

3. การเขียนประโยคเนื้อความ ประโยคเนื้อความ (Topical Sentence) คือประโยคที่บอกความทั่วไปของย่อหน้าทั้งย่อหน้าไว้หมด เช่น ประโยคที่ขึ้นต้นในย่อหน้า ประโยคแรก ส่วนประโยคถัดไปเป็นประโยคขยายความในประโยคแรก

การวางประโยคเนื้อความอาจวางไว้ต้นประโยค ท้ายประโยค หรือวางทั้งต้นและท้ายประโยค ขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของประโยคและย่อหน้าแต่ละย่อหน้าด้วย เช่น ใ้คำว่า "ด้วยเหตุนี้" หรือ "ดังนั้น" ในการขึ้นต้นย่อหน้าที่สองให้มีความสัมพันธ์กับย่อหน้าแรก เป็นต้น (ชัยนันท์ นันทพันธ์ 2526 : 7)

ประสิทธิ์ ภาพยักกลอน (ประสิทธิ์ ภาพยักกลอน 2518 : 185) กล่าวว่า

การเขียนตัวเรื่อง ต้องยึดหลัก 5 ประการ คือ

1. เขียนให้มีแนวคิดอย่างเดียว ไม่พูดนอกเรื่อง หรือพูดในสิ่งหมุมหมิ่นเกินจำเป็น
2. เขียนให้ทุกส่วนทุกตอนของเรื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด
3. รู้จักเน้นในส่วนที่สำคัญ
4. เขียนให้สมบูรณ์ ไม่ทิ้งส่วนสำคัญของเรื่อง
5. ต้องเขียนให้มีความชัดเจนแจ่มแจ้ง ถูกต้องและมีเหตุผลดี

การเขียนตัวเรื่องอาจจะแบ่งออกเป็นหลายตอน บางตอนอาจจะชอยออกได้หลายย่อหน้า และบางตอนอาจจะมีเพียงย่อหน้าเดียว แต่ที่สำคัญคือแต่ละย่อหน้าต้องมีข้อคิดที่สำคัญอย่างเดียว และทุกย่อหน้าต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันประดุจลูกโซ่ ไม่เขียนรวน

นอกจากนั้น การเขียนตัวเรื่องให้ได้ผลดียังต้องคำนึงถึงการจัดระเบียบความคิด ไม่ให้สับสน รู้จักลำดับความ พยายาม ใส่ประโยคสำคัญ และการให้เหตุผล รวมทั้ง การรู้จักใช้โวหาร สำนวน คำพังเพย ภาษิต และสุภาษิตต่าง ๆ เพื่อเสริมแต่งให้เรื่อง มีรสชาติน่าอ่านยิ่งขึ้น

การเขียนสรุปหรือคำลงท้าย

การเขียนสรุป หรือคำลงท้าย การเขียนสรุปต้องฝากความประทับใจ หรือข้อคิด ให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจทำได้โดยการยกคำคม สุภาษิต ภาษิตสอนใจ คำกล่าว หรือบทกวี ที่ไพเราะ ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ข้อสำคัญที่ควรจำ คือ คำลงท้ายของเรื่องความ มิใช่เป็นการสรุปเรื่องราวทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วและนำมากล่าวซ้ำอีก การเขียนคำลงท้าย ควรใช้ภาษาสั้น ๆ กระชับ น่าอ่าน และประทับใจผู้อ่าน (ประสิทธิ์ กาพย์กลอน 2518 : 185)

บทสรุปอาจเป็นการเขียนอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การฝากข้อคิดเห็น การสรุปสาระสำคัญที่ผู้อ่านควรทราบ การลงท้ายด้วยคำคมหรือสุภาษิต การลงท้ายเพื่อเป็นการตอบคำถาม ในคำนำ

การเขียนคำลงท้ายควรทำให้ผู้อ่านเกิดความสนุกเพลิดเพลิน ได้ความคิดใหม่ หรือ แนวแปลกอ่านแล้วเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด หรืออ่านแล้วเกิดความประทับใจ บทสรุปหรือ คำลงท้ายดังกล่าวจึงจะนับว่าเป็นคำลงท้ายที่ดี (ชัยนันท์ นันทพันธ์. 2526 : 7)

ลำดับชั้นในการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความที่ดีควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ (กุลเลาบ มัลลิกะมาส 2513 : 76-77)

1. การเลือกเรื่องที่จะเขียน ตามปกติทั่วไปครูมักเป็นผู้ตั้งกระทู้ให้นักเรียนเขียน แต่หากนักเรียนจะเลือกเอง ก็ควรเลือกให้เหมาะสมกับความถนัดและความพอใจของตนเอง หลักเกณฑ์ในการเลือกเรื่องอย่างกว้าง ๆ มีดังนี้คือ

1.1 เป็นเรื่องเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นและน่าสนใจ อาจเป็นเรื่องราวในโรงเรียน เช่น "วันไหว้ครู" "ทีมฟุตบอลของเรา" หรือเรื่องราวที่กำลังเป็นที่สนใจของคนทั้งประเทศหรือคนทั้งโลก เช่น "สงครามในตะวันออกกลาง" "การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร" เป็นต้น

1.2 รู้จักนำเรื่องใกล้ ๆ ตัวมาเล่าหรือบรรยายให้ผู้อ่านเข้าใจและนึกเห็นภาพตามได้ เช่น เรื่องบ้านของเรา การทัศนศึกษาต่างจังหวัด การทำสวนในบ้าน เป็นต้น

1.3 เป็นเรื่องแสดงความคิดเห็น เช่น อธิบายความในสุภาษิต พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นส่วนตัว หรือออกความเห็นในปัญหาที่กำลังเป็นที่สนใจของคนส่วนมาก เช่น "เหตุใดประชาชนจึงไม่มีใครนิยมให้บุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนราษฎร์" "เยาวชนของเราปัจจุบันมีความประพฤติเสื่อมทรามลงหรือไม่" ความคิดเห็นเหล่านี้ต้องมีหลักเกณฑ์ซึ่งอาจช่วยแก้ความเข้าใจผิดของคนส่วนมากได้

2. การวิเคราะห์เรื่อง ให้พิจารณาถึงเรื่องเหล่านี้

2.1 ขอบข่ายของเรื่อง ควรจะให้กว้างขวางแค่ไหน เรื่องที่มีหัวข้อกว้างยากที่จะเขียนให้ละเอียดทุกแง่มุมได้ จึงควรจดเว้น หรือเปลี่ยนชื่อเรื่องให้อยู่ในขอบข่ายที่จะเขียนให้ครอบคลุมได้ ควรเป็นหัวข้อที่ขอบข่ายแคบ ๆ และผู้เขียนมีความสามารถที่จะเขียนได้

2.2 ถามตัวเองว่าผู้อ่านเป็นใคร อยู่ในวัยและเพศอะไร เมื่อเวลาเขียนเรื่องจะใคร่ตรงกับความรู้สึกของผู้อ่าน

3. การแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาประกอบเรื่อง การที่จะช่วยให้เรื่องราวมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ นั้น ควรจะต้องมีหลักฐานอ้างอิงที่มาหรือต้นเค้าของเรื่องว่าได้มาจากที่ใด -

ผู้เขียนเรื่องที่คัดต้องบอกให้ชัดเจนว่าคนใดบอกคำนี้มาจากไหน ใครเป็นผู้กล่าว ถ้าหากคัดลอกมาจากหนังสือเล่มใด ควรบอกชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้พิมพ์ ปีที่พิมพ์ ถ้าสามารถบอกหน้าของหนังสือได้ก็ยิ่งดี หากเห็นว่าการบอกลงไปทำให้ข้อความเยิ่นเย้อ อาจจะใส่ลงเป็นหมายเหตุหรือเชิงอรรถก็ได้ การที่จะนำคำพูดหรือข้อความตอนใดของผู้อื่นมากกล่าวในเรื่องของเราโดยไม่ยอมบอกที่มา นั้น นอกจากจะเป็นการเสียมารยาทอย่างร้ายแรงแล้ว ยังเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเป็นผู้ไม่ควรได้รับความเชื่อถือได้เลย ที่ร้ายยิ่งไปกว่านั้นบางคนยังนำเอาคำพูดของท่านมาดัดแปลงให้ผิดเพี้ยนไปจากเดิม แล้วอ้างว่าเป็นของตน อย่างนี้ต้องจัดว่าเป็นเรื่องที่ไม่มีความควรแก่การอ่านเลย การอ้างหลักฐานที่มาอย่างชัดเจนนั้นมิได้จะเพิ่มคุณค่าให้แก่เรื่องของเรามากขึ้น

อีกประการหนึ่ง การจะหัดเขียนเรื่องให้ดีขึ้น ควรจะนำคำพังเพยสุภาษิต บทประพันธ์ ร้อยกรองที่ดี ๆ เข้ามามาแทรกอย่างเหมาะสมในเรื่องความแต่ละเรื่อง จะช่วยให้ข้อความกะทัดรัดคมคายขึ้น เพราะการใช้ถ้อยคำในบทประพันธ์นั้นรัดกุมชัดเจน และเข้าใจได้ดีกว่าร้อยแก้ว แต่เมื่อยกคำประพันธ์ของท่านผู้ใดมาต้องบอกชื่อผู้แต่งด้วยเสมอไป

4. การวางโครงเรื่องมีข้อควรคำนึง ดังนี้

- 4.1 จัดลำดับความคิดให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน
- 4.2 แยกประเด็นใหญ่และประเด็นย่อยออกจากกันให้ชัดเจน
- 4.3 เขียนโครงเรื่องตามลักษณะการจัดโครงเรื่องที่ดี

5. การแสดงออก เขียนขยายความโครงเรื่องให้เป็นไปตามลำดับขั้นแสดงออก ซึ่งเป็นขั้นที่ลงมือเขียนจริง ๆ นี้ ต้องพยายามคิดนาน ๆ และไตร่ตรองเสียก่อนที่จะลงมือเขียนจริง ๆ ความจริงจะได้ไม่นานนัก

6. การตรวจทาน เมื่อเขียนเรื่องเสร็จแล้ว ควรหังเรื่องที่เขียนไว้สัก 4-5 วัน แล้วนำขึ้นมาอ่านตรวจทานแก้ไขอีกสัก 2-3 เที่ยว แก้ไขสิ่งที่บกพร่องให้หมดไป

การเขียนโครงเรื่องเรียงความ

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (ชัยนันท์ นันทพันธ์ 2526 : 8-9) เสนอแนวทางเกี่ยวกับการเขียนโครงเรื่องเรียงความไว้ดังนี้

การเขียนโครงเรื่องหรือแนวเรื่องการเขียนเรียงความ (outline) นั้นว่ามีความสำคัญอยู่มาก เพราะถ้าผู้เขียนเรียงความไม่เขียนโครงเรื่องก่อนการเขียนเรียงความแล้วทำให้ผู้เขียนคิดไม่ออกว่าจะต้องเขียนเกี่ยวกับอะไรบ้างในหัวข้อเรียงความนั้น ๆ หรือบางทีเขียนเรื่องนั้นไปโดยการเขียนที่ออกนอกเรื่อง ขณะเดียวกันการเขียนเรียงความโดยไม่มีโครงเรื่องการเขียนไว้วางจะเขียนอะไรบ้างนั้น เมื่อลงมือเขียนจะทำให้การเขียนไม่เรียงความลำดับกัน ทำให้ผู้อ่านสับสน

ดังนั้น ก่อนลงมือเขียนเรียงความจำเป็นต้องอาศัยหลักการที่สำคัญในการเขียนโครงเรื่อง ความจริงแล้วงานเขียนนอกจากเรียงความ จำเป็นที่ผู้เขียนต้องมีโครงเรื่องเช่นเดียวกันไม่ว่าจะเป็นการเขียนบทความ สารคดี เรื่องสั้น นวนิยาย เพราะโครงเรื่องก็คือจุดหมายปลายทางของการเขียนว่าจะเขียนไปในแนวไหน ข้อควรคิดก่อนเขียนคือ

1. เรื่องที่จะเขียนนั้น จะเขียนไปในแนวไหน มีจุดมุ่งหมายอย่างไร เพราะถ้าเขียนผิดจุดมุ่งหมายตั้งแต่เริ่มต้นก็ผิดหมดทั้งเรื่อง ดังนั้นก่อนเขียนเรียงความต้องคิดให้ถี่ถ้วน
2. สำคัญของเรื่องเกี่ยวกับอะไรบ้าง อะไรเป็นความคิดใหญ่ อะไรเป็นความคิดรอง

3. วิธีการเขียนโครงเรื่อง อาจจัดลำดับ 3 ระดับ คือ

- ลำดับที่ 1 ประมวลความ
- ลำดับที่ 2 เลือกสรรความ
- ลำดับที่ 3 จัดสรรความ

การประมวลความ เมื่อใช้ความคิดสติปัญญาในการตีความหมายหัวข้อเรื่องหรือปัญหาการประมวลปัญหาอาจมาจากความคิดที่ได้จากความรู้เดิม และความชำนาญเดิม ซึ่งเรามีอยู่ ความคิดอาจเกิดจากการตั้งคำถามกับตัวเองในทำนองที่ว่า ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เพราะเหตุใด คำถามเหล่านี้จะเป็นการไขความรู้ออกจากสมองของเราเอง

การประมวลความอาจมาจากความรู้ใหม่ ความสังเกต และการเปรียบเทียบ ความอยากรู้อยากเห็น หรืออาจมาจากความรู้สึก ความคำนึง และความสะเทือนใจ

นักเขียนเรียงความจำเป็นต้องมีความคิดคำนึงด้วยเหตุและผล และหากจะมีความเพื่องานก็เป็นความเพื่องานที่มีประโยชน์สำหรับทำให้พรรณนางดงามขึ้น ทำให้ฉากมีชีวิตจิตใจ นักเขียนเรียงความที่ดีต้องเป็นนักคิด

การประมวลความเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการรวบรวมความคิดทั้งหมด เช่น เมื่อทราบหัวข้อเรื่องแล้ว ก็สำรวจจิตใจคิดถึงความรู้เกี่ยวกับหัวข้อนั้นให้มากที่สุด

เมื่อประมวลความแล้วก็เลือกสรรความ คือคัดเลือกเอาเฉพาะโครงเรื่องที่เกี่ยวของจริง ๆ หลังจากเลือกสรรความแล้วก็เข้าสู่ลำดับสุดท้าย คือ ลำดับจัดสรรความ กล่าวคือ

1. แยกเนื้อเรื่องที่รวบรวมได้ให้เป็นหมวดหมู่ความจุดสำคัญ
2. สร้างคำที่เหมาะสมขึ้นใหม่สำหรับเรียกจุดสำคัญนั้น ๆ
3. จัดลำดับเรื่องให้เป็นไปตามความคลี่คลายของเรื่อง
4. สร้างคำที่เหมาะสมสำหรับข้อย่อย
5. เรียงข้อใหญ่ ข้อย่อยให้ได้ระเบียบ

การจัดทำโครงเรื่องไม่มีหลักการหรือกฎเกณฑ์ตายตัว เรื่องแต่ละเรื่องย่อมแตกต่างกันไป ขณะเดียวกันก็ขึ้นอยู่กับสติปัญญาของผู้เขียนแต่ละคนที่จะจัดสร้างวางโครงเรื่องของคนให้เหมาะสม

ประเภทของเรียงความ

การเขียนเรียงความหากจะแบ่งออกเป็นประเภทการเขียนตามโอกาสแล้ว อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. เรียงความสอบไล่
2. เรียงความนอกห้องสอบไล่หรือเรียงความของผู้คงแก่เรียน

(ชัยนันท์ นันทพันธ์ 2526 : 4)

แบบต่าง ๆ ของการเขียนเรียงความ

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (ประสิทธิ์ กาพย์กลอน 2518 : 189) ได้จำแนกแบบของการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

1. การเขียนเรียงความเป็นร้อยแก้ว
2. การเขียนเรียงความเพื่ออธิบายภาพ
3. การเขียนเรียงความอธิบายสุภาษิต

นอกจากนี้ ชัยนันท์ นันทพันธ์ (ชัยนันท์ นันทพันธ์ 2526 : 10) ยังได้จำแนกเรียงความตามแบบต่าง ๆ ไว้ดังนี้คือ

1. เรียงความชีวประวัติบุคคล
2. เรียงความแบบปัญหา เป็นการเขียนเรียงความแบบการแก้ปัญหา หรือในหัวข้อที่เกี่ยวกับปัญหา หัวข้อเรียงความอาจมีลักษณะเป็นแบบกระตุกธรรม สุภาษิต หรือคำพังเพย คำสำคัญเพียงคำเดียว การอภิปรายทางวิชาการ เป็นต้น
3. การเขียนคำปราศรัยหรือสุนทรพจน์
4. การเขียนวิจารณ์หนังสือ
5. การเขียนวิจารณ์เหตุการณ์หรือสถานการณ์

เนื่องจากเรียงความมีรูปแบบและท่วงทำนองการเขียนที่มีรายละเอียดแตกต่างกัน
ออกไป จึงมีผู้แบ่งประเภทของเรียงความออกเป็นประเภทต่าง ๆ เช่น

เปลื้อง ณ นคร (เปลื้อง ณ นคร 2516 : 141) ได้แบ่งเรียงความตาม
โครงเรื่องเป็น 4 ประเภท คือ

1. เรียงความเรื่องประวัติศาสตร์ ได้แก่ ประวัติบุคคล ประวัติสมัยต่าง ๆ
ตำนาน
2. เรียงความหมวดพรรณนา ได้แก่ พรรณนาถิ่นฐานบ้านเมือง พรรณนา
ความรู้สึกเห็น พรรณนาหนังสือและเรื่องอื่นใดที่คิดดี พรรณนาเรื่องทั่ว ๆ ไป
3. เรียงความแผนกวรรณคดีวิจารณ์ ได้แก่ วิจารณ์หนังสือต่าง ๆ วิจารณ์เรื่อง
เบ็ดเตล็ด

4. เรียงความปัญหาธรรม ภาษิต และคุณนามต่าง ๆ

สัทธา พินิจกุล และคนอื่น ๆ (สัทธา พินิจกุล และคนอื่น ๆ 2514 :
111-114) ได้แบ่งประเภทของเรียงความตามเนื้อหาคล้ายคลึงกับ เปลื้อง ณ นคร
และให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรียงความประเภทต่าง ๆ ด้านท่วงทำนองในการเขียนดังนี้

1. เรียงความเรื่องประวัติต่าง ๆ การเขียนเรียงความประเภทนี้มักใช้โวหาร
ทำนองบรรยาย เรื่องที่นำมาเขียนมักเป็นข้อเท็จจริง ไม่ต้องแทรกความรู้สึก
2. เรียงความเรื่องภาษิต ภาระธรรม และนามธรรม วิธีเขียนเรียงความ
ประเภทนี้ต้องอธิบายหรือให้คำจำกัดความของภาษิต หรือนามธรรมต่าง ๆ แล้วบรรยาย
ให้ได้ความแจ่มชัด มักใช้โวหารทำนองเทศนา

3. เรียงความเชิงให้ความรู้ วิธีเขียนเรียงความประเภทนี้อาศัยเรื่องราวจากประสบการณ์เป็นข้อมูล โวหารที่ใช้มักเป็นบรรยายโวหาร

4. เรียงความแสดงความคิดเห็น วิธีเขียนเรียงความประเภทนี้ผู้เขียนมีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างใดก็ได้ โดยอาศัยความเป็นจริงและหลักของเหตุผล

5. เรียงความแสดงความรู้สึก ส่วนสำคัญของเรียงความประเภทนี้คือความรู้สึกที่แสดงออก โวหารที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นพรรณนาโวหาร

นอกจากนี้ เปลื้อง ณ นคร (เปลื้อง ณ นคร 2514 : 126) ยังได้แบ่งประเภทของเรียงความตามความมุ่งหมายและวิธีเขียนเป็น 2 ประเภท คือ ความเรียงเชิงสาระ และความเรียงเชิงปฏิกยะ

ความเรียงเชิงสาระ นักไปทางวิชาการ ผู้เขียนต้องการอธิบายความรู้อย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่คำนึงถึงการใช้สำนวนโวหาร และความเพลิดเพลินของผู้อ่าน

ความเรียงเชิงปฏิกยะ เน้นการให้ความคิดแก่ผู้อ่าน และคำนึงถึงความเพลิดเพลินเป็นประการแรก

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งของการเขียนเรียงความ คือ ชื่อเรื่อง ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่ควรเขียนไว้ส่วนบนสุด หรือตรงกลางของหน้ากระดาษ เพราะเป็นส่วนที่ชี้ให้เห็นว่าเป็นเรียงความเกี่ยวกับเรื่องอะไร และเร้าความสนใจของผู้อ่านให้อ่านบทความนั้น ๆ (วรรณ บัวเกิด 2521 : 19 อ้างอิงมาจาก Sullivan. 1967)

การตั้งชื่อเรื่องมักจะเป็นเพียงส่วนของประโยคเท่านั้น ไม่ใช่ประโยคสมบูรณ์ทั้งประโยค และต้องสั้นที่สุดเท่าที่จะสั้นได้ (วรรณ บัวเกิด 2521 : 20 อ้างอิงมาจาก Sullivan. 1967)

การตั้งชื่อเรื่อง เขียนคำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุปให้ผู้อ่าน ผู้เขียนจำเป็นต้องรู้ถึงระเบียบแห่งการเขียนร้อยแก้ว อันได้แก่ การเลือกเฟ้นถ้อยคำมาใช้ การนำคำมาผูกเรียงเป็นประโยค และการลำดับประโยคหลาย ๆ ประโยคเข้าเป็นเนื้อความ (เปลื้อง ณ นคร 2514 : 21)

ประทีป วาทิกทินกร (ประทีป วาทิกทินกร 2514 : 10-46) ได้กล่าวถึงระเบียบแห่งการเขียนร้อยแก้วอย่างละเอียด ดังนี้

1. การเลือกเฟ้นถ้อยคำมาใช้ต้องคำนึงถึง

1.1 การเลือกคำให้ตรงความหมาย ได้แก่

- 1.1.1 คำที่มีความหมายหลายอย่าง
- 1.1.2 คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน
- 1.1.3 คำที่มีความหมายโดยนัย
- 1.1.4 ลักษณะนาม
- 1.1.5 คำบุพบท
- 1.1.6 อาการนาม
- 1.1.7 คำพ้อง

1.2 การใช้คำให้เหมาะสม ได้แก่

- 1.2.1 คำเหมาะสมกับกาลเทศะ
- 1.2.2 คำเหมาะสมกับบุคคล
- 1.2.3 คำเหมาะสมกับข้อความ

1.3 การใช้คำให้ชัดเจน ได้แก่

1.3.1 คำที่รู้จักกันดีแล้ว

1.3.2 คำที่เป็นสื่อสร้างความเข้าใจ

1.3.3 คำที่หมดจด

1.4 การใช้คำให้มน้ำหนัก ได้แก่

1.4.1 คำเท่าที่จำเป็น

1.4.2 คำเปรียบเทียบ คำพังเพย สุภาษิต

1.4.3 คำซ้ำ ๆ กัน

2. การนำคำมาผูกเรียงเป็นประโยค ต้องคำนึงถึง

2.1 การผูกประโยคให้ถูกต้องชัดเจน ได้แก่

2.1.1 การเรียงคำให้ถูกต้อง

2.1.2 การขยายความให้ถูกต้อง

2.1.3 การเรียงคำตามแบบภาษาไทย

2.1.4 การใช้คำให้สื่อกระแสความ

2.1.5 การเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง

2.2 การผูกประโยคให้กระชับรัดกุม ได้แก่

2.2.1 การรวบความให้กระชับ

2.2.2 การลำดับความให้รัดกุม

2.2.3 การจำกัดความ

- 2.3 การผูกประโยคให้มน้ำหนัก โค้งแก
 - 2.3.1 จัดคำให้อยู่ในที่ซึ่งมีน้ำหนัก
 - 2.3.2 จัดความให้ขัดแย้งกัน
 - 2.3.3 จัดความให้กำกวมกัน
 - 2.3.4 ใช้คำซ้ำ ๆ กัน
 - 2.3.5 ใช้ความชักนำให้ตอบ

3. การลำดับประโยคหลาย ๆ ประโยคเข้าเป็นเนื้อความ คือ สีสันทาที่ในการเขียนที่แสดงออกมา หรือท่วงทำนองเขียนนั่นเอง ท่วงทำนองเขียนแบ่งออกได้

3 แบบ คือ

- 3.1 ท่วงทำนองเขียนแบบเรียบ ๆ ใช้คำง่าย ๆ ชัดเจน การผูกประโยคไม่ซับซ้อน
- 3.2 ท่วงทำนองเขียนแบบกระชับรัดกุม ใช้คำทุกคำให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ตรงความหมายที่สุด
- 3.3 ท่วงทำนองเขียนแบบเข้มข้น ใช้คำที่มีน้ำหนัก ใช้ประโยคอย่างมีภาพพจน์ ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและสนใจ

ระเบียบแห่งการเขียนร้อยแก้วที่ ประทีป วาทิกหิณกร กล่าวมานี้ นับว่าเป็นหลักความรู้ที่สำคัญต่อการเขียนซึ่งอาจเรียกว่าเป็นโครงสร้างของการเขียนก็ได้ เพราะถ้าผู้เขียนมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว ย่อมจะทำให้การเขียนมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนที่ไม่มีรูปแบบ หรือการเขียนที่มีรูปแบบ เช่น การเขียนเรียงความก็ตาม การเขียนเรียงความจึงต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับโครงสร้าง หรือพื้นฐานทางการเขียนดังกล่าว มาประกอบกับความเข้าใจความชัดเจน และสติปัญญา (หลวงสำเร็จวรรณกิจ 2503 : 50)

นอกจากนี้ เจื้อ สตะเวทิน (เจื้อ สตะเวทิน 2517 : 10) กล่าวว่า ในการเขียนเรียงความให้ดี ผู้เขียนต้องแสดงภูมิปัญญา 2 ประเภท คือ ปัญญาคน และปัญญาคาน

ปัญหาตน คือ ความฉลาดส่วนตัว ในการที่จะเสนอสิ่งแปลกใหม่แกผู้อ่าน ปัญหาตน เป็นสิ่งสำคัญในการเขียนเรียงความ เพราะเป็นสิ่งที่ประกาศความฉลาดในวงวิชาการ และ แสดงความเป็นตัวของตัวเอง

ปัญหาคาน คือ การค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อนำมาเพิ่มเติมหรือสนับสนุนความคิดของตนเอง

ลักษณะเรียงความที่ดี

รูปแบบและท่วงทำนองในการเขียนนั้น นอกจากจะใช้เป็นหลักในการแยกประเภทของเรียงความแล้ว ยังเป็นหลักในการพิจารณาว่า เรียงความเรื่องนั้น ๆ มีคุณลักษณะของเรียงความที่ดีหรือไม่เพียงใด

ระบุปะนีย นาคทรพ (ระบุปะนีย นาคทรพ 2520 : 61) ได้กล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดีว่า

1. ต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และประมวลข้อคิดสำคัญ ๆ เข้าสู่จุดมุ่งหมายนั้นอย่างมีระเบียบ
2. ต้องมีเอกภาพ คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของเรื่อง หมายถึงมีความคิดรวบยอดของเรื่องเด่นชัด และมีสัมพันธภาพ คือ ความสัมพันธ์กลมกลืนกับความคิด ทั้งจะต้องมีสารัตถภาพ คือ การเน้นข้อคิดที่สำคัญ
3. ต้องมีส่วนที่เหมาะสม คือ มีข้อความเปิดเรื่อง ปิดเรื่อง และดำเนินเรื่องตามสัดส่วนที่พอเหมาะทั้งกล่าวไว้ในเรื่องส่วนประกอบของเรียงความ
4. ต้องมีการจัดลำดับเรื่องอย่างเหมาะสม โดยเขียนความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องนั้นเป็นหัวข้อสั้น ๆ แล้วนำมาเรียงลำดับให้เป็นระเบียบ

เปลื้อง ณ นคร (เปลื้อง ณ นคร 2512 : 48) กล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดีว่า ประกอบไปด้วยลักษณะ ดังนี้

1. เอกภาพ (unity) ได้แก่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เรียงความเรื่องหนึ่ง ๆ จะต้องมีใจความและความมุ่งหมายอันสำคัญแต่เพียงอย่างเดียว

2. สัมพันธภาพ (coherence) คือความเกี่ยวโยงข้อความต่าง ๆ จะต้องดำเนินไปเป็นลำดับต่อเนื่องกัน ความคิดที่เขียนลงไปนั้นต้องมีลำดับรับกัน ให้เนื้อความต่อกันประจวบทุกข้อ อย่าให้เนื้อความขาดหัวและต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ

3. สารัตถภาพ (emphasis) คือการเน้นใจความที่สำคัญ ความโดดเด่นเน้นเนื้อเรื่องให้เด่นชัดจะต้องอยู่ในที่ที่เด่น และต้องให้มีเนื้อที่มากคือต้องพูดให้ยาว ส่วนที่เป็นผลความต้องกล่าวแต่น้อยเพื่อไม่ให้แย่งที่ข้อความสำคัญ

นอกจากนี้แล้ว เจือ สตะเวทิน (เจือ สตะเวทิน 2517 : 21) ยังได้กล่าวถึงลักษณะของเรียงความที่ดีว่า "เรียงความที่ดีต้องครบองค์ 3 คือ เนื้อเรื่องเหมาะสม ลำดับเรื่องเหมาะสม และท่วงทำนองเขียนดี"

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (ชัยนันท์ นันทพันธ์ 2526 : 17) ได้เสนอแนะลักษณะของเรียงความที่ดีไว้ด้วย ดังนี้

เรียงความที่ดี พอลจะมีหลักพิจารณา คือ

ลักษณะของเรียงความที่ดี เรียงความที่ดีพอลมีหลักพิจารณาคือ

1. เขียนเรียงความถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ คือ มีกำนนำ เนื้อเรื่อง สรุป
2. ความสมบูรณ์ถูกต้อง เนื้อหาสาระดี
3. เรียงลำดับดี อ่านเข้าใจง่าย ถูกต้องตามหลักภาษา
4. แจ่มแจ้งไม่ออกนอกเรื่องหรือนอกประเด็น
5. มีความคิดแปลกใหม่ ท่วงทำนองการเขียนดี
6. ส่วนวนการเขียนดี รู้จักใช้สำนวน มีการเปรียบเทียบ เปรียบเปรย

7. การเรียงความงามในรูปแบบ คือ มีข้อหน้าทุกครั้งเพื่อเปลี่ยนเรื่องใหม่
8. รู้จักเลือกสรรข้อความ
9. เนื้อเรื่องต้องสมบูรณ์
10. ท่วงทำนองการเขียนที่ดี คือ การเขียนเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงความรู้ และความคิดเห็นอย่างอิสระ ไม่ลอกไปเลียนคนอื่น

การจะเขียนเรียงความให้เป็นเรียงความที่ดีได้นั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทย คือ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ 2520 : 18) ได้เสนอแนะวิธีเขียนเรียงความโดยใช้กิจกรรม 5 ส. ซึ่งได้แก่

1. สำรวจ คือ การสำรวจสถานที่ วัสดุ บุคคล สิ่งแวดล้อม และปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน
2. สังเกต คือ การสังเกตรายละเอียดของเรื่องที่จะเขียนแล้วบันทึกไว้อย่างละเอียด
3. สัมภาษณ์ คือ การสัมภาษณ์ หรือซักถามบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลเพิ่มเติม
4. สรุป คือ การประมวลความรู้และข้อสังเกตต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ นำมาสรุปเป็นโครงเรื่อง ทำให้การเรียงลำดับความคิดเป็นระเบียบ เป็นขั้นตอน ไม่สับสน
5. สังเคราะห์ คือ การนำเอาข้อมูลที่ได้จากวิธีการสำรวจ สังเกต สัมภาษณ์ และสรุป มาเขียนในรูปแบบที่ถูกต้อง และสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน

ฉะนั้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเขียนเรียงความสามารถพัฒนาให้เกิดความชำนาญจนเป็นทักษะขึ้นได้ด้วยการฝึกฝนอย่างมีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ดังที่ยกตัวอย่างมาแล้วนั่นเอง

2. เอกสารและตำราเกี่ยวกับวิธีสอนเรียงความ

ความมุ่งหมายของการสอนการเขียนเรียงความ

การสอนวิชาเรียงความจัดว่าเป็นวิชาที่สอนยาก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยทักษะและวิชาอื่น ๆ ประกอบด้วย วิชาเรียงความเป็นวิชาที่จำเป็นแก่ชีวิต เพราะมุ่งฝึกฝนทักษะการใช้ภาษามากที่สุด ครูควรทราบวัตถุประสงค์ที่แน่นอนว่าต้องการให้เกิดผลประการใดแก่นักเรียน มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความและการสอนเขียนเรียงความไว้อย่างต่าง ๆ กัน ดังนี้

กรีน และ วอลเตอร์ (ตีพิมพ์ หอมสุวรรณ 2521 : 20 อ้างอิงมาจาก Greene and Walter. 1977) กล่าวถึงการเขียนเรียงความไว้ว่า "การเขียนเรียงความมิควรเป็นเพียงการฝึกเขียนความจำและเขียนให้ถูกต้องตรงตามเรื่องที่ครูอ่านให้ฟังเท่านั้น แต่ควรเป็นการฝึกหัดให้เด็กรู้จักแสดงออกทางการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์"

เกี่ยวกับการสอนเขียนเรียงความนั้น รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา ฅ อยุธยา (รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา ฅ อยุธยา 2505 : 113-114) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการสอนเรียงความไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ได้มีโอกาสถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นทราบ
2. ช่วยให้ได้มีโอกาสเกิดความคิดสร้างสรรค์ คือ สามารถเรียงความจากความนึกคิดของตนเอง โดยเขียนเป็นเรื่องราวขึ้น ไม่จำเป็นต้องแต่งจากเรื่องที่ครูกำหนดให้เสมอไป เด็กอาจมีจินตนาการจากภาพและเรื่องราวที่สมมติขึ้น หรือเป็นเรื่องลึกลับ ตลกขบขันจากความนึกคิดของตนเอง

3. ช่วยให้ได้รักการเขียน เพราะสามารถเขียนด้วยความสนใจ ตั้งใจ ไม่ได้ถูกบังคับให้เขียนแต่เรื่องหนึ่ง เรื่องใดโดยเฉพาะ

4. การที่ได้ก่อให้เกิดเขียนเรียงความเสมอ ๆ ย่อมช่วยให้เด็กได้ใช้วิชานี้ให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนรู้วิชาในสาขาอื่น ๆ ด้วย เพราะการเขียนเรียงความช่วยให้เกิดทักษะในการเขียน รู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม รู้จักลำดับความสำคัญของเนื้อเรื่อง ตลอดจนสรุปความคิดเห็นต่าง ๆ ของตนเองประกอบในการเขียนเรียงความด้วย

จากความมุ่งหมายของการสอนเขียนเรียงความพอสรุปได้ว่า ควรฝึกให้นักเรียนมีโอกาสคิดด้วยตัวเอง และถ่ายทอดความคิดออกมาด้วยการเขียนจนเกิดความชำนาญเป็นทักษะเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิชาการอื่น ๆ และเพื่อการสื่อสารที่ได้ผลดีในชีวิต

วิธีการสอนการเขียนเรียงความ

เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีสอนเรียงความมีผู้เสนอแนะไว้อย่างต่าง ๆ ดังนี้

ก้อ สวัสดิ์พานิชย์ (ก้อ สวัสดิ์พานิชย์ 2508 : 12) เสนอไว้ว่า การสอนเขียนก็ควรใช้กฎแจ้สัดอก เพื่อที่จะไขเข้าสู่ประตูแห่งความสำเร็จ คือ

1. ขั้นสอนทักษะเบื้องต้น ครูต้องพิจารณาว่ามีอะไรบ้างที่ต้องการฝึก ครูควรให้หลักเกณฑ์ การเรียงความที่ดีก็ต้องมีส่วนประกอบ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และบทลงท้าย

2. ขั้นฝึกให้ใช้ทักษะ อาจทำได้โดยให้ฝึกร่วมกันทั้งห้อง หรือให้ฝึกทีละคน ฝึกให้เรียนตามใจสมัคร คือให้เขียนอะไรก็ได้ ฝึกการย่อเรื่องจากบทความในหนังสือพิมพ์ จากเรื่องราวที่น่าสนใจอื่น ๆ ฝึกการวิจารณ์

3. ขั้นจัดประสบการณ์ เพื่อให้เด็กได้ใช้ทักษะเพิ่มเติม เช่น การจัดหนังสือพิมพ์ของชุมนุม การจัดบันทึกประจำห้อง การให้วิจารณ์บทความ ฯลฯ

4. ขั้นแก้ไขข้อบกพร่อง วิธีที่จะชี้ให้เด็กเห็นว่าตนบกพร่องอาจทำได้โดยเอาเรียงความของนักเรียนมาชี้ให้เห็นที่ผิดเหล่านี้ เป็นต้น

บุญนำ บุญเสริม (บุญนำ บุญเสริม 2512 : 50) กล่าวว่า การสอนเรียงความ เป็นวิชาที่สอนยากที่สุด ต้องอาศัยทักษะและวิชาอื่น ๆ ประกอบ ถ้าจะสอนให้สนุกสนาน ได้ผลควรสอนให้สัมพันธ์กับการพูด การอ่าน การฟัง เรื่องที่นำมาให้แต่งก็ควรมีหลาย ๆ ประเภท สัมพันธ์กับวรรณคดีและหลักภาษา

สุจริต เพียรชอบ (สุจริต เพียรชอบ 2512 : 120-121) ให้ข้อเสนอแนะ บางประการเกี่ยวกับการสอนเรียงความว่า ครูควรชี้แจงให้นักเรียนได้เห็นประโยชน์ และคุณค่าของการเขียนเรียงความ ตลอดจนการใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้อง ให้นักเรียนมี โอกาสฝึกฝนการเขียนเรียงความอยู่เสมอ โดยครูอาจจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน เพิ่มเติม นอกจากนี้นักเรียนควรมีโอกาสวางแผนร่วมกับครูว่า จะเขียนเรียงความ ประเภทใด และเรื่องใด ในภาคหนึ่ง ๆ

รัชณี ศรีไพวรรณ (รัชณี ศรีไพวรรณ 2521 : อัดสำเนา) กล่าวถึงหลัก และวิธีการสอนเรียงความว่า การสอนเขียนควรเน้นให้เด็กมีความคิดอย่างอิสระ ไม่ควรให้เด็กเขียนจากการจำเนื้อเรื่องที่ครูเล่าเพียงอย่างเดียว เรื่องที่เขียนควร เป็นทั้งเรื่องที่ครูกำหนดให้และนักเรียนคิดเองด้วย การเขียนเรียงความอาจทำควบคู่ กับการพูด และครูไม่ควรกำหนดเงินเด็กเสียกำลังใจ

เกหลง พานิช (เกหลง พานิช 2514 : 83-88) เสนอแนะวิธีการเขียน เรียงความว่า ครูควรคำนึงเสมอว่านักเรียนทั้งชั้นไม่จำเป็นต้องเขียนเรียงความเหมือนกัน หรือเรื่องเดียวกัน เรื่องที่เขียนควรเป็นเรื่องที่นักเรียนมีความรู้ โดยครูเป็นผู้ส่งเสริม จากการอ่านหนังสือ ฟังบรรยาย ฟังปาฐกถา ฟังอภิปราย ฟังวิทยุ ทั้งนี้ครูควรให้นักเรียน เขียนหนังสือให้ถูกต้อง

สวณิต ยมภักย์ (สวณิต ยมภักย์ 2518 : 312) กล่าวว่า คนเราจะสื่อสารนั้น ต้องมีอะไรสำหรับจะสื่อสาร ก็ต้องมีความคิดความอ่านของตัวเอง ซึ่งภาษาฝรั่งเรียกว่า in put ใส่เข้าไป จึงจะมี out put ออกมาเป็นสาร สิ่งที่ส่งออกไปไม่ว่าจะเป็น

การพูดหรือการเขียนก็ย่อมเกิดจากสิ่งที่เรารับรู้และประมวลความคิดออกมา ฉะนั้นในการสอนภาษาไทยจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ทั้งจากการอ่าน การสังเกต การไปดูจริง ๆ การเข้าร่วมกิจกรรม ในการสอนเขียนครูจึงจำเป็นต้องฝึกนักเรียนให้รู้จักคิด สามารถถ่ายทอดความรู้และความคิดของตนเองเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ตรงกัน และสามารถแสดงความคิดความรู้สึกอย่างมีอิสระให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้งานเขียนนั้นเป็นศิลปะที่ทำความพึงพอใจแก่ผู้อ่าน

ประเทิน มหาจันทร์ (ประเทิน มหาจันทร์ 2516 : 333) ได้ให้หลักสำคัญในการสอนเรียงความไว้ดังนี้

1. ในการสอนเรียงความควรเพ่งเล็งในแง่ความหมายมากกว่าไวยากรณ์
2. หัวใจของการสอนภาษาอยู่ที่การให้เด็กมีกิจกรรมทางภาษา ให้เด็กได้ใช้

ประสบการณ์โดยตรง

3. ต้องให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นของตนเองออกมา มิใช่ไปลอกเลียนความคิดผู้อื่น
4. ในการสอนควรให้เด็กมีความสามารถร่วมกันหลาย ๆ ด้าน เช่น ในการเขียนจดหมาย การสนทนา การรายงาน ฯลฯ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นความต้องการร่วมกัน ควรสอนเด็กทุกคนได้โดยไม่จำกัดเพศ วัย และฐานะ

5. ในการสอนเขียนหรือพูด ครูจำเป็นต้องให้ศัพท์แก่เด็กอย่างกว้างขวาง
6. ควรสอนให้เด็กรู้จักโอกาสหรือสถานที่ ที่เด็กจะพูดหรือจะเขียนถึง
7. ในการสอนพูดหรือเขียน ครูควรจัดสภาพให้เป็นธรรมชาติที่สุด
8. เด็กเป็นผู้ที่ชอบเลียนแบบ ฉะนั้นครูจึงจำเป็นต้องสร้างแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก กล่าวคือ ต้องพูด ต้องเขียนให้ถูกต้องชัดเจน

9. การกำหนดมาตรฐานทางภาษา ครูต้องพิจารณาถึงสภาพความเป็นอยู่เดิมของเด็กเป็นสำคัญ

10. ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ครูควรให้เด็กได้ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายมากกว่าทำลายสิ่งที่เด็กต้องการจะแสดงออก หากฝึกพละครูคอยหาทางแก้ไข

11. ในโอกาสที่เด็กแสดงออก ครูควรให้อิสระแก่เด็กพอสมควร การดู การลงโทษ เป็นสิ่งที่ครูควรระมัดระวัง เด็กจะได้รับความอับอายไม่กล้าแสดงออก

12. ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงในด้าน ที่เด็กยังด้อยอยู่

13. ในการสอนครูควรพิจารณาถึงสิ่งที่จำเป็นก่อนอื่น และข้อสำคัญไม่ควรเร่งรัด ให้เด็กต้องรู้อะไรในเวลาอันจำกัด เพราะการสอนภาษาเป็นการฝึกทักษะที่ต้องการฝึกฝน การกระทำซ้ำ ๆ ต้องใช้เวลา

14. ครูจำเป็นต้องแก้ไขข้อบกพร่องในทุกโอกาสที่จะกระทำได้

15. ครูควรสร้างทัศนคติในการใช้ภาษาที่ถูกต้องให้กับเด็ก

16. การเขียนแบบสร้างสรรค์ เช่น การแต่งเรื่อง แต่งโคลง กลอน ก็ควรจัด ให้มีขึ้นในบางโอกาส เพื่อให้เด็กที่มีความถนัดในด้านนั้น ๆ ได้แสดงออกอย่างกว้างขวางขึ้น

จากที่กล่าวมาอาจมองเห็นว่า การสอนเขียนเป็นวิธีการที่สลับซับซ้อนและยากที่จะ ให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ได้ อย่างไรก็ตามวิธีการที่ครูจะช่วยเหลือนักเรียนได้ไม่ยากนัก อีกแบบหนึ่ง ซึ่ง สุจริต เพียรชอบ (สุจริต เพียรชอบ 2512 : 130) ได้เสนอแนะไว้ใน เรื่องการสอนเรียงความ ดังนี้

1. นำข้อความสั้น ๆ บทความ หรือเรื่องสั้นมาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนขีดเส้นใต้ ประโยคสำคัญ ที่เป็นใจความของเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนเห็นว่า จากใจความสั้น ๆ ผู้เขียนสามารถขยายหรือเสริมข้อความออกไปได้เพียงใดบ้าง

2. นำของจริง เช่น ดอกกุหลาบ เทียนไข ลูกโลก หรืออื่น ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนเขียนข้อความแสดงความคิด ความรู้สึกของตน เมื่อได้เห็นสิ่งของนั้น ๆ

3. ให้นักเรียนเขียนประโยคหรือข้อความประมาณหนึ่งย่อหน้า จากคำที่ครูหามาให้ เช่น รุ่งอรุณ ชาวนา ธรรมชาติ นก ดอกไม้ กระต๊อกลั่นหลัง เศรษฐกิจ งาน ประเทศ

4. นำประโยคหรือข้อความสั้น ๆ มาให้นักเรียนเขียนขยายข้อความ เช่น ชีวิตคือการต่อสู้ เสียชีวิตอย่าเสียสัจย์ กีฬาเป็นยาวิเศษ สามัคคีคือพลัง

5. นำสุภาษิตหรือคำพังเพยมาให้นักเรียนเขียนขยายความประมาณหนึ่งย่อหน้า เช่น น้ำขึ้นให้รีบตัก น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ วัวหายล้อมคอก

6. ให้นักเรียนเขียนบรรยาย พรรณนา หรือเขียนข้อความสั้น ๆ ประมาณหนึ่งย่อหน้า จากคำสั่งที่ครูหามาให้ เช่น แม่น้ำกับลำธาร จงบรรยายความแตกต่างของลูกบอลกับลูกรักบี้ พรรณนาธรรมชาติยามรุ่งอรุณ เขียนบรรยายกิริยาอาการของหญิงที่กำลังโกรธจัด และอื่น ๆ

นอกจากนี้แล้วยังมีผู้เสนอแนะวิธีเตรียมนักเรียนในการเขียนเรียงความดังนี้ คือ (เพ็ญศิริ ภักดิ์อุทธรณ์ 2521 : 77 อ้างอิงมาจาก Gurray. 1955)

1. ถามปากเปล่า วิธีนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และทำให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องมากขึ้น

2. ใช้รูปภาพ มีประโยชน์ในการเขียนอนุเจตสั้น ๆ และการเขียนเป็นเรื่อง ควรใช้รูปภาพควบคู่ไปกับการถามคำถาม และอาจมีคำหรือวลีที่จำเป็นแสดงไว้

3. อ่านข้อความให้ฟัง ข้อความต่าง ๆนี้อาจคัดลอกมาจากบทความที่น่าสนใจ นิตยสาร หรือหนังสือต่าง ๆ ก็ได้ หลังจากอ่านให้ฟังแล้ว ครูถามคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจเรื่องราวของนักเรียน

4. ให้นักเรียนอ่านข้อความต่าง ๆ ในใจ สิ่งที่อ่านอาจได้มาจากแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ หรือหนังสือต่าง ๆ ในห้องสมุด หลังจากนั้นควรมีการอภิปรายกันในห้องก่อนให้เขียน

แม้วิธีการนี้จะช่วยทำให้การสอนเรียงความเป็นไปได้ดีขึ้น แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่น่าคำนึงถึงก็คือ การสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัว และใส่ใจที่จะเขียนด้วยทอดความคิดของตนออกมาเป็นเรียงความเรื่องหนึ่ง ๆ บรรยากาศในการเขียนเป็นสิ่งสำคัญต่อการให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาเขียน Board of Education (เพ็ญศิริ ภักดิ์อุทธรณ์ 2521 : 20 อ้างอิงมาจาก Board of Education. 1953) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศไว้ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์อันดีโดยแสดงความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ ความนิยมชมชื่นต่อข้อเสนอของเด็ก และส่งเสริมให้เด็กยอมรับความคิดของเพื่อน และตั้งเป้าหมายในการเขียนให้เหมาะสม เพื่อให้เด็กสามารถไปถึงความสำเร็จนั้นได้
2. ให้เด็กได้ทำงานในห้องเรียนที่สามารถยืดหยุ่นได้ คือจัดให้มีการเรียนทั้งชั้นบ้าง เป็นหมู่บ้าง และในบางครั้งก็เป็นการเรียนเฉพาะตัว
3. จัดหาวัสดุการศึกษาอันได้แก่ สื่อทัศนวัสดุต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เด็กเขียนได้ง่ายและสะดวก
4. เพื่อให้ได้มาซึ่งการพัฒนาการเขียนอย่างแท้จริง ควรให้เด็กมีเสรีภาพและความพอใจในการเขียนของเขา
5. ถ้าเด็กยังไม่สามารถเขียนเรียงความเป็นเรื่องได้ ควรส่งเสริมให้เด็กเล่าเรื่องได้เสียก่อน แล้วจึงหัดเขียนโดยครูช่วยสะกิดคำยากให้
6. สำหรับเด็กบางคนที่ไม่สามารถจะเริ่มตนเขียนเรียงความได้ ควรฝึกหัดให้เด็กได้รวบรวมความคิดในการแสดงออกสัก 2-3 นาทีก่อน

ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องวิธีการสอนการเขียนเรียงความ นอกจากที่เป็นของคนไทยด้วยกันแล้ว ยังมีแนวคิดของชาวต่างประเทศที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ อีก เช่น

โลแบน ไรอัน และ สไควร์ (วรรณา บัวเกิด 2521 : 26-27 อ้างอิงมาจาก Loban, Ryan and Squire. 1961) เสนอแนะวิธีสอนเรียงความโดยเน้นการรวบรวมความคิดและแสดงความคิดอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสำคัญ เพราะจะทำให้เด็กถึงผู้อ่านด้วย เมื่อเขาเขียนเรียงความ เขาจะหลีกเลี่ยงการสะกิดคำ หรือการใส่เครื่องหมายวรรคตอนใด ๆ ที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจไขว้เขว ตลอดจนระมัดระวังในการรวบรวมใจความที่สำคัญเพื่อแสดงความคิด ความรู้สึก ครูผู้สอนเรียงความจะต้องไม่ละเลยในการกระตุ้นความคิด และไม่เน้นแบบหรือกฎเกณฑ์ของการเขียนมากเกินไป

เกอร์เรย์ (วรรณ บัวเกิด 2521 : 28 อ้างอิงมาจาก Gurray. 1955) กล่าวถึงการเลือกหัวข้อในการสอนเรียงความว่า เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เขียนเรียงความได้ถูกต้อง นักเรียนควรเลือกเรื่องราวที่เป็นประสบการณ์โดยตรงของตน ส่วนหัวข้อที่ครูให้นักเรียนเขียน ควรมีลักษณะเป็นนามธรรมและสมจริง

ฮาโรลด์ จี. เซน (วรรณ บัวเกิด 2521 : 28 อ้างอิงมาจาก Harold G. Shance. 1955) ให้ข้อสรุปจากการสอนเขียนว่า ประสบการณ์จากการฟังและการเขียนจะช่วยส่งเสริมจินตนาการของเด็ก การให้เด็กสนใจด้านวรรณคดีจะช่วยส่งเสริมการเขียนยิ่งขึ้น การให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายจะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนยิ่งขึ้น

การสอนเขียนเรียงความนอกจากจะต้องอาศัยกลวิธีการสอนต่าง ๆ แล้ว ความสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ในกระบวนการสอน ก็คือการประเมินผล เกี่ยวกับการประเมินผลการเขียนเรียงความซึ่งนับว่าเป็นสิ่งยากอย่างหนึ่งที่จะให้ได้ผลเที่ยงตรงในการตรวจ เพราะมีลักษณะเป็นอัตนัย อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้ก็ได้มีผู้เสนอแนะแนวการตรวจและการประเมินผลการเขียนเรียงความไวพอดสมควร ดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (เปลื้อง ณ นคร 2514 : 80) มีหลักในการให้คะแนนเรียงความโดยแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ ดังนี้ คือ เนื้อหา 50% แบ่งออกเป็นข้อเท็จจริง 30% และความคิด 20% ส่วนภาษา มีการใช้ถ้อยคำสำนวนและโวหาร 30% แบบ คือการวางรูปเรียงความ มีย่อหน้า เว้นวรรคตอน เครื่องหมายวรรคตอน อักษรวิธี 20%

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (ประสิทธิ์ กาพย์กลอน 2518 : 11-12) ได้เสนอข้อที่ควรพิจารณาในการตรวจงานเขียนแต่ละเรื่องดังนี้ คือ

1. เนื้อเรื่อง กำเนิดถึงแนวคิด การจัดลำดับความคิด การขยายความคิดให้ชัดเจน
2. การใช้ภาษา พิจารณาการใช้คำ การผูกประโยค การสร้างย่อหน้าที่สมบูรณ์
3. รูปแบบ ใช้พิจารณาว่าทำได้ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนแต่ละชนิด เช่น บทความ เรื่องสั้น เรียงความ ย่อความ ฯลฯ

4. กลไกประกอบการเขียนอื่น ๆ คำนึงถึงเรื่องสะกดการันต์ ลายมือและ
ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

เรื่องของการตรวจให้คะแนนนี้ ชวาล แพทย์กุล (ชวาล แพทย์กุล 2520 : 79)
แนะนำให้ใช้วิธีการจัดอันดับคุณภาพ (rating scale) ดังนี้

ให้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความโดยการจัดอันดับคุณภาพซึ่งเป็นการ
เปรียบเทียบคุณภาพระหว่างกันเองในกลุ่ม โดยครูพยายามตีราดงานนั้นให้ออกมาเป็นอันดับ
(rank order) แล้วใช้วิธีทางสถิติแปลงอันดับคุณภาพเหล่านั้นออกมาเป็นปริมาณตัวเลข
ซึ่งเรียกว่าคะแนนอีกทีหนึ่ง

ในเรื่องนี้ ประสิทธิ์ ภาพยกุลอน (ประสิทธิ์ ภาพยกุลอน 2518 : 12)
มีความเห็นตรงกับ ชวาล แพทย์กุล ที่ "... ให้ใช้วิธีการจัดอันดับคุณภาพโดยจัดอันดับออก
เป็น ดีมาก ดี พอใช้ เกือบพอใช้ ต้องแก้ไขอีก"

ในการจัดอันดับคุณภาพนี้ ต้องมีวิธีการโดยพิจารณาในการจัดอันดับที่ละคุณลักษณะ
เช่น พิจารณาเกี่ยวกับการใช้ภาษา พิจารณาเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของเนื้อเรื่อง ซึ่งคุณลักษณะ
เหล่านี้ได้กำหนดไว้แล้วแต่ระดับชั้น หรือระดับความสามารถของเด็กแต่ละกลุ่มว่า ในการ
เรียงความแต่ละเรื่องจะกำหนดคุณลักษณะอะไรบ้าง และในเรียงความ 1 เรื่อง คุณลักษณะ
อะไรที่สำคัญมากที่สุด ควรจะมีน้ำหนักของการให้คะแนนมากกว่าคุณลักษณะอื่นอย่างไร
ในเรื่องนี้ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นไว้อย่างต่าง ๆ กัน ดังนี้

ประสิทธิ์ ภาพยกุลอน (ประสิทธิ์ ภาพยกุลอน 2518 : 12) แบ่งคะแนนการตรวจ
เรียงความไว้ ดังนี้

เนื้อเรื่อง 40%

การใช้ภาษา 40%

รูปแบบ 10%

กลไกประกอบการเขียน 10%

ระบุเนื้อ นาคทรพ (ระบุเนื้อ นาคทรพ 2519 : 179) มีหลักในการตรวจและให้คะแนนเรียงความ ดังนี้

1. ตั้งเกณฑ์การให้คะแนนไว้ก่อน คือ ถ้าพอใจมากจะให้คะแนน 16 ขึ้นไป จากคะแนนเต็ม 20 พอใจพอสมควรคะแนนจะอยู่ในระหว่าง 14-15 และที่พอใจน้อยหรือไม่พอใจ จะอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ ระหว่าง 10-13 คะแนน

2. อ่านครั้งแรกดูเป้าหมายของเรื่องที่เขียน ดูวิธีพูดที่น่าสนใจหรือไม่ ภาษาพังรายรับใหม่

3. ดูความยาวของเนื้อเรื่อง ต้องยาวพอสมควรกับที่กะไว้ให้

4. ดูสิ่งประกอบอื่น ๆ เช่น การเว้นวรรคตอน เขียนซ้ำซาก ใช้คำกวน

เรื่องอุไร กุศลาสัย (เรื่องอุไร กุศลาสัย 2518 : 10) ให้หลักการตรวจเรียงความไว้ ดังนี้

1. เนื้อเรื่องให้ 50% ประกอบด้วยข้อเท็จจริง ความคิดเห็น มีความไม่น้อยกว่า 1 หน้า

2. แบบรูปให้ 20% เช่นการย่อหน้า การใช้เครื่องหมายวรรคตอน เว้นวรรคตอนถูกต้องหรือไม่ ตลอดจนตัวสะกด

3. ส่วนให้ 30% มีความดี ประโยครัดกุม กระชับ มีลีลา รู้จักเปรียบเทียบ รู้จักใช้สำนวนโวหาร

4. เบ็ดเตล็ดให้ 10% เช่น เขียนตัวหนังสือไม่ขัด อ่านยาก เขียนสกปรก มีรอยลบขีดฆ่า

ความต้องการของผู้สอนส่วนใหญ่ นั่น คือต้องการให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ หรือทักษะทางการเขียนเรียงความสูงขึ้น แต่ถ้าเกณฑ์ที่จะใช้ประเมินผลไม่มีความเที่ยงตรงแล้ว เราจะรู้ได้อย่างไรว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการจากการเขียนเรียงความสูงขึ้นหรือไม่ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงถือว่าเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความมีความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาก จึงได้ศึกษาและพยายามหาเกณฑ์ที่ดีว่าดีและเหมาะสมที่สุดกับลักษณะของการทดลองครั้งนี้ เพื่อให้ผลการวิจัยออกมาตรงตามจริงมากที่สุด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

งานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการเขียนเรียงความในวิชาภาษาไทยนั้นมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนเรียงความในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียนเรียงความในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกับเรื่องที่ผู้วิจัยจะศึกษาทดลองนี้ก็ไม่พบว่ามีอยู่ อย่างไรก็ตามจะขอนำผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาอ้างอิงดังต่อไปนี้

ในปี พ.ศ. 2511 สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (สมบูรณ์ ชิตพงศ์ 2511 : 75-77) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพทางสมองที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2511 ในจังหวัดพระนคร จำนวน 498 คน โดยใช้แบบทดสอบความจำ แบบทดสอบการใช้ภาษา แบบทดสอบเหตุผล และแบบทดสอบความคล่องแคล่วในการใช้คำ พบว่าการเรียงความมีความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การเขียนเรียงความจะให้ได้ผลดีควรมีการฝึกฝนด้านภาษาให้มากกว่าอย่างอื่น เพราะเป็นสมรรถภาพทางสมองที่ส่งผลต่อการเขียนเรียงความมากที่สุด และการประเมินดีราดาคุณภาพเรียงความนั้น ต้องเน้น เนื้อหา การใช้ภาษา และแบบหรือฟอร์ม ตามลำดับ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับของ กิ่งกาญจน์ สิริสุนทร (กิ่งกาญจน์ สิริสุนทร 2520 : 56) ซึ่งได้ทำการวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2520 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาษา กับการวัดความสามารถในการเรียงความ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร จำนวน 260 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนจากแบบทดสอบการใช้ภาษา มีความสัมพันธ์กับคะแนนจากการเรียงความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นตัวพยากรณ์ความสามารถในการเรียงความได้ดีที่สุด

ในปี พ.ศ. 2514 นันทา เนียมศรีจันทร์ (นันทา เนียมศรีจันทร์ 2514 : 59) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนเรียงความโดยใช้ฟิล์มสตริปเป็นเครื่องมือ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 45 คน มีความสามารถทางสติปัญญาโดยเฉลี่ยเท่ากัน สอนกลุ่มควบคุมด้วยวิธีสอนแบบเดิม และสอนกลุ่มทดลองด้วยการใช้ฟิล์มสตริปประกอบเนื้อเรื่องที่นำมาสอนครั้งนี้มี 3 เรื่อง ซึ่งนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มนี้เรียนเนื้อเรื่องเหมือนกัน ใช้เวลาเท่ากัน และครูสอนคนเดียวกัน ทั้งระยะเวลาทางกันเรื่องละ 1 สัปดาห์ หลังการสอนแต่ละครั้งให้นักเรียนทำข้อสอบชนิดเติมคำ 4 ข้อ และเรียงความ 1 ข้อ นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบมาคำนวณหามัชฌิมเลขคณิต และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลของการเขียนเรียงความของนักเรียน 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ในปี พ.ศ. 2518 ชะอุม วิบูลย์ศรี (ชะอุม วิบูลย์ศรี 2518 : 48) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสอนทักษะการใช้คำสัญลักษณ์ในการเขียนความเรียงแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทักษะการเขียนโดยใช้สัญลักษณ์และสร้างแบบจำลองการสอนใช้ในการทดลองกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสวนกุหลาบ จำนวน 90 คน แบบจำลองการสอนประกอบด้วยความมุ่งหมายเฉพาะในการสอนแต่ละครั้ง หนังสืออ่านเพิ่มเติมและเอกสารเสริมประสบการณ์ของครูส่วนหนึ่ง และของนักเรียนส่วนหนึ่ง กิจกรรมเสนอแนะ ตัวอย่างกิจกรรมและแบบทดสอบ แบบจำลองการสอนนี้มี 3 หน่วย นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ทดสอบความสามารถของนักเรียนก่อนทดลองสอน (pre-test) แล้วจึงลงมือสอน เมื่อสอนจบแล้วก็ทดสอบอีกครั้งหนึ่งเป็น post-test แล้วนำผลการทดสอบทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบกัน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนสายวิทยาศาสตร์ สามารถเขียนความเรียงโดยใช้สัญลักษณ์ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่าโดยเฉลี่ยนักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบเพิ่มขึ้น

ในปี พ.ศ. 2520 พิสมัย สิงห์แก้ว (พิสมัย สิงห์แก้ว 2520 : 64) ได้วิจัยเรื่อง "การใช้เรื่องสั้นของ มนัส จรรยงค์ สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับสอนนักศึกษา โดยใช้เรื่องสั้นของ มนัส จรรยงค์ เป็นสื่อ และเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้น กับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้งานของ มนัส จรรยงค์ เป็นสื่อ ทำการทดลองสอนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง 80 คน ผลการวิจัยพบว่าการสอนโดยใช้เรื่องสั้นของ มนัส จรรยงค์ เป็นสื่อ หรือโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น จะช่วยให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าการสอนโดยแบบธรรมดา หรือสอนโดยใช้หลักเกณฑ์การเขียน

ในปี พ.ศ. 2520 จุไร วรศักดิ์โยธิน (จุไร วรศักดิ์โยธิน 2520 : 61) ได้วิจัยเรื่อง "การสร้างคู่มือการสอนเขียนภาษาไทยในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง" มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างคู่มือการสอนเขียนภาษาไทยในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง เป็นแนวทางการสอนแก่ครู คู่มือที่สร้างขึ้นนำไปทดลองสอนกับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง จำนวน 54 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยครูใช้คู่มือการเขียนภาษาไทยได้ผลสูงกว่ากลุ่มที่ครูไม่ได้ใช้คู่มือการสอน ซึ่งสรุปได้ว่าคู่มือการสอนเล่มนี้จะช่วยให้ครูสามารถยกระดับการสอนเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดวงธิดา สีสายงค์ (ดวงธิดา สีสายงค์ 2518 : 65) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ "ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ กับความสามารถในการแต่งความ" โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพฯ พบว่า ความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ กับความสามารถในการแต่งความสัมพันธ์กันในระดับสูงโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษดังกล่าว มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่แตกต่างจากโครงสร้างไวยากรณ์ไทย

นารี สาริกะภูติ (นารี สาริกะภูติ 2521 : 70) ได้วิจัยเรื่อง "เปรียบเทียบ การสอนเรียงความโดยเทคนิค การแสดงปฏิกิริยาตอบสนอง กับการสอนเรียงความแบบปกติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการสอน เรียงความ โดยใช้เทคนิคการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองกับเรียงความแบบปกติ ผลของการวิจัย ปรากฏว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าการสอน เรียงความโดยใช้เทคนิคการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองให้ผลดีกว่าการสอนเรียงความแบบปกติ

เพ็ญศิริ ภักดีอุทธรณ์ (เพ็ญศิริ ภักดีอุทธรณ์ 2521 : 53) ได้วิจัยเรื่อง "เปรียบเทียบการสอนเรียงความโดยใช้สิ่งเร้า กับการสอนเรียงความแบบปกติ ในระดับ ชั้น ป.กศ." โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการสอนการเขียนเรียงความ โดยใช้ สิ่งเร้าเป็นเครื่องมือ กับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสามารถทางการ เขียนเรียงความของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ ความสามารถในการใช้ภาษาของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ด้วย ซึ่งผลการวิจัยนี้กล่าวได้ว่า การสอนเรียงความโดยใช้สิ่งเร้าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผลสูงกว่าการสอนเรียงความแบบปกติ และทำให้ความสามารถทางด้านการใช้ภาษา ของนักศึกษาสูงกว่าการสอนเรียงความแบบปกติ

ศิริวรรณ หอมสุวรรณ (ศิริวรรณ หอมสุวรรณ 2521 : 46) ได้วิจัยในเรื่อง เดียวกัน แต่ต่างระดับชั้นกัน คือ ได้ศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลการสอนเรียงความ โดยใช้สิ่งเร้ากับการสอนเรียงความแบบปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สิ่งเร้า สูงกว่า สัมฤทธิ์ผลของการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบปกติ ที่ระดับนัยสำคัญ .01 สรุปได้ว่าการสอนเรียงความโดยใช้สิ่งเร้าได้ผลดีกว่าการสอน เรียงความแบบปกติ

วรรณ บัวเกิด (วรรณ บัวเกิด 2521 : 48) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความ และทักษะการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความ และทักษะการเขียนเรียงความ ระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความ และทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยทำการศึกษากับนักเรียนมัธยมสาธิตรามคำแหง ผลปรากฏว่านักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนชายที่ระดับนัยสำคัญ .05 เช่นกัน และความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความ และทักษะการเขียนเรียงความมีความสัมพันธ์กันโดยมีค่าความสัมพันธ์ 0.35 ซึ่งแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ชี้แจงว่าการที่ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความ กับทักษะการเขียนเรียงความมีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นว่าทักษะการเขียนเรียงความมิได้เกิดขึ้นจากความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความเพียงอย่างเดียว แต่ควรอาศัยปัจจัยอื่นประกอบด้วย เช่น การแสดงออกทางความคิดอย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดและศึกษาค้นคว้าโดยนำเรื่องของทักษะการเขียนเรียงความ และความคิดริเริ่มในการเขียนอันเป็นการแสดงออกทางความคิดอย่างหนึ่ง และเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความคิดสร้างสรรค์ที่พึงปรารถนา มาเป็นตัวแปรตามร่วมกัน ในการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบวิธีสอนครั้งนี้ ดังข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้

สุปราณี แสนจิตร (สุปราณี แสนจิตร 2525 : 68) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทย กับทักษะในการใช้ภาษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขต กทม." ซึ่งการศึกษานี้ ศึกษาทักษะการใช้ภาษา ทั้งสี่ มี การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจ โครงสร้างหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขต กทม. มีความสัมพันธ์ กับทักษะการใช้ภาษาทั้งสี่ตามลำดับ คือ การฟัง -.46, การพูด -.36, การอ่าน .61 และการเขียน -.48 แสดงให้เห็นว่าความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทยมีความสัมพันธ์ โดยตรงอย่างมีนัยสำคัญกับทักษะในการใช้ภาษาทั้งสี่ทักษะซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง โดย ความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทยมีความสัมพันธ์มากที่สุดกับการอ่าน รองลงมาคือ การเขียน การฟัง และน้อยที่สุดคือการพูด

จากงานวิจัยของ สุปราณี แสนจิตร ที่กล่าวมา ความเข้าใจโครงสร้างหลัก ภาษาไทยกับทักษะทางการใช้ภาษาในส่วนของทักษะการเขียนนั้น หมายถึงโครงสร้าง ทางการเขียนเรียงความ ที่ผู้วิจัยกำลังทำการศึกษานั้นนั่นเอง

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศที่คล้ายคลึงกับงานวิจัยครั้งนี้มีดังนี้ คือ

แมคคาพินีย์ (McCartney. 1963) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการเขียนของนักศึกษา โดยใช้ข้อทดสอบแต่งความแบบปรนัย กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยฮาวาย ปีการศึกษา 1960 จำนวน 449 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า แบบทดสอบแต่งความแบบปรนัยสามารถวัดความสามารถในการเขียนได้

ในปี ค.ศ. 1970 รอสส์ติน (ตีวกร์น หอมสุวรรณ 2521 : 78 อ้างอิงมา จาก Rothstein. 1970) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบการสอนเรียงความโดย วิธีแบบโปรแกรม กับการสอนเรียงความแบบเดิม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษา-

ระดับวิทยาลัย ให้นักศึกษาทุกคนเขียนเรียงความสัปดาห์ละ 4 ครั้ง เป็นระยะเวลา 4 เดือน แล้วให้อาจารย์ผู้ตรวจ 3 คนตรวจ ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์คำผิดจากเรียงความที่นักเรียนเขียนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และจากแบบสอบถามพบว่า นักศึกษาพอใจการสอนแบบโปรแกรมมากกว่า ผู้วิจัยสรุปว่า นักศึกษาจะเขียนเรียงความได้ดีเมื่อเขาเขียนสิ่งที่เขารู้ เขียนจากความรู้นักคิดของเขา เขาจะเขียนได้ดีขึ้น

ในปี ค.ศ. 1973 อรีนา (อนงค์ บุญเลิศ 2521 : 58 อ้างอิงมาจาก Arena. 1973) ทำการวิจัยเพื่อที่จะนำวิชาภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการสอนเรียงความภาษาอังกฤษ โดยแบ่งวิธีการออกเป็น 2 วิธี คือ วิธีที่ 1 ใช้เทคนิควิเคราะห์ประโยคยัตระบบโครงสร้างทางไวยากรณ์ วิธีที่ 2 ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคลโดยใช้หลักบางประการในการเขียน เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนเรียงความให้นักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษตก ผลของการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางไวยากรณ์กับทักษะการเขียน และความสามารถในการวิเคราะห์ประโยคเกี่ยวข้องกับการสอนเป็นรายบุคคล หลักการทั่วไปของการเขียนมีอิทธิพลต่อความมั่งคั่งด้านทักษะการเขียนเรียงความ

ในปี ค.ศ. 1974 มุลคาฮี (ศิริวรรณ หอมสุวรรณ 2521 : 76 อ้างอิงมาจาก Mulcahy. 1974) ได้ทดลองสอนเพื่อเปรียบเทียบวิธีสอนแบบเก่า (traditional methods) และวิธีสอนที่ใช้วิธีทางภาษาศาสตร์ (linguistic methods) วัดดูประสคักของการวิจัยนี้เพื่อเปรียบเทียบผลการสอนไวยากรณ์กับการเขียนเรียงความแบบเก่า และการสอนโดยใช้วิธีทางภาษาศาสตร์ ประชากร คือนักศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 40 คน สอนโดยวิธีทางภาษาศาสตร์ กลุ่มควบคุม 36 คน ใช้วิธีสอนแบบเก่า ผู้วิจัยกำหนดให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มเขียนเรียงความ 7 เรื่องติดต่อกันตลอดภาคการศึกษา เรียงความเรื่องแรกถือเป็น pre-test

และเรียงความเรื่องสุดท้ายถือเป็น post-test ผลวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มที่เรียนโดยวิธีทางภาษาศาสตร์ (linguistic methods) ได้คะแนนสูงกว่านักศึกษากลุ่มที่เรียนโดยวิธีสอนแบบเก่า (traditional methods) อย่างมีนัยสำคัญทั้งวิชาไวยากรณ์และการเขียนเรียงความ

ในปี ค.ศ. 1974 วอคเกอร์ (อังก์ บุลเลต 2521 : 68 อ้างอิงมาจาก Walker. 1974) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ขั้นตอนของการสอนเขียน ซึ่งการศึกษานี้มุ่งจะแสดงให้เห็นว่าการเขียนจะเริ่มต้นจากวิธีการต่าง ๆ ซึ่งต่อเนื่องกัน โดยจะเป็นลักษณะด้านวิเคราะห์ไปสู่การฝึกคิดเอง ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนของการต่อเนื่องออกเป็น 6 วิธีสำหรับการสอนเขียนแก่นิสิตปีที่ 1 และแต่ละวิธีการดังนี้ คือ อภิปรายกันถึงแต่ละขั้นตอนกับบุคคล 4 ฝ่าย คือ ผู้อำนวยการใช้วาทศิลป์ ผู้เขียนหนังสือที่ใช้สอนนิสิตปีที่ 1 ครูสอนเขียนปีที่ 1 และนักเขียนอาชีพ และให้ตัวอย่างของเทคนิคและวิธีการสอนแต่ละวิธีวิธีทั้ง 6 ได้แก่ อุปมาน (inductive) อนุมาน (deductive) การเลียนแบบ (imitative) 3 ด้านนี้เป็นขบวนการวิเคราะห์การให้ตัวอย่างเพื่อเป็นสิ่งที่เร้า (example stimulus) ใช้สิ่งเร้าที่เป็นสิ่งแวดล้อม (environment stimulus) และการปฏิบัติด้วยตนเอง 3 ด้านนี้เป็นขบวนการด้านการคิดผลการศึกษาพบว่า ขบวนการวิเคราะห์เน้นการเป็นไปทีละขั้นตอน คือ จากการวิเคราะห์ตัวอย่างไปสู่หลักการเขียนแล้วจึงไปสู่การเขียน ส่วนขบวนการคิดเน้นเรื่องการแสดงออกด้วยตัวของผู้เขียนเอง เพราะฉะนั้นจะเริ่มต้นด้วยการเขียน และสิ้นสุดลงด้วยการเขียน และผลของการศึกษายังพบอีกว่า การใช้วิธีอุปมานและอนุมานปรากฏว่า ใช้กันอย่างกว้างขวางมากกว่าการเลียนแบบ แต่การใช้ 3 ขั้นตอนหลังค่อนข้างใหม่ จึงไม่ปรากฏมากนักในหนังสือเรียน หนังสือเรียนส่วนใหญ่จึงใช้วิธีอุปมานและอนุมาน คือ เริ่มด้วยการวิเคราะห์ตัวอย่างหลักการเขียนและจบลงด้วยการเขียน

ในปี ค.ศ. 1974 โจบ (อนงค์ บุญเลิศ 2521 : 69 อ้างอิงมาจาก Jobe. 1974) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการเลือกเรื่องในการเขียนแบบสร้างสรรค์ (creative writing) ของเด็ก การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กระทำกับนักเรียนระดับ High School กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเลือกจากนักเรียนระดับ 2 ระดับ 4 และระดับ 6 ทั้งชายและหญิง จำนวน 90 คน ใช้เวลา 10 สัปดาห์ ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนในชั่วโมงแรกทุกวัน นักเรียนจะเลือกเขียนเกี่ยวกับอะไรก็ได้ ในแต่ละสัปดาห์นักเรียนแต่ละคนจะส่งงานของตน 1 ชิ้น เพื่อนำไปพิจารณาลงในแมกกาซีน ซึ่งจะโรเนียวออกมาในตอนปลายสัปดาห์ระดับละ 1 ฉบับ และนำผลงานที่ลงพิมพ์ในฉบับแรก กับฉบับหลังสุดของนักเรียนแต่ละคน มาวิเคราะห์หัวข้อ และอิทธิพลที่บันทึกลงใจให้เขียน และวิเคราะห์จากการตอบคำถามของนักเรียนเกี่ยวกับที่มาของความคิดในการเขียน และจากการสัมภาษณ์นักเรียนทั้ง 90 คน จากการสรุปได้ว่าเมื่อนักเรียนมีอิสระในการเลือกเรื่องที่จะเขียนได้เอง เรื่องที่นักเรียนชอบเขียนมากตามลำดับก็คือ เรื่องเพื่อน เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ และเรื่องเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะ และอิทธิพลที่สำคัญเกี่ยวกับการเลือกหัวข้อในการเขียนของนักเรียน ได้แก่อิทธิพลภายใน ซึ่งเป็นความคิดของนักเรียนเอง ประสบการณ์ตรงและหนังสือ นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างคะแนนเฉลี่ยด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชายกับหญิง ในทุกระดับ

ในปี ค.ศ. 1975 เดเรอัสซี่ (ศิริวรรณ หอมสุวรรณ 2521 : 71 อ้างอิงมาจาก Dreussi. 1975) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาผลของการเขียนแบบเสรีที่มีต่อเจตคติและการแสดงออกของนักเรียน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเขียนแบบเสรีที่มีต่อเจตคติและการแสดงออกของนักเรียน ประชากรที่ใช้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยปีที่ 1 โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม สอนเนื้อหาเดียวกัน แต่กลุ่มทดลองต้องเขียนบทความลงในวารสารโดยไม่มีการให้คะแนน แต่ได้รับความคิดเห็นจากอาจารย์ ใช้ H.H.Remmer's เป็นเครื่องมือในการวัดเจตคติ และใช้ C.T.P. (California test of Personality) ซึ่งเป็นแบบสอนมาตรฐาน

วัดความเชื่อมั่นในการแสดงออก ส่วนพัฒนาการในการเขียนดูจากงานชิ้นแรกและชิ้นสุดท้ายของภาคเรียน ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองดีขึ้นอย่างเด่นชัด เจตคติของกลุ่มทดลองที่มีต่อการเขียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ การวัดผลการเขียนมีแนวโน้มว่ากลุ่มทดลองได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ในปี ค.ศ. 1975 เดอเดนเฟอ (อนงค์ บุญเลิศ 2521 : 70 อ้างอิงมาจาก Dudenhefer. 1975) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคการสอนเรื่องความที่วิทยาลัยเทคนิคที่เมมฟิส โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุม 21 คน ใช้วิธีสอนเขียนโดยให้นักเรียนเขียนเรียงความ 6 เรื่อง หลังจากให้อาจารย์ตรวจและให้คะแนนแล้วให้นักเรียนเขียนใหม่ และบอกให้ทราบว่าสำหรับการเขียนแก้ไขใหม่จะไม่มีให้คะแนน แต่การเขียนใหม่จะเป็นประโยชน์สำหรับการเขียนต่อไปข้างหน้า สำหรับกลุ่มทดลองจำนวน 22 คน จะให้เขียนเรียงความใหม่ทั้ง 6 เรื่อง หลังจากให้อาจารย์ตรวจแต่ยังไม่ให้คะแนน ให้นักเรียนเขียนใหม่จนกว่าข้อผิดพลาดเกี่ยวกับไวยากรณ์ การใช้ภาษา เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกดคำตามที่อาจารย์ตรวจไว้ จะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องหมด จากการวิจัยพบว่า เทคนิคการให้เขียนใหม่หลังจากที่ตรวจแต่ยังไม่ให้คะแนนได้ผลดีกว่าเทคนิคเดิม คือตรวจและให้คะแนนในด้านข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ การใช้ภาษา เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกดตัว แต่ไม่ให้ผลในด้านความพึงพอใจต่อกระบวนการเขียนที่ให้นักเรียนใหม่แล้วจึงให้คะแนน

ในปี ค.ศ. 1976 โทมัส (อนงค์ บุญเลิศ 2521 : 70-71 อ้างอิงมาจาก Thomas. 1976) ได้ศึกษาดังขอบเขตของความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลของการอ่านและสัมฤทธิ์ผลของการเขียน ซึ่งจุดประสงค์ของการศึกษาเพ่งเล็งถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน การศึกษานี้ได้กระทำกับปีชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเซาท์แคโรไลนา จำนวน 405 คน พบว่าความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลของการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าสัมฤทธิ์ผลในการเขียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ของการเขียนมีความสัมพันธ์กับจำนวนของการอ่านอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการวิจัยที่ยกมาอ้างทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าเรื่องของทักษะการเขียน หรือทักษะการเขียนเรียงความนั้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษา ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนวิชานี้ โค้ดตระหนักถึงความสำคัญของการสอนทักษะการเขียน แม้ว่าจะมีผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนการเขียนมาไม่น้อยแล้วก็ตาม แต่ด้วยความเชื่อที่ว่า การสอนหรือกลวิธีการสอนที่ดีนั้นมิใช่นิยามวิธีเดียว ประกอบกับความจริงที่ว่า ความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ทำให้สิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ในเรื่องของวิธีการสอนจึงควรเปลี่ยนแปลงไปตามความเปลี่ยนแปลงของโลกด้วย เพราะเป้าหมายแห่งการศึกษานั้นมีเพื่อให้โลกปัจจุบันและอนาคต หากผู้ที่ทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนไม่ก้าวไปตามความเปลี่ยนแปลงนั้น ความสำเร็จหรือเป้าหมายของการเรียนการสอนย่อมจะไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าหาวิธีการสอนที่แปลกใหม่ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามความมุ่งหมาย ตลอดจนเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดริเริ่ม (Originality)

ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึงความสามารถทางสมอง ซึ่งในการคิดสิ่งแปลกใหม่และเป็นการตอบสนองที่ไม่ซ้ำกับของผู้อื่น ความคิดริเริ่มลักษณะหนึ่งในองค์ประกอบของการคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) อันเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) พยากรณ์ ทักษะ (พเยาว์ ทักษะ 2523 : 13 อ้างอิงมาจาก Guilford) อธิบายไว้ว่า การคิดแบบอเนกนัย หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาหลายๆประการ เป็นการคิดที่ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ความสามารถนี้ประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ

1. ความคล่องในการคิด (Fluency) หมายถึงความสามารถของสมองในการคิดตอบสนองได้อย่างรวดเร็วแล้วคล่องและมีการตอบสนองในปริมาณมาก
2. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึงความสามารถของสมองในการคิดได้อย่างกว้างขวาง

3. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึงความสามารถทางสมองของมนุษย์ในการคิดสิ่งที่แปลกใหม่และเป็นการตอบสนองที่ไม่ซ้ำกับของผู้อื่น

หลักความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด มุ่งไปที่ความสามารถของบุคคลที่จะคิดได้รวดเร็วกว้างขวางและมีความคิดริเริ่ม ถ้ามีสิ่งเร้ามากระตุ้นให้เกิดความคิดนั้น ๆ สิ่งเร้าที่จะมากระตุ้นให้เกิดความคิดนั้นมีอยู่ด้วยกัน 4 ชนิด คือ

1. รูปภาพ
2. สัญลักษณ์
3. ภาษา
4. พฤติกรรม

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 339-340) เชื่อว่าคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องมีความคล่องในการคิด (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) และความคิดที่เป็นตัวของตัวเองโดยเฉพาะ (Originality) ผู้ที่มีลักษณะสามประการนี้สูงในกระบวนการคิดถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ซึ่งครูสามารถฝึกให้เด็กเกิดความคิดเช่นนี้ได้

กิลฟอร์ด (ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู 2523 : 11 อ้างอิงมาจาก Guilford. 1952) ได้ศึกษาเรื่องความคิดสร้างสรรค์ และเป็นผู้วางแนวทางให้เกิดการศึกษาอย่างกว้างในด้านต่าง ๆ ของความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเขากล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์มีองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ความคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดละออ และ ซิมสัน (ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู 2523 : 11 อ้างอิงมาจาก Simpson. 1962) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ความคิดริเริ่มเป็นความสามารถของสมองที่พยายามคิดให้แตกต่างไปจากกระสวนเดิมเพื่อไปสู่ความคิดใหม่และเช่นเดียวกับ บาร์เรต (ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู 2523 : 11 อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1958) กล่าวว่า ความคิดริเริ่มคือความคิดที่นำขึ้นต้นซึ่งแยกออกไปจากความคิดเก่า ๆ หรือจากพิมพ์ และนำไปสู่ความคิดใหม่

อาร์ รังสินธ์ (อาร์ รังสินธ์ 2527 : 71) เขียนบทความอธิบายให้รู้ว่
ความคิดริเริ่มนั้น เป็นฉันทิ์ ดังนี้

โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ มักเข้าใจและมุ่งเน้นไปที่ความคิดริเริ่ม
ซึ่งแท้ที่จริงแล้ว ความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยลักษณะความคิดอื่น ๆ มิใช่ความคิดริเริ่ม
เพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตามความคิดริเริ่มจัดเป็นลักษณะสำคัญที่ทำให้เกิดการเริ่มต้นขึ้น
แต่ความสำเร็จของการสร้างสรรค์ก็จำต้องอาศัยลักษณะความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น
และความคิดละเอียดลออด้วย

ความคิดริเริ่มจึงเป็นลักษณะความคิดแปลกใหม่ แตกต่างจากความคิดง่าย ๆ
ธรรมดา ๆ ที่เรียกว่า (wild idea) และเป็นความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง
และสังคม

ความคิดริเริ่มอาจเกิดการนำเอาความรู้เดิมมาคิดดัดแปลง และประยุกต์ให้
เกิดเป็นสิ่งใหม่ขึ้น เช่น การคิดเครื่องบินได้สำเร็จ ก็ได้แนวคิดจากการทำเครื่องร่อน
เป็นต้น

ความคิดริเริ่มจึงเป็นลักษณะความคิดที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก เป็นความคิดที่แปลก
แตกต่างจากความคิดเดิม และอาจไม่เคยมีใครเคยนึกหรือคิดถึงมาก่อน ความคิดริเริ่ม
จำต้องอาศัยลักษณะความกล้าคิด กล้าลอง เพื่อทดสอบความคิดของตน บ่อยครั้งที่ความคิด
ริเริ่มจำเป็นต้องอาศัยความคิดจินตนาการ คิดเรื่องและคิดฝันจากจินตนาการ หรือที่เรียกว่า
เป็นความคิดจินตนาการประยุกต์ คือไม่ใช่คิดเพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องคิดสร้าง และ
หาทางทำให้เกิดผลงานด้วย ดังนั้น ความคิดจินตนาการและความพยายามที่จะสร้างผลงาน
จึงควรเป็นสิ่งคู่กัน ตัวอย่างเช่น เคยมีผู้กล่าวว่า คนที่คิดอยากจะทำบินนั้นประหลาดและโง่เขลา
และไม่มีทางเป็นไปได้ แต่ต่อมาพี่น้องตระกูลไรท์ก็สามารถคิดประดิษฐ์เครื่องบินได้สำเร็จ
เป็นต้น

บาร์เร็ต (Bartlett) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องลักษณะความคิดริเริ่ม และสรุปได้ว่า ความคิดริเริ่มเป็นความคิดที่นำขึ้นต้น ซึ่งแตกออกไปจากความคิดเก่าหรือความคิดเดิม หรือจากแบบพิมพ์และนำไปสู่ความคิดใหม่ โดยอาศัยความไม่อดทน หรือไม่ปิดบังและสกัดกั้นความคิด แต่ยอมเปิดรับความคิดและประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความคิดที่ไม่ซ้ำกับความคิดเดิม และซิมป์สัน (Simpson) ก็ได้กล่าวว่า ความคิดริเริ่มของบุคคลจัดเป็นความสามารถของสมองที่พยายามคิดให้แตกต่างไปจากกระสวนเดิม เพื่อนำไปสู่ความคิดใหม่ ๆ และ ทอเรนซ์ (Torrance) ก็อธิบายเพิ่มเติมว่า ความคิดริเริ่มเป็นกระบวนการทางสมองที่สามารถคิดให้แตกต่างไปจากสิ่งธรรมดา หรือสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว และ สตากเวตเตอร์ (Starkweather) ก็กล่าวสนับสนุนว่า ความคิดริเริ่มเป็นลักษณะความคิดที่ไม่ยอมคล้อยตามความคิดของผู้อื่นอย่างง่ายดาย แต่จนกว่าจะมีเหตุผลสมควร และพร้อมกันนั้นก็ยังสามารถขยายความคิดของผู้อื่นให้เด่นชัดและมีน้ำหนักขึ้นอีกด้วย

ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดริเริ่ม จากการศึกษาค้นคว้าก็พบว่า คนที่มีความคิดริเริ่มมักไม่ชอบความจำเจ ซ้ำซาก แต่จะชอบปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงในงานของเขามีชีวิตชีวา และมีความแปลกใหม่กว่าเดิม เขาจะเป็นบุคคลที่มีความศรัทธาที่จะทำงานที่ค่อนข้างยาก ซับซ้อน อาศัยความสามารถสูงให้สำเร็จได้ และเขาจะเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นและมีสมาธิแน่วแน่ในงานของตน โดยไม่เห็นแก่เงินจ้างและรางวัล แต่เป็นการทำงานที่เกิดจากแรงจูงใจภายในหรือความศรัทธาและพอใจที่จะทำงานนั้น ๆ

พฤติกรรมของบุคคลที่มีความคิดริเริ่ม จึงมักเป็นบุคคลที่กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าทดลอง กล้าเสี่ยง และเล่นกับความคิดของตน เขาจึงเป็นบุคคลที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง จะไม่เขลาตกัวต่อสิ่งที่ลึกลับ ประหลาดหรือคลุมเครือ แต่กลับขี้ฉ้อและท้าทายให้อยากลอง และรู้สึกพอใจและตื่นเต้นที่จะเผชิญกับสิ่งเหล่านั้น จัดว่าเป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตที่ดีทีเดียว

กล่าวโดยสรุป ความคิดริเริ่มสามารถอธิบายได้ตามลักษณะ กล่าวคือ

1. ลักษณะทางกระบวนการ คือ เป็นกระบวนการคิด และสามารถแตกความคิดจากของเดิมไปสู่ความคิดแปลกใหม่ ที่ไม่ซ้ำกับของเดิม

2. ลักษณะของบุคคล คือ บุคคลที่มีความคิดริเริ่ม จะเป็นบุคคลที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าลอง กล้าแสดงออก ไม่เขลาตกัวต่อความไม่แน่นอนคลุมเครือ แต่เต็มใจและยินดีที่จะเผชิญและเสี่ยงกับสภาพการณ์ดังกล่าว บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตดีด้วย

3. ลักษณะทางผลิตผล ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่ม จึงเป็นงานที่แปลกใหม่ ไม่เคยปรากฏมาก่อน มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

ที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าความคิดริเริ่มเป็นคุณสมบัติที่พึงมีในบุคคลทุกสังคมในโลกปัจจุบัน ซึ่งต้องการความคิดแปลกใหม่เพื่อสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นและสนองความต้องการของมนุษย์ สิ่งที่จะพิสูจน์ว่าบุคคลจะมีความคิดริเริ่มหรือไม่ก็อาจทำได้ด้วยการถ่ายทอดความคิดนั้นออกมาโดยใช้ภาษาเป็นสื่อ จะโดยการพูดหรือเขียนก็ตาม งานวิจัยนี้จึงต้องการพิสูจน์ว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดริเริ่มหรือไม่ โดยวิเคราะห์จากงานเขียนของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อหาความแตกต่างดังสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีทักษะการเขียนเรียงความ แตกต่างกัน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีความคิดริเริ่มในการเขียน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 600 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เรียนด้วยวิธีสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง

กลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน เรียนด้วยวิธีสอนตามแนวในคู่มือการสอน

ของกรมวิชาการ

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 60 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามวิธีการดังนี้

1. นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ท 101) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 ห้องเรียน ตั้งแต่ ม.1/1 - ม.1/12 มาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

2. จับคู่ักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ท 101) โดยเฉลี่ยใกล้เคียงกันมากที่สุด ได้นักเรียนห้อง ม.1/2 50 คน และ ม.1/10 50 คน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 61.08 และ 62.63 ตามลำดับ และจากคะแนนนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนทั้ง 2 ห้องนี้มีความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยในระดับปานกลาง

3. นำคะแนนของคนที่เท่ากัน จากนักเรียนทั้ง 2 ห้องมาจับคู่ 30 คู่ เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีความสามารถเท่ากัน และนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง ดังตัวอย่าง

คู่ที่	ม.1/2		ม.1/10	
	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	28	76	1	76
2	8	74	15	74
3	16	71	20	71
	.	.	.	.
	.	.	.	.
30	23	46	48	46

4. นำนักเรียนห้อง ม.1/2 จำนวน 30 คน ที่มีคะแนนคู่กับ ม.1/10 จำนวน 30 คน รวม 60 คน ซึ่งจัดได้ว่าเป็นนักเรียนที่มีความสามารถเท่ากันมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

5. สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก ได้นักเรียนห้อง ม.1/2 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง และนักเรียน ม.1/10 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. แผนการสอนวิชาภาษาไทย 102 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
2. แบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสร้างแผนการสอนวิชาภาษาไทย 102
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 - 1.2 ศึกษาคู่มือการสอนหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
 - 1.3 ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 1.4 ศึกษาโครงการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ท 102 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
 - 1.5 เลือกเนื้อหาจากคู่มือการสอนภาษาไทย และจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้สอนในภาคเรียนที่ 2 ตามรายวิชาภาษาไทย 102 เพื่อนำมาใช้ทดลองสอนสัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 12 คาบ ใช้เวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์ ตามเนื้อหา ดังนี้ คือ

- 1.5.1 เนื้อหาจากหนังสือภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 มี 2 เรื่องคือ
 - 1.5.1.1 เรื่องแม่ศรีเรือน
 - 1.5.1.2 เรื่องเศรษฐศาสตร์ในห้องแถว
- 1.5.2 เนื้อหาหลักภาษาไทย มี 3 เรื่อง คือ
 - 1.5.2.1 เรื่องการจำแนกคำในภาษาไทย
 - 1.5.2.2 เรื่องประโยคกับการสื่อสาร
 - 1.5.2.3 การใช้พจนานุกรม
- 1.5.3 เนื้อหาการใช้ภาษาไทยเกี่ยวกับหลักการเขียนเรียงความ
- 1.6 เขียนแผนการสอน 2 ชุด เพื่อใช้กับกลุ่มทดลอง 1 ชุด และกลุ่มควบคุม 1 ชุด ได้แก่
 - 1.6.1 แผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง มี 12 แผน ตามจำนวนคาบที่ทดลองสอน 12 คาบ โดยให้มีจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรม การฟัง พูด อ่าน เขียน สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วยภาพ บัตรคำ หนังสือพจนานุกรม และตัวอย่างงานเขียนร้อยแก้ว ทั้งจากหนังสือแบบเรียนและจากสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ มาเป็นสื่อให้นักเรียนใช้กิจกรรมการฝึกวิเคราะห์จากตัวอย่าง รวมทั้งการประเมินผลตามหลักการสร้างแผนการสอนที่ถูกต้อง
 - 1.6.2 แผนการสอนสำหรับกลุ่มควบคุม มี 12 แผน การเขียนแผนการสอน และการกำหนดกิจกรรมที่มีความใกล้เคียงกันกับแผนแรก และเป็นไปตามแนวทางจากคู่มือการสอนของกรมวิชาการ แต่ไม่มีกิจกรรมการฝึกวิเคราะห์จากตัวอย่าง
- 1.7 นำแผนการสอนไปให้ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล จากนั้นนำแผนการสอนดังกล่าวนี้เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง

1.8 นำแผนการสอนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว 2 ชุด ชุดละ 12 แผน ไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองใช้แผนการสอนชุดที่ 1 ที่มีกิจกรรม ฝึกวิเคราะห์ตัวอย่าง และกลุ่มควบคุมใช้แผนการสอนชุดที่ 2 ที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนว คู่มือการสอนของกรมวิชาการ แต่ไม่มีกิจกรรมการฝึกวิเคราะห์ตัวอย่าง

2. การสร้างแบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความ

2.1 ศึกษาแนวทางการออกข้อสอบการเขียนเรียงความจากหนังสือเรียงความ มัธยมศึกษา ของ เปลื้อง ณ นคร และจากหนังสือเขียนภาคปฏิบัติของ ประสิทธิ์ ภาพัณกลอน

2.2 ศึกษาแนวทางการสร้างข้อทดสอบการเขียนเรียงความจากเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเขียนเรียงความ

2.3 ศึกษาแนวทางการออกข้อสอบการเขียนเรียงความ โดยการสอบถาม จากครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 คน

2.4 ศึกษาเกณฑ์การตรวจและการให้คะแนนจากเอกสารต่าง ๆ รวมทั้ง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

2.5 สร้างแบบทดสอบอัตนัยวัดทักษะทางการเขียนเรียงความที่จะใช้ในการ ศึกษาทดลอง 2 แบบ เพื่อทดสอบทักษะการเขียนเรียงความ 2 ครั้ง คือ

แบบที่ 1 เป็นแบบทดสอบอัตนัยวัดทักษะการเขียนเรียงความโดยการกำหนด หัวข้อเรื่องให้นักเรียนเขียน มีวิธีการสร้างดังนี้

1. กำหนดหัวข้อเรื่องสำหรับการเขียนเรียงความ 4 หัวข้อ มีหลักดังนี้
 - 1.1 เป็นเรื่องกว้าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
 - 1.2 เป็นเรื่องที่น่าสนใจ
 - 1.3 เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน

หัวข้อเรื่องทั้ง 4 ได้แก่ เรื่อง

1. กีฬาเป็นยาวิเศษ
2. เราจะทำความดีได้อย่างไร
3. วัยรุ่นสมัยนี้
4. สัตว์โลกที่น่ารัก

2. นำหัวข้อที่กำหนด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย 3 คน
ช่วยตรวจสอบและขอคำแนะนำแก้ไข

3. สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากร 100 คน ซึ่งเป็นนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา 2 ห้องเรียน ใช้วิธี
สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เพื่อเลือกหัวข้อเรื่องที่กำหนดไว้
4 เรื่อง แล้วนำมาแจกความถี่หาหัวข้อเรื่องที่นักเรียนเลือกมากที่สุด และมีความถี่อย่างต่ำ
ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 มาใช้เป็นหัวข้อเรื่องให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเขียนเรียงความตั้งตารางที่ 1

ลำดับ		รอยขีดคะแนน	คะแนน รวม	ร้อยละ
1	กีฬา	~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ //	27	27
2	เราจะทำความดีได้อย่างไร	~~///~~ ~~///~~ ///	13	13
3	วัยรุ่นสมัยนี้	~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ ///	28	28
4	สัตว์โลกที่น่ารัก	~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ ~~///~~ //	32	32
			100	

4. นำหัวข้อเรื่องที่มีผู้เลือกมากที่สุด คือ เรื่องสัตว์โลกที่น่ารัก ไปทดลองให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา จำนวน 1 ห้องเรียน เป็นนักเรียน 50 คน ทดลองเขียนเรียงความหัวข้อที่ได้รับการคัดเลือกมา โดยกำหนดให้เขียนความยาวไม่ต่ำกว่า 1 หน้ากระดาษสมุด (25 บรรทัด) ไม่เว้นบรรทัด ใช้เวลา 30 นาที

5. นำเรียงความที่นักเรียนเขียนไปตรวจให้คะแนน โดยใช้ผู้ตรวจ 3 คน คือ ผู้วิจัย และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปี 2 คน โดยใช้เกณฑ์การตรวจที่กำหนดขึ้นตรวจให้คะแนนการเขียนในการวิจัยครั้งนี้ แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์ที่บอกความเชื่อถือได้ของการตรวจแบบอัตนัย โดยแยกหาความสัมพันธ์เป็น 3 คู่ คือ

- คู่ที่ 1 คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 1 กับคะแนนของผู้ตรวจคนที่ 2
- คู่ที่ 2 คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 1 กับคะแนนของผู้ตรวจคนที่ 3
- คู่ที่ 3 คะแนนของผู้ตรวจคนที่ 2 กับคะแนนของผู้ตรวจคนที่ 3

นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นรายคู่ โดยใช้สูตรหาค่าสหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient of Correlation) โดยนำคะแนนของนักเรียนจำนวน 30 คน จากกลุ่มทดลองเครื่องมือใดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่บอกความเชื่อถือได้ของการตรวจแบบอัตนัย ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าความเชื่อมั่นของการตรวจข้อทดสอบแบบอัตนัยเป็นรายคู่

คู่ กู่	ผู้ตรวจคนที่	ค่าสัมประสิทธิ์ (r)
1	1 และ 2	0.8581
2	1 และ 3	0.6036
3	2 และ 3	0.4234

6. ปรับปรุงเรื่องการกำหนดเวลาในการเขียนเรียงความเป็น 50 นาที เพื่อให้เหมาะสมกับการกำหนดความยาวในการเขียน คือประมาณ 25 บรรทัด และเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

7. นำแบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความที่ปรับปรุงได้เหมาะสมแล้วนี้ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 กำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง "สัตว์โลกที่น่ารัก" ความยาวประมาณ 25 บรรทัด ใช้เวลา 50 นาที

แบบที่ 2 เป็นแบบทดสอบอัตนัยวัดทักษะการเขียนเรียงความ โดยการใช้ภาพเป็นสื่อให้นักเรียนเขียนเรียงความโดยวิธีการสร้าง ดังนี้

1. หาภาพเขียนหรือภาพถ่ายมาใช้เป็นสื่อให้นักเรียนเขียนเรียงความ จำนวน 3 ภาพ โดยมีหลักการ ดังนี้

- 1.1 เลือกใช้ภาพที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
- 1.2 เป็นภาพที่นักเรียนสนใจ
- 1.3 เป็นภาพที่แสดงเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผูกเป็นเรื่องได้
- 1.4 เป็นภาพที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คนมาแล้ว

ภาพทั้ง 3 ใ้แก่

1. ภาพทิวเขา มีป่าไม้และเมฆหมอก
2. ภาพน้ำตก
3. ภาพเด็กขี่ควายอยู่ริมธารน้ำ

2. สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา กลุ่มเดียวกันกับที่ให้เลือกหัวข้อเรื่องในแบบที่ 1 เพื่อเลือกภาพที่กำหนดไว้จำนวน 3 ภาพ แล้วนำมาแจกแจงความถี่เพื่อหาภาพที่นักเรียนเลือกมากที่สุด และมีความถี่อย่างต่ำไม่น้อยกว่า 40 คน มาใช้เป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเขียนเรียงความ ดังตาราง 3

ภาพที่		ความถี่คะแนน	รวม	ร้อยละ
1	ภาพทิวเขา มีป่าไม้และเมฆหมอก		58	58
2	ภาพน้ำตก		24	24
3	ภาพเด็กขี่ควายอยู่ริมธารน้ำ		18	18
		รวม	100	

3. นำภาพที่ 1 คือภาพทิวเขา มีป่าไม้และเมฆหมอก ไปใช้เป็นสิ่งเร้าเพื่อทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

หมายเหตุ

นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับนักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ เป็นโรงเรียนสหศึกษาเหมือนกัน ใช้หลักสูตรเดียวกัน และจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องเรียนเท่า ๆ กัน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความนี้ ผู้เขียนคัดแปลงมาจากเกณฑ์การพิจารณาตรวจงานเขียนของ ประสิทธิ์ ภาพยักลอน ได้เกณฑ์ดังนี้ คือ

1. ให้ผู้ตรวจอ่านเรื่องให้ตลอดทั้งเรื่อง
2. พิจารณาให้คะแนนอัตราส่วนตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ

จากคะแนนเต็ม 100 แบ่งเป็น

ส่วนที่ 1	เนื้อเรื่อง	ให้คะแนนร้อยละ 40
ส่วนที่ 2	การใช้ภาษา	ให้คะแนนร้อยละ 40
ส่วนที่ 3	รูปแบบ	ให้คะแนนร้อยละ 10
ส่วนที่ 4	กลไกประกอบการเขียน	ให้คะแนนร้อยละ 10

ส่วนต่าง ๆ มีข้อที่ควรพิจารณาดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 เนื้อเรื่อง ให้พิจารณาดัง

1.1 แนวเรื่อง ตรงตามจุดมุ่งหมาย ชวนติดตาม ให้ความรู้และความคิด

1.2 การจัดระเบียบความคิด คือ ไม่คิดนอกเรื่อง (มีเอกภาพ) ความคิดทุกตอนเกี่ยวข้องกัน (มีสัมพันธภาพ) รู้จักเน้นความคิดที่สำคัญ (มีสารัตถภาพ) ลำดับความคิดไม่สับสน จัดความคิดเป็นหมวดหมู่ได้ถูกต้อง

1.3 การอ้างเหตุผล คืออ้างเหตุผลได้ถูกต้อง เหตุกับผลสอดคล้องกัน ไม่สรุปผิด ไม่อ้างเหตุผลที่มีหลักฐานไม่เพียงพอ ไม่อ้างเหตุผลข้าง ๆ กัน

ส่วนที่ 2 การใช้ภาษา ให้พิจารณาถึง

2.1 การใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกาลเทศะ คือ ใช้ภาษาตามระดับภาษาที่เหมาะสมกับบุคคล สถานที่ และลักษณะของเรื่อง

2.2 คำ คือ ใช้คำที่เข้าใจง่าย ใช้คำได้ตรงความหมาย ใช้คำให้เหมาะสมกับข้อความ ใช้คำได้กระชับรัดกุม

2.3 ประโยค เรียงลำดับคำได้เหมาะสมแก่ตำแหน่งและหน้าที่ ใช้คำบุพบทและสันธานเชื่อมประโยค วลีได้ถูกต้องเหมาะสมกับข้อความ ผู้ก่ประโยคกระชับ สั้น กระชับรัด และแจ่มแจ้ง ผู้ก่ประโยคได้มีเอกภาพและสัมพันธภาพ ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย คำต้องห้าม และแบบประโยคภาษาต่างประเทศ

2.4 การเขียนย่อหน้า คือ มีเอกภาพในย่อหน้าเดียวกัน มีสัมพันธภาพระหว่างย่อหน้า การลำดับความและการขยายความดี รู้จักใช้คำและประโยคเน้นความสำคัญในย่อหน้า

2.5 การเว้นวรรคตอน คือ แบ่งวรรคตอนได้ถูกต้อง ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง แบ่งคำได้ถูกต้อง คือไม่เขียนฉีกคำ

2.6 การใช้สำนวนโวหาร คือ ใช้สำนวนโวหารได้ถูกต้องตรงความหมาย และเข้ากับเรื่องได้ รวมทั้งใช้ให้พอเหมาะ

ส่วนที่ 3 รูปแบบ คือ รูปแบบของการเขียนเรียงความที่ถูกต้องอันมีส่วนประกอบ คือ บทนำ เนื้อเรื่อง และส่วนลงท้าย การเขียนชื่อเรื่องให้เหมาะสมกับสัດส่วนของบรรทัด และหน้ากระดาษให้สวยงามน่าอ่าน

ส่วนที่ 4 กลไกประกอบการเขียน ได้แก่ สะกดการันต์ ลายมือ ความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

เกณฑ์การให้คะแนนจัดเป็นลำดับคุณภาพและค่าของคะแนน ดังนี้ (ประสิทธิ์
ภาพยกลอน 2518 : 12-13)

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	5
ดี	มีค่าเท่ากับ	4
พอใช้	มีค่าเท่ากับ	3
เกือบพอใช้	มีค่าเท่ากับ	2
ต้องแก้ไขอีก	มีค่าเท่ากับ	1

ทั้งนี้ การตรวจให้คะแนนจะใช้วิธีการ ชี้ต ✓ ลงในช่องลำดับคุณภาพซึ่งทำไว้เป็น
ตารางดังตัวอย่าง

หัวข้อที่ควรพิจารณา	ดีมาก	ดี	พอใช้	เกือบพอใช้	ต้องแก้ไขอีก	คำวิจารณ์และขอเสนอแนะ
<u>เนื้อเรื่อง</u>						
แนวคิด	✓					
การจัดระเบียบความคิด		✓				
การอ้างเหตุผล			✓			
การขยายความและความชัดเจน			✓			
<u>การใช้ภาษา</u>						
ระดับของภาษา		✓				
คำและประโยค			✓			
การเขียนย่อหน้า			✓			
การใช้โวหาร ส่วนวน					✓	
คำพังเพย ฯลฯ						
<u>รูปแบบ</u>						
หน้านำ เนื้อเรื่อง สรุป			✓			
<u>กลไกประกอบการเขียน</u> ได้แก่						
วรรคตอน ลายมือ สะกด			✓			
การันต์ ความสะอาด-เรียบร้อย ฯลฯ						

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนความคิดริเริ่มในการเขียน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนความคิดริเริ่มในการเขียนนี้ ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากวิธีการของครอปเลย์ (Cropley, 1966 : 26-28) เป็นการให้คะแนนตามสัดส่วนของความถี่ของแนวเรื่องและการเสนอความคิด ถ้ากลุ่มใดเขียนซ้ำกันมาก ๆ ก็ให้คะแนนน้อยหรือไม่ได้เลย ถ้ายิ่งซ้ำคนอื่นน้อยหรือไม่ซ้ำเลยก็จะได้คะแนนมากขึ้น เกณฑ์การให้คะแนนยี่ดหลักดังนี้

ซ้ำกัน 12 คนขึ้นไป	ให้ 0 คะแนน
ซ้ำกัน 6-11 คน	ให้ 1 คะแนน
ซ้ำกัน 3-5 คน	ให้ 2 คะแนน
ซ้ำกัน 2 คน	ให้ 3 คะแนน
ซ้ำกันไม่เกิน 1 คน	ให้ 4 คะแนน

ดังนั้น ถ้าจะให้คะแนนความคิดริเริ่มต้องใช้วิธีนับความถี่ของแบบทดสอบของกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดเป็นรอบความถี่ (Tally) จนครบทุกคนจึงตรวจความถี่นั้นเทียบกับเกณฑ์ข้างตนแล้วให้คะแนน

กรรมการผู้ตรวจให้คะแนน

กรรมการผู้ตรวจให้คะแนนประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย 3 คน คือ

1. ผู้วิจัย
2. อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี 2 คน

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความและความคิดริเริ่มในการเขียนของนักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง และการสอนตามแนวในคู่มือการสอนของกรมวิชาการ จึงใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control-Group Posttest Only Design (ลวัน นายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 229) ดังตารางนี้

กลุ่มตัวอย่าง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	-	X	T ₂
CR	-	-	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

- X แทน การจัดการกระทำ
- แทน ไม่มีการจัดการกระทำ
- E แทน กลุ่มทดลอง
- C แทน กลุ่มควบคุม
- T₂ แทน การสอบหลังทำการทดลอง
- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ดำเนินการสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ที่สุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง ตามแผนการสอนที่ได้จัดทำขึ้น คือ กลุ่มทดลอง สอนโดยวิธีวิเคราะห์ตัวอย่าง กลุ่มควบคุม สอนโดยวิธีสอนตามแนวคู่มือ การสอนของกรมวิชาการ ใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้นกลุ่มละ 12 คาบ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 3 สัปดาห์

2. เมื่อดำเนินการสอนไป 8 คาบ ทำการทดสอบนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยกำหนด ให้เขียนเรียงความคนละ 1 เรื่อง ตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ คือเรื่อง "สัตว์โลกที่น่ารัก" ความยาวประมาณ 25 บรรทัด ในเวลา 50 นาที แล้วนำไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจ ให้คะแนนที่กำหนดขึ้น โดยใช้ผู้ตรวจ 3 คน คือ ผู้วิจัย และอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียน-สามเสนวิทยาลัย 2 คน คือ 1. อาจารย์ คลอทิพย์ อ่อนนกร 2. อาจารย์ ศิริพร กงเพชร

3. นำคะแนนการสอบครั้งที่ 1 ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์เพื่อ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. เมื่อดำเนินการสอนไปจนครบ 12 คาบ ได้ทำการทดสอบนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม อีก 1 ครั้ง โดยกำหนดให้เขียนเรียงความคนละ 1 เรื่อง ตามภาพที่กำหนดให้ คือภาพที่ 1 "ภูเขามีสปาไมและเมฆหมอก" มีความยาวประมาณ 25 บรรทัด ในเวลา 50 นาที แล้ว นำไปตรวจให้คะแนนในลักษณะเดียวกันกับการทดสอบครั้งที่ 1

5. นำคะแนนการสอบครั้งที่ 2 ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์เพื่อ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

6. นำข้อทดสอบทั้ง 2 ครั้งของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาตรวจ ให้คะแนนความถี่เริ่มในการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบความถี่เริ่มในการเขียนระหว่างนักเรียนในกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent

2. เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1.1 คะแนนเฉลี่ย คำนวณจากสูตร (ล่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ความแปรปรวนของคะแนนคำนวณจากสูตร (ล่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 75)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบทดสอบ

หาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของการตรวจแบบอัตนัย โดยใช้สูตรหาค่าสหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (วิเชียร เกตุสิงห์ 2521 : 39)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{N \sum x^2 - (\sum x)^2} \sqrt{N \sum y^2 - (\sum y)^2}}$$

เมื่อ r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด x
 $\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด y
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนน x แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด y แต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนหรือสิ่งที่ศึกษา
 $\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่าง x กับ y

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบครั้งที่ 1 และคะแนนการทดสอบครั้งที่ 2 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม เกี่ยวกับทักษะการเขียนเรียงความ โดยใช้สูตร t -test แบบ Independent (ลวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}} \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม 1 (กลุ่มทดลอง)

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม 2 (กลุ่มควบคุม)

s_1^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน ของกลุ่ม 1

s_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน ของกลุ่ม 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 เปรียบเทียบคะแนนความคิดริเริ่มในการเขียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทีละตัวแปร โดยใช้ t-test แบบ Independent (ชูศรี วงศ์รัตน 2525 : 119) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}} \quad df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	$\bar{X}_1$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม 1
	n_2	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
$\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
s^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน อัตราส่วนนัยสำคัญทางสถิติ
df	แทน ระดับความเป็นอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่เขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
2. เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่เขียนโดยมีภาพที่กำหนดให้เป็นสิ่งเร้าระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
3. เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียน จากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

4. เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียน จากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่เขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่เขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดังแสดงในตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 การเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่เขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ทดสอบ 1				
กลุ่มทดลอง	30	31.0880	21.0571	* * 4.6781
กลุ่มควบคุม	30	25.6445	19.5780	

$$df = 53, t = 2.660$$

* * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 นี้ ปรากฏว่า ทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่เขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มีทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่เขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่เขียนจากภาพที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่เขียนจากภาพที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดังแสดงในตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 การเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่เขียนจากภาพที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ทดสอบ 2				
กลุ่มทดลอง	30	27.4889	21.2852	2.2640 *
กลุ่มควบคุม	30	24.9777	15.6240	

$$df = 58 \quad t = 2.00$$

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 นี้ ปรากฏว่าทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่เขียนจากภาพที่กำหนดให้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มีทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่เขียนจากภาพที่กำหนดให้แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนจากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่ให้นักเรียนเขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนจากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่ให้นักเรียนเขียนตามหัวข้อที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดังแสดงในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียน จากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่ให้นักเรียนเขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่าง	N	X	S ²	t
ทดสอบ 1				
กลุ่มทดลอง	30	5.6	15.1448	0.8448
กลุ่มควบคุม	30	4.866	7.4988	

$$df = 68.98 \quad t = 2.00$$

มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 นี้ปรากฏว่า ความคิดริเริ่มในการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ที่ให้นักเรียนเขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มีความคิดริเริ่มในการเขียนจากการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนจากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่ให้นักเรียนเขียนจากรูปภาพที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียน จากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่ให้นักเรียนเขียนจากรูปภาพที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดังแสดงในตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนจากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่ให้นักเรียนเขียนจากรูปภาพที่กำหนดให้ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	s^2	t
ทดสอบ 2				
กลุ่มทดลอง	30	6.4	16.2482	
กลุ่มควบคุม	30	6.4	9.3517	0.00

$$df = 58 \quad t = 2.00$$

มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 นี้ ปรากฏว่า ความคิดริเริ่มในการเขียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากการทดสอบการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ที่ให้นักเรียนเขียนจากรูปภาพที่กำหนดให้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มีความคิดริเริ่มในการเขียนจากการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีทักษะการเขียนเรียงความแตกต่างกัน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีความคิดริเริ่มในการเขียนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 แผนการสอนวิชาภาษาไทย 102 จำนวน 2 ชุด เป็นแผนการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง 12 แผน และแผนการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 12 แผน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเนื้อหาวิชาภาษาไทย 102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จำแนกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นเนื้อหาจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ของกรมวิชาการ รวม 2 เรื่อง คือ เรื่องแม่ศรีเรือน และเรื่องเศรษฐศาสตร์-ในทองแดง

ส่วนที่ 2 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักภาษาไทย รวม 3 เรื่อง คือ เรื่องการจำแนกคำในภาษาไทย เรื่องประโยคกับการสื่อสาร และเรื่องการใช้พจนานุกรม

ส่วนที่ 3 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการเขียนเรียงความ

2.2 แบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเป็นแบบทดสอบอัตนัย 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบอัตนัยวัดทักษะทางการเขียนเรียงความ โดยกำหนดหัวข้อเรื่องให้นักเรียนเขียน ซึ่งเป็นหัวข้อเรื่องที่ได้อัดเลือกจากนักเรียนในกลุ่มทดลองเครื่องมือ คือเรื่อง "สัตว์โลกที่น่ารัก" ซึ่งมีคะแนนความถี่จากการคัดเลือก ร้อยละ 32

ชุดที่ 2 เป็นแบบทดสอบอัตนัยวัดทักษะทางการเขียนเรียงความ โดยใช้รูปภาพเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนเขียน รูปภาพที่กำหนดใช้เป็นสื่อในแบบทดสอบนี้ ได้รับการคัดเลือกจากนักเรียนในกลุ่มทดลองเครื่องมือ คือภาพ "ภูเขา มีป่าไม้และเมฆหมอก" ซึ่งมีคะแนนความถี่จากการคัดเลือก ร้อยละ 58

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบแบบที่ 1 และแบบที่ 2 ไปทดลองสอบกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา จำนวน 50 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนโดยอาจารย์ภาษาไทย 3 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ของความเชื่อถือไ้ของการตรวจแบบทดสอบอันนี้เป็รรายคู่ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ดังนี้ คู่ที่ 1, $r = 0.8581$ คู่ที่ 2 $r = 0.6036$ คู่ที่ 3 $r = 0.4234$

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ทำการสอนกลุ่มทดลองด้วยวิธีสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง ส่วนกลุ่มควบคุม
สอนด้วยวิธีสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ

3.2 เมื่อดำเนินการสอนตามแผนการสอนไปครบ 8 คาบ ทำการทดสอบ
นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มด้วยแบบทดสอบชุดที่ 1 คือ แบบทดสอบการเขียนเรียงความตามหัวข้อเรื่อง
ที่กำหนดให้ คือเรื่อง "สัตว์โลกที่น่ารัก" แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนต่อไปอีก 4 คาบ แล้วทำการทดสอบ
กับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มอีกครั้งด้วยแบบทดสอบชุดที่ 2 คือ แบบทดสอบการเขียนเรียงความ
จากภาพที่กำหนดให้ คือภาพ "ภูเขามีสปาไม้และเมฆหมอก" แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อ
นำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม
โดยใช้ t-test แบบ Independent

2. เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนจากผลการทดสอบการเขียนเรียงความ
ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง
ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent

สรุปผลการทดลอง

1. นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับวิธีสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีทักษะทางการเขียนเรียงความตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับวิธีสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีทักษะทางการเขียนเรียงความจากรูปภาพที่กำหนดให้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับวิธีสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีความคิดริเริ่มในการเขียนเรียงความ จากการเขียนเรียงความตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับวิธีสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีความคิดริเริ่มในการเขียนเรียงความ จากการเขียนเรียงความจากรูปภาพที่กำหนดให้ ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. ทักษะทางการเขียนเรียงความ

1.1 การเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความที่ให้นักเรียนเขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีทักษะทางการเขียนเรียงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่างกับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีทักษะการเขียนเรียงความแตกต่างกัน

1.2 การเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความที่ให้นักเรียนเขียนตามรูปภาพที่กำหนดให้ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีทักษะการเขียนเรียงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นเดียวกัน

จากผลการทดลองสรุปได้ว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง มีทักษะการเขียนเรียงความแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีทักษะการเขียนเรียงความแตกต่างกับจริง โดยที่นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่างมีทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ

ผลการทดลองครั้งนี้แม้ว่าไม่มีผลงานวิจัยใดมาสนับสนุนโดยตรง เพื่อให้เห็นความสอดคล้องหรือความแตกต่างกัน แต่จากผลที่ได้มาย่อมแสดงว่าการสอนเพื่อจะให้ผู้เรียนในระดับชั้นนี้เกิดทักษะทางการเขียนเรียงความนั้น กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกหัดสังเกตและพิจารณาจากสื่อที่เป็นตัวอย่างงานเขียนเรียงความ หรือที่เรียกว่าวิเคราะห์ตัวอย่างให้มากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ จะส่งผลให้นักเรียนมีทักษะหรือความสามารถในการเขียนสูงกว่าการสอนที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนอื่น ๆ แต่ไม่ได้เน้นให้นักเรียนมีการฝึกหัดวิเคราะห์ตัวอย่าง ซึ่งเห็นได้จากผลการทดลองว่าไม่ว่าจะเป็นการเขียนเรียงความตามหัวเรื่องที่กำหนดให้ หรือเขียนจากรูปภาพที่กำหนดให้ก็ตามที่นักเรียนแต่ละคนอาจจะมีความถนัดแตกต่างกันไปคนละแบบก็ตาม นักเรียนในกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่างก็มีคะแนนทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการทั้ง 2 รูปแบบ

กระนั้นก็ตาม อาจกล่าวโดยอนุโลมได้ว่าผลการทดลองครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิวภรณ์ หอมสุวรรณ (ทิวภรณ์ หอมสุวรรณ 2521 : 46) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนเรียงความโดยใช้สิ่งเร้ากับการสอนเรียงความแบบปกติกับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏว่า ผลการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สิ่งเร้าสูงกว่าผลการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสิ่งเร้าในที่นี้มีตัวอย่างงานเขียนร้อยแก้วสำหรับอ่านประกอบอยู่ด้วย

นอกจากนี้ เสริม พงศ์ทอง (เสริม พงศ์ทอง 2522 : 57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยสร้างแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากงานเขียนประเภทวรรณคดี ปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ใช้วรรณคดีไทยเป็นเนื้อหาในแบบฝึกมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่สอนโดยใช้หลักการเขียนตามปกติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งการศึกษาของ เสริม พงศ์ทอง นี้ นับว่าใกล้เคียงกับวิธีการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กล่าวคือ ได้มีการนำเอาเนื้อหาจากวรรณกรรม หรือวรรณคดีจากแบบเรียนมาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนสังเกตแนวทางต่าง ๆ เพื่อนำไปฝึกหัดทักษะการเขียนของตน จึงนับว่าสอดคล้องกับผลการทดลองครั้งนี้ด้วย

การที่นักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับกลุ่มที่ได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีทักษะการเขียนเรียงความแตกต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการวิเคราะห์ตัวอย่าง เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้มีโอกาสเรียนด้วยตัวเอง โดยการสังเกตและพิจารณางานเขียนในด้านต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการเขียน และจะเป็นแนวทางฝึกหัดเขียนสำหรับนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถมีความเข้าใจได้แจ่มชัดกว่าการที่ครูอธิบายให้รู้ถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพียงอย่างเดียว และการที่นักเรียนได้มีโอกาสพิจารณาตัวอย่างงานเขียนที่เป็นความเรียงร้อยแก้ว หรือเรียงความทั้งที่มีความสมบูรณ์ในทุกด้านที่จะใช้เป็นแนวทางได้ และตัวอย่างที่มีความบกพร่องก็จะเป็นข้อสังเกตที่จะกระตุ้นเตือนให้นักเรียนมีความระมัดระวังไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดบกพร่องเมื่อนักเรียนจะเรียงความ หรืออาจเป็นเพราะวิธีการสอนที่มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกหัดวิเคราะห์ตัวอย่างนี้ เป็นวิธีการที่นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสได้ทำมาก่อน จึงเป็นของแปลกใหม่

ที่ชวนสนใจ ประกอบกับนักเรียนได้มีโอกาสอ่านเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจตามวัยและนอกเหนือไปจากหนังสือเรียน จึงมีความสนใจที่จะอ่านและพิจารณาตามขั้นตอนที่ครูผู้สอนแนะนำก็ได้ และประกอบกับนักเรียนสมัยนี้ชอบที่จะทำกิจกรรมด้วยตัวเองหรือเป็นกลุ่ม ๆ มากกว่าที่จะนั่งฟังครูอธิบาย แต่มีโอกาสมากขึ้นที่จะทำกิจกรรมน้อยก็ทำได้

2. ความคิดริเริ่มในการเขียน

2.1 การเปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียนจากการเขียนเรียงความตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความคิดริเริ่มในการเขียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีความคิดริเริ่มในการเขียนแตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการเขียน จากการเขียนเรียงความจากรูปภาพที่กำหนดให้ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความคิดริเริ่มในการเขียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นกัน

จากผลการทดลองจึงอาจกล่าวรวมได้ว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนในกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีความคิดริเริ่มในการเขียนไม่แตกต่างกัน แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนทั้งสองแบบมีความคิดริเริ่มในการเขียนเท่า ๆ กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การที่นักเรียนในกลุ่มที่สอนโดยวิธีการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ มีความคิดริเริ่มในการเขียนไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากวิธีการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่างไม่เป็นวิธีการที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิดริเริ่มในการเขียนมากกว่าการสอนโดยวิธีทั่ว ๆ ไปตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ หรืออาจเป็นเพราะความคิดริเริ่มเป็นการแสดงออกที่สอนกันได้ยาก

และจะมีอยู่เองในแต่ละบุคคล โดยเฉพาะบุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นผู้มีความคิดริเริ่มเป็นองค์ประกอบรวมอยู่ด้วย (Guilford. 1985 : 358-388)

เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ เหตุผลเกี่ยวกับเวลาในการทดลอง เนื่องจากการใช้เวลาในการทดลองนี้มีเพียง 12 คาบเรียน อาจจะเป็นช่วงเวลาน้อยไปที่จะสามารถพัฒนาทางด้านความคิดริเริ่มในตัวนักเรียนได้ โดยเฉพาะนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้ เป็นผู้ที่มีความสามารถทางการเรียนภาษาไทยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีความคิดที่เป็นตัวของตัวเองน้อย ซึ่งมาจากเด็กที่มีสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์สูงโดยทั่วไปที่มีความคิดเป็นตัวของตัวเอง หรือมีความคิดริเริ่มอยู่ในตัวแล้วนั่นเอง

ข้อสังเกตจากการศึกษาค้นคว้า

1. การสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่างเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความนี้มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกเขียนอยู่ทุกครั้ง ซึ่งทำให้การสอน 1 คาบ ภายในเวลา 50 นาที อาจไม่ทันเสร็จสิ้นเป็นบางครั้ง การเร่งรัดในเรื่องเวลาทำให้ผู้เรียนเกิดความเหนื่อยหน่าย ขาดความพยายามที่จะคิดและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้สอน
2. การสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง เมื่อนำมาใช้สอนกับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ จะเป็นวิธีการที่ยากเกินไปสำหรับผู้เรียน
3. ช่วงเวลาที่ใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ดำเนินตามเวลาในตารางสอน ซึ่งมักจะมีเวลาอยู่ในตอนบ่าย ความสนใจในการเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม จึงมีน้อยกว่าที่ควร

4. การทดสอบการเขียนเรียงความ 2 เรื่อง จากสิ่งที่กำหนดให้ 2 แบบ คือกำหนดชื่อเรื่อง "สัตว์โลกที่น่ารัก" ให้ และกำหนดภาพ "ภูเขามีสป้าไม้และเมฆหมอก" ใหนักนั้น พอดีกับที่เนื้อหาวิชาสังคมศึกษามีการกล่าวถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ มีป่าไม้ และ สัตว์ป่า เป็นต้น จึงทำให้เนื้อหาในเรียงความของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นไปในแนวเดียวกัน ทำให้มีความคิดที่ต่างกันอย่างออกป็นอย่างมาก ความคิดริเริ่มในการเขียนซึ่งคือ ความคิด แปลกใหม่ไม่ซ้ำแบบใครจึงไม่ค่อยพบในเรียงความของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม

5. ในการทดลองสอนด้วยการสอนทั้ง 2 วิธีการนี้ มุ่งเน้นในเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาและการลำดับความคิดเป็นสำคัญ มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดอย่างมีจินตนาการ และความคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย 102 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ซึ่งนักเรียนก็มีการพัฒนาขึ้นบ้าง แต่ความคิดอย่างมีจินตนาการที่จะนำไปสู่ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้นพบว่า ยังเกิดขึ้นน้อยในตัวนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การสอนทักษะการเขียนเรียงความ ครูผู้สอนควรศึกษาวิธีการสอนหลาย ๆ รูปแบบ แล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเวลา เนื้อหาในหลักสูตร และระดับสติปัญญาของผู้เรียนแต่ละห้อง

2. การสอนทักษะการเขียนเรียงความ ครูผู้สอนควรสอนให้สัมพันธ์กับทักษะทางภาษาอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด และโดยเฉพาะการอ่าน รวมทั้งใช้เนื้อหาจากแบบเรียนมาเป็นสื่อในการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ โดยถือว่าการฝึกทักษะทางภาษาทุกด้านเป็นสิ่งสำคัญ และฝึกให้เท่า ๆ กันทุกด้าน ไม่ควรถือเอาเนื้อหาในแบบเรียนเป็นหลักให้ท่องและจดจำให้มากจนเกินไป

3. การสอนทักษะการเขียน ควรใช้สื่อที่เป็นสิ่งเร้าหลาย ๆ อย่าง เพราะผู้เรียนแต่ละคนจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าแต่ละอย่างมาก-น้อยต่างกันไป

4. การสอนทักษะการเขียน ผู้สอนควรยอมเสียเวลาในการตรวจพิจารณางานเขียนของผู้เรียนโดยละเอียด และชี้แจงให้ผู้เรียนรู้ข้อบกพร่องของตนเอง รวมทั้งแนะนำวิธีการแก้ไขเป็นรายบุคคล เพราะแต่ละคนอาจมีข้อบกพร่องต่างกัน

5. เพื่อให้การสอนทักษะการเขียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของผู้สอนและหลักสูตร ผู้สอนควรกำหนดเกณฑ์การพิจารณาเขียนให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และตรวจพิจารณาไปตามเกณฑ์นั้นในแต่ละครั้งไป

6. ในการวัดทักษะในการเขียนเรียงความที่เป็นการทดสอบ (ไม่ใช่เป็นแบบฝึกหัด) ของนักเรียนในระดับชั้นเดียวกัน ควรให้ครูในระดับเดียวกันช่วยกันตรวจและนำคะแนนมาเฉลี่ยเพื่อความยุติธรรมสำหรับนักเรียนทุกคนในระดับเดียวกัน เพราะจะมีความเชื่อมั่นมากกว่าการตรวจแบบต่างคนต่างตรวจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่างกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเขียนเรียงความกับความคิดริเริ่มในการเขียนในระดับชั้นต่าง ๆ

3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์หาวิธีการสอนที่จะส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มในการเขียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ก้อ สวัสดิพานิช แนวทางการสอนภาษาไทย คู่มือครูภาษาไทย เอกสารนิเทศการศึกษา

กรมการฝึกหัดครู 2514, 1 หน้า

กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์ ความสัมพันธ์ของข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้วัดความสามารถทางภาษา

กับการวัดความสามารถในการเรียงความ ปรียานุพนธ์ กศ.ม. 2521, 50 หน้า

อค์สำเนา

กุลลาบ มัลลิกะมาส การใช้ภาษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2513, 69 หน้า

_____ ลักษณะภาษาไทย คำบรรยายภาษาไทยขั้นต้น ชุมนุมภาษาไทยของคุรุสภา

2513, หน้า 74-76

เกหลง พานิช ชุมนุมทางภาษาไทย กรุงเทพมหานครพิมพ์ 2514, 48 หน้า

_____ จะสอนเรียงความอย่างไร จุลสารภาษาไทยเล่มที่ 6 โรงพิมพ์คุรุสภา

2514

คำนึ่ง ภูริปริญา พัฒนาการของการคิดเชิงตรรกของเด็ไทยวัยแรก

ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 159 หน้า

จุไร วรศักดิ์โยธิน การสร้างคู่มือการสอนเขียนภาษาไทยในระดับประกาศนียบัตร

วิชาการศึกษาระดับสูง วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 124 หน้า

อค์สำเนา

เจือ สตะเวทิน ตำรับเรียงความ สุทธิสารการพิมพ์ 2516, 68 หน้า

ชวาล แพร์ตกุล เทคนิคการวัดผล อักษรเจริญการพิมพ์ พระนคร 2518, 367 หน้า

ชะอุม วิบูลย์ศรี การสอนทักษะการใช้คำสัญลักษณ์ในการเขียนเรียงความแก่นักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 118 หน้า

อค์สำเนา

ชัยนันท์ นันทพันธ์ ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน

สำนักพิมพ์ประกายพรึก 2526, 144 หน้า

ชูศรี วงศ์รัตน์ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย โรงพิมพ์เจริญผล 2525, 252 หน้า

ละปะนีย์ นาคทรพร ปัญหาวิชาการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เอกสารประกอบ

ฉบับที่ 5 2516, 35 หน้า อัดสำเนา

ปัญหาภาษาไทยในสังคมปัจจุบัน เอกสารประกอบคำบรรยาย คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, อัดสำเนา

"การสอนภาษาไทยให้สนุก" จุลสารภาษาไทย 5 : 21-26, 2513

คู่มือประโยชน์มัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1 วิชาภาษาไทย พระนคร

กรมวิชาการ หน้า 10-14, 2516

คำบรรยายประกอบการสอนวิชาพฤติกรรมการณ์การเรียนการสอนภาษาไทย

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520

และ ประภาศรี สีหอำไพ ภาษาไทยสำหรับครู แผนกวิชาสารัตถศาสตร์

ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 124 หน้า

ดวงธิดา สีสายงค์ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์-

อังกฤษ กับความสามารถในการแต่งความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์

ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 136 หน้า

คุณภัทร ชำนิโรตตานต์ ปัญหาการใช้ภาษาไทย กรองภาษาและวรรณกรรม

ประชุมบทความเชิงวิชาการ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ศรีเมืองการพิมพ์ 2516

นันทา เนียมศรีจันทร์ การทดลองสอนเรียงความชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ฟิล์มสตริป

วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 98 หน้า อัดสำเนา

นารี สาริกฤติ เปรียบเทียบการสอนเรียงความโดยใช้เทคนิคการแสดงปฏิกิริยา

ตอบสนอง กับการสอนเรียงความแบบปกติระดับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2521, 112 หน้า อัดสำเนา

นิตยา ฤทธิโยธี การทำและการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ เอกสารเผยแพร่ความรู้
 ทางการสอนภาษาไทย หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2520 (โรเนียว)
วิธีสอนให้เด็กรู้จักเขียนอย่างสร้างสรรค์ ศูนย์ศึกษา 21 2518
 หน้า 60-67

บุญนำ บุญเสริม แนวใหม่ในการสอนภาษาไทย คำบรรยายวิชาภาษาไทย
 หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2520, 56 หน้า

เอกสารประกอบการนิเทศภาควิชาภาษาไทย ท. 08/2521
 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2521 (โรเนียว)

การสอนเขียนในชั้นมัธยมศึกษา คู่มือครูวิชาภาษาไทย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512

บุญเหลือ เพ็ญสุวรรณ ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม กรุงเทพมหานคร : ชุมชมส่งเสริม
 การใช้ภาษาไทย 2520, 109 หน้า

คำบรรยายวิชาภาษาไทย เอกสารนิเทศการศึกษาฉบับ 186
 หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2520, 30 หน้า อัดสำเนา

ประคอง กรรณสูตร สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2517,
 65 หน้า

ประทีป วาฬหินกร การใช้ภาษา โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2514, 104 หน้า

ประเทิน มหาจันทร์ การสอนเขียนเบื้องต้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 บางแสน 2523, 319 หน้า

ประสิทธิ์ ภาพยกลอน การเขียนภาคปฏิบัติ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2518, 294 หน้า

ปรีชา ช่างขวัญยืน ศิลปะการเขียน โรงพิมพ์เทพประทานพร 2525, คำนำ

พื้นฐานของการใช้ภาษา โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2517 หน้า 18

- เปลื้อง ณ นคร เรียงความชั้นสูง โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2512, 147 หน้า
- _____ แบบเรียงความ โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2515, 59 หน้า
- _____ คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2514, หน้า 46
- _____ เรียงความชั้นมัธยมศึกษา โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2516, 215 หน้า
- เปี่ยมศรี นาคพัฒน์ วิธีสอนแต่งไทยในชั้นมัธยมปลาย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2499 หน้า 124
- ผะอบ ไปษะกฤษณะ หลักการเขียน คำบรรยายวิชาภาษาไทย โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย-ธรรมศาสตร์ 2511, 205 หน้า
- พเยาว์ ทักษิณ การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระ กับครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง ปริญญานิพนธ์ คศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 211 หน้า อักสำเนา
- พิสมัย สิงแก้ว การใช้เรื่องสั้นของ มนัส จรรยงค์ สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520 หน้า 3
- เพ็ญศิริ ภักดีอุทธรณ์ การเปรียบเทียบการสอนเรียงความโดยใช้สิ่งเร้ากับการสอนเรียงความแบบปกติในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา วิทยานิพนธ์ คศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2521, 168 หน้า
- มณฑา วัฒนถนอม แนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทย สารศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาไทย หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2524, หน้า 12-15
- _____ อักสำเนา
- รองรัตน์ อิศระภักดี และ เทือก กุสุมา ณ ออยุธยา ภาษาไทยตอน 1 วิธีการสอนภาษาไทยชั้นมัธยม ตำราวิชาชุดक्रमมัธยมศึกษา ของคุรุสภา โรงพิมพ์คุรุสภา 2511, หน้า 31-35

- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 276 หน้า
- _____ หลักการวิจัยทางการศึกษา ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 286 หน้า
- วดี ชาคูทิศ และคนอื่น ๆ โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 217 หน้า
- อัสสำเนา
- วรรณ บัวเกิด ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของการเขียนเรียงความ
กับทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 148 หน้า
- วิเชียร เกตุสิงห์ สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ 2524, 181 หน้า
- วิลาศ ฅณวัฒน์ ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความรางวัลพระราชนาน
ของ ชัยนันท์ นันทพันธ์ 2526, คำนิยม
- วิสาณศึกษา กรม ประมวลการสอนและคู่มือครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภา 2514
- ศิวกรรณ หอมสุวรรณ์ เปรียบเทียบการสอนเรียงความโดยใช้สิ่งเร้ากับการสอนเรียงความ
แบบปกติ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2521, 181 หน้า
- ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมวิชาการ คู่มือการสอนหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1 จงเจริญการพิมพ์ 2521, 128 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมการฝึกหัดครู สรุปผลการวิจัยเรื่องความคิดสร้างสรรค์
ของเด็กไทยในระดับอนุบาล - ป.4 กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์

กรมการฝึกหัดครู 2521

ศึกษาธิการ กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โรงพิมพ์คุรุสภา
2521, 217 หน้า

สมจิต กัลยาศิริ และ พิศวาท ลัดดากุล สอนเขียนภาษาไทยให้สนุกและถูกแบบ

รายงานประกอบสัมมนาภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย 2523 อักสำเนา

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ สมรรถภาพสมองที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2511, 138 หน้า

สวนิต ยมวักย์ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คำบรรยายในการสัมมนาอาจารย์ภาษาไทย
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2517 อักสำเนา

สำเร็จวรรณกิจ หลวง ตัวอย่างเรียงความและย่อความ โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2513,
250 หน้า

แนะเรียงความ ส่งเสริมวิทยาการพิมพ์ 2501, 250 หน้า

สีธา พินิจภูวดล และคนอื่น ๆ การเขียนและการพูด โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2514, หน้า 48

สุจริต เพียรชอบ สายใจ อินทร์พรชัย วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา
ไทยวัฒนาพานิช 2523, 27 หน้า

สุปราณี แสนจิตร ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้างหลักภาษาไทยกับทักษะ
ในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524 210 หน้า

เสริม พงศ์ทอง การใช้วรรณคดีไทยสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2522, 255 หน้า

อนงค์ บุญเลิศ เปรียบเทียบการสอนเรียงความโดยใช้สิ่งเร้ากับการสอนเรียงความ
แบบปกติในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2521, 185 หน้า

อนุমানราชธน พระยา นิรุกติศาสตร์ ภาค 1 โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม 2499 หน้า 24

อารี รังสินันท์ ความคิดริเริ่มนั้นเป็นฉันท เอกสารรวบรวมบทความทางวิชาการ

ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2526 หน้า 57

อุปกิตศิลปสาร, พระยา หลักภาษาไทย โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2507, 350 หน้า

Cropley, A.L. "Creative and Intelligence," The British Journal
of Educational Psychology. XXXVI : 259-266 November, 1966.

Guildford, J.P. Personlity. New York, McCrow-Hill, 1959.362 p.

Walker, William J. 1969. Teacher Personality in Creative School

Environment. The Journal of Educational Research. 62(6) :

243-246.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. ตัวอย่างเรียงความของนักเรียนในการสอบครั้งที่ 1
 - 1.1 เรียงความเรื่อง "สัตว์โลกที่น่ารัก" กลุ่มทดลอง
 - 1.2 เรียงความเรื่อง "สัตว์โลกที่น่ารัก" กลุ่มควบคุม
2. ตัวอย่างเรียงความของนักเรียนในการสอบครั้งที่ 2
 - 2.1 เรียงความจากภาพ "ภูเขามีสป้าไม้และเมฆหมอก" กลุ่มทดลอง
 - 2.2 เรียงความจากภาพ "ภูเขามีสป้าไม้และเมฆหมอก" กลุ่มควบคุม

สัตว์โลกที่น่ารัก

พวกเราทุก ๆ คนคงจะรู้จักสัตว์กันดีแล้ว สัตว์ในเรื่องเรื่องที่จะกล่าวถึงก็คือสุนัข สุนัขก็คือสัตว์ชนิดหนึ่งที่สามารถสื่อความหมายทำให้เราเข้าใจได้ แต่บางครั้งก็ยากที่จะเข้าใจ สุนัขคือสัตว์เลี้ยงที่น่ารักอย่างหนึ่ง และบางครั้งมันก็เป็นเพื่อนเล่นกับเราได้

ตอนนั้นครั้งแรกที่ฉันพบเจ้าค่าง มันเป็นลูกสุนัขที่ไม่มีใครต้องการ เขาจึงเอามันมาปล่อยที่ข้าง ๆ วัด ฉันได้พบมันมันเป็นลูกสุนัขที่น่ารัก ดวงตาของมันมีประกายอันเต็มไปด้วยความสุข ฉันจึงได้เก็บมันมาเลี้ยงที่บ้านของฉัน

ตั้งแต่นั้นมาบ้านของฉันก็มีความสุขขึ้นมากเพราะมีเจ้าค่าง ทุกวันฉันจะต้องมาเล่นกับเจ้าค่าง บางครั้งพอเวลามันเห็นฉันมันก็จะวิ่งมาหาพร้อมกับส่งเสียงร้องว่า โโฮง ๆ ในความคิดของฉันคิดว่าการเล่นส่งเสียงร้องโโฮง ๆ ก็คือการทักทายของมันนั่นเอง เวลาฉันเล่นกับมันเสื้อผ้าของฉันมักจะสกปรกเสมอ ก็เพราะว่าฉันกับเจ้าค่างชอบไปเล่นที่สนามเสื้อผ้าจึงสกปรก แต่ยังไม่ถึงกับรักมันอยู่ดี

การเลี้ยงดูมันนั้น ทุก ๆ เช้าแม่จะเอาอาหารมาให้มันกิน อาหารที่มันชอบก็คือกระดูกที่มีเนื้อติด ขนมหที่มันชอบก็คือขนม รังผึ้ง ฉันก็ยังคิดแปลกใจอยู่ว่าลูกสุนัขอะไรชอบกินขนมรังผึ้ง แต่ที่ช่างมันเถอะ

ที่อยู่ของมันเป็นที่อยู่ที่สร้างแบบง่าย ๆ เพราะพ่อของฉันทำเอง ที่อยู่ของมันเป็นบ้านไม้เล็ก ๆ แต่สำหรับลูกสุนัขอยู่ได้เท่านั้น เวลาฝนตกฉันมักจะได้ยินเสียงน้ำฝนไปกระทบกับไม้ ฟังแล้ววังเวงพิกล ฉันจึงบอกให้พ่อเปลี่ยนบ้านใหม่ให้มัน พ่อจึงบอกว่าให้เอามันเข้าไปอยู่ในบ้านด้วยก็แล้วกัน ฉันจึงเอามันเข้าไปอยู่ในบ้านตั้งแต่นั้นมา

เมื่อเวลามันไม่สบายฉันก็จะเป็นคนพามันไปหาสัตวแพทย์เพื่อให้เขาตรวจ แต่ครั้งนี้มันเป็นอย่างนี้ไม่มีใครรู้คิดปกติจริง ๆ ฉันลองพามันไปหาสัตวแพทย์เขาก็บอกว่าครั้งนี้มันเป็นโรคท้องร่วงอย่างแรง และเขาก็บอกกับฉันต่อไปว่าครั้งนี้มันคงจะไม่รอด ฉันเสียใจมากเมื่อได้ยินคำนี้ และต่อมาไม่นานอาการของมันก็ทรุดหนักลง และก็ตายในที่สุด ฉันเสียใจมากเลยที่มันตาย

ฉันคิดว่าเจ้าคางมันเป็นสัตว์โลกที่น่ารักที่ฉันเคยเห็น ฉันจึงคิดว่าคนเราควรจะให้ความรักแก่สัตว์บ้างไม่ใช่ว่าเห็นมันเป็นสัตว์แล้วชอบรังแกมัน ถ้าเราให้ความรักแก่มันมันก็จะมีความรักให้แก่เราเหมือนกัน และฉันก็หวังว่าถ้าเราเลี้ยงสัตว์เอาไว้มันจะเป็นเพื่อนแก่เหงายามเราเศร้าโศกเสียใจ เป็นต้น นี่แหละสิ่งพวกนี้จึงเรียกว่า สัตว์โลกผู้น่ารัก.

ค.ญ. ชลรัตน์ ขวัญเมือง

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 39.33

สัตว์โลกผูกพันรัก

ฉันเชื่อว่าสัตว์มีหลายประเภท เช่น สัตว์ป่า สัตว์เลี้ยง และอื่น ๆ อีกมากมาย แต่ในประเทศไทยสัตว์ที่หายากนับวันยิ่งสูญพันธุ์ขึ้นทุกที ก็เพราะมีคนที่ไม่คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมคิดแต่ประโยชน์ส่วนตนโค่นล้มสัตว์ทำให้สัตว์สูญพันธุ์ เราควรมาช่วยกันสงวนพันธุ์สัตว์กันดีกว่า เพื่อจะได้มีสัตว์นานาชนิดให้เราศึกษาหาความรู้ หรือหาความเพลิดเพลินใส่ตัวแล้วปากจะได้มีความสวยงามขึ้นอีกมาก

สัตว์ที่ข้าพเจ้าคิดว่าน่ารักก็คือกระต่าย กระต่ายเป็นสัตว์เลี้ยงลูก มีนิสัยชอบเล่นชอบสนุกสนาน มีขนปุยนุ่มสีขาว หูยาวสลวย สาเหตุที่ข้าพเจ้าคิดว่ามันน่ารักก็คือ วันหนึ่งพี่ชายของข้าพเจ้าได้นำเอากระต่ายของเพื่อนมาเลี้ยง มันมีขนสีขาวปุยและนุ่ม หูยาวและตั้งชัน หูมีเส้นเลือดสีแดง ๆ เต็มไปหมด เมื่อข้าพเจ้าเห็นมันข้าพเจ้าก็ชอบมันทันทีจึงตั้งชื่อมันว่า "สีขาว" เพราะขนของมันขาวปุยเหมือนก้อนเมฆ เมื่อข้าพเจ้าเรียกมันว่าสีขาว รู้สึกมันชอบมาก เวลาข้าพเจ้านอนมันก็จะมากกระโดดบนท้องของข้าพเจ้าบ่อย ๆ พอข้าพเจ้าคุ่มมันมันก็ลงไปนอนหมอบข้าง ๆ เติงนอนของข้าพเจ้าเสมอ เวลาที่เล่นกับมันรู้สึกเหมือนเล่นกับเด็กทารก มีอยู่วันหนึ่งเมื่อข้าพเจ้ากลับจากโรงเรียนก็ถอดถุงเท้าไว้ในตะกร้าเพื่อเตรียมที่จะซัก เมื่อข้าพเจ้าไปทำการบ้านเสร็จกลับมาจะนำผ้าไปซักก็พบว่าถุงเท้าของข้าพเจ้าเปียโดยไม่ต้องแช่น้ำซะแล้ว ข้าพเจ้านึกแล้วว่าจะต้องเป็นฝีมือของเจ้าสีขาวแน่นอน ข้าพเจ้าจึงตามเข้าไปดูมันในห้องนอน ปรากฏว่ามันนอนเฝ้าอยู่ข้างเตียงอย่างทุกครั้งที่ทำความผิด มันก็จะมานอนหมอบอยู่ข้างเตียง มันน่ารักมากจนข้าพเจ้าดูว่ามันไม่ลง

อาหารที่มันกินก็คือหญ้า ข้าพเจ้าจะเด็ดหญ้าที่ข้าพเจ้าปลูกไว้ในสวนมาให้มันกิน ทุกเวลาเมื่อมันหิว ข้าพเจ้าจะรู้ทันทีว่าเวลามันหิวมันจะไปนอนนิ่ง ๆ อยู่กับเตียงของข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้ามาเห็นมันจึงลุกแล้วเข้ามาเลียขาของข้าพเจ้าเพื่อให้น้ำหญ้ามาให้มันกิน

การเลี้ยงดูมันก่อนข้างจะยากสักหน่อย เพราะต้องดูว่ามันจะปัสสาวะหรืออุจจาระ
 ตอนไหน เพราะฉะนั้นในห้องของข้าพเจ้าจะมีแต่น้ำปัสสาวะของมันเต็มไปหมด คล้าย ๆ กับ
 น้ำท่วมกรุงเทพฯ นั้นแหละ เมื่อพ่อของข้าพเจ้าเข้ามาตรวจดูห้องของข้าพเจ้า ก็ดูข้าพเจ้า
 ทุกทีว่าชอบหาน้ำหกเลอะห้องทุกทีนะ ข้าพเจ้าก็คอย ๆ อธิบายความจริงให้คุณพ่อฟังทุกครั้ง
 จนท่านจำได้ และเมื่อท่านเข้ามาตรวจห้องของข้าพเจ้าก็จะไม่ว่าไม่ว่าไม่ดูข้าพเจ้าอีก

สัตว์โลกที่น่ารักมีอีกหลายชนิด แล้วแต่ความคิดของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่ข้าพเจ้า
 คิดว่ากระต่ายเป็นสัตว์ที่น่ารักในอุดมคติของข้าพเจ้า แต่ไม่ใช่ว่าเราจะมาคิดว่าสัตว์ตัวไหน
 น่ารักเท่านั้น เราก็ควรจะช่วยกันสงวนพันธุ์สัตว์เพื่อไว้ดูความน่ารักของมันไปนาน ๆ และ
 ทำให้ป่ามีความสดชื่นและนาดูและก็ยังสามารถทำรายได้ให้แก่ประเทศของเราอีกด้วย
 ชาวต่างประเทศก็ได้เห็นความงามของประเทศไทย แล้วนำไปพูดต่อ ๆ กัน ประเทศเรา
 ก็มีชื่อเสียงขึ้นอีกด้วย เพราะฉะนั้นเราควรช่วยกันรักษาสัตว์โลกผู้น่ารักของเราตลอดไป.

ก.อ. สมพร เดชฟุ้ง

ชั้น ม.1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 38.00

สัตว์โลกผู้น่ารัก

ท่านคงรู้จักสัตว์ที่อยู่แล้วว่า สัตว์นั้นมีทั้งที่น่ารัก เช่น นก กระต่าย ปลา แมว ฯลฯ และมีทั้งที่ดุร้าย เช่น เสือ สิงโต แรด ฯลฯ แต่ที่เรารู้จักให้ท่านฟังนี้เกี่ยวกับสัตว์ที่น่ารัก

ปลาน้ำจืดอาศัยอยู่ในน้ำ มันว่ายวนไปมาอยู่ในน้ำ มันหาอาหารตามสาหร่ายต่าง ๆ ส่วนปลาตัวเล็กมันก็จะไปเป็นอาหารของปลาตัวใหญ่ หรืออาจจะกลายเป็นอาหารของเตา ปลาหมึก ปู ๆ ส่วนปลาตัวใหญ่นั้นก็จะกลายเป็นอาหารของคนที่ยังจับมันได้

ปลาน้ำจืดมีความน่ารักอยู่ในตัวเหมือนกัน ปลาที่สวยงาม ๆ นั้นก็จะถูกจับไปขาย ปลาน้ำจืดมีหลายพันธุ์ หลายพวก พันธุ์ที่สวยงามนั้นเวลาผ่านไปมา หางและคลีบก็จะสบัดไปมา เหมือนดังธงที่ถูกลมพัด ส่วนเกร็ดของมันมีแสงสะท้อนแวววาว เหมือนดังกระจกที่ถูกแสงแดด ตาของมันมันวาวมาก

ปลาน้ำจืดมีประโยชน์หลายอย่าง เช่น นำไปเป็นอาหาร นำไปใส่ตู้ตั้งโชว์ก็ได้ ปลาที่ถูกจับใส่ตู้ไปตั้งโชว์นั้น ก็จะเหมือนกับนักโทษที่ถูกขัง แต่มันก็ทำให้ตู้ที่มีความสวยงามขึ้นมาได้ ส่วนปลาที่ถูกนำไปทำอาหารนั้น มีอยู่หลายชนิด เช่น ปลาทู ปลาช่อน ปลาคู ฯลฯ

ปลาน้ำจืดเลี้ยงไม่ยาก แต่เรานั้นต้องความสะอาดที่เลี้ยง ไม่ปล่อยใหมันสกปรก ฉะนั้นสกปรกก็อาจจะทำให้ปลาน้ำจืดตายได้ และควรให้อาหารปลาอย่ามากนักควรให้พอสมควร ถ้าให้มากก็จะทำให้ปลาท้องแตกตายได้ และในที่เลี้ยงนั้นควรมีอากาศให้มันหายใจด้วย

การผสมพันธุ์นั้น ปลาจะต้องมีอายุประมาณ 1 เดือนก็จะผสมพันธุ์ได้ ปลาที่จะออกลูกนั้นมันจะหาที่คลอดที่ไม่มีปลาตัวอื่นรบกวน ถ้ามีปลาอื่นมารบกวนก็จะทำให้แม่ปลาและลูกของมันตาย

ความนิยมของคนเรานั้นชอบเอาปลาน้ำจืดมาเลี้ยงไว้ในบ้าน ซึ่งส่วนมากเป็นที่รักสัตว์และมีฐานะร่ำรวย ปลาที่คนรวยมักนิยมเลี้ยงกันมากคือปลาคาร์ฟ ส่วนคนที่มีความพอกินพอใช้ก็จะนิยมเลี้ยงปลาที่มีราคาต่ำลงมา เช่น ปลาทอง ปลาเงิน ปลาหางนกยูง ปลาเสือ ปลาเทวดา ฯลฯ ส่วนคนจำพวกหนึ่งนำปลากัดมากัดกันเพื่อความสนุกสนาน หรือนำมาพนันกัน

การนำปลากัดมากัดกันถือว่าเป็นกีฬาอย่างหนึ่งก็ได้ ซึ่งส่วนมากคนในชนบทมักจะเล่นกัน แต่คนในเมืองก็มีเล่นกันทั่วไป การนำปลากัดมากัดกันน่าจะเป็นกีฬาพื้นบ้านก็ได้

สัตว์ทุกตัวในโลกนี้ย่อมมีความน่ารักในตัวเอง เช่นดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้ และยังมีหลาย ๆ อย่างที่ข้าพเจ้ายังไม่ยกตัวอย่างมา ซึ่งมีความน่ารักเป็นของตัวเองเหมือนกัน.

ค.ช. ยอดชาย ห่อเจริญ

ชั้น ม.1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 38.00

สัตว์โลกน่ารัก

สัตว์โลกมีมากมายหลายชนิด มีความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันไป บางชนิดอาศัยบนบก บางชนิดอาศัยในน้ำ ล้วนแล้วแต่ต้องหาทางดำรงชีวิตเพื่ออยู่ได้อย่างปลอดภัย สัตว์บางชนิดเลี้ยงลูกด้วยนม บางก็ออกลูกเป็นไข่ หรือออกลูกเป็นตัว แต่ถึงอย่างไรสัตว์ทุกชนิดทุกประเภทต่างก็มีประโยชน์บ้างโทษบ้างตามประเภทของสัตว์นั้น ๆ

สัตว์สี่เท้าที่ให้ประโยชน์แก่มนุษย์มีมากมายหลายชนิด เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย ฯลฯ มนุษย์ได้ใช้สัตว์เหล่านี้ทำประโยชน์มากมาย เช่น ช้างไถลากซุงหรือสิ่งของต่าง ๆ วัวควายใช้ทำนาเป็นประโยชน์แก่ชาวนาและเกษตรกร หรือใช้เป็นเนื้อสำหรับบริโภค แต่สัตว์บางชนิดก็มีความดุร้าย กินอาหารจำพวกเนื้อสัตว์ด้วยกันเอง เช่น เสือ และสิงห์ จัดเป็นสัตว์ที่มีความดุร้ายกินอาหารสดจากเนื้อสัตว์ที่ล่าได้ หรือสัตว์ที่ใช้ประโยชน์ เช่น ม้าใช้ในการเดินทางเป็นพาหนะอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเดินทางในอดีต

สัตว์ปีกที่มีความสวยงามมีมากมายหลายชนิด เช่น ผีเสื้อ แมลงปอ แมลงทับ ฯลฯ สัตว์จำพวกนี้จัดว่าเป็นสัตว์ที่ให้ ความสวยงาม แต่บางชนิดก็ให้โทษ เช่น ผึ้ง ต่อ ซึ่งมีพิษสามารถทำให้ผู้ที่โดนต่อยมีความเจ็บปวด แต่เหล็กในของผึ้งที่ปล่อยเข้าหากคนทำให้คนเจ็บปวดนั้น อีกไม่นานผึ้งนั้นจะตายเพราะขาดเหล็กในที่มีอยู่ สัตว์ปีกทุกชนิดต่างก็อาศัยและทำรังกันตามต้นไม้ มีการดำรงชีวิตแตกต่างกันไป บางชนิดก็มีประโยชน์ต่อมนุษย์ เช่น ผึ้ง สามารถผลิตและเก็บน้ำหวานในรังของมันเองได้ จึงทำให้มนุษย์มีรายได้เพราะฉะนั้น สัตว์ปีกและแมลงต่างก็มีประโยชน์และโทษบางชนิดก็ใช้ความสวยงามและรักษารัชมชาติให้สดชื่น

สัตว์น้ำมีหลายชนิด แต่ส่วนมากแล้วสัตว์น้ำจะนำมาเป็นอาหารให้มนุษย์บริโภค แต่บางครั้งมนุษย์จับสัตว์น้ำเพื่อหวังประโยชน์มากจนเกินไป ใช้น้ำหนัก ๆ จับปลาตัวเล็ก ๆ ทำให้มีการขยายพันธุ์ได้ช้า และไม่พอเพียงต่อความต้องการของมนุษย์ รวมทั้งการใช้เครื่องมือที่ทันสมัยจนเกินไป บางครั้งก็จับปลาในฤดูวางไข่ เป็นการทำลายพันธุ์ปลาจำนวนมาก และปลาในช่วงวางไข่ปลาจะไม่ดีและสมบูรณ์ และเป็นการทำลายธรรมชาติในน้ำให้เสียไป

สัตว์ทุกชนิดและทุกประเภทต่างก็มีการดำรงชีวิตที่ต่างกัน สัตว์สี่เท้าส่วนใหญ่อาศัยในป่าตามธรรมชาติ สัตว์ปีกและแมลงก็อาศัยอยู่กับต้นไม้ สัตว์บางประเภทก็สูญพันธุ์ไปแล้ว เช่น สมัน กระซู่ กรูปรี ฯลฯ ซึ่งต้องมีการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสัตว์ป่า เพราะถูกมนุษย์ล่าเพื่อประโยชน์ส่วนตน ดังนั้นเราจึงต้องช่วยกันอนุรักษ์สัตว์ชนิดต่าง ๆ ซึ่งให้ประโยชน์แก่เรา ไม่ให้สัตว์นั้นสูญพันธุ์ไปในที่สุด และช่วยให้ธรรมชาติสวยงามต่อไป.

ด.ช. สมเจตน์ สีนรุอัสว

ชั้น ม.1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 31.67

เรื่อง สัตว์โลกที่น่ารัก

สัตว์โลกมีหลายชนิด หลายเผ่าพันธุ์ เช่น กวาง, ม้า, กระรอก, ยีราฟ หนี เป็นต้น ซึ่งประเทศต่าง ๆ ก็มีสัตว์พวกนี้ สัตว์พวกนี้มีลักษณะแตกต่างกันไปตามตัวมันเอง สัตว์บางอย่างอาศัยอยู่ในป่า และสัตว์บางอย่างก็อาศัยอยู่กับคน แต่สัตว์ส่วนมากจะอยู่ในป่า เพราะป่าเป็นธรรมชาติ และที่อยู่ของมันมาแต่โบราณ สัตว์ที่อยู่ในป่าจะไม่คุ้นเคยกับมนุษย์ เวลาจะเข้าป่าก็ควรระวังด้วย ถ้าจะพูดถึงสัตว์เลี้ยงตามบ้านก็มีอยู่หลายชนิดไม่น้อยทีเดียว ผมชอบเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ที่อยู่ในบ้าน ส่วนใหญ่ผมชอบเลี้ยงหมามากกว่า

บัดนี้ สัตว์ที่ผมชอบคือ "สุนัข" เหตุที่ผมชอบก็เพราะสุนัขเป็นสัตว์ที่น่ารัก เชื่อว่า ไม่น่ากลัวอย่างที่คิด เมื่อก่อนตอนเด็ก ๆ ผมเคยถูกหมากัดเหมือนกัน ต้องไปเย็บแผล 2 เข็มทีเดียว สุนัขบางตัวก็ดุและชอบเห่าส่งเสียงดังน่ารำคาญเวลาคนจะหลับนอน พอผมโตขึ้นหมาตัวที่กัดผมก็ตายไปแล้วเสียแล้ว แต่ช่าง ๆ บ้านของผมเขาชอบเลี้ยงหมาหลายตัว บางตัวก็เชื่อง บางตัวก็ดุ แต่ที่ผมชอบหมาคือ เวลาผมกลับมาจากโรงเรียนมาข้าง ๆ บ้านของผมชื่อ "ดุยดุย" (ชื่อคล้ายว่าชนิดหนึ่ง คือว่าวดุยดุย) หมาตัวนี้จะวิ่งเข้ามาหาผมทุกครั้ง เวลาผมจะไปไหนมันจะตามไปด้วย ถ้าเรียกชื่อ "ดุยดุย" มันจะมาหา ผมชอบหมา ดุยดุยนี้เอง

ถ้าผมมีหมาอย่างนี้ ผมจะเลี้ยงดูเหมือนเป็นน้องของผมทีเดียว ผมจะให้อาหารมันทุกวัน ดูแลขนของมันให้ดี ให้อุณหภูมิอย่างเสมอ เวลานอนผมจะเอาสุนัขเข้ากรงที่มีผ้าห่ม หรือผ้านุ่มรองให้สุนัขอยู่ พอรุ่งเช้าผมจะเอาสุนัขของผมออกมาเดินเล่นในตอนเช้าเพื่อจะทำให้ร่างกายของมันแข็งแรง ถ้าสุนัขโตขึ้นเรื่องมันจะช่วยเฝ้าบ้านของผมได้ด้วย เวลาที่มีขโมยมา สุนัขก็จะเห่าและกัดขโมยคนนั้น จนขโมยคนนั้นหนีไป และขโมยคนนั้นจะไม่มาขโมยที่บ้านของผมอีกต่อไปเลย สุนัขมีทั้งประโยชน์หลายอย่างดังที่กระผมกล่าวมาทั้งหมด

สุนัข ก็มีอันตรายเหมือนกัน ถ้าเราเลี้ยงสุนัขไว้ในบ้านก็ควรจะนำสุนัขไปฉีดยาป้องกันหมาบ้า หรือ โรคหมากลับน้ำ ถ้าเราไม่นำสุนัขไปฉีดยา สุนัขอาจจะเป็นบ้า และเมื่อสุนัขเป็นบ้าก็จะเกิดอันตรายแก่เรา โดยตามันกัดเรา เราก็จะเป็นบ้าด้วย

เพราะเหตุนี้ผมจึงอยากเลี้ยงสุนัขไว้ในบ้าน เพื่อให้บ้านมีความปลอดภัย ท่านเห็นประโยชน์ของสุนัขหรือยัง ถ้าท่านอยากจะเลี้ยงสุนัขไว้สักก็ ควรจะเลี้ยงดี ๆ ไม่ปล่อยไว้ไหนเหงาหรืออดอาหารเป็นประจำ สัตว์ที่ท่านเห็นว่ามันน่ารัก หรืออยากจะเลี้ยงก็ควรพิจารณา ก่อนว่าเราเลี้ยงสัตว์นั้นได้หรือไม่ ถ้าเลี้ยงได้ก็เลี้ยงดี ๆ สุนัขเป็นสัตว์ที่น่ารักและอาจเป็นสัตว์ที่น่ากลัวด้วย.

ด.ช. สมศักดิ์ สุดหา

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 31.00

เรียงความเรื่องสัตว์โลกที่น่ารัก

สัตว์บนโลกของเรามีหลายชนิด มีทั้งที่น่ารัก น่ากลัว น่าเกลียด ทั้งใหญ่และเล็ก ตามพันธุ์ของมัน และมีทั้งประเภทที่อยู่ในป่าและอยู่ในตัวเมือง ก็มีเจ้าของเลี้ยง คนเราจะเลี้ยงสัตว์ที่ตัวเล็ก ๆ ไม้ใหญ่ เช่น นก, แมว, สุนัข, ปลา เป็นต้น

ตอนที่ฉันอายุได้ประมาณ 8 ขวบ ฉันกับพ่อก็ได้ออกไปเดินเล่นนอกบ้าน ออกจากซอย แล้วก็เดินเลี้ยวขวาจึ่งเดินตรงไป พ่อก็ไปเจอลูกแมว 2 ตัว ตัว 1 สีดำทั้งตัว และอีกตัว 1 เป็นลาย ฉันและพ่อก็พามันกลับมาที่บ้านด้วย เพราะแมว 2 ตัวนี้น่ารักและยังเล็กอยู่ กลับถึงบ้านก็จัดการหากกล่องและซีเดื่อให้พวกมันอยู่ ถึงเวลาอาหารก็เอาข้าวคลุกกับกับข้าวให้มันกิน แต่ไม่ได้ตั้งชื่อให้พวกมัน เวลาจะเรียกก็เรียก เหมียว เหมียว มันก็มา พอมาวันหนึ่งแม่ไปซื้อปลาช่อนมาล้างทั้งตัว พอมาตุ๋นก็ก็หายไป ที่นี้ก็ไม่ต้องสงสัยว่าใครจะเอาไปก็มีแต่แมวนั้นแหละ แม่ไปเจอว่าแมวตัวลายเอาไป เพราะแมวตัวลายนั้นฉลาดกว่าแมวตัวสีดำ แม่จึงสั่งให้ฉันไปหึงแมวตัวลายเสีย ตอนแรกฉันก็ไม่ยอมเพราะแมวตัวนี้ขี้อ้อนและน่ารัก แต่ตอนหลังก็ต้องตั้งใจจึงเอาไปหึง แต่หึงที่ไรมันก็กลับมาได้ทุกที่ คราวนี้แม่ใส่กระสอบแล้วเอาไปหึงหึงมัดทางออกด้วย ฉันส่งสารแมวตัวนั้นแต่ทำอะไรไม่ได้ กลับถึงบ้านก็เหลือแมวสีดำอยู่ตัวเดียว แม่ฉันจะไม่ชอบมันเท่ากับแมวตัวลายนั้นแต่ก็ยังรักอยู่จึงเลี้ยงมันอย่างดี แต่เมื่อไปพบเศษที่แมวตัวนี้กินปลาช่อน ฉันก็ไปบอกแม่ แม่ก็ทำเช่นเดียวกับแมวตัวลายแล้วเอาไปหึงเสีย อีกครั้งหนึ่งที่ฉันพบแมวตัวลายตัวนั้นก็ตอนที่ฉันไปคูหาที่หนึ่ง เพราะมีข่าวว่ามีปลาไหลขนาดใหญ่มาก ฆ่าคนคนหนึ่งตาย และคนคนนั้นก็ฆ่าปลาไหลตายด้วย จึงเป็นว่าตายทั้งคู่ ตอนที่ฉันเห็นแมวตัวลายตัวนั้นมันน่าเวทนาจริง ๆ เพราะตอนที่อยู่ที่บ้านมันกินดีอยู่ดี แต่คราวนี้มันต้องออกหากินตามขยะต่าง ๆ และตัวมันก็ผอมลงมากด้วย

ตอนนี้ฉันอายุ 13 ปี วันหนึ่งพ่อฉันได้รับนกเขาชวาจากเพื่อนของพ่อตัวหนึ่ง พ่อได้ให้ชื่อนกตัวนั้นว่า ร่ำรวย พ่อบอกว่าถ้าอีก 2-3 ตัวจะตั้งว่า มั่งมี, เศรษฐี ฯลฯ ตอนนี้ร่ำรวยมีลูกแล้ว แต่ลูกของมันถูกเพื่อนพ่อแย่งไปหมด พ่อจึงขอพ่อนกมาเลี้ยง ตอนนี้มันอายุได้ประมาณ 3 ปีแล้ว และเลี้ยงมาได้ประมาณ 1 ปี แต่มันไม่ค่อยเชื่อฟัง แต่มันก็จำหน้าคนที่มาทำความสะอาदनกรงให้มันและคนที่มาทำการะกักหลังบ้าน มันจะไม่ตื่นตกใจกับคนพวกนี้ แต่ถาคนแปลกหน้าเข้าไปมันจะตื่นตกใจบินไปก็บินมา แต่มันก็น่าแปลก ร่ำรวยนี้รู้สึกจะคุ้นกับแมวตัวหนึ่งไม่รู้วาของบ้านไหน แต่เวลามันมาอยู่ใกล้ ๆ มันจะไม่ตื่น แต่ถาเป็นแมวตัวอื่นมันอาจยังอยู่ห่างประมาณ 2 เมตร มันก็จะตื่นมันก็แปลกคินะ

พูดถึงปลาก็เป็นสัตว์ที่ฉันกำลังเลี้ยงอยู่ขณะนี้ และฉันกำลังจะฝึกมัน คือเวลาให้อาหารเข้าจะตบมือ 2 ครั้ง อาหารเข็นตบมือ 3 ครั้ง แต่ก็ยังไม่ได้สักที พ่อฉันเปิดฝาชิ้น มันก็จะว่ายขึ้นมารออยู่ เป็นอย่างนี้ทุกที แต่มันน่ารักมาก

สัตว์ต่าง ๆ ที่อยู่บนโลก มันก็มีการดำเนินชีวิตของมัน มันต้องการความอิสระ บางชนิดต้องการคนง่าย แต่บางชนิดต้องการยาก มีทั้งน่ารัก น่าเกลียด และน่ากลัว สำหรับฉันรักสัตว์ทุกชนิด.

ค.ญ. อาภัสรา สิทธิอาจารย์

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 30.00

สัตว์โลกที่น่ารัก

สัตว์ในโลกนี้มีมากมายหลายชนิด มีทั้งชนิดที่เลี้ยงลูกด้วยนม ออกลูกเป็นไข่ ออกลูกเป็นตัวสัตว์เลือดเย็น สัตว์เลือดอุ่น ฯลฯ บางชนิดก็สูญพันธุ์ไปแล้ว แต่เรื่องที่ผมจะกล่าวถึงนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับหมี

หมีแพนด้าเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม อาศัยอยู่ในประเทศที่มีอากาศหนาว ส่วนใหญ่จะอยู่ในประเทศจีน กินไผ่เป็นอาหารหลัก ออกลูกครั้งละ 1 ตัว สำหรับในประเทศไทย ยังไม่มีหมีชนิดนี้ที่สวนสัตว์เลย หมีแพนด้ามีสีที่ตัว 2 สี คือ สีดำ และสีขาว น่ารักมาก โดยเฉพาะลูกเล็ก ๆ ของมัน เป็นสัตว์หายากพอสมควรถ้าเราไม่ช่วยกันอนุรักษ์อาจสูญพันธุ์ก็ได้ อาศัยอยู่กันเป็นกลุ่ม ๆ บางกลุ่มก็ใหญ่บางกลุ่มก็เล็ก ผมเคยมีความฝันว่าอยากไคมาเลี้ยงบ้าง แต่พอโตขึ้นเรียนรู้มากขึ้นก็รู้ว่านำมาเลี้ยงไม่ได้เพราะมันชอบอากาศหนาว เป็นสัตว์ที่เลี้ยงยากมากเลย ด้วยเหตุนี้เองคนที่อยู่ในประเทศที่มีอากาศหนาวจึงไม่นิยมเลี้ยงมัน แถมยังกินไผ่ชนิดหนึ่งซึ่งมีมากในประเทศจีนแห่งเดียว ถ้าเราได้เห็นตัวจริงของเจ้าหมีแพนด้าคงจะน่ารักมาก เพราะเท่าที่เห็นโทรทัศน์ก็ติดใจเจ้าหมีชนิดนี้มาก

สัตว์ทุกชนิดก็ย่อมรักชีวิตของตัวเอง ถ้าโลกเราไม่มีสัตว์โลกอาศัยอยู่เลยก็คงจะเหมือนดวงจันทร์ หรือดาวอื่น ๆ ที่เงียบเหงาไม่ทำอะไรเลย เราจะขาดแคลนอาหารถ้าเราฆ่าสัตว์ ตัดไม้ทำลายป่า ป่าก็เปรียบเหมือนบ้านของสัตว์ ถ้าเราทำลายป่าสัตว์ก็ไม่มีที่อยู่อาศัย และต้องตายในที่สุด ถ้ามันไม่รู้จักปรับตัวเองให้เข้ากับธรรมชาติ โลกใต้น้ำยังเป็นสิ่งที่ชวนให้มนุษย์อยากศึกษา อยากรู้อีกมากมาย ในโลกใต้น้ำยังมีทรัพยากรอีกมากมายถ้าเรารู้จักใช้จะไม่หมดไปง่าย ๆ การจะระเบิดปลาอาจจะทำความเสียหาย

ให้สัตว์อย่างคิดไม่ถึงจริง ๆ เราควรจะเริ่มปรับปรุงตัวใหม่ได้แล้ว กวرونุรักษ์สัตว์
บางชนิดได้แล้ว มิฉะนั้นจะไม่มีสัตว์ให้จับอีกต่อไป.

ด.ช. อรรถพล ชุ่มมี
ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง
คะแนนเฉลี่ย 23.67

สัตว์โลกที่น่ารัก

ในบริเวณบ้านเรามีสัตว์หลายชนิดทั้งสัตว์เล็ก สัตว์ใหญ่ เช่น หมา แมว หนู หรืออื่น ๆ อีก สัตว์ที่น่ารักก็มี เช่น หมา เป็นสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม เวลาออกลูกก็ออกมาเยาะจนเสียงไม่ไหว จึงนำไปให้ข้างบ้านเลี้ยง หมาเป็นสัตว์ที่เราใช้เฝ้าบ้านเวลาที่เราไปนอกบ้าน มันชอบกินข้าว หรือเนื้อก็ได้ ดังนั้นจึงเลี้ยงมันได้โดยไม่สิ้นเปลืองเงินเลย ต่อไปอีกแมว แมวเป็นสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนมเหมือนหมา ตอนเล็ก ๆ มันชอบกินนม เราชอบมันมาก พอโตขึ้นมันผัดไปเลย เพราะมันจะดุร้าย บางที่เราอาจถูกมันกัดหรือข่วนเอาก็ได้ แต่เราก็หลบมันทุกวัน

วันหนึ่งพอเรากลับจากโรงเรียนถึงบ้าน มันก็กระโดดเข้ามาหาเรา เพื่อกัดและข่วนเรา เพราะว่าวันนั้นเราไม่ได้ให้อาหารมัน มันจึงโกรธ พอเรานึกขึ้นได้ว่ายังไม่ได้ให้อาหารมัน เราจึงรีบขึ้นบ้านไปเปลี่ยนเสื้อผ้าแล้วรีบลงมายังครัวจึงมันมารออยู่แล้ว เราจึงไปยังอุ้งกับข้าวเพื่อดูว่ามีอะไรให้มันกินบ้าง แต่ในอุ้งกับข้าวไม่มีอะไรอยู่เลยเราจึงวิ่งไปดูที่ตู้เย็น พบแต่ว่าผักและเนื้อหมู แต่ปลาไม่มี เราจึงไปซื้อปลาที่ตลาด ตอนนั้นราคาแพงมาก เราจึงไม่ซื้อ กลับซื้อนมมาให้มัน เมื่อกลับมาถึงเราก็ไปหามันในครัว เมื่อมันเห็นเรามันก็ดีใจมาก แต่ตอนนั้นเราหิวก็เลยไปนำผักและหมูมาผัดกิน แล้วหุงข้าวกิน พอกินกันเสร็จเราก็ล้างจานจนหมด เมื่อเสร็จแล้วเราก็ไปนอนเล่นกับมันที่ห้องนั่งเล่น วันนั้นเราเหนื่อยมากจึงกลับไปโดยไม่รู้สึกตัว จนแม่มาปลุกก็เป็นเวลาทุ่มครึ่งพอดีเราจึงไปอาบน้ำ แต่งตัว แล้วก็นอนหลับอย่างสบายใจ

เพราะเหตุที่แมวอย่างมันน่ารักมาก เราจึงอยู่กับมันจนมันตายจากฉันไปอย่างไม่มีวันกลับมาหาฉันอีกต่อไป.

ด.ช. วีรชัย สมประสงค์

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 22.67

สัตว์โลกที่น่ารัก

สัตว์ที่ข้าพเจ้าชอบคือกระต่าย กระต่ายเป็นสัตว์ที่อ่อนหวานสมบูรณ์ กระต่ายนั้นมีความสัมพันธ์กับคนดีมาก และเป็นสัตว์ที่น่ารัก การสื่อสารคนกับกระต่ายนั้นสื่อสารกันได้ยาก สาเหตุที่ดิฉันชอบเพราะกระต่ายเป็นสัตว์ที่อ่อนและสมบูรณ์

บ้านของข้าพเจ้าได้เลี้ยงกระต่ายตัวหนึ่งและดิฉันก็ชอบกระต่ายมาก เพราะว่ากระต่ายเป็นสัตว์ที่น่ารักมาก โตขึ้นดิฉันจะตั้งร้านขายสัตว์เลี้ยง ดิฉันจะเลี้ยงกระต่ายไว้ขาย เพราะกระต่ายเป็นสัตว์ที่น่ารัก จึงมีคนนิยมเลี้ยงกระต่ายกันมาก

พอดิฉันตั้งร้านขายกระต่าย ดิฉันก็ได้ประโยชน์หลายอย่างมาก เช่น ได้เงิน ได้ความรู้ แต่ดิฉันก็ไม่อยากจะขายมันไป เพราะกระต่ายกำลังจะสุกพันธุ์ได้ เดือนนี้กระต่ายก็หายากด้วย ถ้ามีคนมาทำลายสัตว์ที่จะกำลังจะสุกพันธุ์ เราก็ควรกำจัดผู้ที่มาทำลายกระต่ายก็ได้ และผู้ที่ทำลายก็หามาทดแทนอีกไม่ได้แล้ว เพราะอย่างนั้นเราควรรักษากระต่ายไว้ บ้านดิฉันนั้นรักกระต่ายมาก จึงถนอมกระต่ายให้อ้วนท้วนสมบูรณ์ กระต่ายเป็นสัตว์ที่กินจุและกระต่ายเป็นสัตว์ที่กินของง่ายด้วย เช่น ผักบุ้ง, หัวแครอท, กล้วยและข้าว และกระต่ายบางตัวขาว บางตัวขาวปนน้ำตาล กระต่ายจึงได้ชื่อว่าเป็นสัตว์ที่น่ารักมาก บ้านดิฉันมีสนามกว้างกระต่ายจึงวิ่งเล่นได้สะดวก พอตอนกลางคืนดิฉันก็นำมันไปนอนด้วย สาเหตุที่ดิฉันชอบเพราะกระต่ายเป็นสัตว์ที่อ่อนท้วนสมบูรณ์มาก ดิฉันเลี้ยงกระต่ายอย่างมีความสุข ดิฉันอยากเป็นกระต่ายบ้าง เพราะว่าการเป็นกระต่ายนี้มีความสุข คุณพ่อกับคุณแม่ของดิฉันก็ชอบกระต่าย กระต่ายมีความน่ารักมาก กระต่ายก็มีสัญชาตญาณของมันเอง พอมันยังเล็กบางตัวก็แตกต่างกันไป สีส้นของมันก็ไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะเด็ก ๆ ยิ่งชอบกระต่ายมากด้วยสาเหตุนี้จึงมีคนชอบกระต่ายกันมาก

ดังนั้นจึงเป็นเพียงความฝันความจริงคงไม่มี สักวันหนึ่งคงจะเป็นความจริง.

ค.ญ. มยุรี เสนาะเสียง

ปี ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 21.00

สัตว์โลกที่น่ารัก

ฉันเชื่อว่าสัตว์ทุกคนก็ควรจะรักกันดี เพราะว่าสัตว์เป็นสิ่งที่คุ้นเคยกับมนุษย์มานานแล้ว ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ป่า, สัตว์เลี้ยง, สัตว์ปีก, สัตว์น้ำ, สัตว์บก และอื่น ๆ อีกมากมายหลายชนิด แต่สัตว์ที่ทุกคนคุ้นเคย รู้จักกันดีก็คือ สัตว์เลี้ยงที่เลี้ยงตามบ้านทั่วไป อย่างเช่น แมว หมา นก ปลาตู้ กระรอก ล้วนแล้วแต่เป็นสัตว์ที่เราสามารถใกล้ชิดกับมันได้ น่ารักน่าเอ็นดู สำหรับผม สัตว์ที่ผมคิดว่าเชื่อง น่ารัก น่าเอ็นดูมากที่สุดสำหรับผมคือ เจ้าทอง แมวสีทองน่ารัก ที่ผมเลี้ยงไว้ที่บ้านของผม

เจ้าทองเป็นสัตว์ที่ผมรักและหวงแหนมัน ไม่อยากให้ใครไปทำร้ายมัน มันเล่นกับผมมาตั้งแต่เล็ก จนผมโต มันก็โตตามผม มันน่ารัก เชื่อง ชี้เล่น มันช่วยจับหนู ไม่ให้มา ทำความสกปรกในบ้าน จนไม่เหลือแม่แต่ตัวเดียว

วันหนึ่ง มีแมวจากที่อื่นเข้ามาในบ้านผม คุณแม่ผมวางกับข้าวไวบนโต๊ะ เจ้าทองมันอยู่ใต้โต๊ะ มันนิสัยดีไม่ตะกละ มันจะกินต่อเมื่อถึงเวลาที่ผมคลุกข้าวกับปลาให้มันกินเท่านั้น แล้ววันนั้น แมวจากที่อื่นตัวนั้นก็กระโดดขึ้นไปบนโต๊ะ ขโมยเอาไก่ทอดชิ้นหนึ่งไป เจ้าทองเห็นก็วิ่งไล่ตามไป ผมเห็นมันก็ตกใจใหญ่ ในที่สุด เจ้าทองซึ่งเป็นแมวที่ตัวใหญ่กว่าก็ชนะ มันแย่งเอาไก่ชิ้นนั้นมาได้ เจ้าแมวตัวนั้นหนีไป แต่แทนที่มันจะกินไก่ชิ้นนั้น มันกลับคาบไก่กระโดดขึ้นมานบนโต๊ะแล้ววางไว้ทางจาน ผมเห็นเหตุการณ์ทุกอย่าง ผมดีใจและภูมิใจในตัวมัน ที่มันมีนิสัยดี ไม่ลักขโมย ไม่ตะกละ ผมจึงตอบแทนรางวัลให้มันด้วยไก่ชิ้นนั้น มันกินอย่างช้า ๆ อย่างน่าเอ็นดู แต่แล้วผมก็เห็นรอยแผลที่คอของมัน มันเป็นจากการต่อสู้เมื่อสักนี้ถึงแผลจะไม่ใหญ่ แต่ผมก็คิดว่ามันคงจะเจ็บมาก เพราะเลือดไหล ผมจึงเอาสาลีชุบยาทิงเจอร์แต้มที่แผล เจ้าทองคืนและชวนผม ผมกลัวว่ามันจะหาวว่าผมทำร้ายมัน มันวิ่งหนีไปไกล จนฉันผมจึงเห็นมันเดินขึ้นบันไดมา ผมคิดว่ามันคงเข้าใจผม ผมพยายามช่วยมัน เพื่อแผลมันจะได้หาย มันเดินเข้ามาหาผม มันใช้คอของมันไชรที่ขาของผม รู้ริยาที่แสดงออกมา

แสดงว่ามันหิว ผมจึงคลุกข้าวให้มัน มันกินจนหมด ผมจึงอุ้มมันขึ้นมาลูบที่หัวมัน
 ตามตัวด้วยความทะนุถนอม มันนอนเฉย มันคงรู้ว่าผมรักมัน เอ็นดูมันมาก
 ตั้งแต่นั้นมา มันก็ยังสร้างวีรกรรมอีกหลายครั้ง ที่ทำให้ผมประทับใจในตัวมัน
 ผมคิดว่า ทุกคนน่าจะหาสัตว์เลี้ยงที่ตนชอบมาเลี้ยงไว้ พยายามดีต่อมันแล้วคุณจะรู้ว่า
 มันจะเป็นที่รักของคุณ มีประโยชน์ต่อคุณมาก

ด.ศ.ศักดิ์ชัย ภู่ตระกูล
 ชั้น ม. 1/10 กลุ่มควบคุม
 คะแนนเฉลี่ย 34.00

สัตว์โลกน่ารัก

สัตว์โลกที่อยู่ในโลกนี้มีหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น สัตว์น้ำกับสัตว์บก สัตว์โลกบางชนิดมีความรักในตัวเองมาก บางชนิดก็กลัว มีเพื่อนน้อย บางชนิดก็เชื่อง บางชนิดก็ทำร้ายผู้คน แต่รวมกันแล้ว สัตว์โลกจะมีความน่ารักมากกว่าสัตว์โลกที่มีความน่ากลัวอยู่มาก แต่ปัจจุบันนี้ มีสัตว์โลกจำนวนมากที่สูญพันธุ์ไป เพราะถูกมนุษย์ล่า บางชนิดก็เหลืออยู่น้อยเต็มที่แล้ว

สัตว์โลกทุกชนิดมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น มาต่างกับนก แต่สัตว์โลกทุกชนิดจะมีความน่ารักแตกต่างกันไปด้วย เช่น หมาจะรักเจ้าของมาก แต่แมวจะรักที่อยู่อาศัย ช้างจะเชื่องและไม่ทำร้ายคน ยกเว้นตอนตกมันเท่านั้น จะมีสัตว์โลกบางชนิด ที่มีความสนุกสนานในตัวเอง ถึง ค่าง ชะนี เป็นต้น ความสนุกสนานในตัวเองนี้ มักจะทำความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์ด้วยเหมือนกัน เพราะลิงนี่ก็เป็นสัตว์ชนิดหนึ่งที่ขี้โอ้อวด ชอบฉกฉวยของโน้นของนี่อยู่เสมอ กระทั่งมนุษย์นำมาเปรียบเทียบกับเด็กที่สนุกสนานว่า "ขี้โอ้อวดขี้แกล้ง" เป็นต้น

สัตว์โลกที่มีความน่ากลัวก็มีอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน เช่น งู ตะขาบ แมลงป่อง เป็นต้น สักชาติหากการเอาชีวิตรอดของสัตว์เหล่านี้ จะสู้ผู้ที่มารุกราน หรือรบกวน อยู่เสมอ ยังมีสัตว์ชนิดหนึ่งที่มีสักชาติหากการเอาชีวิตรอดแตกต่างจากสัตว์ชนิดอื่น นั่นก็คือ กิ้งก่า จิ้งเหลน การเอาตัวรอดของสัตว์ชนิดนี้ ก็คือ การพรางตัวเองให้เข้ากับสภาวะและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น "ถ้ามันอยู่บนลำต้นของคนไม้ที่มีสีน้ำตาล มันก็จะพรางตนเองให้เข้ากับสีน้ำตาล" เป็นต้น ส่วนการดำรงชีวิตของสัตว์ไต่หะเล็กก็จะแตกต่างกับสัตว์บนบกมาก สัตว์ในทะเล การดำรงชีวิตของมันจะเป็นไปในลักษณะ ใครแข็งแรงกว่าจะอยู่ได้นานกว่า ใครอ่อนแอก็กลายเป็นอาหาร

ของผู้ที่แข็งแกร่งกว่า สัตว์ในทะเลที่หาลิ้นโดยวิธีแปลกประหลาดชนิดหนึ่งนั่นคือ ปลาไหลไฟฟ้า เมื่อมันเห็นเหยื่อมันจะปล่อยกระแสไฟฟ้าออกมาจนทำให้เหยื่อนั้นตายแล้วมันจึงกลืนกินเหยื่อ เป็นต้น

การดำรงชีวิตของสัตว์ปีกจะวิธีการหากินไม่แตกต่างกับเตาไร่นักกับสัตว์บกนัก มันจะหากินอาหารบนพื้นดิน และยังมีสัตว์ที่สืบเชื้อสายนกแต่บินไม่ได้ อยู่ชนิดหนึ่ง นั่นคือ นกกระจอกเทศ แต่ นกกระจอกเทศนี้วิ่งได้เร็วมากอาจจะเรียกได้ว่าวิ่งเร็วกว่านกหลายเท่าตัว นอกจากนั้น ยังบินแรง ซึ่งชอบหากินกับซากสิ่งตายแล้ว

ความจริงแล้ว สัตว์ในโลกนี้ มีการเอาตัวรอดต่างกันอย่างออกไป สัตว์ในทะเลก็เอาตัวรอดจากการหาที่กำบัง เป็นต้น แต่สัตว์ทุกตัวก็มีความน่ารักไม่เหมือนกันด้วย

ถ้าหากมนุษย์ไม่อาศัยตัวกันมาก อาจจะมีสัตว์ให้เราดูมากกว่านี้อีกเป็นได้ แต่การล่าของมนุษย์ ก็อาจจะ ใช้ทำเป็นอาหารหรือต่าง ๆ ได้ แต่การล่าเพื่อความสนุกสนาน เป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่ควรทำ

ด.ช.อภิสิทธิ์ จันทรวงศ์

ชั้น ม. 1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 33.67

สัตว์โลกที่น่ารัก

มนุษย์และพืชจะอยู่บนโลกนี้ไม่ได้ถ้าไม่มีสัตว์ เพราะสัตว์มีความสำคัญ เช่น เป็นอาหาร เป็นสื่อในการผสมพันธุ์ของพืช เพราะฉะนั้น เราไม่ควรไปฆ่าสัตว์เหล่านั้น มิให้สูญพันธุ์

เมื่อมนุษย์เกิดขึ้นมาบนโลกนี้ อาหารที่ใช้รับประทาน ก็คือ เนื้อสัตว์หรือไม้ที่อาหารที่ตัดแปลงมาจากสัตว์

นอกจากสัตว์จะเป็นอาหารแล้ว ยังให้ความสวยงามอีกด้วย เช่น นก ปลา ยังมีสัตว์อีกหลายประเภทที่ให้ความสวยงามในทางอ้อม เช่น แมลงต่าง ๆ เพราะแมลงเหล่านั้นเมื่อบินไปเกาะที่ดอกไม้แล้ว ที่เท้าของมันจะมีเกสรติดอยู่และมันจะไปเกาะอีกดอกหนึ่ง ทำให้เกสรที่ติดอยู่ที่ขาของมันจากดอกที่แล้วหล่นลงไปยังดอกไม้ใหม่ ทำให้เกิดการผสมพันธุ์กัน และอาจได้พันธุ์ใหม่ ทำให้เกิดความสวยงาม

คนเราทุกคนต้องมีสัตว์ที่ตนชอบเป็นธรรมดา เช่นเดียวกับข้าพเจ้า ก็มีสัตว์ที่ข้าพเจ้าชอบเหมือนกัน นั่นคือ สุนัข เหตุที่ข้าพเจ้าชอบก็เพราะว่าสุนัขมีความซื่อสัตย์และน่ารัก มีประโยชน์หลายอย่าง เช่น ไล่เห่าบ้าน

สัตว์ทุกชนิดทุกพันธุ์ มีประโยชน์มากมาย เช่นเดียวกัน มันก็มีโทษด้วย จะยกตัวอย่าง เช่น สุนัข ถ้ามันได้รับการเลี้ยงดูไม่ดี เช่น ไม่ได้นำไปฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า สุนัขตัวนั้นเมื่อไปโดนสุนัขที่มีโรคนี้กัดเข้า ก็จะกลายเป็นโรค พิษสุนัขบ้าไปด้วย และเมื่อสุนัขตัวที่เราเลี้ยงอยู่มันเป็นโรคแล้ว เราเกิดถูกมันกัดหรือมันอาจไปเลียแผลของเรา ทำให้เราเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้ จะทำให้เราเสียหายหลายด้าน ทั้งด้านร่างกายและทรัพย์สินเงินทอง

สัตว์เกือบทุกชนิดในโลกนี้ ถ้าเราไม่ไปทำร้ายอะไรมัน มันก็จะไม่ทำร้ายเรา แต่ส่วนมากมนุษย์ชอบไปรังแกมัน ไปล่ามัน เมื่อมันไม่มีที่อยู่ที่จะไปมันก็ต้องสู้ แล้วมนุษย์ก็ไปเรียกมันว่าเป็นสัตว์ที่ดุร้าย

สัตว์ทุกชนิดทุกประเภทนั้นมีความน่ารักมาก เพราะฉะนั้นเราไม่ควรไปทำร้าย
รังแกมันเลย แม้แต่จิ้งจก ตุ๊กแก ซึ่งเป็นสัตว์ที่น่ารักก็ยังน่ารักยิ่งยง กับแมลง
ไม่ว่าแมลงภู่ในสวนเรา ถ้าตบเราไปรังแกมัน ไปฆ่ามัน ก็จะทำให้มันสูญพันธุ์ไปได้
ดังเช่น ไดโนเสาร์

มนุษย์ทุกคนไปฆ่าใคร ๆ ชอบไปรังแกสัตว์จนมันไม่มีที่อยู่ และล้มตายไป เบื้องหน้า
จะสูญพันธุ์ ก็ฟังมานานได้ และออกกฎหมายคุ้มครองสัตว์ป่า แต่มันอาจจะช่วยไม่ได้เพราะว่า
ยังมีมนุษย์ที่ลักลอบเข้าไปจับมันมาขายต่างประเทศ เพื่อหวังประโยชน์ส่วนตัวจนมันสูญพันธุ์ไป

ถ้ามนุษย์ทุกคนช่วยกัน ไม่รังแกมัน ถ้าจะจับมันมารับประทานก็ควรจะมีเวลา เช่น
ไม่ควรจับปลาในฤดูวางไข่ เราควรจะปล่อยให้มันวางไข่จนโตเต็มที่แล้ว

สัตว์โลกทั้งหลายก็มีหัวใจเหมือนกับพวกเรา เราไม่อยากตายมันก็ไม่อยากตาย
เพราะฉะนั้น เราอย่าไปรังแกมันเลย แล้วมันจะให้ประโยชน์แก่เรามากมาย จนเราอาจจะ
คว่ำไปได้

ด.ช.สินะโลกาส สะพานทอง

วัน ม. 1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 31.00

สัตว์โลกที่น่ารัก

สัตว์ต่าง ๆ ในโลกของเราล้วนแต่มีความน่ารัก สวยงามและบางชนิดยังให้ประโยชน์แก่เรา เช่น นก, กระจ่าง, ปลา, แมว ฯลฯ สัตว์ที่กล่าวไปนั้นล้วนแต่มีความน่ารัก สวยงาม จึงทำให้ผู้ที่พบเห็นมีความเพลิดเพลิน และทำให้โลกน่าอยู่ขึ้นมาก

สัตว์ที่ข้าพเจ้าชอบนั้นมีมากมาย เช่น นกและกระจ่าง เหตุที่ข้าพเจ้าชอบสัตว์เหล่านี้ เพราะมันมีความน่ารักทำให้จิตใจของข้าพเจ้าเพลิดเพลิน สีสันของสัตว์เหล่านี้มีความสวยงามมากเป็นที่ประทับใจของข้าพเจ้า เช่น ขนของกระจ่างที่มีสีาวนุ่มดั่งปุยฝ้าย ขนของนกแก้ว นกหงส์หยก ซึ่งมีสีสันสวยงาม

การเลี้ยงสัตว์เหล่านี้ไม่ยาก แต่ต้องมันดูแลให้อาหารมัน อาหารของนก คือ ข้าวเปลือก กอวย น้ำ ส่วนกระจ่างชอบกิน แครอท

สัตว์เหล่านี้มีคุณประโยชน์มากมาย ช่วยให้เราที่มีจิตใจเพลิดเพลิน และยังทำให้โลกของเราน่าอยู่ขึ้นอีกมาก ถ้าโลกเราไม่มีสัตว์ที่น่ารักเหล่านี้ โลกนี้อาจจะไม่มีความน่าอยู่

ความดีของข้าพเจ้าคิดว่าโลกเราคงมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน อย่างเช่น ถ้าโลกไม่มีสัตว์ ที่รักไม่มีปุย ทำให้ในโลกของเราไม่มีพืช ดังนั้น เราจึงควรอนุรักษ์มันไว้ให้มันอยู่ตามธรรมชาติของมัน อย่าไปจับมันมาเลี้ยง เพราะมนุษย์ยังกลัวว่าหาอิสระเสรี แล้วสัตว์โลกที่น่ารักของเราจะ มันไม่ต้องการอิสระเสรีของมันหรือ

ค.อ.จุไรรัตน์ แสงทอง

ชั้น ม.1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 24.67

สัตว์โลกที่น่ารัก

ในโลกเรามีสัตว์มากมายหลายชนิด แต่ละชนิดมีลักษณะนิสัยแตกต่างกันออกไป ไม่เหมือนกัน เช่น การดำรงชีวิต, การกินอาหาร ฯลฯ ถึงแม้สัตว์บางชนิดมีนิสัยที่ดุร้าย ก็ยังมีความน่ารักอยู่เป็นเอกลักษณ์ของมัน

ในปัจจุบัน สัตว์บางชนิดได้สูญพันธุ์ไปแล้ว หรือเกือบจะสูญพันธุ์ ถ้าเรายังปล่อยให้เป็นแบบนี้ต่อไปเรื่อย ๆ สัตว์หลายชนิดก็ต้องสูญพันธุ์ไปจากโลกนี้แน่ ต่อไปเราคงจะไม่มีสัตว์ให้เห็นอีกแน่ ฉะนั้น เราควรอนุรักษ์สัตว์ให้มันต่อไป จะเห็นได้ว่า ได้มีกฎหมายคุ้มครองสัตว์บางประเภท มีการสงวนที่ของสัตว์อยู่ แต่ยังมีคนที่ยังจะล่าสัตว์เหล่านั้นอีก เพื่อความสนุกและใช้เป็นเกมสีกีฬา

สัตว์มีประโยชน์มากมาย เช่น ให้เกิดความสัมพันธ์กับธรรมชาติ ให้เป็นอาหาร และใช้แรงงานต่าง ๆ ฯลฯ ในปัจจุบัน ได้มีการเลี้ยงสัตว์ไว้มากมายหลายชนิด เช่น นก เลี้ยงไว้เพื่อความสวยงาม สัตว์บางชนิดมีความซื่อสัตย์ เชื่อฟังเจ้าของ ๆ มัน

ประโยชน์ของสัตว์นั้น มีมากมาย เราควรอนุรักษ์สัตว์ให้มันอยู่ตลอดไป มิให้สูญพันธุ์

ด.ช. ธีระพงศ์ ภิไธยโรจน์

ชั้น ม. 1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 24.67

สัตว์โลกน่ารัก

ทานคิดว่าสัตว์ในโลกน่ารักจริงหรือไม่ ผมเองคิดว่าจริง เพราะการดำเนินชีวิตที่อยู่ในป่าอันสันโดศและเป็นธรรมชาติ เราคิดว่าเป็นชีวิตของสัตว์ที่เรียบง่าย ตามที่ธรรมชาติสร้างมันขึ้นมาให้ดำเนินชีวิตตามสัญชาตญาณของตัวเอง

ทานคิดว่าทานชอบสัตว์พวกนี้หรือไม่ แต่ผมคิดว่าตัวผมเองชอบ เพราะมันน่ารัก มีพฤติกรรมแปลก ๆ ทำให้เราเห็นอยู่เสมอ พฤติกรรมพวกนั้น มันอาจจะทำมนุษย์หรือสัญชาตญาณของสัตว์เอง ซึ่งเมื่อเราดูแล้วมันอาจจะทำให้เรารู้สึกสุขขื่นแฉะเมื่อคิด เราจะรู้สึกว่ามันน่ารัก บางครั้งก็ส่งด้วยอันตราย อย่างเช่น พฤติกรรมของสิงห์โตเราอาจจะเข้าใจว่ามันไม่ได้ล่าจันไม่อยู่ในกรง เพราะมันอาจจะคิดว่าเราเป็นศัตรูของมัน เราชอบกันมาดูความรักของมันคิดว่า เราจึงจะคิดว่ามันน่ารัก อย่างเช่น เจ้ากระต่ายมันกระโดดไปมาหุ้มเต็มน่ารักดี แถยังมันอ่อนนุ่มมีสีสรรสวยงามมองดูแล้วน่ารัก

ทานคิดว่าสัตว์ส่วนมากอยู่กับที่ไหม มันอยู่กับชนบทเป็นส่วนใหญ่ ในน้ำก็มี บนท้องฟ้าก็มี แต่มีน้อย ปลาก็มีหลายชนิดถ้ามีสีสวยงามหรือความแปลกในตัวปลา คนที่เห็นจะคิดว่ามันน่ารักมาก เช่น ปลาเทวดามีริ้วที่หลังยาว ริ้วที่ท้องก็ยาว มีลายขาวดำสลับกันน่ารักมาก สัตว์บนบกส่วนมากเป็นสัตว์ 4 เท้า ส่วนในน้ำก็เป็พวกปลา บนท้องฟ้าก็เป็หมูนก เวลานั้นเป็นฝูง ๆ มองดูเป็นธรรมชาติ รู้สึกว่าผมชอบ

ผมจะขอยกตัวอย่างการเลี้ยงดูสัตว์ ผมขอยกปลาเทวดาไว้เป็นตัวอย่งนะครับ ก่อนอื่นเราต้องจัดตู้ปลาให้เป็นธรรมชาติในน้ำพอเหมาะ มีอากาศถ่ายเท น้ำปลาใส่ไปในตู้ปลา ให้อาหารตอนเช้ากับตอนเย็นให้พอเหมาะ อย่าให้มากหรือน้อยเกินไป อาจจะสามวันเปลี่ยนน้ำที่ ถ้าน้ำยังใสก็ยังไม่ต้องเปลี่ยน รอให้น้ำขุ่นค่อยเปลี่ยน

ผมคิดว่าผมรักมันมากเพราะมันน่ารัก ผมไม่มีทางเปลี่ยนความคิดว่ามันน่ารัก
 ผมจะรักมันดูแลมัน จะพยายามไต่ปั้งกับมัน จะปล่อยให้มันอยู่ตามชีวิตอันเป็นธรรมชาติ
 ตลอดไป และจะไม่มีวันเปลี่ยนแปลง

ด.ช.มานะ ธีรกุล
 ชั้น ม.1/10 กลุ่มควบคุม
 คะแนนเฉลี่ย 24.67

สัตว์โลกที่น่ารัก

สัตว์นั้นมีประโยชน์ต่อมวลมนุษย์มาก สัตว์นั้นใช้ในการศึกษา เป็นอาหารและเป็นเพื่อนเล่นได้ สัตว์บางอย่างที่มีประโยชน์นั้นบางอย่างก็อาจสูญพันธุ์ไปแล้ว อาจจะเป็นเพราะมนุษย์บางคนที่ชอบล่าสัตว์เพื่อหวังประโยชน์แก่ตนเอง สัตว์นั้นเป็นสิ่งที่มีชีวิตจิตใจ เหมือนอย่างมนุษย์ทั่ว ๆ ไป ฉะนั้นสัตว์นั้นจึงหวงแหนและรักชีวิตของตัวเอง แต่เราก็อาจจำเป็นอย่างที่จะต้องล่าสัตว์ เพราะว่าสัตว์บางชนิด เช่น วัว ควาย หนังของมันอาจทำสิ่งของเครื่องใช้ได้ เนื้อมันอาจใช้เป็นอาหารให้มนุษย์บริโภค สัตว์บางอย่างอาจใช้เลี้ยงดูเป็นเพื่อนเล่น เช่น สุนัข แมว เพราะว่ามันเป็นสัตว์ที่น่ารัก แล่นรู้ ฉะนั้นเราจึงควรหันมาอนุรักษ์สัตว์ในโลก เพื่อให้ลูกหลานหรือคนต่อไปได้มีโอกาสเห็น

สัตว์ในโลกของเรานี้มีประโยชน์หลายอย่าง ข้าพเจ้าเคยดูในภาพยนตร์ของหนังได้รู้ว่าสัตว์บางอย่างเช่น สุนัขตำรวจช่วยจับคนร้าย สัตว์บางอย่างอื่น ๆ ที่ทำให้มีความสุขสดชื่น คือ นก นกนั้นบางอย่างสามารถพูดได้ เช่น นกขุนทอง นกนั้นบางอย่างอาจทำทำนองเพลง ดูแล้วให้ความน่ารัก สัตว์นั้นมีหลายชนิดที่ให้ประโยชน์เพราะฉะนั้นสัตว์โลกจึงมีความน่ารักหลาย ๆ อย่างสุดที่จะพรรณนา

ฉะนั้น สัตว์จึงให้ประโยชน์มากมาย และให้ทั้งความน่ารักสดชื่น

ด.ช. ธงชัย ศรีเฉลิม

ชั้น ม. 1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 19.67

สัตว์โลกน่ารัก

ฉันเชื่อว่าสัตว์ย่อมถูกล้อมไปไกล มนุษย์ก็จัดเป็นสัตว์แต่เป็นสัตว์ที่มีความคิด
มีจิตใจ มีสมองเหนือกว่าสัตว์ทุกชนิด สัตว์มีความสำคัญคือ

- ทำในโลกลดลง
- ประดับป่า
- ทำให้ประเทศมีเศรษฐกิจดี
- มีอาหารพวกเขี้ยวโลก
- มีการรักษาเรื่องสัตว์

เรื่องของสัตว์มีอีกหลายเรื่อง เราจะมาดูการดำรงชีพของสัตว์ดู

สิ่งที่มีชีวิตในโลกย่อมต้องการอาหาร ปัจจัยทั้ง 4 ที่ช่วยให้ดำรงชีพอยู่ได้ สัตว์
ก็เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน มีความต้องการอาหารที่อยู่ที่ทำมาหากิน สำหรับการเป็นอยู่ของ
สัตว์ ไม่เหมือนกัน เพราะสัตว์มีหลายเผ่าพันธุ์ เราจะยกตัวอย่างสัตว์ ๖ ประเภท คือ
นก นกเป็นสัตว์ปีก กินพวกแมลง นกบางชนิดที่ตัวใหญ่กินพวกสัตว์ที่โตขึ้นมาเช่น หนู หรือ
พวกนกตัวเล็ก ๆ นกทำรังในที่สูง มีไม้มากที่อยู่บนดิน

เราพูดถึงการทำมาหากินและการทำรังที่อยู่แล้ว ที่นี้เราหันมาดูการผสมพันธุ์
การวางไข่กันบ้าง นกจะมีหน้าผสมของพวกมัน แล้วแต่ชนิดบางชนิดเมื่ออยู่ทางใต้ อากาศ
เริ่มเย็น ก็อพยพทางเหนือซึ่งอุ่น ก็เริ่มผสมพันธุ์กัน นกออกลูกเป็นไข่จึงต้องทำรังไว้เพื่อ
การวางไข่ด้วย นกจะออกไข่ครั้งละไม่เกิน 3 ฟอง แล้วแต่ชนิด

สัตว์ทุกอย่างเมื่อลืมตามองโลก และทุกตัวจะมีประโยชน์ทั้งนั้น แล้วแต่ชนิดที่จะ
ใช้ประโยชน์ต่างกัน ทั้งทางตรงทางอ้อม เช่น จนก็ทำอะไรที่เป็นประโยชน์ตามความสามารถ
สัตว์ก็เหมือนกัน ตอนต้นเราได้ยกสัตว์ว่าประเภทหนึ่งคือนก เราจะยกประโยชน์ของนกกัน

นกเป็นสัตว์ปีกกินพวกแมลง โดนบ่อยก็อาจกิน หนู ถึงแม้ได้พูดมาขึ้นต้นแล้ว แมลงเป็น
ปัญหาต่อการทำไร่นา นกมาช่วยกับแมลงก็ให้หนูทำให้ไก่หายไหมไป ประโยชน์ของนกมี
หลายประการ ในที่นี้เรายกมาประการเดียวคงเข้าใจ

คนเราเป็นสัตว์ที่มีความคิดและมีจำนวนมาก ทำให้เราเรื่องการกินอยู่ ที่อาศัย
ขาดแคลน คนก็ต่างป่า ล่าสัตว์ ซื่อปลา ทำให้สัตว์ผู้น่ารักและไม่รู้เรื่องเหล่านี้ต้องคอย ๆ
สูญพันธุ์ทีละชนิด ๆ จนกระทั่งหมดป่า และต่อไปก็จะสูญพันธุ์หมดทั้งโลก

สำหรับการเขียนของข้าพเจ้าที่เขียนมายืดยาวเช่นนี้ เพราะข้าพเจ้าได้เรียนและ
ได้ไปเห็นกับตาที่เขาใหญ่ซึ่งข้าพเจ้าเคยไปมา เขาเป็นที่อนุรักษ์เป็นวนอุทยานที่สงวนพันธุ์
สัตว์ป่า ข้าพเจ้ามีประสบการณ์อยู่บ้าง จะขอเล่าให้ฟังก่อนจบ วันนั้นเป็นวันปิดเทอมข้าพเจ้า
และพี่ชายได้ขี่รถจากกรุงเทพฯ - ออกต่างจังหวัดเพื่อขึ้นเขาใหญ่ มาถึงปากทางช่วง
ต้นเขาได้พบการจับกุมผู้ล่าสัตว์ในเขาใหญ่ มีจำนวนคนล่า 3 คน ข้าพเจ้าคิดว่า เขา 3 คน
นี้หรืออีกมาก ถึงแม้จำนวนน้อยก็สามารถทำให้ป่ามีสัตว์สูญพันธุ์

ข้าพเจ้าคิดว่า การล่าสัตว์ที่ไม่รู้เรื่องเป็นสิ่งที่มันไม่ควรเกิดขึ้น ทำไมพวกเราต้อง
ทำมัน เราทำฟามเลี้ยงสัตว์นำเขามาบริโภคแทนพวกสัตว์ป่าเหล่านั้นดีกว่า ดีกว่าที่จะให้
สัตว์โลกที่ไม่รู้เรื่องมารับเคราะห์จากเราเพราะมันเป็น "สัตว์โลกผู้น่ารัก"

ด.ช. ชัยวัฒน์ พจนรักษ์

ชั้น ม.1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 20.30

สัตว์โลกที่น่ารัก

ปัจจุบันมนุษย์ต้องการสัตว์เป็นเพื่อนเล่นมาก แต่สัตว์ในโลกนี้ก็อาจแบ่งได้เป็น สัตว์บก ซึ่งก็ได้แก่ สุนัข หนู เสือ หมี ฯลฯ สัตว์ประเภทที่สองคือ สัตว์น้ำ ได้แก่ สัตว์ที่อาศัยอยู่ในแม่น้ำ ทะเล มหาสมุทร และสัตว์เหล่านี้ได้แก่ ปลาชนิดต่าง ๆ ซึ่งแบ่งเป็น ปลาน้ำจืดและปลาน้ำเค็ม สัตว์ประเภทที่สามก็คือ สัตว์ปีก ซึ่งส่วนมากจะได้แก่ นกและ นกก็มีทั้งที่บินได้และบินไม่ได้ นกที่บินได้ก็ได้แก่ นกเอี้ยง, นกขุนทอง ส่วนนกที่บินไม่ได้ ได้แก่ นกกระจอกเทศ นกเพนกวิน เป็นต้น

สัตว์มีทั้งสัตว์บก สัตว์น้ำ และสัตว์ปีก แต่ประโยชน์ของมันมักจะเหมือน ๆ กัน คือ เป็นสัตว์เลี้ยง สัตว์ที่เป็นสัตว์เลี้ยงได้ก็คือ สุนัข นกแก้ว ปลาเงินปลาทอง

เมื่อเห็นประโยชน์ของสัตว์แล้ว พวกเราควรจะช่วยกันอนุรักษ์สัตว์เพื่อไม่ให้ สูญพันธุ์ไป ซึ่งปัจจุบันนี้ สัตว์ที่จะสูญพันธุ์ก็มีหลายชนิด เช่น ละองหรือละมั่ง กูปรีหรือ โดไฟร เป็นต้น แต่วิธีอนุรักษ์สัตว์ก็มีหลายชนิด เช่น ไม้ล่าสัตว์ ไม่จับปลาในฤดูวางไข่

การอนุรักษ์สัตว์จึงเป็นการช่วยให้สัตว์ไม่สูญพันธุ์ได้ และเป็นการรักษาธรรมชาติ ไปอีกรูปหนึ่ง

ด.ช. ชยานนท์ วรรณเทพสกุล

ชั้น ม.๖ / ๑๐ กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 16.67

ประเทศแห่งป่าสีเขียว

ทุกวันนี้คนเรามากจะบนว่าอากาศร้อนอบอ้าว บางคนว่าฝนตกไม่ตามฤดูกาลบ้าง นี่ก็เป็นเพราะประเทศของเราขาดป่าไม้ที่บังคับฤดูกาลทางธรรมชาติ ทำให้ฝนไม่ตกตามฤดูกาลหรือหนาวช้า การที่ป่าไม้ไม่พอเพียงก็เพราะว่าคนเราชอบที่จะไปลักลอบตัดไม้ไปขาย โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่จะตามมา คิดแต่จะเอาประโยชน์ของตนเองเท่านั้น มีอยู่บางรายที่โดนจับ และบางรายก็ยังทำอยู่ จนป่าไม้ของประเทศเราเหลือไม่มาก ดังนั้นรัฐบาลจึงออกกฎหมายห้ามตัดไม้ทำลายป่า ถ้าใครฝ่าฝืนก็จะโดนจับทันที

ป่าในประเทศของเรามีความสำคัญมาก เรามีรายได้จากป่าไม้ปีละหลายล้านบาท ที่ทำเงินให้แก่ประเทศมากก็คือพวก ไม้สัก เพราะจะนำมาทำเป็นเครื่องเรือนได้สวยงาม ส่วนไม้ชนิดอื่น ๆ นั้นนิยมนำมาใช้ในการก่อสร้างเพราะแข็งแรงมาก เช่น ไม้ตะเคียน นอกจากนี้เรายังได้ประโยชน์อย่างอื่นอีก คือได้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศ นำเงินเข้าประเทศได้มากมาย ทำให้อากาศบริสุทธิ์ ฝนตกตามฤดูกาล น้ำไม่ท่วมอย่างฉับพลัน ฯลฯ

แต่มาเดี๋ยวนี้ ป่าของเราเริ่มจะหมดไป เพราะคนตัดไม้ทำลายกันมาก ทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น เกิดอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลันที่ราชบุรี หรือเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้าขายไม้ลดน้อยลง อากาศไม่ตรงตามฤดูกาล เกิดน้ำท่วม และชาวต่างประเทศก็ไม่ค่อยจะเข้ามาชมป่าไม้ หิวทัศน์ ที่สวยงามในประเทศด้วย ทำให้การได้รายได้จากชาวต่างประเทศน้อยลง เป็นปัญหา

ดังนั้น เราจึงควรที่จะรักษาป่าไม้ของเราไว้ ให้อยู่ได้นาน ๆ มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี และถ้าทางรัฐบาลทำได้ ก็อยากจะให้ออกกฎหมายห้ามตัดไม้ที่ตนยังเล็กอยู่ ให้ช่วยกันหาพันธุ์ไม้ที่โตได้นานมาปลูกกันใหม่ตามป่า เขา และห้ามตัดจนกว่าจะได้รับอนุญาตจากทางการ เพื่อรอให้ต้นไม้โตมีโอกาสดูเจริญเติบโต เป็นต้น ไม้ที่ใหญ่ใช้งานได้นานกว่าตนเล็ก

เมื่อเราทำให้ป่าและภูเขาเป็นสีเขียวแล้ว เราก็จะทำให้เมืองหรือ จ.ว.ของเรา เป็นสีเขียวด้วย จะทำให้เมืองของเราอยู่ยิ่งขึ้น เพราะว่าเขียวขึ้นในเมืองมีแต่ดีก็จะหาต้นไม้ ทำให้อากาศสดชื่นขึ้นอีกมากมาย มีแต่ความจากท่อไอเสียรถยนต์ทำให้สุขภาพไม่ดี ต้องปลูกต้นไม้ไว้ คอยดูดอากาศเสียในเบื้อง เพื่อสุขภาพของเราเอง

จากป่าไม้ที่กลาวมาแล้ว ท่านจึงควรรักษาหน่อไม้รุ่นไม้ค้ำไม้ทำลายป่า และควรที่จะ ปลูกต้นไม้ทดแทนส่วนที่เสียไปมาก ๆ พยายามปลูกต้นไม้ในเมืองให้เยอะ ๆ ทำให้เมือง ของเราเป็นสีเขียว และอาจจะช่วยเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ที่สำคัญต้องปลูกให้ทั่ว ประเทศของเราให้ขึ้นชื่อว่าเป็น "ประเทศแห่งป่าสีเขียว" ให้ได้.

ด.ช. อโณทัย อรุณเรือง

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 32.33

ธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อมคือสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา มีทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ความหมายนี้จะคล้าย ๆ กับความหมายของธรรมชาติซึ่งหมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเอง มีทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต เช่น ภูเขา ต้นไม้ ลำธาร ฯลฯ

เมื่อปีที่แล้วครอบครัวของข้าพเจ้าได้ไปพักผ่อนที่น้ำตกพร้า ข้าพเจ้าได้สนุกเพลิดเพลินกับธรรมชาติที่นั่น คือได้เล่นน้ำตก และรับประทานอาหารที่นั่นโดยครอบครัวของข้าพเจ้าได้ปูเสื่อและทำอาหารกันตรงบริเวณใกล้กับน้ำตกซึ่งที่นั่นมีต้นไม้มากมาย และยังมีสัตว์อาศัยอยู่ที่นี่ด้วย ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่ธรรมชาติที่สวยงามมากจึงมีคนมาเที่ยวที่นี้กับมาก

เมื่อถึงตอนเย็นครอบครัวของข้าพเจ้าและข้าพเจ้าก็ได้กลับบ้าน ในขณะที่อยู่บนรถซึ่งบิดาของข้าพเจ้าเป็นผู้ขับรถอยู่นั้น ข้าพเจ้าก็ได้สังเกตเห็นความงดงามของทิวทัศน์ที่สวยงามทำให้พ้านั้นเป็นสีแดงสลับกับสีเขียวเป็นภาพที่สวยงามมาก และยังเป็นสัญญาณว่านกจะต้องกลับรังของมัน

ธรรมชาตินี้เป็นสิ่งที่มีคุณค่าประโยชน์มาก เป็นทั้งที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ และมีความสวยงามหรือมีจุดเด่นทำให้จังหวัดนั้น ๆ หรือประเทศนั้น ๆ มีชื่อ เช่น คอยอินทนนท์ ซึ่งมีความสูงเป็นจุดเด่นในจังหวัดเชียงใหม่ คือเป็นคอยที่สูงที่สุดในประเทศไทย และเป็นที่ยอดนิยม มีคนไปคอยอินทนนท์กันมาก

ต่อมาครอบครัวของข้าพเจ้าก็ได้ไปสวนสัตว์ดุสิต หรือที่เราเรียกว่าเขาดินนันทน์เอง ที่นั่นมีสัตว์หลายชนิด แต่สัตว์เหล่านั้นไม่ได้ใช้อย่างอิสระ และไม่ได้เป็นธรรมชาติ สัตว์เหล่านั้นข้าพเจ้าคิดว่ามันคงอยากจะออกไปใช้ชีวิตอย่างอิสระในป่า ใช้ความสามารถที่ธรรมชาติให้หาอาหารเอง โดยไม่ต้องรอให้คนเอามาให้

ปัจจุบันนี้ธรรมชาติได้ถูกทำลายโดยฝีมือมนุษย์ โดยการตัดไม้ทำลายป่า มาสัตว์
เอาไปขาย ทำให้อากาศเป็นพิษมากขึ้น และส่งผลมายังมนุษย์ คือมนุษย์หายใจเอาแต่อากาศพิษ
เข้าไปทำให้สุขภาพไม่ดี ไม่ใช่แต่เกิดโทษกับมนุษย์อย่างเดียว ยังเกิดโทษกับสัตว์อีก นอกจาก
จะอากาศเป็นพิษแล้ว ยังทำให้ฝนตกไม่ถูกฤดูกาล เช่น ฝนตกหนักทำให้น้ำท่วมบ้าน ฝนแล้ง
ทำให้พืชไร่ พืชสวนตาย ทำให้รายได้ของเกษตรกรลดลง

ธรรมชาติเป็นสิ่งที่มีความประโชชน์ดังที่กล่าวมาแล้ว และถ้าไปทำลายมันก็มีโทษเกิดขึ้น
มาพอ ๆ กับประโยชน์ของมัน ดังนั้นเราจึงควรอนุรักษ์ธรรมชาติให้มีประโยชน์ต่อไป และ
มีชื่อเสียงทำให้แต่ละจังหวัดและแต่ละประเทศ.

ท.ญ. สมใจ แซ่ตั้ง

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 32.00

ป่าไผ่ที่รัก

มีป่าไผ่แห่งหนึ่ง มีความอุดมสมบูรณ์มาก และเขียวสงบ โดยมีฝนมากี่ช่วยยึดหน้าดินไว้ไม่ให้ดินพังทลายลง ในกลางป่านั้นมีบ้านหลังหนึ่งอยู่อย่างโดดเดี่ยวกลางป่า ครอบครัวนั้นมีคนที่อาศัยอยู่กับทั้งบ้านมี 4 คน ทั้งหยกนั้นอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ในครอบครัวนั้นมีพ่อ แม่ และลูก ลูกคนโตชื่อ สัก เป็นผู้ชาย มีน้องเป็นผู้หญิงชื่อสน มีพี่ชื่อทอง และแม่ชื่อมี ทั้งหมดใช้ชีวิตอยู่กลางป่า จับสัตว์ป่ากิน ทุกคนในบ้านนั้นรักป่ามาก

ในเวลาว่างก็จะไปเล่นในป่า หรือว่าไปนอนบนต้นไม้ สักนอนใต้เพราะพ่อของเขาได้สร้างบ้านบนต้นไม้ให้ ส่วนสนนั้นก็หาของในป่ามาเล่น สักนั้นจะอยู่ในป่ามากกว่าอยู่ในบ้าน เพราะเขารักป่ามากกว่าทุกคนในบ้าน

ในเย็นวันหนึ่งมีพวกคนกลุ่มหนึ่งมาตั้งแคมป์ในป่า พร้อมกับเครื่องมือตัดไม้ทุกชนิด พอสักเห็นก็ตกใจมาก แต่พอเขารู้สึกอีกทีเขาก็คิดว่าคงจะกำลังเดินทางเพราะไม่มีรถบรรทุกอยู่เลย เขาจึงกลับบ้านไปกินข้าวและนอน พอรุ่งเช้าขึ้นสักเกิดเป็นไข้ขึ้นมาพ่อของเขาจึงให้กินยาสมุนไพร แล้วพ่อของเขาก็ไปทำงานกับแม่ของเขา สักรู้สึกเพลียมากจึงนอนอยู่กับบ้าน เขาหลับไปครึ่งวัน สักรู้สึกหิวมากจึงไปหาแม่ที่ครัว เพราะว่าตอนเที่ยงพ่อและแม่ของเขา ก็จะกลับมากินข้าวที่บ้าน แต่สักไม่เห็นพ่อและแม่ของเขา พอตื่นของเขาวังมาบอกว่าพ่อกับแม่ของเขา กำลังห้ามคนจะตัดไม้ สักจึงวิ่งไปดูเห็นต้นไม้หายไปหมด เหลือเพียงไม่กี่ต้น บ้านบนต้นไม้ของเขาก็ถูกเลื้อยจนขาดเป็นเสี่ยง ๆ เขาตกใจมากจะวิ่งเข้าไปหา แต่พ่อและแม่ของเขาได้ห้ามไว้ ได้แต่ปล่อยให้พวกคนตัดไม้ตัดจนหายไปหมด พอตอนรุ่งเช้ามีตำรวจมาจับพวกคนตัดไม้ไว้ได้ แต่ป่าถูกตัดจนหมด

สักรู้สึกเสียใจมากวันทั้งวันได้แต่นั่งดูป่าที่ถูกตัดจนหมด แล้วสักได้พูดออกมาคำเดียวว่า
เอाप่าไผ่ของฉันกลับมา....

ด.ช. นรินทร์ สดามุพงษ์

ชั้น ม.1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 31.33

ป่าไม้ในประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศไทย ... มีป่าไม้น้อยมาก เพราะมีพลเมืองมากขึ้น ป่าไม้จึงลดลง ไม่เหมือนในสมัยก่อนที่มีป่าไม้มากมาย ป่าไม้มีประโยชน์ต่อมนุษย์มากโดยเฉพาะปัจจัย 4 ในเรื่อง อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น

ป่าไม้มีทั้งคุณและโทษ คุณประโยชน์ เช่น ต้นไม้ช่วยเปลี่ยนก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ให้เป็นก๊าซออกซิเจน ต้นไม้เป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และเป็นบ้านเรือนให้แก่ มนุษย์ แล้วต้นไม้ก็ยังเป็นสินค้าส่งออกขายนอกประเทศได้ด้วย ฯลฯ

โทษของต้นไม้ก็คือ ต้นไม้บางชนิดมีพิษและบางชนิดไม่มีพิษ ต้นไม้ที่มีพิษเช่น ต้นคำแย เพราะเมื่อเราไปถูกมันจะเกิดอาการแสบ คัน เป็นต้น ส่วนต้นไม้ที่ไม่มีพิษ เช่น ต้นไม้กินคน และกินสัตว์ในป่าของประเทศแอฟริกา ก็คือป่าอาเมซอน ซึ่งเป็นป่าคงดิบที่น้ำท่วมแห่งหนึ่ง กล่าวคือเมื่อฝนหรือเมฆลงไปถูกมัน เข้ามันจะหุบตัวพร้อมทั้งมันจะคายน้ำย่อยออกมาเพื่อจะทำ ให้สิ่งนั้นมีอันเป็นไป เป็นต้น

ป่าไม้ส่วนใหญ่จะอยู่ในที่ ๆ มีน้ำ หรือตามแถบภูเขาต่าง ๆ ต้นไม้ชนิดที่ใหญ่จะเป็น ต้นที่มีอายุมาก การดูอายุของไม้ดูง่ายมาก โดยจะดูที่รอยวงประจำปี คือต้นไม้ที่เราโค่นลงมา ก็จะเหลือต่อไม้ เราอาจดูที่ต่อไม้ก็ได้โดยนับจากเส้นที่เป็นขีด ๆ คือ 1 เส้นก็เท่ากับ 1 ปี 10 เส้นก็เท่ากับ 10 ปี 100 เส้นก็เท่ากับ 100 ปี

การดูแลรักษาต้นไม้ นั้นทำได้ง่ายโดยเฉพาะต้นไม้กระถาง และต้นไม้ประดับ ก็อ รคน้ำ พรวนดิน รักษาคุณภาพของดิน แต่ถ้าเป็นป่าไม้ใหญ่ ๆ ตามภูเขา ก็คือเราจะต้องไม่ตัดไม้ ทำลายป่า นั่นคือวิธีดูแลรักษาต้นไม้เล็ก ๆ น้อย ๆ

ต้นไม้มีความสวยงาม สร้างความร่มรื่น และต้นไม้ยังมีประโยชน์มากมายตามที่ได้กล่าวไปแล้ว ต้นไม้ยังช่วยรักษาดินปกคลุมดิน เป็นแหล่งทองเหี่ยวที่สวยงาม สร้างบรรยากาศที่ดี ให้นกน้อยอยู่รอด ให้สัตว์ป่าอยู่รอด สร้างอารยธรรมประจำชาติ สร้างศิลปะ เพื่อการทำรายได้เข้าประเทศของเราให้มากขึ้น ทำให้ประเทศชาติหน้าอยู่ เขียวขจี ทำให้เจริญหูเจริญตา เราจึงไม่ควรทำลายต้นไม้ที่มีประโยชน์แม้แต่ต้นไม้ที่มีพิษ เราควรจะรักษาค้นไม้เพื่อความเขียวขจีและอากาศบริสุทธิ์ของประเทศชาติ.

ค.ช. มนต์ชัย พลวิเศษ

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 27.33

ความสวยงามของภูเขาและป่าไม้

ภูเขาในประเทศไทยเราก็มีความสวยงามมาก ถ้าเราเคยเห็นในรูปภาพก็ควรจะรู้ว่าภูเขามีสวยงามอย่างไร ใครที่เคยไปเที่ยวบนภูเขาอาจจะคุยให้คนที่ไม่เคยขึ้นไปฟังบ้าง บนภูเขาก็มีสัตว์มีหลายหลากพันธุ์ มีน้ำตก มีสัตว์ป่าหลายชนิด ถ้าเราเคยขึ้นไปก็จะเห็นวิวบนภูเขาที่มีความสวยงาม

วิวบนภูเขาที่บางคนเคยขึ้นไปเห็น ก็คงจะมีลักษณะเดียวกัน คือ มีภูเขาสลับซับซ้อนกันอยู่ มีเมฆหมอก ถ้าเราไปเห็นวิวบนภูเขาตอนเช้าก็พบว่า จะเห็นหมอกหนาหิบบ้างเต็มไปหมด บางครั้งเราก็อาจมองไปเห็นภูเขาสลับกันอยู่ก็ได้

ตอนสายเราก็อาจเห็นภาพภูเขาสลับกันอยู่บ้าง แต่ก็ยังมีหมอกบาง ๆ ทั่วทั้งภูเขา ตอนนี้พระอาทิตย์กำลังที่จะขึ้น เราจะเห็นภาพที่สวยงามเหมือนกับที่เราเคยเห็นในรูปภาพ

ตอนเย็นหมอกก็จะจางลงทำให้เห็นภูเขาสลับกันอยู่ชัดเจน พระอาทิตย์ก็จะลับขอบฟ้า คนนี้คนนั้นจะไม่มีความสวยงาม เพราะเป็นตอนที่พระอาทิตย์กำลังลับขอบฟ้า แสงของมันก็จางลง ท้องฟ้าก็จะมีตลง มันดูกับคนไม่ได้ดีมาก เราจะเห็นว่าขณะนี้คนนั้นจะมีสีดำและสลับกับสีแสงของดวงอาทิตย์ที่เป็นสีแดง ๆ ออกเหลือง ๆ ระยิบระยับ

ความงามของภูเขามีนานมาย สู้ที่เราจะพรรณนาได้ ปัจจุบันภูเขาที่ถูกทำลาย เช่น โคนระเบิดทำเป็นหิน ต้นไม้บนภูเขาถูกตัด จึงทำให้ความงามบนภูเขาเสื่อมลง และอาจทำให้เกิดน้ำท่วม บรรยากาศบนภูเขาไม่ค่อยสบาย ดินเสื่อมคุณภาพ และปัญหาอื่น ๆ อีกเป็นอันมาก

เรารู้แล้วว่าภูเขาและป่าไม้มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างไรกับเรา เราก็ควรที่จะรักษาความสวยงาม ความสำคัญของมันเอาไว้ ไม่ควรไปทำลายมัน ควรที่จะทะนุบำรุงมันปลูกมันเพื่อให้มันทำประโยชน์ให้กับเราและประเทศของเราที่สวยงามขึ้นมากกว่านี้.

ค.ญ. ลลิตา ผาณิตพิเชษฐวงศ์

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 26.67

สถานที่น่าท่องเที่ยวในประเทศไทย

ในโลกมนุษย์เรามีสถานที่น่าท่องเที่ยวมากมาย ซึ่งแต่ละสถานที่นั้นต่างก็มีสิ่งสำคัญ เป็นสัญลักษณ์ประจำตัว เช่น สถานที่สำคัญทางศาสนา หรือทางประวัติศาสตร์ โดยสิ่งเหล่านี้ สามารถจะเป็นแรงดึงดูดใจ ทำให้คนสนใจและคิดต้องการจะไปดูด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการ เพิ่มพูนฐานะทางเศรษฐกิจของสถานที่นั้น ๆ ด้วย

ในประเทศไทยเรามีสถานที่น่าท่องเที่ยวมากมาย แต่คนไทยหลาย ๆ คนไม่เห็นค่า ของสถานที่นั้น กลับคิดจะไปต่างประเทศเพื่อจะไปชมทิวทัศน์หรือสิ่งสวยงามของประเทศนั้น ซึ่งสิ่งสวยงามบางอย่างของประเทศไทยเรามีความสวยงามและน่าท่องเที่ยวมากกว่าต่างประเทศ ซึ่งคนไทยหลายคนคิดจะไปเที่ยว

การไปต่างประเทศนั้นเป็นการสิ้นเปลืองอย่างยิ่ง ไม่คุ้มเท่ากับเงินที่สูญเสียค่าเดินทางไป โดยเงินค่าเดินทางของการไปต่างประเทศนั้นจะสามารถไปเที่ยวประเทศไทยซึ่งมีสิ่งสวยงาม ได้หลาย ๆ ที่ เช่น เขาใหญ่ คอยอินทนนท์ ฯลฯ โดยอีกหลายสถานที่นั้นก็เริ่มจะเก่าแก่และ บูดสลายไปตามกาลเวลา เช่น เมืองโบราณ วัดกุโบรบ้านเชียง ฯลฯ ซึ่งสถานที่เหล่านี้ก็ เป็นการทำได้ให้แก่ประเทศไทยเป็นอันมาก เนื่องจากมีชาวต่างชาติเห็นคุณค่าของ สถานที่สำคัญต่าง ๆ ของไทยเรา ซึ่งไม่ว่าเขาจะอยู่ไกลเพียงไรก็อุตสาหมาประเทศไทย เพื่อจะมาดูชมด้วยตาตนเอง แต่คนไทยเราซึ่งอยู่ใกล้และเข้าใจมากกว่ากลับไม่คิดจะไปดู ซึ่งสิ่งสำคัญในประเทศไทยนั้นหลายที่อาจต้องปิดไปโดยไม่ได้อุญไทยต่อไป

เพราะฉะนั้นคนไทยเราจึงควรเห็นคุณค่าของสถานที่สำคัญนั้น และควรคิดอีกครั้งว่า การจะไปชมสถานที่สำคัญของต่างชาตินั้น ของประเทศไทยเราเองนั้นได้เคยดูชมกันแล้วหรือยัง.

ด.ช. ไชยศ น้อยจันทร์

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 25.67

เรียงความ
เรื่อง ธรรมชาติของประเทศไทย

ป่าไม้ในประเทศไทยมีมากมายหลายหลายชนิด ล้วนแต่ให้คุณให้ประโยชน์ทั้งนั้น
ถ้าเราใช้มันเป็นเราก็จะได้รับประโยชน์จากมัน

ธรรมชาติประกอบไปด้วย ป่าเขาลำเนาไพร ป่าไม้ตามภูเขาในตอนเช้า ๆ ก่อน
พระอาทิตย์ขึ้นก็จะเห็นความสวยงามประหลาดตาอย่างจะหาดูได้ยาก สุดที่จะพรรณนา
เราจะหาคุณธรรมชาติเหล่านี้ได้ตามลำน้ำ ตามวัดอรุณราชวราราม ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นสถานที่
ที่สวยงามแห่งหนึ่งในยามเช้าของประเทศไทย ชาวต่างประเทศพากันมานั่งจลจลดู
ธรรมชาติเช่นนั้นด้วยความเป็นสุข ตอนพลบค่ำก็เช่นกันหนุ่มสาวพากันลงเรือแจวไปตาม
ลำน้ำด้วยอาการที่แสนจะเป็นสุข หรือไม้ก็ตามภูเขาถ้าเราได้ขึ้นไปภูเขาดัง ๆ ในยามเช้า
เช่นเขาน้ำหยด ภูเขาภูหลวง ภูเขาสามร้อยยอด ก็จะพบความสดชื่น ความร่มรื่น อากาศบริสุทธิ์
ยิ่งอยู่ถึงยอดเขาได้ยิ่งดี ธรรมชาติเหล่านี้เป็นธรรมชาติที่งดงามของประเทศไทย พวกเรา
คนไทยในประเทศได้ไปเที่ยวชมก็จะเป็นสุข ธรรมชาติต่าง ๆ เหล่านี้จะอยู่กับประเทศไทยเรา
ไปนานชั่วนานถ้าเราคนไทยด้วยใจทำลาย ชาวต่างประเทศก็จะเข้ามาชมสถานที่เหล่านั้นอีกมาก
และในการที่ชาวต่างประเทศเข้ามาชม ก็จะทำให้รายได้ให้กับประเทศไทยเป็นจำนวนมหาศาล
เลยทีเดียว อีกทั้งอาจจะทำให้ประเทศต่าง ๆ รู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น คนที่ได้เข้ามาชม
ก็จะกลับไปประเทศแล้วเราขนานนามของประเทศเราให้คนอื่นที่ยังไม่ได้มาชมฟัง คนที่ได้ฟัง
นี้ก็อยากมาชมด้วยตาของตนเองก็เข้ามา

เราอาจจะกล่าวได้ประเทศไทยยังไม่สิ้นสถานที่ดี ๆ ที่จะให้ชาวต่างประเทศได้ชม
เพราะฉะนั้นเราควรอนุรักษ์ธรรมชาติของประเทศไทยไว้ให้คู่ควรกับประเทศเรา.

ค.ญ. อัญชลี วุฒิสิริ

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 20.67

ป่าที่ดี

ป่าไม้ที่ดีควรมีอากาศและความร่มรื่นแก่คนเรา เพราะว่าป่าไม้ที่ทั้งสวยงาม ให้เราเห็นอยู่ก็มี เช่น น้ำตก บึง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ให้ความงามตามธรรมชาติแก่คนที่พบเห็น ถ้าใครได้พบเห็นสิ่งเหล่านี้ก็จะเกิดความสุขใจแก่ผู้พบเห็นที่สวยงามอย่างไร ป่าไม้ที่ดีก็ต้องไม่ควรมีสิ่งสกปรกอยู่ด้วย เช่น กองขยะต่าง ๆ เป็นต้น เพราะจะทำให้ผู้ที่พบเห็นเกิดความสุขใจไม่ได้ ดังนั้นป่าที่ดีควรมีธรรมชาติอันสวยงาม มีเสียงนกร้อง จึงนับว่าเป็นป่าไม้ที่ดี

ประโยชน์ของป่าไม้มีทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรงของป่าไม้ก็คือเป็นสินค้าออกนอกประเทศ ทำกำไรให้แก่ประเทศ เป็นต้น ทางอ้อมก็คือ ช่วยให้ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับต้นไม้ เช่น ในการศึกษาเกี่ยวกับป่า ต้นไม้ ให้มีอารมณ์แจ่มใส ได้เห็นธรรมชาติที่สวยงามต่าง ๆ

การอนุรักษ์ป่าไม้ คือไม่ควรถิ่นเตาะอาหารหรือกองขยะไว้ในป่าไม้ ไม่ทำลายป่า หรือลักลอบตัดป่าไม้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ ไม่เหยียบย่ำทำลายป่า ไม่เผาป่า เพราะจะทำให้ความเดือดร้อนให้แก่สัตว์ที่อาศัยในป่าได้ เป็นต้น

การที่คนเราจะชอบป่าไม้จะอยู่ที่จิตใจเช่น ถ้าเราชอบจริง ๆ ก็อาจจะมีต้นไม้ไว้ในบ้านบ้างก็ได้ เหตุที่ข้าพเจ้าชอบก็มีอยู่ว่า ต้นไม้ให้ประโยชน์หลายอย่างตามแต่จะคิดในอุดมคติของพวกเราคนไทยทุกคน อาจมีหลายคนที่ไม่ชอบ ถ้าชอบก็จะทำให้สบายใจที่สุดเลยที่เดียวและนะสำหรับผู้ที่ชอบต้นไม้

เราก็จะสรุปได้ว่า ต้นไม้ให้ชีวิตที่สุขสันต์กับคนที่รักต้นไม้.

ด.ญ. สุธิดา ส่องสว่าง

ชั้น ม.1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 19.33

ธรรมชาติอันสวยงาม

ในประเทศไทยที่เราอยู่นี้ จะแบ่งออกเป็นแต่ละภาค เช่น ภาคเหนือก็เป็นที่มีภูเขา
มาก แต่ละภาคก็มี คือทางภาคอีสาน และทางภาคตะวันออก แต่มั่นน้อยกว่าภาคเหนือ

วันนั้น พ่อและแม่ของเราพาเราไปเที่ยวทางภาคเหนือ เราดีใจมากเพราะว่า
ไม่เคยไปเที่ยวทางภาคเหนือ แล้วเราทั้งหมดก็ได้เดินทางโดยรถไฟไปเชียงใหม่
ในวันนั้นเอง พ่อไปถึงอาของเราก็มารับพร้อมกับลูกและเมียของอาที่สถานี แล้วพาเราทั้งหมด
ไปที่บ้านซึ่งต้องผ่านภูเขาหลายลูกซึ่งแต่ละลูกสวยงาม พ่อตกเอ็นเมียของอาที่ทำอาหารมาให้
มีทั้งข้าวเหนียว ไก่ย่าง และอื่น ๆ อีก เย็นนั้นเราอิ่มมากเพราะไม่เคยกินอะไรอร่อย แล้ว
คืนนั้นเราก็หลับอย่างมีความสุข เพราะอาบอกว่าตอนเช้าจะพาไปเที่ยวตามภูเขาต่าง ๆ ซึ่ง
ในตอนเช้าจะสวยงามมาก

ในตอนเช้าของวันต่อมา อาชีพพาพวกเราทั้งหมดไปเที่ยวตามภูเขาต่าง ๆ พวกเรา
ได้ไปถึงยอดของภูเขาลูกหนึ่งที่สูงมาก พวกเราได้เห็นธรรมชาติอันแท้จริง คือได้ยืนเสียง
นกร้องกันอย่างไพเราะ และยังมีสัตว์อื่น ๆ อีกมากมาย ในวันนั้นพวกเราไม่รู้สึกเหนื่อยกันเลย
แต่ท้องมันหิว จึงได้นำข้าวห่อซึ่งอยู่ในกระเป๋าที่ติดตัวมาออกมากินกันอย่างอร่อย

เพราะอย่างนั้นฉันจึงมีความสุขอย่างแท้จริงโดยมีธรรมชาติอันสวยงามนี้เอง.

ด.ช. วีรชัย สมประสงค์

ชั้น ม. 1/2 กลุ่มทดลอง

คะแนนเฉลี่ย 18.00

เรื่อง ป่าไม้

ป่าไม้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและประโยชน์ต่อมนุษย์เราเป็นอย่างมาก จึงควรที่จะอนุรักษ์ป่าไม้ และปลูกป่าทดแทนเพื่อที่จะเอาไว้ใช้ประโยชน์ต่อ ๆ ไปในภายหน้า โดยที่เราไม่ต้องไปสั่งซื้อไม้จากนอกประเทศมาใช้ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น

ป่าไม้นั้นซึ่งเราทราบแล้วว่ามันมีประโยชน์ต่อเรา ฉะนั้นเราก็ควรจะให้มันให้เป็นประโยชน์ ประโยชน์ของป่าไม้นั้นมีทั้งทางตรงและทางอ้อม ชาวเขาจะขอกกล่าวถึงประโยชน์ทางตรงของมันก่อนก็คือ มันสามารถนำไปใช้ทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ โดยเริ่มจากการทำเฟอร์นิเจอร์ เครื่องประดับ เครื่องใช้ ซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านี้มันก็มีราคาที่สูงขึ้นข้างแพงมาก สำหรับประโยชน์ทางอ้อมนั้น มันจะสามารถช่วยให้เราไม่เดือดร้อนก็คือ อุทกภัย ซึ่งอุทกภัยหรือภัยธรรมชาตินั้นมันมีสาเหตุมาจากคนตัดไม้ทำลายป่า เมื่อฝนตกลงมาก็ไม่มีอะไรที่จะซับน้ำไว้ได้ น้ำจึงไหลท่วมบ้านเรือนคน ทำให้ผู้คนขาดที่อยู่อาศัยลำบาก และอีกประการหนึ่งก็คือมันทำให้ธรรมชาติมีความสวยงามและร่มรื่น ซึ่งเราสามารถนำมาสร้างเป็นอุทยานแห่งชาติ เพื่อที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้มาก็ได้

เราควรจะช่วยกันอนุรักษ์ป่าไม้โดยการที่เราตัดไม้ไปแล้ว เราก็ควรจะปลูกป่าไม้ทดแทน ซึ่งปัจจุบันนี้เรายังคงจะทำการลักลอบตัดไม้ โดยที่ไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเสียก่อน จึงควรที่จะออกกฎหมายคุ้มครองป่า เรียกว่า "พระราชบัญญัติ"

เมื่อเราได้รู้จักป่าไม้มาดีพอสมควรแล้ว เราก็ควรจะมารู้จักสถานที่ที่เป็นป่าไม้กันบ้าง คือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งเป็นที่มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่ และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจด้วย นอกจากนั้นก็มีน้ำตกหลายแห่ง เช่น น้ำตกพริ้ว น้ำตกไทร วังตะไกร ฯลฯ

ป่าไม้มีความสำคัญต่อเราเป็นอย่างมาก เราควรจะให้ความสำคัญกับมันบ้าง
 ดังที่ว่า "อากาศเป็นพิษ ชีวิตจะสั้น
 ต้นไม้เท่านั้น ที่ทั้งกินและแก้"

ท.อ. วิลาสินี รติชาวโรจน์
 ชั้น ม. 1/10 กลุ่มควบคุม
 คะแนนเฉลี่ย 32.33

เรื่อง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ถ้าเอ่ยถึงคำว่า "ธรรมชาติ" และ "สิ่งแวดล้อม" ทุกคนเมื่อได้ฟังก็ย่อมจะเข้าใจดีว่า คำว่า "ธรรมชาติ" "สิ่งแวดล้อม" นั้นคืออะไร แต่ในความรู้สึกนึกคิดของข้าพเจ้าได้บอกไว้ว่า ธรรมชาติก็คือ สิ่งที่เกิดขึ้นมาเองโดยทั่ว ๆ ไป มิใช่มนุษย์จะสร้างขึ้น แต่คำว่าสิ่งแวดล้อมนั้นคือ สิ่งที่อยู่รอบตัวเรานั้นเอง ถ้าจะกล่าวถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเมืองไทยนั้น ข้าพเจ้าคิดว่า ในประเทศของเรานั้นมีสิ่งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติมากมาย เช่น ในถ้ำมีหินงอก หินย้อย เป็นต้น สิ่งแวดล้อมนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าในบางสถานที่ก็มีสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ เช่น ในเมืองหลวง หรือที่เรียกกันว่า กรุงเทพฯ มียานพาหนะมากจึงทำให้เกิดอากาศเป็นพิษขึ้น

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนี้ก็มีความสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์มาก ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดจะประกอบอาชีพใด เพราะสิ่งเหล่านี้ทำให้สภาพจิตใจของมนุษย์มีความสดชื่น เบิกบาน สนุกสนานแจ่มใส

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นบางครั้งก็กระทำประโยชน์ให้กับมนุษย์มากมาย เช่น ธรรมชาติสร้างต้นไม้ขึ้นมา มนุษย์เราก็ได้นำต้นไม้เหล่านั้นมาสร้างบ้านเรือน หรืออาจจะนำมาตกแต่ง ประดับประดาที่อยู่อาศัย อาทิเช่น ทำเตียง โต๊ะเครื่องแป้ง หรืออาจจะเป็นที่บูชาพระก็ได้

ธรรมชาติที่สวยงามที่ข้าพเจ้าเคยพบเห็นมามีมากมาย แต่ที่ประทับใจข้าพเจ้ามากที่สุด คือ ที่เกาะสมุย ที่นั่นมีหินตาหินยาย เมื่อข้าพเจ้าประสบพบเห็นมัน ข้าพเจ้าก็นึกแปลกใจทันทีว่า สิ่งเหล่านี้ธรรมชาติสร้างมันขึ้นมาได้อย่างไรหนอ และสถานที่อีกแห่งหนึ่ง คือ สุสานหอย 75 ล้านปี ซึ่งตั้งอยู่ที่ จ.กระบี่ เมื่อข้าพเจ้าสัมผัสกับมันในใจของข้าพเจ้าก็คิดว่าไม่น่าเชื่อเลยว่าธรรมชาติจะสร้างมันขึ้นมาได้

ข้าพเจ้าขอกล่าวได้อย่างเต็มปากว่า ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม มีประโยชน์สำหรับ
มนุษย์เรามากมาย.

ค.ญ. ผดุงไม เสี่ยงกอง
ชั้น ม. 1/10 กลุ่มควบคุม
คะแนนเฉลี่ย 30.00

สวรรค์ในเขาใหญ่

การที่เราได้อากาศบริสุทธิ์นั้น ก็เกิดจากต้นไม้ ต้นไม้ยังให้ความร่มรื่นต่าง ๆ เรามาช่วยกันรักษาต้นไม้กันเถอะครับ

ตอนเย็นบนภูเขา มีความสดชื่น สวยงาม และสงบนิ่ง มีฝูงสัตว์ต่าง ๆ เช่น กระต่าย, นก, กวาง, เก้ง, ปลา ฯลฯ ที่สวยงามดังสวรรค์บนฟ้าอันกว้างไกล มองไปทางไหนมีแต่ความสวยงามยิ่งนัก มองลงไปข้างล่างรู้สึกสูงมาก เห็นบ้านเรือนที่ห่างไกล เล็กเท่าเมล็ดข้าวโพด พวกเพื่อนที่อยู่ตามดอยเขามักจะชวนกันไปขึ้นไปเที่ยวเสมอ หรือไปอ่านหนังสือกัน เพราะสงบไม่มีควันพิษ หรือเสียงรถ ได้ยินแต่เสียงอันไพเราะของนกน้อยที่อาศัยอยู่ตามบริเวณภูเขาที่ไปเที่ยว ป่านี้เป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยต้นไม้เพราะอยู่ห่างจากบ้านเมืองมากนัก

และแล้ววันหนึ่งบนภูเขาตอนสาย ๆ ข้าพเจ้ากับเพื่อนได้ขึ้นมาบนภูเขาอีกครั้งหนึ่ง มีทั้งเพื่อนหญิงและเพื่อนชาย ได้ตกตะลึงเพราะดอกไม้ป่าบนภูเขาได้บานสะพรั่งเต็มพื้นที่ที่เรามักไปเที่ยวกัน พวกเราเลยเขียนป้ายเป็นอนุสรณ์กันว่า "สวรรค์ในเขาใหญ่" พวกเราทั้งหมดได้เล่นกันด้วยความเพลิดเพลิน สมกับที่ดอกไม้เหล่านั้นสวยงามจนเหลือ และในวันหนึ่งเดือนมกราคม เราขึ้นมาอีก ต้นไม้ในแถวนั้นยังเพิ่มลูกนกและแม่น้ำลำธารขึ้นอีกซึ่งเป็นที่ยังงดงามยิ่งกว่าครั้งก่อน น้ำใสแจ่มมองเห็นปลาว่ายทวนไปในน้ำซึ่งไหลไปเอื่อย ๆ เราจึงได้เก็บดอกไม้ขึ้นมาพร้อมกับความงามในป่าใหญ่แห่งนี้ ซึ่งเราพูดได้เต็มปากเลยว่า "พวกเรารักต้นไม้มาก" อย่างเต็มใจและภาคภูมิใจ

เราอยากเห็นความสวยงามอย่างผม ลองช่วยกันอนุรักษ์สัตว์ป่าและต้นไม้ต่าง ๆ ไว้ไม่ให้สูญหายไป เราก็จะได้ชมความงามแน่นอนที่สุด.

ด.ช. ธรรมบุญ สวัสดิ์

ชั้น ม. 1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 30.00

เรียงความเรื่องทิวไม้งาม

เราเคยได้ยินคำว่าทิวไม้กันบ้างแล้วใช่ไหม ทิวไม้ที่งามของเรา แต่เราจะไม่ให้ทิวไม้งามขึ้น เราควรจะมาอนุรักษ์ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อทิวไม้ที่สวยงามของพวกเราทุกคน

รุ่งอรุณของวันใหม่ในชนบท ดวงอาทิตย์กำลังทอแสงเรืองรองจากขอบฟ้า เหล่านกได้ออกจากรังเพื่อไปหาอาหาร ไก่ที่ชาวบ้านเลี้ยงไว้มองส่งเสียงขันกันไปเป็นจังหวะ ทำให้ธรรมชาติมีชีวิตชีวาขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ชนบทแถบนี้ทิวไม้ที่สวยงาม ป่าไม้ร่มรื่น เวลาอุทกภัยมาป่าไม้พวกนี้ก็ซึมซับเอาน้ำเข้าไปเพราะชาวบ้านต่างรู้ค่าของป่าไม้ไม่ทำลาย ไม้เหมือนพวกที่โง่เขลาเขาป่าดงที่ตัดโค่นไม้รู้ค่าของป่าไม้ เราจึงควรอนุรักษ์ป่าไม้ เช่น ออกคำเชิญชวนให้รักษาป่าไม้ และให้ช่วยกันปลูกต้นไม้ในวันต้นไม้ เพราะต้นไม้ให้ประโยชน์เรามากมายหลายอย่าง ถึงแม้จะมีโทษบ้างก็ตาม ประโยชน์ของต้นไม้เช่น ปกกันน้ำท่วม ช่วยรักษาน้ำดิน ทำให้อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ โทษของต้นไม้ทำให้เกิดไฟป่าได้ เป็นต้น ฉะนั้น เมื่อเรารู้ค่าของต้นไม้เราก็ควรช่วยอนุรักษ์ให้คงอยู่ไว้ สิ่งที่จะไม่มีเราควรปลูกทดแทนรักษาไว้ อีกอย่างหนึ่งควรระวังการล่าสัตว์ นอกจากจะเป็นบาปแล้วยังทำให้ลดจำนวนไปถึงขั้นสูญพันธุ์ได้

ถ้าจะให้ทิวไม้เรารวมขึ้นเราควรจะให้สัตว์ทั้งหลายอยู่คู่ระดับป่าตลอดไป สัตว์แบ่งออกเป็นหลายพวกใหญ่ที่สูญพันธุ์ไปแล้วได้แก่ สมัน โคปรี เก้ง ควายป่า

ฉะนั้น ทิวไม้ของเราควรจะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์ ธรรมชาติเช่นนี้ตลอดไป โดยมนุษย์ทุกคนต้องให้ความร่วมมือทุกคน ธรรมชาติถึงจะไม่หายไปจากโลกนี้ และทิวไม้ของเราก็จะงามสวย ไม่มีสิ่งที่เป็นอันตรายต่อไป.

ท.ญ. อรุณรุ่ง แสงจำ

ชั้น ม. 1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 24.66

เรื่อง ป่าไม้ของชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติมีประโยชน์ต่อเรามากมาย เราสามารถนำไปทำสิ่งของต่าง ๆ ได้มากมาย ตัวอย่างของทรัพยากร เช่น ป่าไม้

ป่าไม้เป็นทรัพยากรของชาติชนิดหนึ่งที่สำคัญมากต่อชาติ บ้านเมืองมากเป็นอย่างยิ่ง ประโยชน์ของป่าไม้ในทางตรง เช่น ไม้ก่อสร้างบ้านเรือน ทำให้ฝนตกตามฤดูกาล ป้องกันน้ำท่วมและความแห้งแล้ง

มนุษย์สามารถนำเอาไม้ของป่ามาใช้ในการดำรงชีวิต เช่น ไม้ปลูกสร้างบ้าน เครื่องประดับ ยานพาหนะ

ประโยชน์ของป่าไม้ทางอ้อม คือ ทำให้ฝนตกตามฤดูกาล ช่วยให้แม่น้ำลำคลองไหลตลอดปี รากช่วยยึดดินมิให้พังทลาย นอกจากนี้ป่าไม้ยังเป็นแหล่งผลิตปุ๋ยธรรมชาติ เพราะกิ่งไม้ใบไม้ที่ตกทับถมกันนาน ๆ ก็จะเปื่อยเน่ากลายเป็นปุ๋ย อีกประการหนึ่งคือ ป่าไม้ช่วยในการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น อุทยานเขาใหญ่ เป็นต้น

ป่าไม้มีประโยชน์แก่เรามากมาย ทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่มนุษย์บางคนชอบลักลอบเข้าไปตัดไม้ทำลายป่า ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะออกกฎหมายคุ้มครองก็ตาม

สาเหตุที่ป่าไม้ถูกทำลาย คือ

- ก. การตัดไม้เพื่อการค้าขาย ไม้ปลูกสร้างบ้านเรือน
- ข. การถางป่า เพื่อใช้ดินทางการเกษตร เช่น ในภาคเหนือ
- ค. การใส่เครื่องมือทันสมัย ทွ่นแรงไปตัดต้นไม้

ป่าไม้เป็นทรัพยากรที่ล้ำค่าแก่มนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย เราไม่ควรมาตัดไม้ทำลายป่าเลย ควรจะช่วยกันบำรุงรักษามันให้เจริญงอกงามดีกว่า.

ด.ศ. ชินะโอภาส สะพานทอง

ชั้น ม.1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 24.33

ธรรมชาติที่ร่มเย็น

ธรรมชาติที่ร่มรื่นทำให้มนุษย์มีจิตใจแจ่มใส ร่าเริง สมองปลอดโปร่งสามารถคิดอะไรต่าง ๆ ได้ดีกว่าการอยู่ในสถานที่ที่แออัด ดังนั้นเมื่อมนุษย์เกิดความเครียดหรือหงุดหงิดก็จะไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ที่คนส่วนมากนิยมไปเที่ยว เช่น น้ำตก และวนอุทยาน

น้ำตกและวนอุทยานมีความร่มรื่นสวยงาม จึงทำให้ผู้ที่ได้ไปพบเห็นมีความสบายตา สบายใจ นอกจากนี้วนอุทยานยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าที่เราควรจะสงวนเอาไว้ เช่น แรด เก้ง กวาง เนื้อ ฯลฯ และยังช่วยให้ฝนตกตามฤดูกาล ทำให้ไม่เกิดอุทกภัยในประเทศของเรา ทำให้อากาศบริสุทธิ์ และยังทำให้มนุษย์มีจิตใจแจ่มใส สุขภาพแข็งแรง

มนุษย์ทุกคนควรอนุรักษ์ธรรมชาติที่ดีเช่นนี้ไว้ ไม่ควรทำลาย หรือสักลอบตัดไม้เหล่านี้ไปเผาถ่าน หรือตัดไปทำฟืนเพื่อนำไปขาย เพราะต้นไม้เหล่านี้ยังมีประโยชน์ที่ดีกว่าจะนำไปตัดเผาถ่าน.

ด.ญ. จุฬารัตน์ แซ่จูง

ชั้น ม.1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 24.00

เรื่อง ความงามของธรรมชาติ

ธรรมชาติที่เราจะพูดถึงคือ ป่าไม้ ภูเขา ห่องฟ้า ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ธรรมชาติเป็นผู้สร้าง หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่ามีอยู่ตามธรรมชาติ สิ่งที่มีกล่าวมานั้นล้วนแล้วแต่มีความสวยงามของมันอยู่แล้ว แต่มันยังก่อให้เกิดประโยชน์ได้ เช่น ป่าไม้ที่เราปลูกในป่าเราอาจตัดมาส่งขายนอกประเทศก็ได้

ข้าพเจ้าก็เป็นอีกคนหนึ่งที่ชอบชมธรรมชาติ เพราะในความรู้สึกของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าคิดว่ามันมีทั้งความสวยงาม น่าท่องเที่ยว และยังน่าที่จะค้นหาอีกด้วย

ในธรรมชาติมีสิ่งที่น่าสนใจหลายอย่าง เวลาข้าพเจ้าไปเที่ยวตามชนบทหรือไปในที่ไกล ๆ ห่างจากเมืองหลวง ข้าพเจ้าจะพบแต่ทุ่งนาที่เขียวขจี มีป่าที่เขียวชอุ่ม แล้วในป่ายังมีนกตัวเล็ก ๆ เกาะอยู่ตามต้นไม้ มันจะส่งเสียงร้องน่าฟังมาก

และในธรรมชาติก็มีสิ่งที่เป็นอันตรายได้เช่น ในป่าอาจมีเสือ งูเห่า สัตว์ ฯลฯ เราควรระวังในการเดินทาง เวลาเราเดินทางขึ้นไปบนเขา พอเรามองลงมาข้างล่างมันสวยงามมาก และเมื่อเรามองไปไกลสุดลูกหูลูกตาก็ยิ่งสวยใหญ่เลย ยิ่งโดยเฉพาะเวลาเย็นยิ่งน่าอยู่มากเลย ในป่ามันจะมีแสงสีทองบนฟ้า

ข้าพเจ้าคิดว่าในธรรมชาติยังมีสิ่งบางอย่างอีกมากมายที่เรายังไม่รู้จัก และบางสิ่งบางอย่างที่เราควรอนุรักษ์มันไว้ เช่น ป่าไม้ ในประเทศไทยกำลังจะหมดป่าแล้วเพราะไม่รู้จักใช้ ช่วยกันอนุรักษ์ป่าไม้จะได้มีไว้ใช้ตลอดไป.

ด.ญ. สุภาวดี ฤกษ์สุนทร

ชั้น ม. 1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 20.33

เรื่อง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เราเคยได้ยินคำว่าธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาแล้วใช่ไหม เราสงสัยหรือไม่ว่า
แปลว่าอะไร บางคนอาจบอกว่า แปลว่าสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราและสวยงาม บางคนบอกว่า
สิ่งที่อยู่ได้โดยไม่มีคนสร้างขึ้น แต่จริงแล้วแปลว่าสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราและเกิดขึ้นเอง
สวยงาม สดใสด้วย

ป่าไม้คือธรรมชาติอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นเอง สวยงามสดใส เราจึงควรรักษาป่าไม้
ภูเขาและสิ่งของที่เกิดขึ้นเองโดยมนุษย์สร้างขึ้นไม่ได้

ควรอนุรักษ์ป่าไม้เป็นสิ่งดี เราไม่อนุรักษ์วันนี้ วันหน้าเราอาจไม่มีป่าไม้ให้อนุรักษ์
ก็ได้

เช้าวันหนึ่งในชนบทบนยอดภูเขา ชาวภูเขาคคนหนึ่งตื่นจากการหลับใหลมาออกกำลังกาย
ในตอนเช้า อากาศสดใสมากเพราะชาวบ้านแถวนี้อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ต้นไม้ ฯลฯ

ทุกคนต่างจิตใจสดใสชื่นบานพร้อมที่จะรับอรุณของวันใหม่ดี ต่างก็รู้สึกชื่นในคุณค่า
ของต้นไม้ ภูเขา แม่น้ำ ลำธาร และธรรมชาติ

ประโยชน์ของต้นไม้ คือ ทำอะไรต่าง ๆ เช่น โต๊ะ กระจก และสิ่งที่เป็นปัจจัยสี่ ฯลฯ
โทษของต้นไม้ ทำให้เกิดไฟฟ้า

เราควรอนุรักษ์ต้นไม้ไว้เพื่อจะได้มีป่าไม้ในภายหน้า และเราก็ควรรักต้นไม้ตลอดชีวิต

จะวางวาย.

ด.ญ. ปาริฉัตร เกียรติศิลป์

ชั้น ม.1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 18.66

เขาในหมอก

ภูเขาก่อเกิดมาได้เพราะ ดิน ฟ้า อากาศ ลม ภูเขาจะสูงหรือต่ำก็มองคร่าวๆ ประกอบ
เดียวกัน ดินมารวมตัวกับเป็นเนิน ฟ้าโปรยฝนลงมาทำให้ดินที่รวมตัวกันขึ้นเกาะกันแน่น
อากาศทำให้ดินที่เกาะกันแน่นขึ้นแห้งแล้ง ลมพัดพาละอองพืช ดินไม้มารวมกัน ทำให้เขา
มีต้นไม้ นี่คือการกำเนิดของภูเขา

อากาศบนภูเขายามเช้านั้นบริสุทธิ์สดใสมาก ถ้าใครได้ไปจะมีความสดชื่นเหมือน
ภูเขายามเช้า

ภูเขามองด้านใดก็สวย ยังมีหมอกมาประดับก็ยิ่งเพิ่มความงามอย่างมากที่สุด
เคยมีคนเล่าว่า ภูเขาเป็นที่สงบใจได้เป็นอย่างดี เช่นเรื่องเขาในหมอกนี้

กาลครั้งหนึ่ง มีชายและหญิงคู่หนึ่งอาศัยในเมืองเล็ก ๆ ที่จนมาก เขาทั้งสอง
ชอบกัน รักกัน แต่เมื่อพ่อของฝ่ายหญิงไม่ยอม จะให้ลูกสาวตนได้แต่งงานกับเศรษฐี เป็น
ธรรมดาของพ่อแม่ที่อยากให้ลูกของตนได้ดี แต่ลูกสาวคนนี้ไม่ยอมจะแต่งงานกับชายหนุ่มนี้
เมื่อพ่อแม่ของทั้งคู่ไม่ยอมเขาก็หนีตามกันไปอยู่ที่เขาอันน่ากลัวเวลากลางคืน แต่ในเวลา
กลางวันมันคงน่าสง่าประดับบ้านเมืองได้เป็นอย่างดี หญิงชายคู่นี้อยู่กันกันมา 3 เดือน
พ่อแม่ทั้ง 2 ฝ่ายก็ตามมาพบและบังคับให้กลับ ถ้าเป็นความรู้สึกของเราตอนนั้นคงทนไม่ได้
แต่เขาทั้งสองยังงงพันฝ่าอุปสรรคโดยพยายามหนีขึ้นไปบนยอดเขา แต่ในที่สุดพ่อแม่ทั้งสอง
ก็ตามมาจนพบ ด้วยความรักกันทั้งสองจึงตัดสินใจจับมือกระโดดลงสู่เหวมรณะ เวลานั้นคือ
เวลาที่หมอกลงจัดมากจนยากที่จะค้นหาศพได้ นับแต่นั้นภูเขานี้ก็ได้ชื่อว่า เขาในหมอก

ฉะนั้น ใจคนทั้งสองหรืออีกหลาย จึงจำกัดความใจคนแข็งดังภูเขา.

ค.ช. ชัยวัฒน์ พจนรักษ์

ชั้น ม.1/10 กลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ย 15.33

ภาคผนวก ข

1. แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
2. แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอน
เรื่อง งานเขียนร้อยแก้ว

หน่วยที่ 1 (คาบที่ 1)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบต่าง ๆ ของงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่ควรรู้ตามระดับชั้นเรียนของนักเรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบ่งบอกถึงรูปแบบของงานเขียนร้อยแก้วประเภทบทความ เรียงความ และเรื่องสั้นได้ หลังจากที่ถูกกำหนดให้อ่านเรื่อง "แม่ศรีเรือน" และ "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" จากหนังสือแบบเรียนทักษะสัมพันธ์เล่ม 1 มาล่วงหน้าได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างงานเขียนร้อยแก้วที่เคยอ่านมาแล้วได้ถูกต้องตามรูปแบบของงานเขียนประเภทนั้น ๆ ได้แก่ บทความ เรียงความ และเรื่องสั้น และสามารถให้เหตุผลประกอบได้ด้วย

เนื้อหาสังเขป

1. งานเขียนของไทยรูปแบบต่าง ๆ
2. รูปแบบงานเขียนที่นักเรียนควรรู้จัก

กิจกรรม

1. ครูกำหนดให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง "แม่ศรีเรือน" และเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" จากหนังสือแบบเรียนชุดทักษะสัมพันธ์เล่ม 1 มาล่วงหน้า
2. ครูอธิบายให้นักเรียนได้รู้เกี่ยวกับงานเขียนประเภทต่าง ๆ ของไทยโดยสังเขป

3. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบของงานเขียนเรื่อง "แม่ศรีเรือน"
4. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบของงานเขียนเรื่อง "เศรษฐศาสตร์-
ในห้องแถว"
5. ครูให้นักเรียนอภิปรายหาข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบของงานเขียนประเภท
บทความและเรื่องสั้น
6. ครูสุ่มนักเรียนให้ยกตัวอย่างงานเขียนประเภทบทความ และเรื่องสั้น
จากที่เคยอ่านและเขียนมาบ้างแล้ว พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบด้วย
7. ครูสุ่มนักเรียนให้ยกตัวอย่างงานเขียนประเภทเรียงความ จากที่เคยอ่าน
และเขียนมาบ้างแล้ว พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบด้วย
8. ครูแสดงแผนภูมิรูปแบบของงานเขียนประเภทบทความ เรียงความ และ
เรื่องสั้นให้นักเรียนจดบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสืออ่านวิชาภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
2. แผนภูมิแสดงรูปแบบของงานเขียนประเภท บทความ เรียงความ และ
เรื่องสั้น

การประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. การร่วมอภิปรายของนักเรียน

แผนการสอน

เรื่อง ลักษณะของเรียงความและหลักการเขียนเรียงความ

หน่วยที่ 2 (คาบที่ 2)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเรียงความและหลักในการเขียนเรียงความอย่างถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบ่งบอกถึงส่วนประกอบที่สำคัญของเรียงความได้ถูกต้องในแต่ละส่วน ได้แก่ ส่วนของคำนำ ส่วนของเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป เมื่อได้อ่านพิจารณาเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 1 แล้วโดยตลอด
2. นักเรียนสามารถสรุปหลักหรือแนวทางในการเขียน คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปได้ถูกต้อง เมื่อครูตั้งคำถามนำทางให้
3. นักเรียนสามารถเขียนเรียงความในส่วนที่เป็นคำนำ ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง เมื่อครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้ด้วยความยาวประมาณ 2-3 บรรทัด

เนื้อหาสังเขป

1. หลักการเขียนเรียงความ
2. ส่วนประกอบของเรียงความ

กิจกรรม

1. ครูนำเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 1 มาให้นักเรียนอ่านอย่างพิจารณาและสังเกตรูปแบบและวิธีการเขียน

2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรียงความ โดยพิจารณาจากเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 1

3. นักเรียนช่วยกันพิจารณาหาข้อสรุปที่จะเป็นหลักหรือแนวทางในการเขียน ส่วนต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป เป็นส่วน ๆ ไป

4. ครูแสดงแผนภูมิรูปแบบของการเขียนเรียงความ และแผนป้ายข้อสรุป เกี่ยวกับแนวทางในการเขียนเรียงความในส่วนต่าง ๆ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ให้นักเรียนจับบันทึก

5. ครูกำหนดข้อความ 1 ข้อความให้นักเรียนใช้เป็นหัวข้อเรื่อง แล้วฝึกเขียน เรียงความในส่วนที่เป็นคำนำ ความยาวประมาณ 2-3 บรรทัด

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียน ชุดที่ 1
2. แผนภูมิรูปแบบการเขียนเรียงความ
3. แผนป้ายข้อสรุป แนวทางในการเขียนเรียงความในส่วนต่าง ๆ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

การประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. ความสนใจในการอ่านเอกสารประกอบการเรียน
3. ตรวจงานการเขียนคำนำของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง โครงเรื่องและการขยายความ

หน่วยที่ 3 (คาบที่ 3)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนเห็นความสำคัญและรู้จักนำวิธีการวางโครงเรื่องไปใช้ เมื่อนักเรียนจะเขียนสิ่งที่เป็นเรื่องเป็นราว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถหยิบยกประโยชน์จากความสำคัญจากย่อหน้าต่าง ๆ ได้ถูกต้อง เมื่อครูกำหนดให้อ่านเอกสารประกอบการเรียน ชุดที่ 2
2. นักเรียนสามารถอภิปรายสรุปถึงความสำคัญของการวางโครงเรื่องในการเขียนได้อย่างมีเหตุผล
3. นักเรียนสามารถขยายความจากข้อความที่เป็นโครงเรื่องที่ครูกำหนดให้ได้ อย่างเหมาะสม
4. นักเรียนสามารถกำหนดโครงเรื่องในการเขียนเรียงความจากเรื่องที่นักเรียนคิดขึ้นเอง

เนื้อหาสาระ

1. การวางโครงเรื่อง
2. การขยายความ

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 2 แล้วปฏิบัติตามคำสั่ง
2. นักเรียนอภิปรายสรุปความสำคัญของการวางโครงเรื่องในการเขียน

3. ครูกำหนดข้อความที่เป็นโครงเรื่องให้นักเรียนช่วยกันขยายความเป็นข้อความ
1 ย่อหน้า

4. ครูให้นักเรียนคิดเรื่องที่จะเขียนขึ้นเอง แล้ววางโครงเรื่องมาส่งครู

สื่อการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 2

การประเมินผล

1. การอภิปรายของนักเรียน
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ขอหนา

หนวยที่ 4 (คาบที่ 4)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนขอหนาและการ เวนวรรคตอน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแยกแยะข้อความที่กำหนดให้ออกเป็นขอหนาได้ถูกต้อง
เหมาะสม จากข้อความที่ไม่ได้จัดลำดับขอหนาไว้ใหม่มีความยาวประมาณ 1 หนာกระดาษ
2. นักเรียนสามารถจัดลำดับข้อความที่กำหนดให้เป็นวรรคตอนที่เหมาะสม
3. นักเรียนสามารถสรุปหลักการเขียนขอหนา และความสำคัญในการ เวน
วรรคตอนได้ถูกต้อง หลังจากการอ่านข้อความที่กำหนดให้ และปฏิบัติตามคำสั่งของครู
ในชั้นค่น ๆ แล้ว

เนื้อหาส้งเขป

1. หลักการเขียนขอหนา
2. การเวนวรรคตอน

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 3
2. นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งจากเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 3
3. นักเรียนอภิปรายสรุปหลักการเขียนขอหนาและความสำคัญในการ เวน
วรรคตอน โดยครูช่วยชี้แนะ

4. ครูแสดงแผนป้ายข้อสรุปความสำคัญของการเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน
ให้นักเรียนจดบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 3
2. แผนป้ายข้อสรุปหลักการเขียนย่อหน้า และความสำคัญในการเว้นวรรคตอน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการอภิปรายของนักเรียน
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ท้าและประโยค ตอนที่ 1

หน่วยที่ 5 (คาบที่ 5)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย และนำไปใช้เรียบเรียงเป็นข้อความได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจำแนกคำต่าง ๆ จากข้อความที่ได้อ่านในเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 4 และนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ตามชนิดของคำนั้น ๆ ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถนำคำต่าง ๆ ที่แยกเป็นหมวดหมู่ไว้แล้วแต่งเป็นประโยคใหม่ได้อย่างเหมาะสมอย่างน้อย 5 ประโยค
3. นักเรียนสามารถเรียบเรียงข้อความใหม่โดยนำคำที่จำแนกออกมาจากเรื่อง ที่อ่านในเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 4 ได้อย่างน่าอ่าน

เนื้อหาสังเขป

1. ชนิดของคำในภาษาไทย
2. การเรียบเรียงคำเป็นประโยคและข้อความ

กิจกรรม

1. ครูกำหนดให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 4
2. นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งในเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 4
3. ครูพิจารณาความถูกต้องร่วมกับนักเรียนทั้งห้อง

4. ครูให้นักเรียนเลือกคำที่หยิบยกมาไปเรียบเรียงเป็นประโยค ประมาณ 5-6 ประโยค
5. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาความถูกต้องจากงานของนักเรียน โดยการสุ่ม ประมาณ 10 คน
6. ครูให้นักเรียนทุกคนเรียบเรียงข้อความมีความยาวประมาณ 1 ข้อหน้า โดยให้ความที่เขียนมีคำที่หยิบยกจากเรื่องที่อ่านไว้ให้มากที่สุดด้วย

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้ชุดที่ 4

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง คำและประโยค ตอนที่ 2

การเขียนสะกดคำและหน้าที่ของคำในประโยค

หน่วยที่ 6 (คาบที่ 6)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนมีความระมัดระวังในการเขียนสะกดคำและสามารถใช้คำเรียงเรียงประโยค เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตามชนิดและหน้าที่ของคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบ่งบอกคำที่เขียนผิดจากการได้อ่านเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 5 แล้วได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถแก้ไขคำที่เขียนผิดให้ถูกต้องได้ โดยมีพจนานุกรมเป็นเครื่องมือช่วย
3. นักเรียนสามารถใช้คำเรียงเรียงประโยคได้ถูกต้องตามหน้าที่ของคำแต่ละชนิดอย่างน้อย 5 ประโยค
4. นักเรียนสามารถเลือกคำที่เหมาะสมเติมลงในช่องว่างในเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 6 ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหาสังเขป

1. การเขียนสะกดคำ
2. หน้าที่ของคำในประโยค

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 5 แล้วปฏิบัติตามคำสั่ง
2. นักเรียนใช้พจนานุกรมเป็นเครื่องมือช่วยในการแก้ไขคำที่เขียนผิด
3. นักเรียนนำคำผิดที่แก้ไขถูกต้องแล้วมาเรียงเรียงเป็นประโยค 5-6 ประโยค
4. นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 6 แล้วปฏิบัติตามคำสั่ง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 5
2. เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 6

การประเมินผล

1. ความสนใจในการทำกิจกรรมของนักเรียน
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ประโยค ตอนที่ 3

ประโยคและวลีในงานเขียนประเภทเรียงความ

หน่วยที่ 7 (คาบที่ 7)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยคและวลี รวมทั้งสามารถเรียบเรียงข้อความด้วยประโยคและวลีที่เหมาะสม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจำแนกความแตกต่างของประโยคและวลีได้ถูกต้องเมื่อได้อ่านพิจารณาจากข้อความที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถหยิบยกประโยคและวลีออกจากข้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสร้างประโยคและวลีจากคำที่ครูกำหนดให้ประมาณอย่างละ

5 ประโยค

4. นักเรียนสามารถนำประโยคและวลีที่สร้างขึ้นมาเรียบเรียงเป็นข้อความเดียวกันได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาสังเขป

1. ประโยค - ใจความเดียว
 - หลายใจความ
2. วลี

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 7 แล้วปฏิบัติตามคำสั่ง
2. นักเรียนช่วยกันหิบบยกประโยคและวลีจากข้อความที่อ่าน
3. นักเรียนอภิปรายสรุปความแตกต่างของประโยคและวลี
4. ครูกำหนดคำให้ประมาณ 10 คำ ให้นักเรียนแต่งเป็นประโยค ประมาณ 5 ประโยค และวลี 5 วลี
5. นักเรียนนำประโยคและวลีที่ตนแต่งขึ้นมาเรียบเรียงเป็นข้อความเรื่องเดียวกัน

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 7
2. บัตรคำ

การประเมินผล

1. ความสนใจในการทำกิจกรรม
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน

เรื่อง ประโยค ตอน 4

ความสัมพันธ์ของประโยคในการเรียบเรียงข้อความ

หน่วยที่ 8 (คาบที่ 8)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนมีความเข้าใจว่าการเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความเพื่อการสื่อสารที่ดีนั้น จะต้องให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันโดยตลอด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเรียบเรียงข้อความโดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่อประโยค ได้อย่างเหมาะสมหลังจากที่ได้เห็นตัวอย่างแล้ว
2. นักเรียนสามารถเลือกใช้คำเชื่อมต่อประโยคได้อย่างเหมาะสม
3. นักเรียนสามารถเรียบเรียงข้อความด้วยถ้อยคำที่สละสลวยเหมาะสมเป็นประโยคที่มีความกระชับ สามารถเข้าใจได้ง่าย เมื่อครูกำหนดให้เขียนข้อความ 1 ย่อหน้า โดยครูกำหนดข้อความนำให้

เนื้อหาสังเขป

1. สัมพันธภาพในการเรียบเรียงข้อความ
2. การเลือกใช้คำเชื่อมในการเขียน
3. การใช้คำเชื่อมต่าง ๆ

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านตัวอย่างเรียงความที่ดีจากเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 8 โดยพิจารณาถึงความต่อเนื่องสัมพันธ์กันระหว่างประโยคต่อประโยค และพิจารณาการใช้คำเชื่อมประโยคต่าง ๆ
2. ครูและนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำต่าง ๆ รวมทั้งคำเชื่อมประโยคจากตัวอย่างที่อ่าน
3. นักเรียนฝึกการใช้คำเชื่อมประโยคจากเอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 9
4. ครูกำหนดข้อความ "ถ้าฉันเป็นผู้ว่า กทม." ให้นักเรียนเรียบเรียงความต่ออย่างน้อย 1 ย่อหน้า โดยให้คำนึงถึงการเลือกใช้ถ้อยคำ คำเชื่อม และการเรียบเรียงประโยคให้รัดกุม

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 8
2. เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 9

การประเมินผล

1. ความสนใจในการทำกิจกรรม
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง การลำดับความ

ลำดับความใน 1 ย่อหน้า

หน่วยที่ 9 (คาบที่ 9)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการลำดับความในการเขียนเพื่อการสื่อสาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกถึงความสำคัญของการลำดับความในการเขียนได้
2. นักเรียนสามารถจัดลำดับข้อความ 1 ย่อนารวมกัน เมื่อครูกำหนดแถบประโยคประมาณ 5 ประโยค ให้ถูกต้องเหมาะสม
3. นักเรียนแต่ละคนสามารถจัดลำดับความ 1 ย่อนาได้อย่างเหมาะสม เมื่อครูกำหนดประโยคประมาณ 5 ประโยคให้

เนื้อหาสังเขป

1. ประโยชน์ของการลำดับความในการเขียน
2. เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" ประมาณ 3 ย่อหน้า
2. ครูอธิบายถึงความสำคัญของการจัดลำดับความในการเขียน

3. ครุ่นำข้อความจากเรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว โดยคัดออกมาเป็นประโยค ๆ คละกันอย่างไม่เป็นลำดับ แล้วให้นักเรียนช่วยกันนำประโยคเหล่านั้นมาเรียบเรียงให้ได้ลำดับความที่ดี แล้วตรวจความถูกต้องจากหนังสือเรียน

4. ครูกำหนดประโยคประมาณ 5 ประโยคให้นักเรียนนำไปเรียบเรียงข้อความอย่างมีลำดับความที่ดี

สื่อการเรียน

1. หนังสือเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
2. แถบประโยค

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ
2. ตรวจงานนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง โวหารในการเขียน

หน่วยที่ 10 (คาบที่ 10)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนรู้จักพิจารณาโวหารในการเขียนจากงานเขียนที่ได้อ่านและนำมาเป็นแบบอย่างในงานเขียนของนักเรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบ่งบอกได้ว่า งานเขียนที่นักเรียนอ่าน ผู้เขียนใช้โวหารใดในการเขียน
2. นักเรียนสามารถเขียนข้อความประมาณ 1 ย่อหน้า โดยใช้บรรยายโวหารและพรรณนาโวหารได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาสังเขป

โวหารในการเขียน มี

1. บรรยายโวหาร
2. พรรณนาโวหาร
3. อุปมาโวหาร
4. สำนกโวหาร

กิจกรรม

1. ครูกำหนดให้นักเรียนอ่านเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" หน้าแรก
2. ครูซักถามเกี่ยวกับโวหารที่ผู้เขียนใช้
3. นักเรียนอภิปรายสรุปโวหารในการเขียนที่พบจากการอ่าน

4. ครูกำหนดข้อความให้นักเรียนเขียนขยายความต่อประมาณ 1 ข้อหน้า
โดยใช้บรรยายโวหาร และพรรณนาโวหาร

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือภาษาไทยทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

การประเมินผล

1. การอภิปรายของนักเรียน
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ความคิดเห็นและข้อเท็จจริง

หน่วยที่ 11 (คาบที่ 11)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนมีความเข้าใจว่า ในงานเขียนทุกชนิดข้อความที่ผู้เขียนเขียนไว้นั้น จะมีส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และส่วนที่เป็นความคิดเห็นอยู่ แต่จะมีมากหรือน้อยต่างกันไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถหยิบยกส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงจากงานเขียนที่ครูกำหนดให้อ่านได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถหยิบยกส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน จากงานเขียนที่ครูกำหนดให้อ่านได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเขียนข้อความประมาณ 1 ย่อหน้า โดยมีทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาสังเขป

1. ความคิดเห็น คือ ข้อความในส่วนที่ผู้เขียนแสดงความคิดของคนไว้ในงานเขียน
2. ข้อเท็จจริง คือ ข้อความที่ผู้เขียนนำมากล่าวไว้ในข้อเขียนที่ได้มาจากความเป็นจริงที่คนส่วนใหญ่รู้ หรือยอมรับอยู่แล้ว

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" โดยตลอดมาล่วงหน้า
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำจำกัดความของ "ความคิดเห็น" และ "ข้อเท็จจริง"

3. นักเรียนช่วยกันหิบบกส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงจากเรื่องเศรษฐศาสตร์ในห้องแถว
4. นักเรียนช่วยกันหิบบกส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน จากเรื่องเศรษฐศาสตร์ในห้องแถว
5. ครูกำหนดให้นักเรียนเขียนข้อความประมาณ 1 ย่อหน้าในเรื่องที่นักเรียนมีความรู้และความพอใจ โดยให้ข้อเขียนนั้นมีทั้งส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และส่วนที่เป็นความคิดเห็นเป็นการบ้าน

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

การประเมินผล

1. การอภิปรายของนักเรียน
2. ความสนใจในการรวมกิจกรรม
3. ตรวจงานเขียนของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ความคิดจินตนาการ

หน่วยที่ 12 (คาบที่ 12)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดแบบจินตนาการ และมีโอกาสฝึกการคิดและถ่ายทอดความแบบจินตนาการ โดยมีรูปภาพเป็นสิ่งเร้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสรุปคำนิยามของความคิดแบบจินตนาการได้ถูกต้อง หลังจากอ่านเอกสารประกอบการเรียนรู้ชุดที่ 10
2. นักเรียนสามารถคิดแบบจินตนาการ และถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนประเภทเรียงความ ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง เมื่อครูกำหนดภาพให้นักเรียนดู

เนื้อหาสังเขป

1. ความคิดแบบจินตนาการ
2. การใช้ภาพเป็นสิ่งเร้าให้เกิดจินตนาการ

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนรู้ชุดที่ 10
2. นักเรียนร่วมกันสรุปคำนิยามของความคิดแบบจินตนาการ
3. ครูกำหนดภาพให้นักเรียนทั้งห้องดูพร้อมกันอย่างพิจารณา
4. ครูให้นักเรียนฝึกคิดแบบจินตนาการ แล้วถ่ายทอดความคิดนั้นมาเป็นเรียงความ

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้ชุดที่ 10
2. รูปภาพ "การทำบุญตักบาตรของชาวชนบท"

การประเมินผล

1. ความสนใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. ตรวจงานของนักเรียน

เอกสารประกอบการเรียนรู้ที่ 1

คำสั่ง จงอ่านเรียงความต่อไปนี้อย่างพิจารณา แล้วตอบคำถามของครู

ความรักชาติ

เมื่อปลายเดือนมีนาคม ข้าพเจ้าเดินทางผ่านวัดแห่งหนึ่งได้เห็นกำหนดการพระราชทานเพลิงศพวีรชนที่เสียชีวิตในการไปราชการที่เวียดนามและปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ข้าพเจ้าครุ่นคิดอยู่เสมอว่า วีรชนเหล่านั้นยอมเสียสละชีวิตเพื่ออะไร พอจะตอบได้ง่าย ๆ ว่า เพื่อป้องกันประเทศชาติอันเป็นที่รักของเราไม่ให้ตกไปอยู่ในอำนาจหมิพของฝ่ายที่เราไม่พึงปรารถนา

ชาติอันเป็นที่รักของคนไทยก็คือ แผ่นดินไทยแห่งนี้ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ มีพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันสูงสุดที่เราทั้งหลายเทิดทูนไว้เหนือสิ่งอื่นใด มีวัฒนธรรมที่ดี มีพุทธศาสนาเป็นเรือนใจ ที่สำคัญก็คือเป็นชาติเอกราชตลอดกาล คนไทยพร้อมใจที่จะหลั่งเลือดหาแผ่นดินและป้องกันชาติทุกวิถีทาง ชาติที่รักของเราให้ความสุข ความอบอุ่น ความปลอดภัย ความภาคภูมิใจ และเกียรติยศ ท่านไม่ภูมิใจแหละหรือที่เกิดมาเป็นคนไทยในแผ่นดินไทยอันพร้อมพรทั้งทุกประการเช่นนี้

คนไทยที่รักชาติทุกคนน่าจะอยู่เสมอว่า จะต้องรักษาชาติไทยให้คงอยู่ตลอดไป เพื่อนไทยที่รักข้าพเจ้าคิดว่า ท่านย่อมยินดีที่จะยอมเสียสละแม้แต่ชีวิตเพื่อประเทศชาติของเรา คนไทยทุกคนควรคำนึงถึงหน้าที่ที่เราจะพึงปฏิบัติต่อชาติ ต้องมีความขยันขันแข็งในการทำงาน ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยในการประกอบอาชีพและสร้างฐานะ ทำงานด้วยความสุจริต เคารพกฎหมายช่วยกันอุดหนุนสินค้าไทย ถ้าวางไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงาม ตลอดจนความประพฤติและการแต่งกาย อย่าเห่อเหิมตามชาติอื่นและเห็นว่าวัฒนธรรม

ของเราต่ำต้อย เรามีพุทธศาสนาที่ให้คุณธรรม ให้ความสุขใจแก่คนไทย ขอแต่เพียงว่า
จงยึดมั่นและปฏิบัติตาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราโชวาท ขอให้
คนไทยระลึกถึงหน้าที่ของตนว่า "ทุก ๆ คนในชาติย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ถ้าแต่ละคน
ต่างปฏิบัติหน้าที่ของตนเป็นผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ชาติของเราก็จะเจริญรุ่งเรือง"

อีกประการหนึ่งที่จะช่วยกันธำรงรักษาชาติให้มั่นคงนั้น ก็อยู่ที่ความสมัครสมาน
สามัคคีกัน ถ้าตราบใดที่ชาวไทยสามัคคีกันอยู่ตราบนั้นชาติไทยคงยิ่งใหญ่และมั่นคง
ประชาชนชาวไทยจะอยู่ด้วยความผาสุกและภาคภูมิใจ ด้วยความมีชาติและรักชาติ ถ้าไม่มีชาติ
เราจะเป็นสุขอย่างไร ดังพระราชนิพนธ์ ร. 6 ที่ว่า

"ชาติใดใครรักสมัครสมาน จะทำการสิ่งใดก็ไร้ผล
แม่ชาดีย่อยยับอันจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร"
ฉะนั้น ท่านพร้อมหรือยังที่จะเปล่งวาจาว่า "รักชาติยิ่งสิ่งอื่นใด"

(จากแบบฝึกหัดหลักภาษาและการใช้ภาษา ม.1 สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ หน้า 147)

เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 2

คำสั่ง จงอ่านเรียงความต่อไปนี้ แล้วหยิบยกประโยคใจความสำคัญจากย่อหน้าต่าง ๆ มาทุกย่อหน้า

ความมั่งคั่ง

มนุษย์ทุกคนเมื่อรู้จักความเป็นไปของโลกแล้ว สิ่งที่ต้องการอันแรกอย่างแรงกล้า นั่นก็คือ ความสุขกายสบายใจ บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สินเงินทอง ข้าพาสบรึวาร์ สิ่งเหล่านี้คงไม่มีใครปฏิเสธแน่นอน

ความสุขย่อมเกิดมาจากหลาย ๆ ทาง ดังคำสอนพระพุทธเจ้า ทรงแสดงให้เห็นเกิดสุขแก่สังคาลมานพหรือผู้ครองเรือนทั่วไปว่า "ความสุขย่อมเกิดจากความมีทรัพย์ ง่ายทรัพย์บริโภค ความสุขเกิดจากความไม่เป็นหนี้และความสุขเกิดจากการประกอบ การงานที่ปราศจากโทษ ผลที่เกิดจากงานนั้นคือทรัพย์ ซึ่งทรัพย์นี้ได้แก่ทรัพย์เคลื่อนที่ได้ และทรัพย์เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น ที่ดิน

บรรดาทรัพย์สมบัติที่กล่าวมานี้ จะคงทนถาวรอยู่สืบต่อไปชั่วลูกชั่วหลานก็ต้องอาศัยความมั่งคั่งตามธรรมดาเมื่อหามาได้แล้วจำเป็นต้องใช้สอยและหมดเปลืองไปเป็นธรรมดา ฉะนั้นจึงต้องมีการหาเพิ่มเติมอยู่เสมอ มิเช่นนั้นชีวิตก็จะเป็นสุข เราต้องหาเพื่อไว้เพื่อวันข้างหน้าในยามแก่หรือยามเจ็บป่วย ซึ่งเป็นสิ่งไม่แน่นอน ด้วยเหตุนี้เองมนุษย์เราจึงต้องมีความมั่งคั่ง

ความมั่งคั่ง หมายถึงการรู้จักจ่ายทรัพย์สมบัติให้เป็นไปในทางที่ชอบ คือจ่าย เฉพาะสิ่งที่จำเป็นจริง ๆ รู้จักกระเหม็ดกระแหม่เก็บหอมรอมริบไว้ใช้ในภายภาคหน้า รู้จักประมาณตนให้สมกับฐานะ ดังคำเตือนโบราณ กล่าวไว้ว่า "เห็นช้างขี้ขี้ตามช้าง" คือจ่ายในสิ่งที่ควร และให้สมฐานะตน เช่น หาได้วันละ 100 บาท ควรจ่ายในกิจจำเป็น

70 บาท อีก 30 บาทเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต ตั้งคำโบราณกล่าวไว้ว่า "เงิน 3 บาท
 คยาให้ขาดพล" แต่อย่าเป็นคนตระหนี่เหนียวแน่น เพราะคนตระหนี่ย่อมได้รับทุกข์
 อย่างเดียว ส่วนมัจฉัยสัจนั้น ช่วยตนและผู้อื่นให้ได้รับความสุข และมีแต่คุณประโยชน์ที่ดี
 ฝ่ายเดียว

ผู้ที่ไม่มีมัจฉัยสัจ มักจะมาเท่าไรก็ใช้หมด หรือใช้เกินกว่ารายได้ เมื่อไม่พอก็ต้อง
 ไปกู้หนี้ยืมสินเขามาหนัก ๆ เขาเป็นดินพอกหางหมู หนักเข้าก็เที่ยวแสวงหาในทาง
 ผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรม เป็นต้นว่า ลักขโมย วิ่งราว ก้าของเถื่อน ฯลฯ ในที่สุดถูกจับได้
 อาจมีโทษถึงติดคุกติดตาราง ทำให้เสื่อมเสียเกียรติ เป็นที่รังเกียจของสังคม ย่อมได้รับ
 แลความทุกข์ทรมานกายใจตลอดชีพ

สำหรับผู้ที่มีความมัจฉัยสัจ หาได้น้อยก็ใช้น้อย รู้จักประมาณตน มีความสับโต
 รู้จักเก็บหอมรอมริบ เล็งเห็นภัยในภายภาคหน้ามากกว่าปัจจุบัน คนประเภทนี้ย่อมเป็น
 ที่รักใคร่ไว้นิยมนับถือของทุกคนไป ย่อมเป็นที่เคารพนับถือ และเป็นที่พึ่งของตนและผู้อื่น
 ได้ดี คุณเหล่านี้เห็นประจักษ์ตา ย่อมเป็นเครื่องชักพาคให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม สมตามธรรมภาษิต
 ที่ว่า "สุโข ปุณฺณสุส อจฺจโย" ความสร้างสมบุญย่อมนำมาซึ่งความสุข

ดังนั้น เรามามัจฉัยสัจกันเถอะ เพื่อจะได้เป็นวิถีทางช่วยผดุงครอบครัวและวงศ์-
 ตระกูลให้มั่นคงอยู่รอด รวมทั้งช่วยจรรโลงประเทศชาติอันเป็นส่วนรวมให้เป็นปึกแผ่น
 คงความเป็นชาติ เจริญก้าวหน้าาวรรสืบไป.

(จากแบบฝึกหัดหลักภาษา และการใช้ภาษา ม.1 สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ หน้า 142-143)

เอกสารประกอบการเรียน ชุดที่ 3

คำสั่งที่ 1 จงพิจารณาข้อความใน 2 ย่อหน้าต่อไปนี้ แล้วจัดลำดับข้อความให้เหมาะสม
ถูกต้อง

เรื่อง แม่นรีเรือน (ทอง เกทลง พานิช จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1)

บ้านเรือนสมัยก่อนมักตั้งอยู่ริมน้ำ แม่นานเหล่านี้อาจจะประหยักรายจ่ายทุกทาง
ไม่หาซื้อได้ง่าย ๆ แต่แม่นานเหล่านั้นนอกจากอยู่บ้านเลี้ยงลูกแล้ว เพื่อเพิ่มพูนรายได้
แล้วของก็ไม่ค่อยมีจะให้ซื้อกันด้วย ก็มักจะทำการค้าขาย หรือรับจ้างไปด้วยในตัว
นอกจากเงินเดือนของพ่อบ้านแล้ว ก็ตั้งร้านขายข้าวแกง ขายขนมบ้าง ริมคลองที่มี
เรือสัญจรมาก เพราะที่คิณราคาถูก หรือบางทีบ้านอยู่ริมถนน จึงมีที่ดินพอที่จะปลูกสวนครัว
ไว้กิน มะม่วง ชมพู่ กล้วยน้ำว้าได้ มะพร้าวและอื่น ๆ ก็ขายเอาเงินเลี้ยง
บริเวณบ้านสมัยก่อนกว้างขวาง รับจ้างต่าง ๆ หรือเป็นตัวแทนขายส่งสินค้าบ้าง เป็นการ
พูนรายจ่ายไปได้มาก ทุกอย่างทำเองได้ก็ทำ ถ้ามีมากเกินไปก็สอย ปลูกผลไม้ไว้กินเอง
บ้านเรือนตั้งอยู่ห่างกัน

ข้อความต่อไปนี้ ไม่ได้จัดเป็นย่อหน้าไว้และไม่มีการเว้นวรรคตอนตามความเหมาะสม

คำสิ่งที่ 2 จงพิจารณาข้อความทั้งหมด แล้วจัดเป็นย่อหน้าตามความเหมาะสม และ
เว้นวรรคตอนให้ถูกต้องเหมาะสมด้วย

"คุณยายของคุณยายนั้นนอกจากเย็บสิ่งจิวพระหำพุ่นและดอกไม้เข้าพรรษาส่งตามร้านขายเครื่องบวชแล้วก็ยังขายขนมจีนน้ำยำน้ำพริกตอนเช้า ๆ อีกด้วยเย็บก็ยังเก็บดอกจำปาจำเ็ดอกขจรใส่กระพวงหรือเย็บเป็นซองใบตองใส่ภาคดอกขายอีกด้วยคุณป้าของคุณยายรวมทั้งคุณแม่อักรับทำขนมและของว่างทุกอย่างตามแต่จะสั่งให้ทำบางคนฝันเห็นรูปมวนบุหรืต่าง ๆ สำนปลาตะเพียนขายส่งปิ่นตุ๊กตาดินเผาสำหรับเก็บบนหรือถวายศาลพระภูมิทำดอกไม้กระดาหดอกไม้ใส่รับจ้างปักเสื้อโชนละครปักยามและศาลป้ตรตามแต่ใครจะมีวิชาคิดตัวมาบ้างบางคนเป็ตัวแทนขายหมากพลูขายถ่านพื้นแสมหรือพืชผลอย่างอื่น ๆ ขายของแบบไม่ต้องขึ้นขึ้นบ้านก็ได้กำไรแล้วก็เรือขายปลีกมาก็ตวงใส่เรือไคกำไรทั้งที่กิจการต่าง ๆ เหล่านี้กำไรใหญ่มากนักเกินกว่ากำไรที่จ้างลูกจ้างช่วยคร่าวส่งกรานต์ค้าขายดีมีกำไรก็ตรารางวัลเงินสดหรือทองหยองให้ลูกจ้างเหลือจึงเก็บสะสมไว้นับว่าเป็น"แม่ศรีเรือน"

คุณยายมีเพื่อนบ้านเขาคาส่งถ่านลูกแต่ละคนเหมาตามอ้มแหมเพราะต้องช่วยดวงงานเวลาเรือถ่านมาเทียบพร้อม ๆ กันหลายลำลูกจ้างตวงไม่ทันขายและลูก ๆ ก็ต้องลงมือช่วยตวงด้วยถึงหนาคำก็ได้กำไรทั้งที่ถึงละสต่างแล้วเรือบรรทุกถ่านลำใหญ่ ๆ ขนาดมีมือถึงก็ได้บาพหนึ่งแล้วเรือหลายลำก็ได้หลายบาทบางครั้งจนจากเรือใหญ่ลงเรือเล็กได้เลยไม่ต้องขึ้นขึ้นโรงก็ได้กำไรเลยถึงละสต่างคนนอนแหมบนที่ทำการค้าขายหรือรับจ้างต่าง ๆ เหล่านี้เลี้ยงลูกไปด้วยไม่ได้ปล่อยทิ้งไว้นานชองก็ดูแลควบคุมไปด้วยในตัวเพราะการประกอบอาชีพอยู่กับบ้านไม่ต้องทิ้งบ้านชองไปจึงทำให้มีเวลาอบรมลูกและดูแลสามีได้เต็มที่เมื่อตัดรายจ่ายเพิ่มรายได้ก็เก็บเงินได้เป็นกอบเป็นกำหลาย ๆ ปีเข้าก็พอมีเงินซื้อสวนนาหรือขยายเนื้อที่นาให้กว้างขวางขึ้นทำมรดกไว้ให้ลูกหลานที่ดินก็ราคาไม่แพงหาซื้อง่าย

ถ้าแม่บ้านมีวิชาติดตัวมาบ้าง เช่น เย็บปักถักร้อย ฟื้นฟูรูปเทียน มวนบุหรี่ ทำดอกไม้สด หรือแห้ง อาจจะ เป็นช่างทำขนมหรืออาหารอะไรก็ได้ที่อร่อย เป็นพิเศษก็มีช่องทางทำมาหากินทั้งนั้น ในสมัยก่อนผู้หญิงไม่มีโอกาสได้รับราชการหรือทำงานตามบริษัทอย่างผู้ชายบางคนก็ยังอ่าน เขียนไปไดด้วยซ้ำไปยังไปปูนหรือดินสอพองซิดๆ ตามกระดานข้างฝาหรือเสาเรือนทำบ๊ะชี่ สีนจาใจจนร่ำรวยก็แล้วกันงานอิสระชนิดนี้ผู้ชายไทยเรานอกจากจะไม่ชอบทำเอาที่เดียวหาว่า คำซ้ำบางไม่เหมาะกับชาติตระกูลบางแต่ผู้หญิงไทยไม่ได้คิดอย่างนั้นบางคนหาเงินได้มากกว่าสามีเสียอีกบ้านที่มีลูกมาก ๆ ต้องซื้ออาหารของใช้แบบขายส่งคือซื้อไข่มะม่วงกล้วยส้ม กันเป็นร้อย ๆ เพื่อจะได้ทุนเงินถึงกินไม่พอก็เก็บไว้กวักกินได้ซื้อผัดตดเสื่อกี้อียกพับผ้านุ่ง กิ้อียกกุ๊เป็นโหลหรือเป็นก๊อรัสเพื่อให้ทุนเงินจะซื้ออาหารกับรรทุกเรื่องจ้างหรือรถแจ็กมา ที่เดียวจ่ายน้ำปลาปลาร้าเป็นโหล ๆ น้ำตาลก็ซื้อทั้งปีมะพร้าวแคงก็ซื้อกันนับร้อย ๆ เสื่อผ้า ลูกที่จับแล้วก็ได้ส่งมาเป็นทอด ๆ ไม่ถึงช่วงเสียของเลขจะไปไหนก็ยกโขยงกันไปเป็นกลุ่ม เตรียมอาหารการกินใส่ปืนโตใส่หม้อไปให้พร้อมจะได้ไม่ต้องเสียสตางค์ซื้อกินกลางทาง ให้หมดเปลือกแม่ศรีเรือนสมัยก่อนนับว่าเก่งมากที่ประหยัดทุกวิถีทางแล้วยังรู้จักทำมาหากิน เพิ่มพูนรายได้อีก"

เอกสารประกอบการสอนชุดที่ 4

คำสั่งที่ 1 จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วจำแนกคำต่าง ๆ ตามชนิดของคำทั้ง 7 ชนิด โดยจัดเป็นหมวดหมู่ตามตารางที่หัวไว้ส่วนกลางของเอกสารชุดนี้

เรื่อง แมงรีเรือน (ของ เกหลง พานิช จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1)

ครอบครัวของเราคนไทยโบสถ์ยก่อนนี้ ผู้ชายก็ต้องเป็นหัวหน้าครอบครัว กำนานจากตระกูลที่มีวิชาความรู้ก็มารับราชการ เพราะคนไทยเรานิยมการรับราชการ มีเงินเดือน มีบ้านเรือนของตนเองได้ก็มี เข้าเขาคี่มี อยู่กับบิดามารดาก็ไม่น้อย ได้เป็นมรดกตกทอดกันก็มีทรัพย์สินสมบัติเหล่านี้จะออกเงยหรือหมดไปก็อยู่ที่ภรรยาผู้เป็นแม่บ้าน คนไทยสมัยก่อนมีลูกมาก อย่างคุณยายเองก็มีพี่น้องมาก ข้าง ๆ บ้านคุณยายมีลูก 10 คนหลายบ้าน มีอยู่บ้านหนึ่งที่อยู่เยื้องกันมีลูกมากที่สุดถึง 18 คน เพราะมีฝาแฝดด้วย 2 คู่ บิดารับราชการ รวยจายก็ต้องมากเป็นธรรมดา เพราะลูกมากก็ต้องกินมาก ยิ่งบางคนมีภรรยาหลายคนก็มีลูกมากถึง 20 คนก็มี

ชนิดคำ	คำที่พบ
นาม	
สรรพนาม	
กริยา	
วิเศษณ์	
บุพบท	
สันธาน	
อุทาน	

คำสั่งที่ 2 จงนำคำชนิดต่าง ๆ ที่จำแนกแล้ว มาแต่งเป็นประโยคประมาณ 5-6 ประโยค

คำสั่งที่ 3 จงเรียบเรียงข้อความให้เป็นเรื่องราวประมาณ 1 ย่อหน้า โดยนำคำที่จำแนกไว้ตามคำสั่งที่ 1 มาใช้ให้มากที่สุด

เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 5

ถ้าสิ่ง จงอ่านเรื่องราวต่อไปนี้แล้วพิจารณาหาข้อที่เขียนผิดที่ปรากฏอยู่ในเรื่องและค้นหา
คำถูกจากพจนานุกรมที่เตรียมมาให้

เมื่อคนถูกว่า

กาลครั้งหนึ่ง หลังจากสัตว์โลกได้ใช้ชีวิตของตนบนพื้นพิภพมานานพอสมควรแล้ว บรรดาสัตว์นา ๆ ชนิดก็เลาประสพการณ์ของตนและของชาติตนให้เพื่อนสัตว์อื่น ๆ ห้าง บางพวกก็เลาถึงการหากินซึ่งนับวันจะอดตะกิดขัดสน ยิ่งโลกเจริญก็ยิ่งหากินลำบาก นอกจากจำนวนสมาชิกในครอบครัวจะเพิ่มมากขึ้นเพราะขาดความรู้ในเรื่องการจัดระบบ ครอบครัวหรือเรื่องชะลอการเกิดแล้ว ยังถูกมนุษย์รังแกตีตามเจเนาะ แลเนื้อเถื่อนหนัง เอาไปกินบ้างเอาไปเป็นเครื่องประดับบ้าง มนุษย์บางคนเนื้อก็ไม่ได้กิน หนังก็ไม่ได้ รอนึ่ง ยังอุคสำนิยมชมชอบเอากระดูกไปแขวนคอ สรุบแล้วพวกสัตว์ต้องวิ่งหัวซุกหัวซุน หินมนุษย์ไม่เป็นอันหากินทั้งกลางวันกลางคืน

บางพวกก็พรรณาดังถิ่นฐานหลักแหล่ง ซึ่งเคยอาศัยเป็นสุข ในปัจจุบันก็อยู่ไม่ ใครจะได จะวิ่งตามถนนก็ถูกจับ จะเข้าไปอาศัยวัด มนุษย์ก็ตามไปตะคุบ ไม่เป็นอันหลับ อันนอน ไม่ว่าสัตว์เผ่าใดจะพูดถึงเรื่องอะไร ในบ้านปลายจะลงเอยด้วยเรื่องร้าย ๆ ของมนุษย์คำหนิคำเหินมนุษย์ทั้งสิ้น

แมวตัวหนึ่งซึ่งหลบตานอนฟังบรรดาเพื่อนสัตว์นั้นหาการกระทำของมนุษย์อยู่ด้วยความสงบ เมื่อเห็นใคร ๆ ไม่พูดแล้วจึงพูดขึ้นบ้างว่า "เรานี้อยู่ใกล้สังคมมนุษย์มากกว่า สัตว์ใด ๆ ที่หาหนทางหลายพูดมานั้น ล้วนแต่พูดถึงการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น อยวาวแต่ กิริยาอาการของมนุษย์เลย แมแต่จากที่พูดออกมา มนุษย์ก็ยังกรามราวกับดาสัตว์ตลอดมา มนุษย์จะว่ามนุษย์ก็ไม่กล่าวตรง ๆ กลับเอาพวกเราไปเปรียบเทียบ อย่างพวกเรา

ซึ่งอยู่เจียบ ๆ ก็ยังไม่ว่าถูกว่ากระทบ เขาประนามมนุษย์ด้วยกันว่า "เชื้อเหี้ยนแฉวนอนหวด" เรานอนของเราอยู่ดี ๆ ไปได้เกี่ยวกับมนุษย์เลย"

พอแมวพูดขาดคำ ควายตัวหนึ่งซึ่งทำงานให้มนุษย์ตลอดฤดูกาล ได้พูดขึ้นทันทีว่า "จริง มนุษย์นี้สามหาวกร้าวร้าวนัก แม้แต่เราจะอยู่ในคอกก็ได้ยินมนุษย์ว่ากันว่า "โง่เหมือนควาย" มนุษย์โง่แท้ ๆ แต่เรื่องอะไรของมนุษย์ที่จะรามปามมาถึงเราด้วย"

กระต่ายตัวหนึ่งเสริมขึ้นว่า "เราก็เหมือนกันยังพลอยถูกมนุษย์พูดกะทบกะเทียบแทนที่เขาจะตำหนิคนชั่วอย่างตรงไปตรงมา กลับพูดว่า "จิตใจเหมือนกระต่ายตื่นตูม" นิตานเรื่องกระต่ายกับลูกตาล มนุษย์ก็เกลือบั่นเรื่องขึ้นเองแท้ ๆ"

เต่าตัวหนึ่งสนับสนุนกระต่ายว่า "มนุษย์แต่งเรื่องเองตัวเราไม่เคยแข่งกับกระต่ายเลย มนุษย์ยังอุตสาห์แต่งเรื่องขึ้น และจนบัดนี้มนุษย์ก็ยังติเตียนมนุษย์ด้วยกันว่า "ช้าเหมือนเต่า" "

บึงตัวหนึ่งพูดขึ้นว่า "เราไปใครจะมีความสัมพันธ์กับมนุษย์มากนัก ก็ยังได้ยินมนุษย์ตำหนิมนุษย์กระเทือนถึงเราว่า "ความเคียมเหมือนตัวนี้"

นางอายตัวหนึ่งซึ่งโดยปกติไม่มีใครจะพูด ก็อดอยู่ไม่ได้กล่าวว่า "เราชอบสงบ มนุษย์ก็ยังอุตสาห์ว่ากันว่า "ไม่กลาโหมหน้าเหมือนตัวนางอาย" ธรรมชาติของเราเป็นอย่างนี้เอง มนุษย์ต่างหากที่ในดีเอง"

แร้งตัวหนึ่งจับอยู่บนกิ่งไม้ซึ่งโงกหน้าลงมาเสริมขึ้นว่า "เราก็เหมือนกัน อยู่ถึงยอดไม้ไม่ได้หนีกอะไรของมนุษย์เลย ก็ยังได้ยินเสียงมนุษย์ว่า "สกปรกเหมือนอีแร้ง ความจริงมนุษย์นั้นเหี้ยนไปหลายร้อยโยชน์ ตายก็เหี้ยน ยังไม่ทันตายก็เหี้ยน เหี้ยนไกลกว่าเรามาก"

เสียงสัตว์ล้วนแต่นินทามนุษย์ที่ชอบพูดจาตามปามไปถึงสัตว์ยังมีอีกมากมาย ภายหลัง "ดูเหมือนเสือ เลี้ยงไม่เชื่องเหมือนนกกระจอก ชนเหมือนลิงเหมือนค้างคาวเหมือนปลาไหล" สัตว์ต่าง ๆ เห็นว่าเรื่องไม่ดีต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นความไม่ดีของ

มนุษย์เองทั้งนั้น ไม่ใช่ความไม่ดีของสัตว์ มันเป็นธรรมชาติของสัตว์ ไม่เกี่ยวกับมนุษย์
ไม่ว่าจะมารวมปามพวกเราเลย

ยังมีสัตว์อีกหลายชนิดที่ถูกมนุษย์ฆ่า โดยเอยซื้อสัตว์ทรง ๆ ทำให้พวกตนเจ็บ
ใจมาก เช่น "เลี้ยงลูกเสือ ลูกจระเข้ ตู๊กแกกินปูนร้อนท้อง โอ้วสันหลังวะ ได้พวก
ปากหอยปากปู โอหมาหัวเน่า โอพวกหมาหมู โอหมาบ้า โอลูกลิง โอตะกวด ฯลฯ
แปลกแท้ ๆ ที่มนุษย์เห็นมนุษย์ด้วยกันไม่ใช่มนุษย์

อันจากราวราวของมนุษย์นั้น อยวาทะจะทำให้สัตว์ตองนั้นตามมนุษย์เลย
มนุษย์ด้วยกันก็ไม่ชอบคำพูดกระทบกระเทียบเช่นเดียวกับ เหตุใดเราจึงไม่พูดกันอย่าง
ตรงไปตรงมา ดีกว่าดี ไม่ดีก็ชี้ให้เห็นว่าไม่ดี ไม่ควรพูดจาเพียบเปรยให้เจ็บใจ.

(เกรียง กীরติกร จากหนังสือทางสายใหม่ วันเด็กและเยาวชน 2519, หน้า 90-93)

เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 6

คำสั่ง จงเลือกคำที่กำหนดให้ไว้ในตอนท้ายของเอกสารนี้ใส่ลงในช่องว่างที่เว้นไว้
ให้มีความเหมาะสม

ทำดีได้ดี

ณ _____ แห่งหนึ่ง ในเวลากลางคืน มี _____ ยากจนคนหนึ่งเดินทางมา _____
_____ แห่งหนึ่งเพื่อจะกลับบ้านของเขา _____ ในเวลา _____ นั้นเองได้เกิดฝนตก _____ มากจนไม่มี
ที่หาจะหยุดพัก _____ ในเวลาเดียวกันนั้นเองเขาก็ได้เห็นศาลาวัดเก่า _____ แห่ง
เขาจึงคิด _____ ว่า "ชื่อ โชคดีจัง เจอศาลาวัด _____ รับเดินเข้าไปดีกว่าจะได้ _____
หลบฝนสักพัก พอฝน _____ ก็กลับบ้านเรา" คิด _____ แล้วชายยากจน _____ เดินเข้าไป
ศาลาวัดแห่งนั้น _____ หลบฝน

เมื่อ _____ ยากจนคนนั้นได้ถึงศาลาวัดก็เห็น _____ ร้ว ฝนเลยตกเข้ามาข้างใน
พอดีตรงกับ _____ ซึ่งหลอด้วยปูนสีเม้นตื้นทองคำ แต่ _____ นั้นได้หลุดหายออก
_____ หมดแล้ว เพราะเวลาฝนตกหนักมักจะ _____ ทองคำเอาไปขาย เห็นดังนั้น
_____ ใจกุศล ชายผู้นั้นจึงเอาเสื้อที่ขาด _____ คลุมพระ _____ นั้น พอฝนหายตกแล้ว
ในตอน _____ ชายยากจนคนนั้นจึงเดินทางกลับบ้านของตนเอง

เมื่อกลับถึง _____ แล้ว ตกเวลากลางคืนพอดี ชายยากจนจึงกินข้าวที่เขา _____
ไว้เมื่อวันก่อน _____ เหลือเพียงนิดเดียวเท่านั้น _____ ปลาเต็มซึ่งเหลือเพียงครึ่งตัว พอกิน
เสร็จเขาก็เผลอหลับไปและ _____ เห็นพระองค์นั้นกล่าวว่า "ขอบใจมากที่เอาเสื้อของท่าน
คลุมตัวเราไว้ เราจะขอ _____ น้ำใจของท่าน ให้ท่านนำจอบไปขุดต้นไม้ที่ข้างศาลาวัด
แล้วท่านจะพบสิ่งที่ท่านอยากได้ เมื่อพบแล้วท่าน _____ ช่วยชาติ _____ และช่วยคน _____
ให้พ้นทุกข์" พอพูดจบพระก็หายไป ชายยากจน _____ ตื่นขึ้นมา นึกถึง _____ ของตนเอง
ตลอดคืน _____ กลับไปอีก

พ่อรุ่งเช้าชายยากจนก็ไปที่ศาลาวัดไปชุดตรงที่ไต่ต้นไม้ข้างศาลาวัด พบไหเงิน
หนึ่งใบในทองสองใบ ชายยากจนดีใจมากและทำตามที่พระบอก นำไหเงินไปมอบให้
ทางบ้านเมืองและไต่จัดการ _____ หลังจากศาลาวัดใหม่ ตัวชายยากจนเองก็ได้เป็น
_____ และช่วยเหลือคนจนตลอดมา

คำที่ให้นักเรียนเลือก (อาจใช้คำซ้ำกันได้ตามความเหมาะสม)

1. เศรษฐี	16. จึง	31. ตอบแทน
2. ยากจน	17. ใน	32. ตกใจ
3. ชาย	18. ทองคำ	33. บ้านเมือง
4. ซ่อมแซม	19. กระรุ่งกระริง	34. ไต่
5. บุรุษ	20. องค์	35. พระพุทธรูป
6. ดินแดน	21. ลอก	36. แหง
7. หมู่บ้าน	22. เกือบ	37. อาศัย
8. ชนบท	23. เพื่อ	38. สาย
9. บน	24. จนกระทั่ง	39. หลังจาก
10. ตาม	25. ซึ่ง	40. มี
11. และ	26. เคียงกัน	41. หุง
12. พอดี	27. หนัก	42. ตม
13. แหง	28. บาบ	43. เหลือ
14. ในใจ	29. เข้า	44. เอาเอง
15. หยุค	30. ควย	45. วัน

เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 7

คำสั่ง จงอ่านเรียงความต่อไปนี้ แล้วหยิบยกข้อความที่จัดว่าเป็นวลีและประโยค มาพิจารณารวมกัน

ฉันอยากเป็น

คนเราต่างก็มีความปรารถนาแตกต่างกันไป บางคนคิดว่าในอนาคตจะเป็น แพทย์ พยาบาล พอลิตี แมคคา ตำรวจ ทหาร นักร้อง ฯลฯ แม้ฉันเองบางครั้งก็มีความปรารถนาอยากจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ เช่น เมื่อตอนเล็ก ๆ เฝ้าที่จำความได้ ฉันอยากเป็นครู เพราะจะได้กำหราบเด็กเกเรที่แกล้งคนอื่น ฉันคิดอย่างนั้นเพราะมีเพื่อนบางคนชอบแกล้งฉัน เพราะเห็นว่าฉันตัวเล็ก และเวลาฟ้องครู ครูก็ว่าฉันเป็นคนช่างฟ้อง ฉันจึงอยากเป็นครูเสียเอง จะได้ทำโทษเด็กนักเรียนเหล่านั้น พอฉันโตขึ้นอีกหน่อยความคิดของฉันก็เปลี่ยนไป ฉันมาเห็นแม่ค้าขายส้มตำอยู่ข้างถนน มีคนซื้อเยอะ ฉันก็นึกสนุกอยากเป็นแม่ค้าขายส้มตำบ้าง แต่เมื่อคุ้ยเขี่ยลองใจฉัน ทำขายคนในบ้าน ฉันต้องเลิกคิดความนี้ เพราะยุ่งยากเหลือเกินไม่สนุกด้วย บางทีฉันปั่นมะนาวและน้ำมะนาวเขาคาก็แสนดี ตำพริกกระเด็นเขาคาก็แสนดียิ่งกว่าน้ำมะนาวเสียอีก และยิ่งกว่านั้นจะต้องล้างสามที่เปื้อนหลังจากลูกค้ารับประทานเสร็จแล้ว จึงหมดสนุก ต่อมาฉันได้เห็นนักร้องในทีวี ฉันจึงมีความคิดใหม่อีกกว่าจะเป็นนักร้อง เพราะรายได้สูง แต่ที่ฉันเลิกคิดเพราะร้องเพลงสอบที่ไรไต่คะแนนไม่ดีสักที ที่กล่าวมาแล้ว คืออดีตคนช่างฝันอย่างฉัน

บัดนี้ฉันตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะเป็นเกษตรกร เพราะฉันรักธรรมชาติ รักสัตว์ โดยเฉพาะวัว, มา และเป็ด, ไก่, ห่าน ฉันจึงตั้งใจจะทำฟาร์มเมื่อโตขึ้น และฟาร์มของฉันในอนาคตจะต้องมีวัว เป็ด ไก่ ห่าน ฉันตั้งใจว่าจะเลี้ยงวัวไว้รีนมขาย

ส่วนเปิด ไก่ ห่าน นั้นจะเลี้ยงไว้เก็บไข่ของมันขาย และเพื่อที่เหลือจากการขาย กระจุกก็นำมาทำอาหารสุนัข ฉันจะจ้างคนงานไว้ช่วยเลี้ยงวัวและทำความสะอาดคอกวัว
 เล่าไก่ ฉันคิดว่าฉันจะมีแพทย์ตรวจรักษาสัตว์ในฟาร์มของฉันไม่ให้เป็นโรค นอกจากนี้ฉันจะทำสวนลำไยและกล้วยไข่ ปลูกเป็นไร่ ๆ ที่เดียวจึงจำเป็นต้องจ้างคนงานคอยรดน้ำพรุนดิน และฉีดยากันแมลงให้แก่ต้นไม้ ถ้าฉันสามารถผลิตนมวัวได้มาก ฉันจะนำรถตระเวนไปแจกนมแก่เด็กที่ยากจนเพื่อจะได้แข็งแรงกัน นอกจากนี้ฉันจะนำนมไปส่งขายตามโรงเรียนต่าง ๆ ส่วนไข่ไก่ เป็ด ห่าน ในฟาร์มของฉันจะต้องเป็นไข่คุณภาพดี ฟองโต และฉันก็จะนำไปขายในราคาพอสมควรที่ไม่เอากำไรมากนัก เพื่อฉันจะได้ขายของได้มาก มีลูกค้าของคนไทยด้วยกัน และเงินจะได้ไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ
 ประเทศไทยของเราก็จะได้เจริญรุ่งเรือง

ฉันจึงอยากจะเป็นเกษตรกรด้วยเหตุนี้เอง.

เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 8

คำสั่ง จงอ่านข้อความอย่างพิถีพิถันในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประโยคย่อหน้าและเนื้อเรื่องโดยตลอด

การคบเพื่อน

คนเราต้องมีเพื่อน เพื่อนหลายคนอยู่ที่โรงเรียน เพื่อนอีกจำนวนหนึ่งเรากบที่บ้าน เพื่อนทำให้เรามีความสุข มีความอุ่นอกอุ่นใจ ถ้าได้ทำอะไรกับเพื่อนที่ถูกคอ เราย่อมมีความสุขและมีความสุขสนุกสนานด้วย ในวัยเด็กเรากบเพื่อนเพื่อจะได้เรียนด้วยกัน เล่นด้วยกัน หรือทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกัน ถ้าได้เพื่อนที่ถูกใจเราก็นี่ความสุข ถ้ามีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อนบ่อย ๆ เราย่อมไม่สบายใจ

ถ้าจะให้มีความสุขจากการคบเพื่อน เราต้องยอมรับเสียก่อนว่าเพื่อนจะตามใจเราไม่ได้ทุกครั้ง และเราก็จะตามใจเพื่อนทุกราวไม่ได้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราทำร่วมกันกับเพื่อนต้องอาศัย ความเข้าใจกัน ความปรารถนาดีต่อกัน และการประนีประนอมกัน

การคบเพื่อนที่ยั่งยืนจะต้องเริ่มต้นด้วยความเข้าใจกัน ถ้าทุกคนไม่รู้เรื่องก็คบกันนานไม่ได้ การทำความเข้าใจกันต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน เราต้องพยายามเข้าใจเพื่อน เห็นอกเห็นใจเพื่อน และเราก็ต้องการให้เพื่อนเข้าใจเรา เห็นอกเห็นใจเรา เช่นเดียวกัน

พระท่านสอนว่าในรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ขอนี้พึงจำไว้ทำอะไรอย่ามองด้านเดียว อย่าคิดว่าเราถูกฝ่ายเดียว ลองมองด้านอื่นดูด้วย ถ้ามองหลายด้านเราจะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้มาก และเราจะใจกว้างขึ้น

สิ่งที่จะทดสอบการคบเพื่อนคือความปรารถนาดีต่อกัน ขอให้มองดูที่ตัวเราก่อน เราหวังดีต่อเพื่อนหรือไม่ เราอิจฉาริษยาเพื่อนหรือไม่ เราขัดขวางความเจริญก้าวหน้า

ของเพื่อนหรือไม่ เราได้ส่งเสริมให้เพื่อนเป็นคนดีหรือเปล่า ถ้ายังไม่ได้คิดถึงเรื่องเหล่านี้ก็ให้คิดเสียตั้งแต่นี้

ขั้นต่อไปจึงหันไปมองเพื่อน เขามีความปรารถนาดีต่อเราหรือไม่ ขอให้มองด้วยน้ำใจเป็นธรรม เพื่อนบางคนขัดใจเราเพราะเขารักเรา เพราะเขาหวังดีต่อเรา อย่าถือเอาเหตุแห่งการถูกขัดใจมาเป็นเรื่องขุ่นเคืองใจ มองอะไรต้องมองหลาย ๆ ด้าน ให้อยู่กับเขาใจเขามาใส่ใจเรา

เมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน ปรารถนาดีต่อกัน การประนีประนอมกันย่อมทำได้ไม่ยากนัก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ามิตรภาพระหว่างเรากับเพื่อนจะราบรื่นตลอดไป ความจริงนั้นเรากับเพื่อนต้องประนีประนอมกันทุกโอกาส ถ้าต่างฝ่ายต่างกระทำด้วยความเข้าใจกัน หวังดีต่อกัน ความขัดแย้งอย่างรุนแรงจะลดน้อยลง

ต่อจากนั้นมิตรภาพอันยั่งยืนจะเกิดขึ้น เรารักเพื่อน เพื่อนรักเรา น้ำใจอันดีที่มีต่อกันย่อมทำให้ความรักของทั้งสองฝ่ายทวีขึ้น

การมีเพื่อนที่ดีเป็นสิ่งที่เราต้องการ ถ้าต้องการเช่นนั้นเราก็ควรทำให้เกิดขึ้นด้วยตัวเราเอง การสร้างไมตรีจิตมิตรภาพต้องเริ่มต้นที่ตัวเรา มิใช่เริ่มด้วยการเรียกร้องให้ฝ่ายเพื่อนตามใจเรา และหวังดีต่อเราฝ่ายเดียว

(จากหนังสือไทยทัศน์ หนังสือวันเด็ก 14 มกราคม 2521)

เอกสารประกอบการเรียนรู้ที่ 9

คำสั่ง จงอ่านข้อความนี้แล้วเลือกคำในวงเล็บที่อยู่ทางขวามือเป็นช่วง ๆ ไป เติมลงในช่องว่างที่อยู่ในบรรทัดนั้น ๆ ให้ได้ความต่อเนื่องสัมพันธ์กันอย่างดี

ภาษาของนก

เด็ก ๆ คงจะได้ยินเสียงนกร้องอยู่ทุกวัน นกต่างชนิดกันจะมีเสียงต่างกัน นกที่บินอยู่อย่างอิสระมีอยู่มากมายหลายชนิด นกกระจิบตัวเล็ก ๆ เสียงมันร้องก็เล็กด้วย นกกระจอกเสียงไม่แหลมนัก ตัวโตกว่านกกระจิบ นกหงส์หยกมีขนสวยงาม _____ มีสี _____ และ, เพราะ) ต่าง ๆ เช่น สีเหลือง สีเขียว สีฟ้า _____ เราให้อาหารมันกินอย่างอุดมสมบูรณ์ มันจะ (ก่อน, เมื่อ) ส่งเสียงร้องอย่างสนุกสนานตลอดเวลา ภาษา _____ นกมีหลายภาษา _____ คนที่ต่างชาติต่างภาษากัน _____ (สำหรับ, ของ/ราวกับ, เหมือน)

มีคนที่สนใจเรื่องนกร้อง เขาต้องใช้เวลาสังเกตและศึกษาอยู่นาน _____ จับได้ว่า (แล้ว, จึง) _____ นกสามารถร้องบอกอันตรายให้เพื่อนนกของมันรู้กันได้ อันตราย _____ นกคือศัตรูของมัน (กับ, ของ) _____ ซึ่งมีอยู่ 2 อย่าง อันตราย _____ พื้นดินเช่นแมว อันตราย _____ อากาศได้แก่เหยี่ยว เป็นต้น มันจะส่งเสียงร้องบอกอันตรายทั้งสองอย่างต่างกัน (จาก, ใน, บน)

_____ มันรู้ว่าเมื่ออันตราย _____ อากาศ มันจะหยุดนิ่งไม่เคลื่อนไหว _____ ว่าศัตรูจะได้ไม่สังเกตเห็นมัน _____ ถ้ามีอันตรายอยู่ข้าง ๆ ตัว มันจะบินหนีไปที่อื่น _____ หลบซ่อน นกมีประสาทไวกว่าศัตรูของมัน (และ, แต่, เพราะ, เมื่อ, ใน, จาก)

_____ ถ้าเด็ก ๆ ลงหาดสังเกตดู _____ คงจะตื่นเต้นดีเหมือนกัน _____ ได้พบความลับของนกที่คนทั่วไปไม่รู้มาก่อน นกที่ส่งเสียงร้องอยู่อย่างเจื้อยแจ้วแว่วหยุดทันทีเนื่องจากอะไร ถ้าเราลองเงยหน้าขึ้น _____ สตรีชะ ก็อาจจะพบคำตอบ(เพราะ, บน, เหนือ, แต่, ก็)

ลูกนกก็คล้าย ๆ ลูกคน คำแรกที่มันรู้จักร้องคือร้องหาอาหาร มันจะส่งเสียงร้องสั้น ๆ ดี ๆ ถ้าเป็นลูกไก่ก็ร้องเจี๊ยะ ๆ อยู่ตลอดเวลา ไก่เป็นนกประเภทที่บินสูง ๆ ไม่ได้ เวลาออกหาอาหาร ไก่ตัวผู้จะร้องอย่างหนึ่ง ไก่ตัวเมียก็ร้องอีกอย่างหนึ่ง โดตอบกันไปมา

_____นกแล้ว ตัวผู้จะออกหาอาหาร ปลอ่ยให้ตัวเมียเฝ้ารังและลูก _____
 หากมีศัตรูมาถึงรังตัวเมีย _____จะส่งเสียงร้องสั้น ๆ ซึ่งอาจจะทำให้ศัตรูตกใจ พอนก _____
 กลับจากหาอาหาร มันจะส่งเสียงร้องสั้น ๆ ก่อนจะมาถึงรัง คลายจะบอกให้แม่นกตัวก่อน
 _____แม่นกก็จะส่งเสียงร้องตอบเหมือนกับรับรู้ว่า พอนกกลับมาแล้ว (ฉะนั้น, และ, เมื่อ, ก็, แต่, ถ้า, _____สำหรับ)
 เมื่อลูกนกโตขึ้นพอที่จะออกจากรังไปหาอาหารกินเองได้ มันจะได้เรียนรู้
 ภาษาของนก _____แม่ของมัน _____ว่าภาษาของนกจะไม่ยุ่งยากมากมาย _____มันก็มีวิธีร้อง
 เพื่อให้เข้าใจกันได้ _____เราก็คงฟังนกร้องเพราะว่าเสียงนกร้องก็คือเสียงเพลง
 ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ (แหมว, แด, จาก, และ)

เอกสารประกอบการเรียนชุดที่ 10

คำสั่ง จงอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างพิจารณา

เมื่อคนถูกว่า

กาลครั้งหนึ่ง หลังจากสัตว์โลกได้ใช้ชีวิตของตนบนพื้นพิภพมานานพอสมควรแล้ว บรรดาสัตว์นานาชนิดก็เลยประสพการณ์ของตนและของชาติตนให้เพื่อนสัตว์อื่น ๆ พัง บางพวกก็เลยถึงการหากินซึ่งนับวันจะดัดคดขึ้นสน ยิ่งโลกเจริญก็ยิ่งหากินลำบาก นอกจากจำนวนสมาชิกในครอบครัวจะเพิ่มมากขึ้นเพราะขาดความรู้ในเรื่องการจัดระบบครอบครัว หรือเรื่องชลอการเกิดแล้ว ยังถูกมนุษย์รังแกติดตามเช่นชา แลเนื้อเถื่อนหนึ่งเอาไปกินบ้าง เอาไปเป็นเครื่องประดับบ้าง มนุษย์บางคนเนื้อก็ไม่ได้อกิน หนังก็ไม่ไ้ครองนึ่ง ยังอุตส่าห์นิยมชมชอบเอากระดูกไปแขวนคอ สรุปแล้วพวกสัตว์ต้องวิ่งหัวซุกหัวซุนหนีมนุษย์ ไม่เป็นอันหากินทั้งกลางวันกลางคืน

บางพวกก็พรรณาดังถิ่นฐานหลักแหล่ง ซึ่งเคยอาศัยเป็นสุข ในปัจจุบันก็อยู่ไม่ใคร่จะได้ จะวิ่งตามถนนก็ถูกจับ จะเข้าไปอาศัยวัด มนุษย์ก็ตามไปตะครุบ ไม่เป็นอันหลับอันนอน ไม่ว่าสัตว์เผ่าใดจะพูดถึงเรื่องอะไร ในบั้นปลายจะลงเอยด้วยเรื่องร้าย ๆ ของมนุษย์ตำหนิติเตียนมนุษย์ทั้งสิ้น

แนวตัวหนึ่งซึ่งหลบถานอนพึ่งบรรดาเพื่อนสัตว์นั้นหาการกระทำของมนุษย์อยู่ด้วยความสงบ เมื่อเห็นใคร ๆ ไม่พูดแล้วจึงพูดขึ้นบ้างว่า "เรานี่อยู่ใกล้สังคมมนุษย์มากกว่าสัตว์ใด ๆ ที่ท่านทั้งหลายพูดมานั้น ล้วนแต่พูดถึงการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น อย่างว่าแต่ ภิรยาอาการของมนุษย์เลย แม้แต่จากที่พูดออกมา มนุษย์ก็ยังก้าวร้าวบรรดาสัตว์ตลอดมา มนุษย์จะว่ามนุษย์ก็ไม่กล่าวตรง ๆ กลับเอาพวกเราไปเปรียบเทียบกับอย่างพวกเรา ซึ่งอยู่เจียบ ๆ ก็ยังไม่วายถูกว่ากระทบ เขาประณามมนุษย์ด้วยกันว่า "สื่อเหมือนเขานอนหวด" เรานอนของเราอยู่ดี ๆ ไม่ได้เกี่ยวกับมนุษย์เลย"

พอแมวพูดขาดคำ ควายตัวหนึ่งซึ่งทำงานในมนุษย์ตลอดฤดูกาล ได้พูดขึ้นทันทีว่า "จริง มนุษย์สามหัวกว่าวัวนั่นแหละ แต่เราจะอยู่ในโลกก็ได้ยินมนุษย์ว่ากันว่า "โง่เหมือนควาย" มนุษย์โง่แท้ ๆ แต่เรื่องอะไรของมนุษย์ที่จะลามปามมาถึงเราด้วย"

กระต่ายตัวหนึ่งเสริมขึ้นว่า "เราก็เหมือนกันยังพอลงถูกมนุษย์พูดกระทบกระเทือน แทนที่เราจะตำหนิคนชั่วอย่างตรงไปตรงมา กลับพูดว่า "ตกลงเหมือนกระต่ายตื่นตูม" นิทานเรื่องกระต่ายกับลูกตาล มนุษย์ก็แกล้งปั่นเรื่องขึ้นเองแท้ ๆ "

เตาตัวหนึ่งสนับสนุนกระต่ายว่า "มนุษย์แต่งเรื่องเองตัวเรานี้ไม่เคยแข่งกับกระต่ายเลย มนุษย์ยังอุตสาหะแต่งเรื่องขึ้น และจนบัดนี้มนุษย์ก็ยังติเตียนมนุษย์ด้วยกันว่า "ช้าเหมือนเตา" "

นົມตัวหนึ่งพูดขึ้นว่า "เราไม่ใคร่จะมีความสัมพันธ์กับมนุษย์มากนัก ก็ยังได้ยินมนุษย์ตำหนิมนุษย์กระเทือนถึงเราว่า "ตัวมึงเต็มเหมือนตัวนົม" "

นางอายตัวหนึ่งซึ่งโดยปกติไม่ใคร่จะพูด ก็คอยไม่ไถ่กล่าววว่า "เราชอบสงบมนุษย์ก็ยังอุตสาหะว่ากันว่า "ไม่กล้าโผล่หน้าเหมือนตัวนางอาย" ธรรมชาติของเราเป็นอย่างนี้เอง มนุษย์ต่างหากที่ไม่ดีเอง

แร้งตัวหนึ่งจับอยู่บนกิ่งไม้ชะโงกหน้าลงมาเสริมขึ้นว่า "เราก็เหมือนกัน อยู่ถึงยอดไม้ไม่ได้เห็นอะไรของมนุษย์เลย ก็ยังได้ยินเสียงมนุษย์ว่า "สีกปรกเหมือนอีแร้ง" ความจริงมนุษย์นั้นเห็นไปหลายร้อยโยชน์ ดายก็เห็น ยังไม่ทันตายก็เห็น เห็นไกลกว่าเรานัก"

เสียงสรรพสัตว์ล้วนแต่นินทามนุษย์ที่ชอบพูดจาลามปามไปถึงสัตว์ยังมีอีกมากมาย กายกอง "ดูเหมือนเสือ เลี้ยงไม่เฟื่องเหมือนนกกระจอก ชนเหมือนลิงเหมือนค้างคาวเหมือนปลาไหล" สัตว์ต่าง ๆ เห็นว่าเรื่องไม่ดีต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นความไม่ดีของมนุษย์เองทั้งสิ้น ไม่ใช่ความไม่ดีของสัตว์ มันเป็นธรรมชาติของสัตว์ ไม่เกี่ยวกับมนุษย์ ไม่น่าจะลามปามพวกเราเลย

ยังมีสัตว์อีกหลายชนิดที่ถูกมนุษย์ล่า โดยเอ่ยชื่อสัตว์ตรง ๆ ทำให้พวกตนเจ็บใจมาก เช่น "เลี้ยงลูกเสือ ลูกจระเข้ ลูกแกกียปุ่นรอนทอง ไก่วัวสับหลังหระ ไอพวกปากหอยปากปู ไอหมาหิวเบา ไอพวกหมาหมี ไอหมาบ้า ไอลูกลิง ไอตะกวด ฯลฯ แปลกแท้ ๆ ที่มนุษย์เห็นมนุษย์ด้วยกันไม่ใช่มนุษย์

อันว่าจากถาวรวัตถุของมนุษย์นั้น คอยว่าจะทำให้สัตว์ต้องนับตามมนุษย์เคยมนุษย์ด้วยกันก็ไม่ชอบคำพูดกระแทกกระแทียบเช่นเดียวกัน เหตุใดเขาจึงไม่พูดอย่างตรงไปตรงมา ดีกว่าดี ไม่ดีก็ชี้ให้เห็นว่าไม่ดี ไม่ควรพูดจาเปรียบเปรยให้เจ็บใจ

(เกรียง กীরติกร จากหนังสือทางสายใหม่ วัยเด็กและเยาวชน 2519, หน้า 90-93)

แผนการสอน

เรื่อง งานเขียนร้อยแก้ว

หน่วยที่ 1 (คาบที่ 1)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบต่าง ๆ ของงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่ควรรู้ตามระดับชั้นเรียนของนักเรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบ่งบอกถึงรูปแบบของงานเขียนร้อยแก้วประเภทบทความเรียงความ และเรื่องสั้นได้ หลังจากที่ถูกกำหนดให้อ่านเรื่อง "แม่ศรีเรือน" และ "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" จากหนังสือแบบเรียนทักษะสัมพันธ์เล่ม 1 มาล่วงหน้าได้อย่างถูกต้อง

2. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างงานเขียนร้อยแก้วที่เคยอ่านมาแล้วได้ถูกต้องตามรูปแบบของงานเขียนประเภทนั้น ๆ ได้แก่ บทความ เรียงความ และเรื่องสั้น และสามารถให้เหตุผลประกอบได้

เนื้อหาสังเขป

1. งานเขียนของไทยรูปแบบต่าง ๆ
2. รูปแบบงานเขียนที่นักเรียนควรรู้จัก

กิจกรรม

1. ครูกำหนดให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง "แม่ศรีเรือน" และเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" จากหนังสือแบบเรียนชุดทักษะสัมพันธ์เล่ม 1 มาล่วงหน้า
2. ครูอธิบายให้นักเรียนได้รู้เกี่ยวกับงานเขียนประเภทต่าง ๆ ของไทยโดยสังเขป

3. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบของงานเขียนเรื่อง "แมตรีเรื่อน"
4. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบของงานเขียนเรื่อง "เศรษฐศาสตร์-
ในห้องแถว"
5. ครูให้นักเรียนอภิปรายหาข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบของงานเขียนประเภท
บทความและเรื่องสั้น
6. ครูสุ่มนักเรียนให้ยกตัวอย่างงานเขียนประเภทบทความ และเรื่องสั้น
จากที่เคยอ่านและเรียนมาบ้างแล้ว พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบด้วย
7. ครูสุ่มนักเรียนให้ยกตัวอย่างงานเขียนประเภทเรียงความ จากที่เคยอ่าน
และเรียนมาบ้างแล้ว พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบด้วย
8. ครูแสดงแผนภูมิรูปแบบของงานเขียนประเภทบทความ เรียงความ และ
เรื่องสั้นให้นักเรียนจดบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสืออ่านวิชาภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
2. แผนภูมิแสดงรูปแบบของงานเขียนประเภท บทความ เรียงความ และ
เรื่องสั้น

การประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. การรวมอภิปรายของนักเรียน

แผนการสอน

เรื่อง คำในภาษาไทยและการใช้พจนานุกรม

หน่วยที่ 2 (คาบที่ 2)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของคำในภาษาไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแยกแยะความแตกต่างของพยางค์และคำได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถค้นหาความหมายของคำที่กำหนดให้ประมาณ 10 คำ

จากพจนานุกรมได้ในเวลาเร็ว

3. นักเรียนสามารถสรุปประโยชน์ของพจนานุกรมได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถนำคำที่กำหนดให้มาเรียบเรียงเป็นประโยคได้ความสมบูรณ์ถูกต้องอย่างน้อย 8 ประโยค จากคำที่กำหนดให้ 10 คำ

เนื้อหาสังเขป

1. คำในภาษาไทย
2. การใช้พจนานุกรม

กิจกรรม

1. ครูใช้บัตรคำให้นักเรียนช่วยกันแยกแยะระหว่างส่วนที่เป็นคำ และที่ไม่จัดว่าเป็นคำออกจากกัน
2. ครูนำบัตรคำที่นักเรียนเลือกและลงความเห็นว่าเป็น "คำ" จำนวน 10 คำให้ค้นหาความหมายของคำเหล่านั้นจากพจนานุกรมในเวลาไม่เกิน 10 นาที
3. ให้นักเรียนสังเกตว่าพจนานุกรมบอกอะไรกับผู้ใช้งาน

4. นักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการใช้พจนานุกรม
5. ครูอธิบายพร้อมซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการใช้คำเพื่อประโยชน์ในการ

สื่อสาร

6. ครูให้นักเรียนนำคำจำนวน 10 คำ มาแต่งเป็นประโยคให้ได้ใจความสามารถ

สื่อความเข้าใจได้

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. พจนานุกรมไทยฉบับปี 2525

การประเมินผล

1. การตอบคำถาม
2. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
3. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ชนิดของคำ

หน่วยที่ 3 (คาบที่ 3)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย และนำคำไปใช้เรียบเรียงเป็นข้อความได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างคำชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้องเมื่อครูกำหนดให้ยกตัวอย่าง
2. นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ของคำชนิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เมื่อครูกำหนดประโยคตัวอย่างให้
3. นักเรียนสามารถหยิบยกคำชนิดต่าง ๆ จากประโยคที่ครูกำหนดให้ จัดเป็นหมวดหมู่ได้ถูกต้องตามชนิดของคำ
4. นักเรียนสามารถนำคำที่หยิบยก จากประโยคตัวอย่างที่เห็นมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นประโยคอย่างน้อย 5 ประโยค

เนื้อหาสังเขป

1. การจำแนกคำในภาษาไทย
2. หน้าที่ของคำชนิดต่าง ๆ

กิจกรรม

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับชนิดของคำในภาษาไทย

2. ครูสุ่มเลือกนักเรียนให้ยกตัวอย่างคำชนิดต่าง ๆ ตั้งแต่ คำนาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ บุพบท สันธาน อุทาน
3. ครูยกตัวอย่างประโยคโดยใช้แถบประโยคเป็นสื่อให้นักเรียนสังเกตหน้าที่ของคำต่าง ๆ ในประโยค
4. ครูให้นักเรียนหยิบยกคำชนิดต่าง ๆ หัก 7 ชนิด จากประโยคตัวอย่าง มาจัดเป็นหมวดหมู่ตามชนิดของคำ
5. นักเรียนใช้คำที่หยิบยกมาเรียบเรียงเป็นประโยคใหม่ประมาณ 5 ประโยค

สื่อการเรียนรู้

1. แถบประโยค

การประเมินผล

1. การตอบคำถาม
2. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
3. การตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ประโยค ตอน 1

ประโยคและวลี

หน่วยที่ 4 (คาบที่ 4)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของประโยคและวลี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบ่งบอกได้ว่าข้อความที่กำหนดเป็นประโยคหรือวลี เมื่อครูแสดงแถบข้อความให้ดู
2. นักเรียนสามารถสรุปแยกแยะความแตกต่างระหว่างประโยคและวลีได้
3. นักเรียนสามารถหยิบยกข้อความที่จัดว่าเป็นประโยคและวลี จากเนื้อเรื่อง "แมศรีเรือน" ประมาณ 1 ย่อหน้าได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถนำประโยค และวลีที่ครูกำหนดให้เรียบเรียงเป็นข้อความที่สมบูรณ์ได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาสังเขป

1. ประโยค
2. วลี

กิจกรรม

1. ครูแสดงแถบข้อความให้นักเรียนสังเกต

2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนบ่งบอกว่า แถบข้อความใดเป็นประโยค และแถบข้อความใดเป็นวลี

3. นักเรียนลงความเห็นสรุปความแตกต่างระหว่างประโยคและวลี

4. ครูกำหนดให้นักเรียนอ่านข้อความ 1 ย่อหน้า จากเรื่อง "แม่ศรีเรือน" แล้วหยิบยกข้อความออกมาเป็นประโยค ๆ

5. ครูนำแถบประโยคและแถบวลีติดลงบนกระดานอย่างไม่จัดลำดับให้นักเรียนแต่ละคนนำประโยคและวลีเหล่านั้นมาเรียบเรียงเป็นข้อความ

สื่อการเรียนรู้

1. แถบประโยค, แถบวลี
2. หนังสือเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 เรื่อง "แม่ศรีเรือน"

การประเมินผล

1. การตอบคำถาม
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ประโยค (ตอน 2)

ประโยคกับการสื่อสาร

หน่วยที่ 5 (คาบที่ 5)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของประโยคเพื่อการสื่อสาร และรู้จักประโยคชนิดต่าง ๆ รวมทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการเรียบเรียงประโยคเพื่อการสื่อสารได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบ่งบอกถึงส่วนประกอบที่สำคัญต่าง ๆ ในประโยคได้ถูกต้อง เมื่อครูแสดงแถบประโยคใหญ่
2. นักเรียนสามารถบ่งบอกประโยคชนิดต่าง ๆ ได้ เมื่อครูแสดงแถบประโยคใหญ่
3. นักเรียนสามารถเรียบเรียงประโยคประเภทประโยคความเดียวทั้งที่ไม่มีส่วนขยาย และที่มีส่วนขยายได้ประมาณ 5 ประโยค เมื่อครูกำหนดค่าเป็นเครื่องหมายให้
4. นักเรียนสามารถเรียบเรียงประโยคประเภทประโยคหลายใจความทั้งที่ไม่มีส่วนขยาย และที่มีส่วนขยายได้ประมาณ 3 ประโยค
5. นักเรียนสามารถนำประโยคความเดียว และประโยคหลายใจความที่แต่งขึ้นมาเรียบเรียงเป็นข้อความ โดยอาจตัดเติมหรือเปลี่ยนแปลงข้อความได้ตามความเหมาะสม

เนื้อหาสังเขป

1. ประโยคความเดียว
2. ประโยคหลายใจความ

กิจกรรม

1. ครูแสดงแถบประโยคให้นักเรียนพิจารณา
2. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับส่วนประกอบที่สำคัญของประโยค
3. ครูเขียนประโยคความเดียว และประโยคหลายใจความลงบนกระดานดำให้นักเรียนสังเกตพิจารณาความแตกต่าง แล้วจัดเป็นพวก
4. ครูใช้บัตรคำเป็นเครื่องหมายให้นักเรียนแต่งประโยคความเดียว ทั้งที่ไม่มีส่วนขยายและที่มีส่วนขยายประมาณ 5 ประโยค
5. นักเรียนนำประโยคความเดียวที่แต่งขึ้นมารวมกันเป็นประโยคใหม่ คือ ประโยคหลายใจความ ประมาณ 3 ประโยค โดยใช้คำเชื่อมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
6. นักเรียนนำประโยคเหล่านี้มาเรียบเรียงเป็นข้อความเดียวกัน โดยอาจตัดเติมหรือเปลี่ยนแปลงข้อความได้ตามความเหมาะสม

สื่อการเรียนรู้

1. แถบประโยค
2. บัตรคำ

การประเมินผล

1. การตอบคำถาม
2. การตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ขอหนา

หน่วยที่ 6 (คาบที่ 6)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเขียนข้อความ 1 ย่อหน้าได้ถูกต้องตามหลักการเขียนย่อหน้าเมื่อครูกำหนดให้เขียนในเวลา 15 นาที
2. นักเรียนสามารถเขียนข้อความ 1 ย่อหน้าได้ โดยมีการเว้นวรรคตอนถูกต้องเหมาะสม
3. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับหลักเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง หลังจากที่ครูอธิบายแล้ว

เนื้อหาสังเขป

1. หลักการเขียนย่อหน้า
2. การเว้นวรรคตอน

กิจกรรม

1. ครูแสดงแผนภูมิหลักการเขียนย่อหน้าพร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ
2. ครูให้นักเรียนเล่นเกมการเว้นวรรคตอน
3. ครูให้นักเรียนฝึกเขียนข้อความ 1 ย่อหน้า โดยกำหนดข้อความนำให้นักเรียนเขียนต่อ คือคำว่า "ยามเช้า ... " ในเวลา 15 นาที

4. ครูสุ่มถามนักเรียนถึงหลักการเขียนย่อหน้าและความสำคัญในการเว้นวรรคตอน

สื่อการเรียนรู้

1. แผนป้ายสรุปหลักการเขียนย่อหน้า
2. แผนป้ายสรุปความสำคัญในการเว้นวรรคตอน

การประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน

เรื่อง ลักษณะของเรียงความและหลักการเขียนเรียงความ

หน่วยที่ 7 (คาบที่ 7)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเรียงความ และหลักในการเขียนเรียงความอย่างถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบ่งบอกถึงส่วนประกอบที่สำคัญของเรียงความได้ถูกต้อง ในแต่ละส่วน ได้แก่ ส่วนของคำนำ ส่วนของเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป หลังจากที่ครูอธิบาย จบแล้ว
2. นักเรียนสามารถสรุปหลักหรือแนวทางในการเขียนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ได้ถูกต้อง เมื่อครูตั้งคำถามนำทางให้
3. นักเรียนสามารถเขียนเรียงความในส่วนที่เป็น คำนำ ได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง เมื่อครูกำหนดหัวเรื่องให้ด้วยความยาวประมาณ 2-3 บรรทัด

เนื้อหาสาระ

1. หลักการเขียนเรียงความ
2. ส่วนประกอบของเรียงความ

กิจกรรม

1. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ โดยใช้ความรู้เดิมที่มีมาก่อนเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ

2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุปเป็นหลักหรือแนวทางในการเขียนเรียงความในแต่ละส่วน คือ การเขียนคำนำ การเขียนเนื้อเรื่อง และการเขียนบทสรุป

3. ครูแสดงแผนภูมิรูปแบบของการเขียนเรียงความและแผนภูมิข้อสรุปเกี่ยวกับหลักหรือแนวทางในการเขียนเรียงความในส่วนต่าง ๆ คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป เพื่อให้ให้นักเรียนจดบันทึก

4. ครูกำหนดข้อความ 1 ข้อความ ให้นักเรียนใช้เป็นหัวข้อเรื่องเพื่อฝึกเขียนเรียงความในส่วนที่เป็นคำนำ ความยาวประมาณ 2-3 บรรทัด

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิแสดงรูปแบบการเขียนเรียงความ
2. แผนภูมิแสดงหลักหรือแนวทางในการเขียนเรียงความในส่วนต่าง ๆ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

การประเมินผล

1. การตอบคำถามของนักเรียน
2. ความสนใจในการร่วมอภิปราย
3. ตรวจงานการเขียนคำนำของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง โครงเรื่องและการขยายความ

หน่วยที่ 8 (คาบที่ 8)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนเห็นความสำคัญและรู้จักนําวีธีการวางโครงเรื่องไปใช้เมื่อนักเรียนจะเขียนสิ่งที่เป็นเรื่องเป็นราว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอภิปรายสรุปความสำคัญของการวางโครงเรื่องก่อนที่จะเริ่มงานเขียนทุกครั้งได้อย่างมีเหตุผล
2. นักเรียนสามารถวางโครงเรื่องในการเขียนร่วมกันได้ หลังจากที่ครูกำหนดหัวเรื่องให้
3. นักเรียนสามารถคิดเรื่องราวที่จะเขียนเป็นเรียงความ และวางโครงเรื่องในการเขียนเองได้ เมื่อครูใช้เพลงเป็นสิ่งเร้า

เนื้อหาสังเขป

1. การวางโครงเรื่อง
2. การขยายความ

กิจกรรม

1. นักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับความสำคัญของการวางโครงเรื่องในการเขียน
2. ครูอธิบายให้เข้าใจว่า โครงเรื่องที่เขียนนั้น ก็คือประโยคใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้านั่นเอง

3. ครูให้นักเรียนฝึกการวางโครงเรื่อง จากหัวข้อที่กำหนดให้
4. ครูเปิดเพลง "คนจนผู้ยิ่งใหญ่" เป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนคิดเรื่องที่จะเขียนขึ้นเองทุกคน แล้วเขียนข้อความที่เป็นโครงเรื่องส่งครู
5. ให้นักเรียนแต่ละคนไปขยายความจากโครงเรื่องที่คิดขึ้น 1 ข้อ จำนวน 1 ย่อหน้า

สื่อการเรียนรู้

1. เทปเพลง "คนจนผู้ยิ่งใหญ่"

การประเมินผล

1. การอภิปรายของนักเรียน
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง การลำดับความ

ลำดับความใน 1 ย่อหน้า

หน่วยที่ 9 (คาบที่ 9)

จุดประสงค์ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการลำดับความในการเขียนเพื่อการสื่อสาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกถึงความสำคัญของการลำดับความในการเขียนได้
2. นักเรียนสามารถจัดลำดับข้อความ 1 ย่อนาร่วมกัน เมื่อครูกำหนดแถบประโยคประมาณ 5 ประโยค ให้ถูกต้องเหมาะสม
3. นักเรียนแต่ละคนสามารถจัดลำดับความ 1 ย่อนาได้อย่างเหมาะสม เมื่อครูกำหนดประโยคประมาณ 5 ประโยคให้

เนื้อหาสังเขป

1. ประโยชน์ของการลำดับความในการเขียน
2. เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" ประมาณ 3 ย่อหน้า
2. ครูอธิบายถึงความสำคัญของการจัดลำดับความในการเขียน

3. กรุณำข้อความจากเรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว โดยคัดออกมาเป็นประโยค ๆ ๓-๕ ประโยคอย่างไม่เป็นล่ำคับ แล้วให้นักเรียนช่วยกันนำประโยคเหล่านั้นมาเรียบเรียงให้ได้ล่ำคับความที่ดี แล้วตรวจความถูกต้องจากหนังสือเรียน

4. ครูกำหนดประโยคประมาณ 5 ประโยคให้นักเรียนนำไปเรียบเรียงข้อความอย่างมีล่ำคับความที่ดี

สื่อการเรียน

1. หนังสือเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
2. แถบประโยค

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ
2. ตรวจงานนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง โวหารในการเขียน

หน่วยที่ 10 (คาบที่ 10)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนรู้จักพิจารณาโวหารในการเขียนจากงานเขียนที่ได้อ่านและนำมาเป็นแบบอย่างในงานเขียนของนักเรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบ่งบอกได้ว่า งานเขียนที่นักเรียนอ่าน ผู้เขียนใช้โวหารใดในการเขียน
2. นักเรียนสามารถเขียนข้อความประมาณ 1 ย่อหน้า โดยใช้บรรยายโวหารและพรรณนาโวหารได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาสังเขป

โวหารในการเขียน มี

1. บรรยายโวหาร
2. พรรณนาโวหาร
3. อุปมาโวหาร
4. สำนกโวหาร

กิจกรรม

1. ครูกำหนดให้นักเรียนอ่านเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" หน้าแรก
2. ครูซักถามเกี่ยวกับโวหารที่ผู้เขียนใช้
3. นักเรียนอภิปรายสรุปโวหารในการเขียนที่พบจากการอ่าน

4. ครูกำหนดข้อความให้นักเรียนเขียนขยายความต่อประมาณ 1 ย่อหน้า
โดยใช้บรรยายโวหาร และพรรณนาโวหาร

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือภาษาไทยทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

การประเมินผล

1. การอภิปรายของนักเรียน
2. ตรวจงานของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ความคิดเห็นและข้อเท็จจริง

หน่วยที่ 11 (คาบที่ 11)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนมีความเข้าใจว่า ในงานเขียนทุกชนิดข้อความที่ผู้เขียนเขียนไว้นั้น จะมีส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และส่วนที่เป็นความคิดเห็นอยู่ แต่จะมีมากหรือน้อยต่างกันไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถหยิบยกส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงจากงานเขียนที่ครูกำหนดให้อ่านได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถหยิบยกส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน จากงานเขียนที่ครูกำหนดให้อ่านได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเขียนข้อความประมาณ 1 ย่อหน้า โดยมีทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาสังเขป

1. ความคิดเห็น คือ ข้อความในส่วนที่ผู้เขียนแสดงความคิดของตนไว้ในงานเขียน
2. ข้อเท็จจริง คือ ข้อความที่ผู้เขียนนำมากล่าวไว้ในข้อเขียนที่ได้มาจากความเป็นจริงที่คนส่วนใหญ่รู้ หรือยอมรับอยู่แล้ว

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" โดยตลอดมาล่วงหน้า
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำจำกัดความของ "ความคิดเห็น" และ "ข้อเท็จจริง"

3. นักเรียนช่วยกันหิบบกส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงจากเรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว
4. นักเรียนช่วยกันหิบบกส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน จากเรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว
5. ครูกำหนดให้นักเรียนเขียนข้อความประมาณ 1 ย่อหน้าในเรื่องที่นักเรียนมีความรู้และความพอใจ โดยให้ข้อเขียนนั้นมีทั้งส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และส่วนที่เป็นความคิดเห็นเป็นการบ้าน

สื่อการเรียน

1. หนังสือทัศนสัมพันธ์ เล่ม 1

การประเมินผล

1. การอภิปรายของนักเรียน
2. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
3. ตรวจงานเขียนของนักเรียน

แผนการสอน
เรื่อง ความคิดจินตนาการ

หน่วยที่ 12 (คาบที่ 12)

จุดประสงค์ ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดแบบจินตนาการ และมีโอกาสฝึกการคิดและถ่ายทอดความคิดแบบจินตนาการ โดยมีรูปภาพเป็นสิ่งเร้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายให้ความกระจ่างเกี่ยวกับความคิดแบบจินตนาการได้ถูกต้อง เมื่อครูตั้งคำถาม ถามนักเรียน
2. นักเรียนสามารถคิดแบบจินตนาการ และถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนประเภทเรียงความได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง เมื่อครูกำหนดภาพให้นักเรียนดู

เนื้อหาสังเขป

1. ความคิดแบบจินตนาการ
2. การใช้ภาพเป็นสิ่งเร้าให้เกิดจินตนาการ

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุปคำจำกัดความเกี่ยวกับความคิดแบบจินตนาการ
2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า ความคิดแบบจินตนาการเกิดขึ้นได้ด้วยวิธีใดบ้าง
3. ครูกำหนดรูปภาพให้นักเรียนทั้งห้องดูอย่างพิจารณา
4. ครูให้นักเรียนฝึกคิดแบบจินตนาการ แล้วถ่ายทอดความคิดนั้นมาเป็นเรียงความ

1 เรื่อง

สื่อการเรียนรู้

1. รูปภาพ "การทำบุญตักบาตรของชาวชนบท"

การประเมินผล

1. การอภิปรายของนักเรียน
2. ตรวจงานของนักเรียน

การศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความและความคิดริเริ่มในการเขียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง
กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ
ของ
อภิรักษ์ อนุมาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2529

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความ และความคิดริเริ่มในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับการสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน การแบ่งกลุ่มนักเรียนใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น กลุ่มทดลองสอนโดยวิธีแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการ ใช้เวลาในการทดลอง 12 คาบ คาบละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเรียงความ 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเรียงความโดยกำหนดหัวข้อเรื่องให้ และชุดที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเรียงความโดยการใช้ภาพเป็นสื่อ ในการทดสอบสมมติฐานใช้ t -test

จากผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะการเขียนเรียงความแบบกำหนดหัวข้อเรื่องให้ และแบบใช้ภาพเป็นสื่อของนักเรียนที่สอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับนักเรียนที่สอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการแตกต่างกัน โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม (2) ในด้านความคิดริเริ่มในการเขียนเรียงความแบบกำหนดหัวข้อเรื่องให้ และแบบใช้ภาพเป็นสื่อของนักเรียนที่สอนแบบวิเคราะห์ตัวอย่าง กับสอนตามแนวคู่มือการสอนของกรมวิชาการไม่แตกต่างกัน

A COMPARATIVE STUDY OF ESSAY-WRITING SKILLS AND ORIGINALITY ON WRITING
OF MATHAYOM SUKSA I STUDENTS USING MODEL-ANALYSIS TEACHING AND
TEACHING METHODS OF THE TEACHER'S MANUAL DESIGNED BY
THE DEPARTMENT OF EDUCATIONAL TECHNIQUES,
MINISTRY OF EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

APIRUK ANAMANA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

March 1986

The purpose of this study was to compare the essay - writing skills and writing originality of Mathayom Suksa I students taught under the Model - Analysis Teaching Method and of those taught by the Teaching Method of the Teacher 's Manual designed by the Department of Educational Techniques, Ministry of Education.

The 60 Mathayom Suksa I students came from Samsenwitthayalai School , Bangkok , during the second semester of the school year 1985. These subjects were divided through the process of stratified random sampling into 2 groups : one experimental group and one controlled group. Those belonging to the experimental group were taught by the Model-Analysis Teaching Method, whereas those in the controlled group were taught by the Teaching Method, outlined in the Teacher 's Manual designed by the Department of Educational Techniques. Each group took 12 periods (1 period = 50 minutes) of studying. The research medium consisted of two subjective essay-writing ability tests. The first test format aimed at testing essay-writing skills by giving relevant topics ; the second format made use of pictures as a writing stimulus. The data were collected and processed to obtain hypotheses, which were then analyzed and tested through the T-Test process.

Two results of the study were observed. (1) The essay-writing skills of the students taught through the Model-Analysis Teaching Method and those taught through the Teaching Method of the

Teacher's Manual designed by the Department of Educational Techniques, Ministry of Education, differed in that the experimental group scored higher writing achievements than the controlled group.

(2) Concerning the students' writing originality, there was no marked difference between the two groups.